

Vir elke dag . . .

1994

'n Bybelse Dagboek ten dienste van die daaglikse gebruik deur gelowiges by die huisgodsdienst, ter voorbereiding vir kategeese en by huisbesoek deur kerklike ampsdraers.

'n Woord vooraf

Die Bybelse Dagboek het al deel van die Almanak van die Nederduitsch Hervormde Kerk geword. Miskien is dit ook goed dat ons in die boek waarin iets van die kerklike lewe weergegee word, lidmate ook teruglei na die bron van ons geloof en die norm van ons lewe, naamlik die Bybel. Die Kerk leef immers onder die gesag van die Bybel. Daarom moet lidmate telkens weer met die Bybelse verkondiging kennis maak om hulle lewens dienooreenkomstig in te rig.

Ons vertrou dat hierdie Dagboek 'n bydrae kan lewer ten opsigte van hierdie so belangrike saak in die lewe van die Kerk. Gebruik dit saam met die Bybel en oordink so die sake waarop dit aankom.

*Redaksie:
Prof LJS Steenkamp
Ds PA Geyser*

Die begin

Ses eeue voor* die geboorte van Christus het die Griekse filosowe reeds gesoek na die begin. Water, lug, vuur, die grenslose, atome, die prinsipe van goddelike redelikheid wat die heelal tot 'n ordelike geheel (kosmos) saamvoeg en nog meer, is alles aangebied as die begin waaruit alles te voorskyn gekom het, en ná hierdie eerste filosowe het baie ander gevolg.

Hierdie begin was uiters belangrik omdat hulle geglo het dat as 'n mens weet wat die begin is, jy ook 'n insae sal hê in die aard van alles wat bestaan, want die begin is ook die beginsel van die heelal.

Nou sê Johannes 1: 1 hierdie begin was nie iets nie, nie 'n ding nie, maar die Woord. Hy verwys na Genesis 1 – die ordelike heelal, die kosmos kom tot stand deurdat God spreek. Die Woord is die Skepingsmiddelaar, die wyse waarop God alles skep. En hierdie Woord is 'n Persoon, by God en self ook God. Deur Hom kom alles tot stand. In Hom was daar lewe, die ewige lewe wat Hy vir ons moontlik gemaak het. Hierdie lewe was die lig wat in die duisternis van die sondige wêreld kom skyn het toe Christus na die aarde toe gekom het, toe die Woord vlees geword het.

Die ou filosowe was reg. As ons die begin ken, kan ons die wêreld om ons verstaan. Hoe duister die wêreld en ons lewens ook al mag wees, al lyk die jaar wat voorlê vir ons stikdonker en hopeloos, die eerste begin, die kern van alles is nie aardse kragte of magte nie, maar Iemand – Jesus Christus, die Woord wat tussen ons in ons duisternis kom woon het, die enigste Seun van God, vol genade en waarheid. Almal wat Hom aanneem, word kinders van God, die liefdevolle Vader.

Gesang 2: 1, 3

Johannes die Doper

Die Jode in vers 19 verwys na die Joodse Raad in Jerusalem, die hoogste gesag in Joodse godsdienstige sake. Hulle stuur mense na Johannes om uit te vind wie hy is. Hulle doen dit omdat Johannes soveel aandag trek en so baie volgelinge het dat die Joodse Raad bekommerd begin word.

Die eerste deel van Johannes se antwoord is negatief, maar baie duidelik en ondubbelsinnig:

- *Hy is nie die Christus nie.* Dit verwys na die verwagting onder baie Jode dat die koms van die Messias naby is.

- *Hy is nie Elia nie.* Volgens Maleagi 3: 23 sal Elia die voorloper van die Messias wees. Let egter daarop dat Jesus in Matteus 11: 14, sê dat Johannes wel Elia is wat sou kom.

- *Hy is ook nie die profeet nie.* Die Jode het op grond van Deuteronomium 18: 15 so 'n profeet verwag.

Toe die Jode druk op hom plaas om positief te sê wie hy is, antwoord hy in die woorde van Jesaja 40: 3 *dat hy die een is wat in die woestyn roep: Maak die pad vir die Here reguit.* Johannes wil geen aandag op homself vestig nie. Hy moet as 't ware verdwyn, sodat al die aandag op Jesus gerig sal wees.

Daar was egter ook Fariseërs onder die skare. Op grond van tekste soos Jeremia 4: 14, Esegïël 37: 23-28 en Sagaria 13: 1 het hulle geglo dat wanneer die Messias kom, die volk deur 'n doop met water gereinig sal word. Is Johannes se doop dan 'n aanduiding van die eindtyd? Johannes ontwyk die vraag omdat hy Jesus later wil aankondig, maar sy antwoord is eintlik bevestigend. Hy doop met water en dit wys heen na die eindtyd wat aan die kom is: Ná my kom daar iemand wat doop met die Heilige Gees (vers 33). Hy begin die nuwe tyd, die eindtyd.

Psalm 24: 1, 4, 5

3 Januarie

Johannes 1: 29-34

Die Lam van God

Dáár is die Lam van God wat die sonde van die wêreld wegneem! Met dié woorde het Johannes die Doper Jesus vir die skare aangewys.

Johannes sê dat Jesus reeds voor hom daar was, maar dit beteken nie dat Jesus ouer as Johannes was nie. Johannes praat van die pre-eksistente Christus, die Christus wat voor die skepping daar was, die Woord wat by God en self ook God was.

Johannes het Jesus nie geken voordat hy Hom gedoop het nie. (Johannes veronderstel dat die leser die doopgeskiedenis ken.) Johannes het voluit voortgegaan om met water te doop omdat God hom gestuur het om dit te doen, sodat Christus bekend sou word. Johannes het Hom herken omdat Johannes gesien het dat die Heilige Gees op Jesus kom en op Hom bly. Daarom is Jesus die Een wat met die Heilige Gees doop.

Al hierdie dinge wat ons geles het, is geweldige dinge: Jesus, die Woord wat self God is, die Seun van God wat gekom het om die ewige lewe te bring, die Een wat doop met die doop van die eindtyd, naamlik die doop met die Heilige Gees. Nogtans kondig Johannes Hom aan as die Lam van God. Daarmee verwys Johannes na die lydende Kneg van die Here, soos ons in Jesaja 53 lees. Dit voltooi vir ons die hooftrekke van Johannes se verkondiging: Jesus, die Skeppingsmiddelaar, die Seun van God, die Verlosser openbaar Homself as die Lam van God wat na die slagplek gelei word as 'n offer vir ons sonde.

Gesang 124: 1-4

4 Januarie

Johannes 2: 13-22

Die reiniging van die tempel

Met die paasfees naby, vertrek Jesus uit Galilea en gaan na Jerusalem toe. By die tempel vind Hy die bedryf wat sedert die ingebruikneming van die tempel aan die gang was en waarvoor die groot terrein van die tempel bedoel was, naamlik die wissel van geld vir die buitelandse pelgrims en die voorsiening van die talle diere wat vir die offers nodig was. Jesus verdryf die handelaars en hulle vee, gooi die geld op die grond en keer die wisselaars se tafels om.

Jesus doen dit met 'n onmiskenbare en onweerstaanbare gesag. Daarom vra die Jode (verteenwoordigers van die Joodse Raad) 'n teken van Jesus om te bewys op watter gesag Hy dit doen. Ons lees telkens in die Nuwe Testament dat die Jode tekens (wonders) as bewys vra, sodat hulle kan glo. Die tekens het egter weinig betekenis omdat so 'n wonder eers 'n teken is as 'n mens glo; die teken wek nie die geloof nie, want dit kan altyd verskillend uitgelê word en ook omdat die duiwel self wonders verrig (Op 13 en 14).

Die teken wat Jesus hulle aanbied, is vir hulle onbegrypbaar en onaanvaarbaar: *Breek hierdie tempel af en in drie dae sal Ek hom oprig.* Daarmee verwys Jesus na sy dood en opstanding.

Die betekenis van hierdie Skrifgedeelte is ook daarin geleë dat Jesus die tempel van ongewenste praktyke soos oneerlikheid en uitbuitery wou reinig, maar waaroor dit eintlik gaan, is dat hierdie Skrifgedeelte vir ons die einde van die tempelkultus van die Jode verkondig. Jesus, die hoogste en volmaakte offer is die ware offer aan God vir ons sonde, en daarom is die offergodsdien van die Jode onnodig.

Gesang 186: 3

Die enigste heilsweg

Nikodemus was 'n baie belangrike man en uit sy woorde (vers 2) kan 'n mens aflei dat sommige mense Jesus baie hoog geag het. Johannes meld geen vraag wat Nikodemus gestel het nie, maar ons kan veronderstel dat hy 'n vraag gestel het van die aard: 'Hoe kan 'n mens die koninkryk van God ingaan?' Die koninkryk van God is daardie situasie waar die sterflike sondaar aan al God se seëninge deel het omdat God hom uit die sonde en die dood verlos het.

Jesus se antwoord op die vraag is dat 'n mens net die koninkryk van God kan binnegaan as jy opnuut gebore word. Hierdie wedergeboorte is nie 'n fisiese gebeurtenis nie, maar die werk van die Gees van God. Dit is geheel en al die werk van God en God besluit soos dit Hom behaag (vers 8). Jesus verbind dit egter aan die doop wat in die gemeente plaasvind; daarom sê Hy 'n mens moet uit water en Gees gebore word.

Hierin was daar vir Nikodemus iets wat onverklaarbaar en geheimsinnig is, hoewel hy as leraar van Israel dit behoort te geweet het, onder andere op grond van Esegïël 36: 24-27. In sy teregwyding aan Nikodemus het Jesus dit in die oog, maar Hy beroep Hom op 'n nog hoër gesag, naamlik die feit dat Hy uit die hemel gekom het en daarom oor die hemelse dinge kan praat.

Die absolute vereiste om in die koninkryk van God te kan kom, is dus die wedergeboorte. Dit is die wesenlike, totale en volkome nuut word van die sondige mens, asof hy 'n nuwe geboorte is. Dit is die werk van die Gees van God.

Gesang 205: 1

Jesus die enigste heilsweg

In die Evangelie van Johannes gebeur dit dikwels dat die woorde van Jesus oorgaan in die formulering van die fundamentele Christelike geloofswaarhede. In die gedeelte wat begin met die gesprek met Nikodemus (Joh 3: 1), verdwyn Nikodemus vanaf vers 14 uit die gesprek en het ons 'n direkte verkondiging van Jesus.

'Hoe kan 'n mens in die koninkryk van God kom', was waarskynlik die vraag waarmee Nikodemus die gesprek begin het. Jesus se antwoord was: 'Deur die wedergeboorte wat die werk van die Gees van God is.'

Hierop sou Nikodemus kon vra: 'Waarom doen God dit?' En hierop is Jesus se antwoord: 'Omdat God die sondaar liefhet.'

Die liefde van God blyk uit die *verhoging* van Christus, die Seun van die mens. Binne die verband van ons Skrifgedeelte beteken *verhoging* die kruisiging van Jesus. Soos die keer in die woestyn (Num 21: 8-9) moet die Seun van die mens verhoog word, sodat elkeen wat in Hom glo, die ewige lewe kan hê. Die kruisiging van Christus het hierdie betekenis: God het die wêreld van duisternis (verse 1-5) so liefgehad dat Hy sy enigste Seun gegee het om aan die kruis te sterwe, sodat dié wat in Hom glo, nie sal sterwe nie, maar die ewige lewe sal beërwe.

Vir die Jode was die dag van die Here, die eindtyd wanneer die Messias kom, ook die dag van die groot oordeel.

Maar Jesus leer dat die Seun van die mens kom, nie om te oordeel nie, maar om te red. Daar is wel 'n oordeel, maar dit hang saam met ons geloof. Die een wat nie glo nie, wat met ander woorde Christus verwerp, is reeds veroordeel, want hy veroordeel homself. Vir hom wat in Christus glo, is daar geen oordeel nie. Hy is reeds vrygespreek. Hulle wat Christus verwerp, is die mense van die duisternis en leef ook so. Die mense wat in Christus glo, is die mense van die lig en lewe volgens die waarheid, en hulle dae is dae van gehoorsaamheid aan God.

Gesang 192 : 1-4

7 Januarie

Johannes 4: 1-18

Sinkretisme

Meer as 700 jaar voor Jesus se geboorte het die Assiriërs die tien stamme van die Noordryk uit hulle land weggevoer. Baie Israeliete het na die Suidryk gevlug.

Maar nie al die Israeliete is uit die Noordryk weggevoer nie. Net die politieke, kulturele en godsdienstige leierkategorieë wat opstand kon propageer, is weggevoer. Ter wille van die Noordrykgebied se ekonomie, het die Assiriërs baie gewone Israeliete daar agtergelaat.

Baie Assiriërs het, anders as die Babiloniërs later met die Judese ballingskap, 'n doelbewuste integrasiebeleid gevolg. Die weggevoerde Israeliete is op verskillende plekke soos in Galag en aan die Gaborrivier in Gosan en in stede van Medië hervestig (2 Kon 18: 11).

Soos met die doelbewuste verspreiding en verstrooiing van Israel, integrasie met die vreemde volke bedoel is, so is ook met die agtergeblewe Israeliete handel. Die beleid van gedwonge bevolkingsverskuiwings met die oog op integrasie is ook in die Noordryk toegepas.

Assirië het mense van Babel, Kuta, Awwa, Hamat en Sefarwajim in die

plek van die weggevoerde Israeliete in die Noordrykgebied gaan vestig (2 Kon 17: 24).

Uit die agtergeblewe Israeliete en uit hoofsaaklik die genoemde vyf bevolkingsgroepe het die Samaritane en hulle godsdienstige lewe ontstaan.

Wanneer Jesus in vers 18 aan die Samaritaanse vrou sê dat sy vyf mans gehad het en dat die een wat sy nou het, nie hare is nie, wys dit geestelik op die vyf volke se godsdienste en die Israeliete se eie oorspronklike godsdienst waaraan die vrou nie uitsluitlik lojaal was nie.

In samelewings van baie godsdienste moet ons waak teen sinkretisme en aan Jesus Christus alleen getrou bly.

Psalm 135: 11

8 Januarie

Johannes 4: 19-26

Verlossing uit die Jode

Tussen die Samaritane en die Jode was daar baie spanning - selfs haat. Jesus die Jood, praat egter met die Samaritaan op 'n liefdevolle en verlossende geestelike vlak. Die feitlikheid van verskillende volke word in die Christus-gesprek irrelevant. In Christus verbind die Heilige Gees volke met die Waarheid. Só word volke in die Waarheid, dat Jesus die Koning van alle volke se konings of owerhede is, geakkommodeer.

'n Joodse rabbi het nie met 'n vrou, en nog minder met 'n Samaritaanse vrou in die openbaar gesels nie. Sulke openbare gesprekke sou die rabbi sy Skrifstudie laat verwaarloos en dalk ook die kwade oor hom bring. Nogtans het rabbi Jesus met hierdie vrou gesels, want die feitlikheid van manlike en vroulike geslag word in Christus irrelevant, nie ter sake nie (Gal 3: 28). Geslagtelikheid word deur die Heilige Gees met die Waarheid, Jesus Christus, verbind. In hierdie verbinding word geslagtelikheid geakkommodeer.

Die sonde van die Samaritaanse vrou, ook 'n feitlikheid, word in die vrou se verbinding met Christus deur die Gees irrelevant, uitgewis. Die Waarheid, Jesus Christus, dra ons sonde weg - aan die kruis.

Ook die plek van aanbidding, Jerusalem of Samaria of enige ander plek word irrelevant, onbelangrik, wanneer ons met die Waarheid deur die Gees verbind word. Elke plek, enige plek word in Christus die regte plek van aanbidding.

Ten laaste is die tyd, volmaan, feesdae, sabbatte ook in Christus van geen belang nie. Wie deur die Gees met die Waarheid, Christus verbind is, moet nou, dit wil sê in elke tyd of te enigertyd in die Gees van Waarheid aanbid. Dit is in gemeenskap met Jesus Christus.

Jesus uit die Jode is ons enigste Verlosser.

Gesang 182: 2

Sending

In Christus word jou volk volk van God. Nie meer net die Jode nie, maar ook die Samaritane word volk van God.

In Christus word jou haat liefde. Nie meer die haat tussen Jode en Samaritane nie, maar die liefde van God se genade ontspring in die Samaritaanse vrou wat voortspruit uit haar gesprek met Jesus ... eintlik Jesus se gesprek met haar. Wanneer Jesus met ons praat, só dat ons Hom, die Verlosser hoor, word ons liefdesmense.

Ook ons geslag, ons sonde, ons aanbiddingsplek en datums word alles in Christus irrelevant. Ons word almal deur die Gees met die Waarheid verbind. Omdat Jesus die Waarheid is, word ons in Hom kinders van die hemelse Vader.

Wanneer ons só kinders van God word, laat ons ons lewenskruik soos die Samaritaanse vrou eers agter om al ons mense met ons saam te roep na Jesus toe.

Die prioriteit in die Christen se lewe is nie sy voedsel en deksel nie, wát hy eet en drink en aantrek nie; ook nie sy beroep of werk of ontspanning en spel nie. Eerste is om ons mense, ons gesin, ons gemeenskap, ons volk na Christus toe te roep.

In Handeling 8 is Filippus as die eerste sendeling van die Samaritane ná Jesus se opstanding aangedui. Tog was Jesus eerste self by die Samaritane. Johannes 4 is die sendinghoofstuk van hierdie evangelie.

Psalms 118: 10

Jesus is aan God gelyk

Omdat Jesus aan God gelyk is en nie die Jode of enige mens dit sommer geweet het of uiterlik aan Jesus kon sien nie, was Jesus se lewe in gevaar.

Jesus het deur sy dissipels nog meer dissipels gemaak en gedoop as Johannes die Doper (Joh 4: 1). Omdat die Fariseërs dit te hore gekom het, was Jesus by hulle in nog 'n groter gevaar as Johannes die Doper. Daarom het Jesus dié gebied van die Fariseërs in Judea en Jerusalem verlaat om na Galilea te gaan.

Dat Jesus so 'n geestelike magnetisme geopenbaar het, dat baie na Hom toe gekom het en gedoop is, spreek alreeds van sy Goddelikheid. Hierdie Goddelikheid is nie alleen in sy geestelike magnetisme te identi-

fiseer nie, want selfs die bose trek ook sy massas. Die evangelis noem hierdie toestroming nadat hy al melding gemaak het van Jesus se eerste wonderteken om water in wyn te verander (Joh 2: 11).

Nadat Jesus op pad na Galilea in Samaria 'n wonder verrig het om die Samaritane ook in Hom te laat glo, het Hy in Galilea self 'n tweede wonderteken verrig. 'n Regeringsamptenaar van Kapernaum se seuntjie was terminaal siek. Die amptenaar, ook 'n Jood, miskien iemand wat ook in Jerusalem saam met Jesus was (Joh 4: 45), het na Jesus gesnel in Kana, sowat 25 kilometer van Kapernaum af. Die feit dat die seun gesond geword het op die oomblik dat Jesus hom die lewe toegesê het, betoon dat Jesus aan God gelyk is.

So was dit ook die geval met die pasiënt wat ag en dertig jaar lank na genesing gesmag het. Die bad Betesda by die Skaappoort was sy hoop - maar ook sy mislukking. Toe Jesus weer van Galilea terug in Jerusalem was, het Hy dié pasiënt oombliklik genees (Joh 5: 9).

Die Jode wou Jesus nou doodeenvoudig om die lewe bring. Alles van Jesus het hulle teen die bors gestuit: Hy het die Betesda-pasiënt op die sabbatdag genees; die geneesde het op die sabbatdag sy beddegoed gedra; Jesus het God sy Vader genoem (Joh 5: 17).

So het Jesus Hom met God gelykgestel, het die Jode geskel (Joh 5: 18). Só getuig die Christene: Jesus Christus is eenswesens met God.

Gesang 201: 1

11 Januarie

Johannes 5: 30-47

Getuies van Jesus

Getuienis in 'n hof is van die allergrootste belang. Dikwels hang 'n beskuldigde se lewe van die hofgetuienis af.

In die Bybelse tyd was die geldigheid van 'n woord of 'n gebeurde ook van ander se getuienis afhanklik (Deut 19: 15; Matt 18: 16 en 2 Kor 13: 1). Twee getuies wat eenders getuig, was van deurslaggewende aard. Dit is waarop die sekte, Jehova Getuies, hulle praktyk wat aan hulle die bynaam van *Two by Two's* besorg het, hulle beroep.

Jesus voer die getuienis van Johannes die Doper, wat in hierdie stadium reeds in die gevangenis is of dalk al onthoof is, aan. Nie dat Jesus self van menslike getuienis afhanklik is nie. Maar omdat van die Jode wel in Johannes se optrede 'n brandende lig oor Jesus sien skyn het, is Johannes se getuienis oor Jesus wel tot redding van mense (Joh 5: 34).

Omdat Jesus volgens die regstelsel van sy tyd nie regsgeldig van Homself alleen kan getuig nie, voer Hy nou 'n tweede Getuie aan - dit is sy Vader. Die getuienis van sy Vader vind op tweeërlei wyse plaas.

Eerstens is Jesus se werk wat Hy gedoen het, soos die wondertekens, Vaderopdragte. Dat Jesus dit kon doen, is getuienis van sy Vader dat Hy God is (Joh 5: 36).

Tweedens getuig sy Vader deur die geskrifte van die Ou Testament dat Jesus die Lewegewer is (Joh 5: 39).

Ons moet die Bybel ondersoek om die boom van die lewe weer te vind. By Jesus vind ons die volheid van die lewe - die ewige lewe.

Dan word ons self getuies.

Psalm 119: 35

12 Januarie

Johannes 6: 22-37

Jesus verwerp nie

Jesus verwerp geen mens nie. Hy is self waarlik mens – uitgesonderd die sonde.

Om verwerp te wees, sou beteken om uitgewerp te wees buitentoe. Buite is hulle wat kyk en nie sien nie, hoor en nie verstaan nie (Mark 4: 11). Buite is daar waar God oordeel (1 Kor 5: 13).

Buite is daar waarvandaan skepties na die kerk gekyk word, gedurig met die kerk fout gevind word, gedurig kwaadwillige kritiek teen die kerk uitgespreek word. Buite is buitekant die kerk (1 Tess 4: 12; Kol 4: 5).

Buite is die buitenste duisternis waar ewig geween en gekners word (Matt 8: 12). Buite meen dus buite die plek waar Christus is. Waar Christus nie is nie, is hel. Dit is buite.

Nou sê Jesus dat Hy elkeen wat na Hom toe kom, laat inkom. Wie inkom, het voedsel en deksel. Wie binne is, ontvang brood, ewige voedsel. En is bekleed met Christus.

Is niemand van die groot klomp mense wat op skuite oor die See van Galilea na Kapernaum vaar om Jesus te soek, verlore nie? Dit sê die Bybel nie. Inteendeel! Jesus sê juis dat hierdie mense Hom soek ter wille van die maag, die menslike begeertes, *omdat julle van die brood geëet en versadig geword het* (Joh 6: 26).

Die massas wat na Jesus toe kom, kom nie omdat hulle die wondertekens gesien het nie. Die wondertekens van Jesus is weerligte op die hemelse horison van die Goddelike lig in die ewigheid. Wie dit sien en na Jesus kom, kom met die hart - met hart en siel.

Hulle sal nooit weer van die hemelse horison af weggejaag word nie.

Psalm 65: 2

Kom na Jesus toe

In Gesang 194 vers 1 sing ons ook:

*Kom, laat ons saam tot Jesus nader
met blye uitsig op ons lot!
Hy het die heilsraad van die Vader
vir sondaars reeds volbring by God.*

Maar hoe kan 'n mens na Jesus toe kom? Hiervoor moet drie sake in gedagte gehou word.

Eerstens moet die doel waarvoor ons na Jesus toe kom, suiwer wees. Ons moet na Jesus toe kom met die doel om die lewe te kry (Joh 5: 40). Dit help nie om na Jesus te kom met die doel dat Hy ons siekte moet genees, ons angs moet besweer, ons bankrotskap moet voorkom nie. Dit is eintlik om na ons self toe te kom. Wil ons dit doen onder die naam van Jesus, is ons besig om die Here te versoek. Ons mag die Here nie versoek nie (Matt 4: 7 en 1 Kor 10: 9).

Wanneer ons met die regte doel na Jesus kom, soos Nikodemus, soos die moordenaar aan die kruis, met sielshonger na die brood van die lewe, word ons ewigheidskinders. Ook ons tydelike nood van siekte, armoede en lyding kom dan in ontspanne perspektief.

Die tweede saak om na Jesus te kom, is die aksie wat ons moet neem. Wat moet ons doen?

Om kerk toe te gaan, lyk soms na 'n nuttelose en vermoeiende daad; soos die wind wat waai en jy weet nie vanwaar en waarheen nie. Maar so is elkeen wat uit die Gees gebore is (Joh 3: 8). Die kerk is die liggaam van Christus (Ef 1: 22; 5: 22 en 23; 1 Kor 12: 12 e v). Om na Jesus te kom, moet ons na sy aardse liggaam toe kom - die kerk.

Die derde saak om na Jesus te kom, is behalwe die doel en die aksie, die pad na Hom toe. Met watter pad kom ons by Jesus uit?

Die antwoord is die geloofspad. In Johannes 6: 35 sê Jesus: *...wie na My toe kom, sal nooit weer honger kry nie, en wie in My glo, sal nooit weer dors kry nie.*

Kom en glo is in hierdie geval dieselfde. Wie na Jesus kom, glo in Hom. En wie in Hom glo, kom na Jesus toe.

Gesang 194: 5

Ter inleiding van die volgende ses dagstukkies

Die evangelis, Johannes, wil in sy evangelie verkondig dat Jesus

Christus die verlosser van die mensdom is. Dit stel egter die vraag na die Godheid van Jesus aan die orde. Om verlosser te wees, is dit nodig dat Jesus God moet wees. Net God kan verlossing bewerk vir die sondige mens. Daarenteen is die aardse, liggaamlike beskou as die sondige, verganklike. Vir die Jode in die tyd van Jesus is dit daarom haas onmoontlik om te begryp dat God in die gestalte van 'n mens kan wees. Presies dit is die boodskap wat Johannes wil oordra. Alhoewel Jesus in die gestalte van 'n mens is en op die oog af so met die sondige wêreld verbind word, is Hy ook God ter verlossing van die sonde van die mensdom.

14 Januarie

Johannes 7: 1-9

Jesus is waarlik God

Die broers van Jesus bevind hulle midde-in 'n dilemma omdat hulle nie kan begryp dat hulle broer, 'n gewone mens, ook God kan wees nie. Omdat hulle die broers van die Here is, wil hulle die feit dat die Here wonderwerke doen (iets wat aan 'n persoon in daardie tyd bemenslike status verleen het), misbruik om hulleself ook 'n bietjie in die kollig te stel. Daarom moedig hulle die Here aan om na die huttefees in Jerusalem te gaan en daar sy krag as wonderwerker te wys.

Dit is vir ons duidelik dat die broers van Jesus nie die vaagste benul het wie Jesus is en wat Hy kom doen het nie. Daarom sê Jesus vir hulle dat enige tyd vir hulle reg is. Dit beteken dat hulle suiwer aardsgebonde dink, elkeen net aan sy eie behoeftes, eer en belange. Daarom lyk dit vir hulle asof dit die regte tyd is om as die broers van Jesus ook 'n bietjie van sy eer te kry.

Vir Jesus gaan dit egter oor die verlossing van die mens in sy ontsettende nood. Dit is die sonde wat hom van God en medemens vervreem. As dit daaroor gaan, is aardse tyd met aardse belange en norme nie van enige belang nie. Net so kom daar vir ons vandag 'n boodskap vanuit die Bybel: Jesus Christus is waarlik God wat versoening gebring het tussen ons en God. Ons moet die oog en die hand daarop rig en nie op aardse en materiële dinge wat ons lewe elke dag so in beslag neem nie.

Gesang 183: 1-3

Jesus Christus: die gestuurde van God

Die gedeelte handel oor die verwagte Messias van die Jode. Volgens die Jode sal die Messias so wees dat die mense nie sal weet waar Hy vandaan kom nie. Daarom is dit vir hulle moeilik om te besef dat hierdie man, Jesus, die Messias kan wees. Hulle weet immers dat Hy uit 'n vrou gebore is en in Nasaret in Galilea opgegroeï het. Daar is vir hulle niks onbekend van Hom nie. Daarom hulle twyfel in Jesus as die Messias.

Die boodskap wat die evangelis, Johannes, wil oordra, is dat alhoewel Jesus in die gestalte van 'n doodgewone mens is, Hy deur God gestuur is. Hy het as 't ware van die koninkryk van God af gekom na die wêreld van die mense toe om te kom bekendmaak dat God liefde is wat die sondes van die mens wil wegneem en die mens met Hom wil versoen. Jesus alleen ken vir God. In die 1933-vertaling van die Bybel lees ons in Johannes 1: 18 dat Jesus *in die boesem van die Vader was*. Dit toon aan ons hoe naby Jesus aan God die Vader was, dat Hy Hom ten volle geken het, en dat Jesus as gestuurde van die Vader gekom het om die liefde van God vir die mens te kom bekendmaak.

Deur die woorde en dade van Jesus Christus leer ons tot vandag toe vir God ken. Dit is immers die enigste manier om God te leer ken: deur die openbaring van God in Jesus Christus in die Bybel na te lees. Alleen sô kom ons telkens opnuut tot die verbysterende profesie oor die Jode dat hulle die Messias destyds nie wou aanneem nie en daarom vandag steeds op soek is na Hom (vers 34).

Gesang 192: 1, 3, 4

Christus voed die dorstiges

Die agtergrond van dié gedeelte is waarskynlik die plegtige seremonie wat op die laaste dag van die loofhuttefees plaasgevind het. Die priester het water uit die Siloamspruit geskep, die trappe na die tempel opgeklim en die water oor die altaar uitgegiet. Wanneer hierdie fees sy hoogtepunt bereik, roep Jesus alle dorstiges na Hom toe. Hy sal water gee aan die wat dors het. Die water sal nie alleen die dorstiges laaf nie, maar ook die bron word tot lāfenis van ander wat dors het.

Terwyl Christus se werk op aarde nog nie afgehandel was nie, is Hy die bron van die lewenswater aan alle gelowiges. Nadat sy werk volbring

is, is die Heilige Gees die voortsetting van hierdie bron. Vandag put alle gelowiges wat Jesus Christus as Heer en Heiland bely, steeds uit die bron van die lewende water wat ons voed sodat ons nie dors word nie. Die Heilige Gees maak ons ook bekwaam om hierdie bron van lewe nie tot onself te beperk nie, maar om dit ook ryklik verder te gee aan ander wat dors het en smag na die water van die lewe.

Gesang 201: 1

17 Januarie

Johannes 7: 53-8: 11

Vergifnis uit louter genade

Dié gedeelte vertel 'n aangrypende verhaal van 'n vrou wat aangekla word van owerspel en volgens die wet van Moses gestenig moet word (Deut 22). Die skrifgeleerdes en Fariseërs wat die klag inbring, het egter net een doel voor oë: Hulle wil Jesus uitlok om 'n klag teen Hom in te bring. Dit lyk asof Jesus hier met sy rug teen die muur staan, want sou Hy vir die vrou kant kies, misken Hy die wet van Moses en daarmee die wet van God. En as Hy aan die Fariseërs hulle sin sou gee, sal Hy by die Romeinse owerhede in die moeilikheid beland omdat Hy nie die reg het om die doodstraf uit te spreek nie. Maar Hy doen die totaal onverwagse. Hy kies vir die wet van Moses, maar Hy betrek die aanklaers persoonlik by die konsekwensie van hulle beskuldiging. Wie volgens die voorskrifte van die wet wil handel, moet konsekwent daarvolgens handel.

Nadat Hy die wind uit die aanklaers se seile geneem het, staan die vrou alleen voor Hom in angsvolle afwagting, want as daar iemand is wat die wet van Moses oor haar kan voltrek, is dit Jesus – Hy is immers sondeloos. Weer spreek Jesus, nou as die regverdige regter, die totaal onverwagse woord: die woord van vergifnis. Hierdie woord van die Here wil nie sê dat sonde, by name egbreuk, nie 'n verskriklike sonde is nie. Dit wil ook nie sê dat aardse regspraak vir verkeerde dade deur Christus tot niet gemaak is nie. Dit stel ons alleen voor die onuitspreeklike wonder van God se vergifnis wat ons menslike verstand te bowe gaan, maar wat altyd tot ons die appèl rig: Moet nie meer sondig nie.

Gesang 57: 1, 4

18 Januarie

Johannes 8: 48-59

Wie waarlik glo, sal nooit sterwe nie

Die gesprek met die Jode word in dié gedeelte voortgesit. Die Jode wil steeds nie aanvaar dat Jesus die Seun van God is nie. Hulle stel nou

nie meer argumente nie, maar gebruik skelwoorde en dreig om Hom te stenig. Dit is nie duidelik waarom die Jode Jesus in hierdie stadium vir 'n Samaritaan uitskel nie. Moontlik hang dit daarmee saam dat die Samaritane dit betwis het dat die Jode die enigste nakomelinge van Abraham is. (In vers 39 het Jesus daarop gewys dat die Jode nie in die ware sin van die woord kinders van Abraham is nie.) Jesus antwoord nie op hierdie verwyte nie, Hy het tog ook as redder van die Samaritane gekom. Op die beskuldiging dat Jesus van die duiwel besete is, wys Hy hulle daarop dat sy woorde en daade bewys daarvan is dat Hy die wil van die Vader doen en daardeur nie Homself nie, maar sy Vader eer. Daarom verseker Jesus hulle ook: *As iemand my woorde ter harte neem, sal hy in alle ewigheid nooit sterwe nie.*

Met hierdie woorde bevestig Jesus dat Hy groter is as die aartsvader Abraham waarop die Jode hulle beroep. Die boodskap van wie Jesus werklik is, word duidelik: Jesus is, alhoewel Hy in die gestalte van 'n doodgewone mens is, deur God gestuur, nie om Homself te verheerlik nie, maar om God te verheerlik. Hy is groter as die aartsvader Abraham en was selfs voor hom al daar. Jesus is die Messias, die Seun wat gekom het om die ganse mensdom van hulle sondes te verlos. Hy het gely en gesterwe, sodat elkeen wat dit glo, in alle ewigheid nooit sal sterwe nie.

Psalm 105: 1, 4

Gesang 226: 1, 5

19 Januarie

Johannes 9: 1-12

Jesus, die lig vir die wêreld

Toe Jesus op 'n keer van die tempel af weggestap het, het sy oog op 'n man geval wat blind gebore is. Hy was waarskynlik 'n bekende figuur omdat dit blyk dat almal sy lewensgeskiedenis geken het.

Die algemene Joodse opvatting was dat lyding, siekte en blindheid die gevolg van 'n aanwysbare sonde is. Maar hierdie man is blind gebore! Die vraag het daarom ontstaan: Wie het gesondig? Op wie se sonde het die man se blindheid as straf gevolg? As dit as gevolg van die man se sonde was, moes dit sonde gewees het wat hy nog voor sy geboorte gedoen het en dit sou tog onredelik wees. As dit nie as gevolg van sy sonde was nie, moes dit omrede sy ouers se sonde gewees het, in ooreenstemming met die wet wat sê dat die Here die ongeregtigheid straf tot in die derde en vierde geslag.

Jesus het bogenoemde afleidings oor die oorsaak van die man se blindheid verwerp. Dit is nie deur sy sonde of dié van sy ouers dat hy

blind is nie, maar sodat die werke wat God doen, in hom gesien kan word. Hierdie man dien as voorbeeld aan wie bewys word dat Jesus die lig vir die wêreld is. Deur hierdie wonderteken stel Jesus Homself voor as die lig vir die wêreld wat van die Vader af kom en nuwe lewe bring, net soos die lig letterlik en figuurlik vir die blindgeborene deurgebreek en nuwe lewe vir hom moontlik gemaak het. So word die heerlikheid van God aan alle mense geopenbaar. God het in sy genade die mens nie in sy sonde en ewige duisternis en dood gelaat nie, maar Hy het in sy Seun die sondige orde van hierdie wêreld deurbreek en die sonde oorwin.

Bewus van ons gebreke, kan ons net een ding doen: Ons moet ons in sy hande werp met die heerlike wete dat sy hande met spykers deurbor is omdat Hy ons so onpeilbaar liefgehad het.

Gesang 130: 1 en 146: 1, 3

20 Januarie

Johannes 9: 35-41

Geestelike blindheid

In teenstelling met ander gevalle waar Jesus genesingswonders verrig het, is in die geval van die blinde man nie vooraf vereis dat hy in Jesus moes glo nie. Sonder dat hy geweet het wie Jesus werklik is, is hy gesond gemaak. Wanneer Jesus aan hom vra of hy in die Seun van die mens glo, gaan dit juis om die vraag na die reddende geloof. Die man wat deur die Jode uitgebán is en nou 'n nuwe tuiste moet soek, begryp die godsdienstige bedoeling van Jesus se vraag en weet ook iets van die betekenis van die naam, *Seun van die mens*. Die man ken Jesus nie en het Hom ook nog nie gesien nie, hoewel hy moontlik sy stem sou herken het. Beleefd spreek hy Jesus as meneer aan en verklaar sy bereidheid om in Hom te glo.

Alhoewel 'n mens die vlees van Christus sien, moet jy die heerlikheid daaragter sien. Dit gaan dus nie oor geloof in die sigbare nie, want dan sien jy net die vlees, die verganklike, die aardse. Dit gaan hier oor geloof in dit wat die mens nie kan sien nie. Die gelowige moet in staat wees om, ten spyte van dit wat hy elke dag sien – probleme, rampe, geweld en nood – die teenwoordigheid van God in sy lewe te bely. So moet elke mens van dag tot dag die struikelblokke in sy lewe oorkom en glo in die teenwoordigheid van God in sy lewe ten spyte van 'n wêreld wat sigbaar eerder die teendeel vertoon.

Psalm 48: 1, 5

Gesang 59: 1, 3, 4

Die Herder en sy skape

Die beeld van die herder met sy skape word ryklik aangewend in die Bybel. Vir Christus se toehoorders was dit dus 'n bekende beeld. Dink maar aan Psalm 23, Jesaja 40 en Jeremia 23 om net enkele voorbeelde te noem. Christus roep met hierdie beeld dus 'n hele verwysingsraamwerk op en sê met enkele woorde soveel oor Homself dat ons die hele week net daaraan aandag sou kon gee.

Dit is 'n baie duidelike beeld, maar tog berig Johannes dat die mense nie verstaan het wat Christus met die beeld wou tuisbring nie. In die lig van die laaste paar verse van Johannes 9 was dit dalk eerder 'n geval van onwilligheid om te verstaan: Hulle het die Here wat verlossing bring, voor hulle gesien staan, maar hulle (en veral die Fariseërs) wou nie glo en aanvaar wat hulle gesien en gehoor het nie.

Hoe jammer is dit nie, want daardeur het hulle hulleself soveel ontsê. Voor hulle het die Seun van God gestaan en Hy het gesê dat Hy vir hulle sal sorg, maar hulle het die troos en geborgenheid by hulle laat verbygaan. In sy teenwoordigheid hoef hulle nie bevrees en beangs te wees nie, al sou hulle hulle ook waar in die wêreld bevind – hulle moes Hom net volg. In sy liefde sal Hy hulle nooit ooreis of aan hulleself oorlaat nie, in hulle swakheid kom Hy hulle tegemoet. Hy pas hulle op en bly by hulle. Hy vereer hulle met sy heilige teenwoordigheid.

Hoe kan ons onself hierdie boodskap ooit ontsê?

Psalm 23: 1-3

Die goeie Herder

In hierdie pragtige paar verse wys Christus op die gevaar van diewe en rowers wat uit selfsugtige oorwegings op sluwe wyse die kraal binnegaan om die skape te slag en uit te roei. Om aan die skape die versorging te gee wat hulle nodig het, is nie deel van hulle doelstelling nie. Eintlik blokkeer hulle die pad tussen die skape aan die een kant, en die voorreg van weiding en oorlewing aan die ander kant.

Teenoor hierdie diewe en rowers staan Christus self. Hy loop nie skelm draaitjies nie, maar kom openlik by die deur van die skaapkraal in. In der waarheid is Christus soos 'n deur vir die skape, Hy is die ingang na die lewe. En almal wat Hom volg, sal Hy uit die gevare lei, selfs diegene wat binne-in die skaapkraal is waar die gevaar dreig, na 'n lewe van vei-

ligheid en oorvloed. Christus is dus tegelyk toegang tot die lewe en versorgende leier, die deur en die goeie herder. Uit hierdie beeld van die goeie herder vloei geborgenheid voort, want nie alleen ken Hy sy volgelinge elkeen persoonlik nie, maar Hy staan ook met sy lewe in vir hulle.

Ons hoef dus nie meer vandag soos verwarde skape in 'n skaapkraal rond te trap nie. Daar is maar een toegang tot die lewe, een Herder om te volg. Slimpraatjies van wie ook al om uit selfsug oor die kraalmuur die kerk binne te dring en vernuftig ander paadjies (wat stil-stil met die landmyne van eie gewin besaai is) onder goedgelowiges te bemark, hoef ons nie meer te verwar nie. Dit geld egter slegs indien ons onvermoeid op die uitkyk bly vir Christus alleen en ons ore spits vir die bekende stem van ons Herder.

Daar is maar een deurgang tot die ewige lewe, net Een wat werklik omgee.

Gesang 166: 1

23 Januarie

Johannes 10: 19-30

Hoe ontvang ons Christus se woorde?

Om 'n louwarm Christen te wees, is nie moontlik nie, want óf jy verwerp die Christus-boodskap óf jy glo dit tot jou eie voordeel. Hierdie twee rigtings was uit die staanspoor duidelik. Streng gesproke is dit 'n keuse wat elke mens moet maak: Jy moet besluit of jy wil hoor en glo, en of jy eerder horende doof wil wees en voorgee dat jy glad nie verstaan nie. Duideliker kon Christus in elk geval nie gewees het nie. Met elke woord en daad het Jesus bevestig dat Hy die Christus is. 'n Mens kan dit alleen miskyk as jy dit nie wil sien nie.

Die vraag waar voor elkeen van ons te staan kom, is dus identies as dié aan elkeen wat hulle in daardie tyd rondom Jesus geskaar het: Hoe reageer jy op die woorde (en optrede) van Christus? Die vraag is nie (soos wat die Jode dit in vers 24 wou laat lyk) óf jy reageer nie. Dit is met betrekking tot *hoe* jy daarop reageer, dat jy dit vir jouself moet uitklaar. Is jy horende doof en siende blind, waarmee jy jouself buite sy kudde plaas, of hoor en glo jy, sodat alles wat Christus in verse 28-29 sê, ook op jou van toepassing kan wees? Al het jy dit al baiekeer gedoen, klaar dit vandag weer 'n keer vir jouself uit. Maak doodseker, want dit is die moeite werd. Die waarde daarvan is van lewensbelang wanneer ons besef wat Christus vir diegene wat daarop reageer, gee: Die belofte van die ewige lewe; die versekering dat ons nooit verlore sal gaan nie; die bevestiging dat ons vir Hom die belangrikste van almal is; die troos dat (selfs al sou ons op die pad moeg word om aan Hom vas te hou) Hy ons sal vashou en dat niemand ons ooit uit die hand van ons Verlosser en ons hemelse Vader kan ruk nie.

Gesang 167: 2

Die opstanding en die lewe

Dit is een ding om iets te hoor, maar dit wil nog nie sê dat jy dit werklik glo nie. Dit moes Marta baie duidelik agtergekom het. Sy het geweet dat haar broer aan die einde van die tyd op die oordeelsdag weer uit die dood sou opstaan, maar sy het nie werklik besef of geglo dat Christus nou reeds die lewe en die dood in sy hande hou nie. Blykbaar het Marta nie eers met dié moontlikheid rekening gehou nie. Volgens haar gedagtes kon Christus wel die dood uitstel as Hy net betyds kon wees. Maar haar broer was reeds dood en in haar hartseer het sy selfs vir Christus verwyt. Christus het egter met voorbedagte rade tóe eers daar aangekom, want Hy het geweet dat Marta en Maria eintlik dieselfde probleem gehad het as sy dissipels. Hulle het alles geweet wat nodig is, maar hulle het gesukkel om dit werklik te glo. Die tyd het aangebreek dat Hy hulle daarmee moes help. Christus se oogmerk blyk baie duidelik uit sy direkte vraag in hierdie verband aan Marta: *Glo jy dit?*

Ons is ook geneig om met ons verstand al die regte dinge oor God in gedagte te hou. As iemand ons die katkisasievrae vra, ken ons al die regte antwoorde. Daar is min dinge oor die pad van redding en oor die God wat alles moontlik gemaak het, wat ons nie weet nie. Ons groei daarmee op, ons hoor dit Sondae in die kerk - eintlik oral waar ons kom en met mekaar praat. Die groot waarhede oor God ken ons van buite, maar die bepalende vraag is: *Glo jy dit?* Maak dit ook van binne 'n verskil aan jou siening oor en jou hantering van jou eie lewe? Sien jy werklik dood en lewe op dieselfde manier as wat Christus daarvan praat en daarmee handel?

Jesus Christus is die opstanding en die lewe. Is Hy dit werklik ook vir jou?

Gesang 175: 2

Die intog in Jerusalem

Wat 'n triomftog was dit vir die Here! Selfs die Fariseërs was bekommerd en het opgemerk: *...die hele wêreld gaan agter hom aan!* As dit maar waar was! Hoe anders sou dinge nie verloop het nie. As dit waar was, sou die kruis dalk nie nodig gewees het nie, want dan sou haat en sonde geen plek meer kon vind nie. Min het die Fariseërs geweet dat Christus geen bedreiging vir hulle óf die hele tradisie wat hulle so

fanaties probeer beskerm het, ingehou het nie. Christus het die Godstad binnegekom juis om die geloof in en die tradisie rondom die redende God tot volle ontplooiing te bring. Hy het gekom om te sterf – om sy lewe te gee as versoening vir die sonde van elke Fariseër, maar ook vir die sonde van elkeen met 'n slagspreuk en 'n palmtak wat so gou vergeet het waaroor hulle so bly was.

Uit die staanspoor was Christus nie die verpersoonliking van wat die Fariseërs wou gehad het nie. Ook die skare wat so opgewonde was, was teleurgesteld toe Hy uiteindelik aan die kruis gespyker is. Hy het nie by hulle prentjies en plannetjies ingepas nie. So het die *wêreld* wat agter Hom aan gegaan het, al te gou gekrimp tot sy werklike grootte. Maar die triomf was nie kleiner nie. Inteendeel, juis daarom was die triomf so groot! Want teenstand en swye ten spyt, het Christus God se pad na die hemel oopgebreek – die pad van geloof. Dit is 'n grootpad wat regdeur die voorhangsel van wettiese godsdienstige reëls en bo-oor die Joodse politieke drome loop na 'n koninkryk wat saamgestel is uit mense wat deur geloof vergiffenis en redding vind by die kruis van die Messias. So gesien, het hierdie triomftog eintlik nooit opgehou nie. Solank daar Christene is, duur hierdie triomftog voort.

Mag God gee dat ons deel van sy triomftog sal bly.

Gesang 177: 1, 5

26 Januarie

Johannes 12: 34-36

Tyd is kosbaar

In Prediker 3: 1-13 het die prediker dit baie duidelik uitgespel dat sy tyd op aarde vir hom geheel en al 'n sinnelose vermorsing is, ongeag al die wyse uitsprake oor elke ding wat kwansuis in 'n bepaalde tyd sou pas. Jesus Christus het egter met 'n totaal ander boodskap in Johannes 12: 35-36 gekom. Hy het die kosbaarheid van elke oomblik beklemtoon. Tyd is nie soos 'n kraan wat lek en aanhou drup omdat daar êrens fout is nie. Dit is nie maar soos daardie druppels wat uit die kraan lek en wegvloei sonder dat daar enige nut van was nie. Nee, tyd is kosbaar, want die beskikbare tyd is kort.

Daarom het Christus vir sy dissipels gesê: *Nog net 'n kort tydjie is die lig by julle.* Hy het sy dissipels voorberei op die kruisiging wat voorgelê het. Hulle moes genoeg van die lig absorbeer, sodat hulle ná sy hemelvaart daardie lig nog duidelik kon laat aanhou skyn. *Lewe in die lig terwyl julle dit het. ...Terwyl julle die lig het, moet julle in die lig glo, sodat julle mense van die lig kan wees.*

Die lig waaroor dit hier gaan, ken ons. Dit is die lig van die evangelie.

Net soos hierdie lig vir die dissipels geskyn het – Goddank – so skyn hierdie lig ook vandag steeds vir ons (selfs al sou dit vir ons party dae grootliks donker om ons lyk). Daarom is ons tyd ook kosbaar en kan daar vir ons geen sinnelose oomblik wees nie! Ons het steeds die lig – die lig van die Seun van God, die lig van sy blye boodskap. Juis nou is dit vir ons die tyd van die lig. Ons het geen ander tyd nie. God het nie 'n ander tyd vir ons bereken waarin Hy wil bepaal waar ons harte werklik lê nie.

Mag God gee dat ons sal besef dat dit juis nou die tyd is vir God om te kyk wat ons met sy lig maak.

Gesang 266: 2, 3

27 Januarie

Johannes 12: 37-50

Hoor en hoor en kyk en kyk?

In Jesaja 6: 9 staan daar: *Toe het die Here gesê: 'Gaan sê vir hierdie volk: Julle sal hoor en hoor en tog sal julle niks verstaan nie, en kyk en kyk en tog niks sien nie.'* Hier in Johannes 12 haal Jesus Christus slegs die volgende vers in Jesaja 9 aan waar gesê word dat dit God was wat die mense van daardie tyd doof en blind gemaak het vir sy boodskap. Op die oog af is dit moeilik om dit te verstaan. God maak hulle doof en blind, en dan (omdat hulle nie na sy boodskap luister nie) veroordeel hulle hulleself. As ons egter die eerste paar hoofstukke van Jesaja lees, kom daar duidelikheid. God het na oneindige moeite met Israel moeg en moedeloos geraak vir hulle ongehoorsaamheid. Hulle wou gewoon nie hoor nie. Jesaja 5: 3-4 is 'n goeie voorbeeld hiervan. Daar staan: *En nou, inwoners van Jerusalem en manne van Juda, beslis tog tussen my en my wingerd. Wat kan Ek nog vir my wingerd doen wat Ek nie reeds gedoen het nie? Wat is dan die rede dat dit suur druiwe voortgebring het terwyl Ek verwag het dat dit goeie druiwe sou dra?* Dieselfde frustrasie tref ons in die gelese verse by Christus aan. Hy het alles gesê en gedoen soos die hemelse Vader dit aan Hom opgedra het, maar tog het so baie nie in Hom geglo nie.

Ons kan wel na redes soek en redenasies aanvoer waarom dit so was, maar as ons daarmee klaar is, sal ons tog uiteindelik met 'n vraag by ons eie deur moet staan, naamlik: Hoor ons werklik nog die evangelie? Hoor ons werklik vandag hierdie vreemde, maar heerlike boodskap – hierdie boodskap van hoop en belofte? Of is dit dalk met ons ook gesteld soos met die mense in Jesaja se tyd?

Gesang 272: 1, 2

Deur die doop met Christus verenig

Deur die geloof maak God dit vir ons moontlik om sy kinders te word. Geloof is egter 'n woord wat daarop dui dat ons in 'n bepaalde verhouding met God staan – 'n nuwe verhouding, 'n verhouding wat nie vanselfsprekend deel van die mens se bestaanswyse uitmaak of sy lewe bepaal nie.

Paulus beskryf hierdie nuwe wyse van bestaan as om *met Christus verenig te wees* of om *in Christus te wees*.

Hierdie nuwe bestaansmoontlikheid van die mens, as 'n lewe in Christus, word deur die doop bewerkstellig. Om gedoop te wees, beteken dat jy jou nie hoef te bekommer oor jou eie saligheid of jou toekoms nie, want om in Christus te wees, beteken om deur Hom aangeneem en omsluit te wees, om deur Hom gedra te word en dat Hy aanspraak daarop maak dat jy sy besit is. Deur die doop word die dopeling nie alleen binne die ruimte van die heerskappy van Christus gebring nie, maar word hy ook deel van die gemeente: *in Christus Jesus is julle almal één*. En omdat ek deur die doop in Christus is, is ek nie alleen één met Christus nie, maar ook één met die gemeente van die Here. Dáár het ek 'n plek, daar kan ek tuis wees en geborge voel.

Psalm 105: 5

Lewe deur die doop

Uit die prediking van Paulus weet ons dat die hele wêreld strafwaardig voor God is omdat almal teen God gesondig het. Almal het gesondig en is daarom ver van God af. Ons word egter, deur in Jesus Christus te glo, op grond van God se genade vrygespreek vanweë die verlossing deur Jesus Christus. Paulus leer ons ook dat hierdie genade wat God aan die gelowiges betoon, nie los van die doop staan nie. In 1 Korintiërs 6: 11 sê hy dat God ons sonde (deur die doop) afwas, sodat ons geheilig en vrygespreek is in die Naam van die Here Jesus Christus.

Die doop verkondig dus die hart van die Bybel se genadeboodskap op 'n sigbare wyse aan ons. Maar wat behels hierdie eenheid presies?

Dit is nie 'n mistieke ontvlugting uit die wêreld nie, maar 'n genootskap in die heil wat Christus vir ons voorberei het. *Aangesien ons met Hom een geword het in sy dood, sal ons sekerlik ook met Hom een wees in sy opstanding*. Deur die doop word ons geskiedenis so beslissend met

die geskiedenis van Jesus verbind, dat ons nie meer 'n eie geskiedenis het nie, maar nog net sy geskiedenis met ons! Ons word nie meer vanweë ons sonde veroordeel nie, maar vrygespreek vanweë die doop en die opstanding van die Here.

Gesang 320: 3

30 Januarie

1 Korintiërs 12: 12-31

Met een Gees gedoop

Paulus benadruk dit baie sterk dat ons almal met die een Gees gedoop is. Deur hierdie doop het ons deel van die een liggaam – die liggaam van Christus – geword.

Dit blyk uit Paulus se redenasie dat die Christus-liggaam nie eers tot stand kom wanneer die verskillende lede van die liggaam deur die doop saamgevoeg word nie, maar dat die liggaam se bestaan dié van die lede voorafgaan. Dit is dan ook in werklikheid die geval: Die kerk as liggaam van Christus het reeds bestaan voordat ons tot geloof gekom het. Ons bring nie die kerk tot stand nie, maar God roep die kerk in aansyn. Ons kan net deel word van die kerk wat reeds voor ons al daar was. Hierdie deel word van die kerk geskied deur die doop. Dit gebeur as 'n eindtydlike opheffing van die onderskeid tussen mense.

In Christus is die onderskeid tussen mense nie meer van belang nie en daarom is dit ook nie meer van belang in sy liggaam of in sy kerk nie. Op hierdie wyse bou God 'n kerk wat 'n ware eenheid vorm, 'n kerk waarvan die eenheid in die eenheid van Christus self en van sy liggaam en in die eenheid van die Gees gegrond is.

Gesang 333: 1, 2

31 Januarie

Kolossense 2: 6-15

Doop en verbondenheid aan Christus

Kolossense 2: 11 en 12 wys ons weer eens daarop dat die doop 'n band is wat tot stand kom tussen Christus en die dopeling. Hierdie band bring die eenheid ter sprake wat ontstaan het toe die dopeling deur sy doop saam met Jesus begrawe is en ook saam met Hom opgewek is.

Ons word herinner aan die verlossing in Jesus Christus. Die Skrifgedeelte wys ons egter ook op 'n ander vorm van verbondenheid wat tussen Christus en die dopeling tot stand kom by die doop. Dit is 'n

verbondenheid met Christus wat deur die besnydenis deur Christus tot stand kom. Hierdie besnydenis is die wegneem van die sondige natuur van die mens.

Ons sien dus dat die doop nie net afgestem is op die vergifnis van die sonde nie, maar dat dit ook 'n appèl tot die mens rig om afstand te doen van die sonde. Die doop is nie alleen 'n teken van God se redding uit die sonde nie, maar ook 'n oproep om nie langer in die sonde te bly lê nie. Wie gedoop is, moet ook van harte berou hê oor sy sonde en 'n vaste voorneme hê om nie daarin te volhard nie. Om jou doop reg te verstaan, beteken ook dat jy na die goeie sal vra en sal probeer om die goeie te doen.

Gesang 226: 2

1 Februarie

Handelinge 1: 1-8

Die doop met die Heilige Gees

Johannes het wel met water gedoop, maar julle sal binne 'n paar dae met die Heilige Gees gedoop word (vers 5). Met hierdie woorde van Jesus wil Lukas, die skrywer van Handelinge, vir ons aandui dat die kerk 'n nuwe fase van die heilsgeskiedenis van God met die wêreld betree het. Die openbare optrede van Jesus het met die doop van Johannes begin en met sy hemelvaart tot 'n einde gekom. Nou het die tyd van die kerk aangebreek. Hierdie nuwe tydperk in die geskiedenis word ingelui deur die doop met die Heilige Gees. Nou is Jesus nie meer die enigste draer van die Gees nie, want die Gees word op alle mense uitgestort (Hand 2: 17). Dat die gemeente met die Heilige Gees gedoop word, is 'n teken daarvan dat die laaste dae aangebreek het. Die einde van die tyd is op hande en in hierdie laaste dae is God se Gees op die mens.

Uit hierdie woorde van Jesus leer ons dat die doop nie alleen 'n teken is wat ons aan die verlede bind nie. Dit is nie alleen 'n heenwysing na ons verbondenheid met Christus se dood en opstanding nie, maar dit is ook 'n teken wat ons oog op die toekoms gerig hou. Die doop verseker ons ook dat die einde van die tyd reeds begin aanbreek het en dat ons die koms van God spoedig kan verwag. Hy kom as Regter en as Redder om sy ryk te vestig.

Gesang 168: 1

2 Februarie

Matteus 28: 16-20

Doop hulle ...

Matteus sluit sy evangelie af deur Jesus se laaste opdrag aan die dis-

sipels te verhaal. Die dissipels kry die opdrag om dié wat tot geloof kom, in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees te doop. Wat egter opvallend van Jesus se opdrag is, is die feit dat Jesus in een asem met die opdrag om te doop, ook 'n volgende opdrag aan sy volgelinge gee. Dit is naamlik om dié wat gedoop word, ook te leer om alles te onderhou wat Jesus beveel het.

Hieruit kan ons die gevolgtrekking maak dat God nooit klaar gehandel het as 'n gelowige gedoop is nie. Die doop is nie die einde van die geloofspad nie, maar die begin daarvan. Wie gedoop is, moet ook geleer word. Hierdie lering is egter nie net die versameling van sekere kennis nie, maar dit is die oefening in 'n lewenspraktyk. Die leer by en na die doop is op die wil van God gerig en die bedoeling is dat die dopeling op só 'n wyse met God se wil vertrouwd sal raak dat hy of sy ook daarvolgens sal lewe. Die doop is nie net 'n teken van God se genade nie, maar ook 'n teken van die feit dat God wil hê dat ons sy lering sal onderhou.

Psalms 119: 1

3 Februarie

Psalms 111

'n Voortdurende herinnering

Die digter van Psalm 111 protesteer teen formalisme in die kerk. Wat is formalisme? Dit is wanneer 'n mens sy geloof nog uiterlik aan die gang hou, maar innerlik reeds die vuur, vreugde en lus daarvoor verloor het. Dit is wanneer jy nie meer die Here met jou hele hart loof nie. Jy doen nog alles saam met die gemeente, maar jy dink nie meer na oor dit waarmee jy besig is nie. Jy is ook nie bekommerd oor die feit dat jy nie alles in die kerk reg begryp nie. Formalisme is dus 'n godsdiens sonder siel en belewenis. Die mens wat sy godsdiens so beoefen, weet nog van die Here se daade, maar ervaar al vir baie lank in sy lewe nie meer die kragtige werking daarvan nie.

Kan dit met my gebeur? Dit het alles te make met die feit dat ek so maklik vergeet. Solank die Here se genade en hulp nog vars in my geheue is, is dit maklik om Hom met entoesiasme te dien, maar mettertyd begin ek vergeet. Dan word ek harteloos en afsydig – formalisties in my diens aan God.

Psalms 111 bied die troos aan my dat die Here weet van my kort geheue en dat hy in sy heilsplan daarvoor voorsiening gemaak het. Daarom het Hy vir my as Nuwe-Testamentiese mens die brood en wyn van die Nagmaal gegee om my voortdurend te herinner aan wat Christus vir my aan die kruis gedoen het.

Gesang 324: 3-5

God het ek lief...

In hierdie danklied staan die troue God van die verbond in die middelpunt. Al die verwondering, aanbidding en dankbaarheid word opgeroep; wie God is en wat Hy sigbaar en konkreet in die lewe van sy mense doen. Hy is die lewende God wat luister na die gebede van sy kinders. Hy sien die ellende van sy weerlose en magtelose kinders raak. God is genadig en regverdig en vol ontferming vir sy kinders. Hy het ingegryp in die nood van sy kinders en op die wyse die verlossing en heil in hulle lewens bewerkstellig.

Dit is juis hierdie unieke dimensie van God wat in die voorgrond van ons denke oor Hom behoort te staan. Aan die Nagmaalstafel roep ons as gemeente juis in dankbare herinnering al hierdie weldade, die gunsbewyse, die onverdiende genade op wat God eenmaal en vir altyd aan ons geskenk het deur die heil in ons lewens te bewerk. Deur hierdie herinnering word ek telkens bewus gemaak van sy unieke hoedanighede en sy betrokkenheid by my daaglikse nood en vreugdes. Die Nagmaal roep na die dag wanneer almal onophoudelik sal bely: *U het my van die dood gered, U het 'n einde gemaak aan my tranen, U het gesorg dat ek nie weer struikel nie.*

Psalm 116: 1, 5

'n Maaltyd vir bedelaars

In vers 11 veronderstel die gebed 'n sekere soort mens met 'n sekere geloofshouding om hierdie bede opreg te kan bid. Hierdie geloofshouding is deurweef met geloofsafhanklikheid, geloofsvertroue en geestelike armoede. Hierdie gebed is 'n gebed vir bedelaars. Dit is nie 'n gebed met 'n versoek om aan al my selfsugtige wense en verlange te voldoen nie. Dit is 'n baie selfkritiese gebed.

As ek hierdie bede bid, moet ek dit in die eerste plek bid omdat daar by my 'n versugting is na die komende feesmaal in die koninkryk van God. Eers in die koninkryk van God sal al die geestelike armoede en verlange na God finaal vervul word. Die mens wat eerlik en opreg verlang na die nabyheid en sorg van God, verlang in sy diepste wese na die koninkryk van God. So word die vraag of ek waarlik na die koninkryk soek, die toetsvraag of ek waarlik 'n geestelike bedelaar voor God is wat hierdie bede kan bid.

Die Nagmaal wil hierdie geloofshouding by my inskerp. Ek kan eers die Nagmaal reg gebruik en verstaan as hierdie selfde geloofshouding, gesindheid en verlange na die koninkryk van God in my leef. Die Nagmaal is ook 'n maal vir bedelaars.

Gesang 325: 1, 2

6 Februarie

Markus 14: 22-26

Geen steen onaangeraak laat nie

Net soos Petrus en Judas verkeer ons in 'n gevaargebied as ons die Nagmaal op 'n onwaardige wyse gebruik. Hierdie gedagte het menige mens al van die Nagmaal af weggehou. Die Nagmaal is egter nie bedoel om die verslae harte van die gelowiges kleinmoedig te maak, asof slegs die wat sonder enige sonde is, na die Nagmaal van die Here mag kom nie.

Die Nagmaal is 'n stuk evangelie vir ons wat ons saligheid buite onself in Christus soek. Die Nagmaal getuig aan elkeen van ons dat deur die offer van Christus, die verlossing vir alle tye en alle mense bewerk is. Die betekenis van die Nagmaal bevestig aan ons dat die nuwe bedeling reeds aangebreek het. Dit word verseël en gewaarborg deur die Gasheer wat in die verbondsmaal Homself aan ons gegee het. Die Testateur staan self lewend voor ons in die Nagmaal en waarborg hierdie rykdom van die volle heil aan elkeen van ons. Daarom moet ons onself eers vooraf deeglik ondersoek voordat ons aan die tafel aansit. Geen steen moet onaangeraak gelaat word in hierdie selfondersoek nie. Sover moontlik moet ek alles in my vermoë doen om hierdie uitnodiging van Christus met die regte gesindheid te aanvaar.

Gesang 326: 1, 2

7 Februarie

Johannes 15: 1-7

God met ons

Die samelewing waarin ons leef, is besig met 'n eksperiment om sonder Christus klaar te kom. Wat nog meer is, is dat kerkmense Christus in hulle hart opgee. Hulle verbreek hulle verhouding met Hom. Hulle dink nie meer aan Hom nie en neem Hom nie meer saam op hulle lewenspad nie.

Christus dring daarop aan dat ons by Hom moet bly. Hy doen dit vir ons eie beswil, want sonder Christus is ons tot niks in staat nie.

Dit gaan in hierdie teks oor 'n lewende verhouding met Jesus, maar

presies wat is 'n lewende verhouding met Jesus? Jesus gee in Johannes 15 'n antwoord op hierdie onuitgesproke vraag. Op 'n Goddelike wyse bly Christus teenwoordig in ons lewe. Ons weet nie hoe so iets moontlik is nie, maar hier kry ons die belofte van Christus self dat dit wel so is. Vir sy kinders is Hy die lewende en altyd teenwoordige God. Hy is vir ons die bron van alle krag en lewe.

Dit is ook die diepste geheim van die Nagmaal. Die Nagmaal is nie net die samekoms van 'n gemeente of 'n blote herinnering aan Christus nie. Die Nagmaal is die viering van die werklike teenwoordigheid van Christus in die gemeente asook in ons daaglikse lewe. Christus is op 'n aktiewe, herskeppende wyse dinamies in ons lewe teenwoordig. Deur sy Woord en Gees wil Christus ons lewe verander. Hy bring ons in beweging en dring ons om die liefde van die Heer in ons lewe as 'n werklikheid te ervaar.

Gesang 327: 1-4

8 Februarie

Handelinge 2: 46-47

'n Jesus-vreugde

Die innerlike belewenis van vreugde is 'n delikate saak. As ons oor die Nagmaal praat, wil dit voorkom of ons nie daaroor moet praat as 'n vreugdefees met die klem op die vreugde as opdrag nie, maar die klem moet eerder geplaas word op die vreugde as resultaat van die Nagmaal.

In teenstelling met die vreugdemaaltye van die eerste Christene is ons Nagmaalvieringe somber en heers daar soms 'n begrafnisstemming. Die Nagmaal is ingestel om sy funksie tussen die kruisiging en die wederkoms te vervul. Daarom is dit 'n fees van verlossing en van verwagtinge. Met Nagmaal word die sekerheid van ons verlossing bevestig terwyl ons terugkyk na die kruis op Golgota. Dit is 'n voorsmaak van die heerlikheid wat vir ons in die toekoms wag saam met Jesus. Ons aansit by die tafel behoort 'n demonstrasie van ons jubelende dankbaarheid teenoor Christus te wees. Die vreugde waarvan hier gepraat word, is nie bloot 'n innerlike gevoel nie. Hierdie vreugde vind woorde en 'n mond en op die lippe van die gelowige word dit 'n loflied. Die jubelende kind van die Here moet egter altyd in gedagte hou dat dit slegs die Heilige Gees is wat die Nagmaalsviering in 'n ware vreugdefees kan omskep en moet daarom voortdurend in die gebed daarna vra.

Gesang 328: 1-3

Die brood wat lewe gee

Wat beteken die stelling: *Ek is die brood wat lewe gee*? Jesus het hierdie aankondiging gemaak te midde van mense wat nie verstaan het wat Hy gesê het nie. Die Jode het nog steeds na meer wonders gesoek. Hulle kon nie die Godheid van Jesus raaksien nie.

Net so word die boodskap van Jesus vandag nog gehoor in 'n wêreld wat dit nie verstaan nie. Maar presies wat is die inhoud van die boodskap? Jesus wil dat elkeen van ons ons sondes sal besef, berou daarvoor sal hê en dat ons dit sal bely. Ons moet ons lewe aan Jesus wy en met ons hele hart glo dat sy kruisdood vir ons voldoende was. Hy wil hê dat ons sal weet dat ons saam met Hom uit die dood opgestaan het. Hierdie boodskap van Jesus as die brood wat die lewe gee, wil ons daartoe bring om 'n doelbewuste keuse vir Hom te maak. Op hierdie wyse en hierdie wyse alleen word ons volgelinge van Jesus. Jesus moet nagevolg word ter wille daarvan dat hy die Seun van God is en nie ter wille van ons eie oortuigings of behoeftes nie. Daarom is dit belangrik dat ons by die Nagmaal die gedagte van Jesus opnuut beklemtoon: *Ek is die brood wat lewe gee*. Is u 'n navorger van Jesus?

Gesang 329*Die saad is nie steriel*

Dié gelykenis handel nie oor bepaalde soorte mense of kategorieë mense nie. 'n Mens kan nie aan die hand van die gelykenis sê die een mens is oppervlakkig, want diepsinnigheid is nie deel van sy bestaan nie, of daardie een is van die wispelturige soort of 'n ander is die vroom soort nie. Veeleer het elke mens die viervoudige akker in hom. Op bepaalde tye in ons lewe, op bepaalde vlakke in onself is ons almal tesame padmense, klipbankmense, onkruidmense en vrugbare aarde.

Daarom vertel Jesus nie die verhaal om iets soos 'n landboukundige statistiek van die koninkryk van God aan ons voor te hou nie. Jesus maak nie hier lyste nie en stel nie statistiek saam nie. Hy sit ons aan die werk.

Ons werkopdrag is dit: Skoffel die onkruid uit; sorg dat die saad van die Woord nie op die pad val nie; kyk of julle mense is in wie se dun grondlagie die saad nie kan wortelskiet nie. Dit wil sê word stil voor God en sy Woord, verwyder die harde korse, moet God nie in 'n paar barste

tussen die dagtaak in vasdruk nie. Gee Hom 'n ruimte van stilte. Hoor die Woord, bewaar dit en hou daarmee rekening. Dit is nie maklik nie. Dit verg van 'n mens om afskeid te neem van baie dinge. Dit vra moeite, dit vra om in die geloof te stry, dit bring stryd voort.

Maar só bereik 'n mens vrede. Só ervaar 'n mens dat die saad van die Woord deur die werking van God die Heilige Gees nie steriel is nie, maar ontkiem en vrug dra.

Gesang 277: 5

11 Februarie

Lukas 8: 40-48

God se horlosie

Die geloofspad is in die reël nie 'n gelyk pad nie. Op dié pad het ons dikwels met swaar beproewinge te kampe waardeur ons geloof soms tot die uiterste toe getoets kan word. So was dit met Jaiirus. Tot sy versoek dat Jesus na sy huis moes kom, het Jesus dadelik ingewillig. Nêrens lees ons dat Jesus op die pad 'n woord van troos en bemoediging tot hom in sy droefheid gerig het nie. Jesus se stilswye in hierdie krisis is 'n sware toets vir sy geloof.

En dit was nie net die stilswye nie, want op die pad was daar ook 'n opont-houd. In daardie nou strate van die Ooste het 'n groot skare Jesus gevolg en Hom verdring. Onder hulle was die vrou wat twaalf jaar aan bloedvloeiing gely het en Jesus het haar ook eers genees. Dit was seker maar 'n kwessie van minute, maar dit was minute wat daartoe kon bydra om Jaiirus se beproewing te vergroot, want hy was so haastig.

Die spieëlbeeld van die verhaal vind ons in onself. Wanneer ons in ons nood ons toevlug na die Here neem, is ons so haastig, ons wil dadelik gehelp wees. Talle kere vind ons dat ons moet wag. Daarmee wil Hy ons leer dat die wat glo, soos Jesaja sê, nie haastig moet wees nie. Hy wil ons leer dat Hy sy tyd ken en dat Hy **groter** is as ons grootste nood. Hy kan 'n siek kindjie genees, maar Hy kan ook 'n gestorwe kind uit die dood opwek. Hy skenk ons dikwels ryker seën en vertroosting as wat ons van Hom vra. Jaiirus het gebid vir genesing en hy het 'n opstanding uit die dood ontvang! God se horlosie werk net anders!

Gesang 28: 5

12 Februarie

Lukas 8: 49-56

Glo net

U dogter is al dood. Moenie nog ons Leermeester lastig val nie. Dit is

verpletterende nuus, en saam met die nuus word die Here se genade en mag beperk met die woorde: *Moenie nog ons Leermester lastig val nie.* Die onhandige wyse waarop die boodskappers die nuus oorgedra het, kon sy geloof net skok.

Maar Jesus het ingegryp, want die tyd was nou reg vir Hom. Maar selfs toe het Hy geen bepaalde belofte aan Jairo gemaak nie. Jairo was op pad – 'n pad van loutering en beproewing waarop hy tussen hoop en ontsteltenis geslinger is. Toe sy ontsteltenis skynbaar die oorhand wou kry en gedreig het om sy hoop en geloof te verslind, het Jesus sy geloof met dié woorde versterk: *Moet jou nie ontstel nie. Glo net.*

Jesus sou hom egter binnekort laat sien dat God meer, oneindig meer kan doen as wat ons ooit kan bedink of waarvoor ons kan bid. Toe Jesus by die gestorwe kind gekom het, het Hy haar hand geneem en gesê: *Dogtertjie, staan op!* Haar lewe het teruggekom, en sy het onmiddellik opgestaan.

Hierdie woorde van Jesus: *Moet jou nie ontstel nie. Glo net...*, moet in hierdie tyd van onverklaarbare, skokkende, tragiese en vreesaanjaende gebeurtenisse ons lewenspreuk wees. As wanhoop en twyfel jou in die hart gryp, glo net dat God jou vashou. As die diagnose van die geneesheer jou keel wil toedruk, glo net dat God by jou is. As frustrasie en probleme by jou die gedagte laat opkom om jou hand aan jou lewe te slaan, glo net dat God jou dra.

Om te sê: *Glo net*, is nie moeilik nie, want dit kan lippetaal wees. Maar in die werklikheid van die daaglikse lewe waar jy onderwerp word aan spanning, druk en onsekerheid sal dit duidelik word of hierdie belydenis, *Moet jou nie ontstel nie, glo net*, vir jou ook 'n stuk belewenis is.

Gesang 258: 1

13 Februarie

Lukas 9: 23-27

Kruisdraers van Christus

As iemand agter My aan wil kom, moet hy homself verloën, elke dag sy kruis dra en My volg.... Om hierdie woorde werklik te kan verstaan, moet 'n mens rekening hou met die teksverband, die konteks waarin dit gesê is. Jesus het hierdie woorde tot sy dissipels gerig toe Hy hulle begin leer het dat Hy aan 'n kruis moes sterwe. Net in die vorige perikoop het die belydenis wat die fondament van die Kerk van die Here Jesus sou wees, vir die eerste keer opgeklank: U is die Christus, die Seun van die lewende God. Van toe af het Jesus dit duidelik aan sy dissipels gestel dat Hy Jerusalem toe moes gaan en baie sou moes ly.

Die dissipels sou sonder twyfel begryp het wat Jesus daarmee bedoel het toe Hy gesê het dat elkeen sy kruis sal moet dra. Hulle het dikwels gesien hoe 'n veroordeelde misdadiger sy kruis vanuit Jerusalem dra om daaraan te gaan sterwe. Dit is as 'n skande beskou en daar is vas geglo dat 'n vloek op die mense rus wat aan 'n hout opgehang word. Dit was 'n bittere lyding om so te sterf, want jy is verag, verstote, verlate.

Om jou kruis te dra, wat Jesus as eis vir dissipelskap stel, beteken om lyding en spot ter wille van ons verhouding met Hom te aanvaar. Die beeld, om jou kruis te dra, sluit alles in wat dit 'n mens mag kos om 'n Christen te wees: opoffering, veragting, vervolging. Dit beteken dat ek myself, met alles wat ek het en is, aan Hom moet toewy, vir Hom moet leef, kom wat wil en al kos dit wat.

Dag vir dag, tree vir tree, stap jy in die spore van Jesus as sy kruis-draer, want dit is wat Christenwees van jou vra.

Gesang 134: 2

14 Februarie

Markus 8: 34-9: 1

Volgeling van Christus

As iemand agter My aan wil kom, moet hy ... My volg.... Hierdie woorde, wat op so baie ander plekke in die Bybel voorkom, is die kortste en kragtigste definisie van wat dit beteken om 'n Christen te wees. 'n Christen is 'n volgeling van Jesus Christus en dissipel beteken dan ook 'n leerling wat 'n volgeling geword het.

Om 'n Christen te wees, is om Jesus se voorbeeld te volg, sy navolger te wees. Dit vra veral twee dinge van ons, naamlik volkome vertroue - om Hom te volg waar Hy ook al lei, en nougesette gehoorsaamheid - om te weier om van sy spore af te wyk. Met hierdie kort en kragtige definisie van Christenwees het ons 'n betroubare maatstaf vir ons gedrag as Christene.

Daar is sake waaroor gelowiges nie altyd saamstem en helderheid het nie, byvoorbeeld: Hoe sal 'n mens weet wat geoorloof is en wat nie? Die sleutelvraag is altyd: Loop ek op hierdie pad agter Jesus aan?

Mense sê dikwels oor die een of ander saak in hulle lewe waarom hulle twyfel: Solank ek Jesus kan saamneem, is alles in orde en kan ek maar meedoen. Daar is nêrens in die Bybel regverdiging vir so 'n argument nie. Nêrens kry ek die reg om voor te loop en te verwag dat Jesus met my moet saamgaan nie. Inteendeel, die evangelie roep my altyd op om 'n navolger van Christus te wees. Hy loop voor en ek volg Hom. En as ek twyfel, moet ek die moeilike pad kies eerder as om te loop waar die spore van Jesus nie duidelik voor my lê nie.

Gesang 194: 5

Wie is Jesus?

Onder miljoene Christene is daar eenstemmigheid oor die feit dat Jesus vir ons tot heil is. Maar as ons vir elkeen sou vra presies wie Jesus is, sal daar uiteenlopende antwoorde wees.

Toe Jesus aan sy dissipels gevra het wie die mense sê dat Hy is, het talle antwoorde na vore gekom en aan elkeen is daar 'n bepaalde verwagting gekoppeld. Al die antwoorde skiet egter ver te kort. Petrus se antwoord, *Die Gesalfde van God*, is deur Jesus as 'n goeie antwoord aanvaar.

Hierdie antwoord wil Jesus egter in perspektief plaas. Dit blyk alreeds as Hy die dissipels beveel om vir niemand te sê wie Hy is nie. Een van die redes vir dié versoek was dat daar 'n verkeerde idee aangaande die Messias onder die volk geheers het. Hulle het aan Hom gedink as 'n politieke bevryder wat die volk van hulle vyande sou verlos. Selfs Petrus, wat die regte belydenis uitgespreek het, moes deur Jesus gerepudieer word omdat hy die lydensweg van Jesus afgewys het en nie gedink het aan wat God wil hê nie, maar aan wat die mense wil hê.

Hieruit kan ons leer dat daar misverstande verbonde kan wees aan elke voorstelling wat ons van Jesus het omdat dit eensydig kan wees of verkeerd vertolk kan word. Die rede hiervoor is dat ons altyd na Jesus kyk vanuit ons nood waarvoor ons redding en heil van Hom verwag. Na gelang van ons besef van ons eie nood, sien ons in Jesus raak wat vir ons belangrik is. Die besef van ons nood, waarvoor ons by Jesus verlossing soek, kan 'n bril word waardeur ons die Bybel begin lees. Dan sien ons net sekere dinge raak en word ons net deur bepaalde uitsprake van die Nuwe Testament getref.

Kom ons kyk 'n keer na die dieperliggende betekenis: Wie is Jesus vir my?

Gesang 183: 1-3

Wie is Jesus en wat beteken dit vir ons?

Dit is interessant om te sien watter tekste mense in hulle Bybels onderstreep. Dit is gewoonlik die tekste wat in 'n besondere sin tot elkeen spreek omdat dit 'n belofte vir die persoon se spesifieke nood en behoefte bevat. Meestal is dit volkome korrek om sekere tekste met die oog op ons eiesoortige nood te onderstreep. Want Jesus is werklik die verlosser uit al ons nood.

Maar Jesus is altyd groter as wat ons dink, en die verlossing wat Hy bring, is omvattender as wat ons besef omdat ons nood veel groter is as

wat ons dink. Daarom het ons die hele Nuwe Testament met al sy beloftes nodig om te kan verstaan wie Jesus werklik is en wat dit vir ons beteken. Die verlossing in Christus is veel dieper, ryker en omvattender as wat ons in ons eensydigheid dink. Christus is immers die openbaring van die volle heil wat God skenk.

Die verlossing wat Christus bring, is saamgevat in die woorde van Matteus 1: 21 waar die engel aan Maria sê: *...jy moet Hom Jesus noem, want dit is Hy wat sy volk van hulle sondes sal verlos.* Jesus het inderdaad gekom om ons van die sonde te verlos, maar dan ook werklik die sonde en alles wat daarmee saamhang, met name die skuld, die mag en die gevolge van die sonde. Daarom skryf Paulus in 1 Korintiërs 1: 30 dat Christus vir ons geword het *die wysheid wat van God kom: die vryspraak, die heiliging en die verlossing.* Deur Hom ontvang ons die vryspraak wat ons van die skuld van ons sonde verlos, maar ook die vernuwing van ons lewe wat ons van die mag van die sonde bevry, en boonop die verlossing van die gevolge van die sonde, soos lyding, ellende en dood, waardeur ons lewe verslaaf word.

God bewerk deur Christus vir ons volkome verlossing wat in hierdie lewe reeds 'n aanvang neem, maar eenkeer in die hemelse heerlijkheid voltooi sal wees.

Wie is Jesus en wat beteken dit vir ons? Hy is ons Borg, ons Voorbeeld en ons Bevryder.

Gesang 123: 2-4

17 Februarie

Lukas 10: 25-37

Barmhartigheid as naastediens

Die aanleiding tot die gelykenis van die barmhartige Samaritaan is te vind in die vraag van 'n wetgeleerde oor die verkryging van die ewige lewe. Jesus verwys hom na die wet van Moses, wat saamgevat word as liefde tot God en die naaste. Liefde tot God lewer vir die wetgeleerde blykbaar nie 'n probleem op nie, maar hy wil weet wie sy naaste is. Om dit vir hom uit te wys, vertel Jesus die gelykenis.

Daar is twee sake in hierdie gelykenis wat vir ons van belang is. Die eerste is die feit dat die priester en die Leviet *wetties* gesien, reg opgetree het deur die reisiger wat oorval is en halfdood langs die pad gelê het, te vermy: kontak met dié man sou hulle verontreinig het. As Jesus die Samaritaan op die toneel inbring, wat die man help en verder versorg, terwyl kontak tussen Jode en Samaritane ook verbode was, wil Hy daarmee duidelik maak dat liefde vir die medemens, naastediens, die grense van rituele wette oorskrei en eintlik geen grense ken nie. Net soos in die geval van Petrus se vraag oor hoeveel maal jy jou naaste

moet vergewe: Jesus se sewe maal sewentig beteken onbeperk. Daar is geen grense vir naasteliefde en diens nie.

Die tweede saak het te doen met die vraag aan die begin: *En wie is my naaste?* Aan die einde keer Jesus hierdie vraag om as Hy vir die wetgeleerde vra: *Wie van hierdie drie is ... die naaste van hom wat onder die rowers verval het?* Daarmee wil Jesus te kenne gee dat jy as naaste moet optree teenoor ander. Naasteliefde is nie iets passiefs nie. Jy wag nie om te kyk wie jou naaste is nie, maar jy tree pro-aktief op en laat jouself geld as naaste vir ander!

Hierdie twee sake plaas 'n totaal ander klem op die kwessie van naasteliefde: Dit word nie begrens deur menslike wette nie, en dit is nie 'n passiewe wag op iemand wat jou liefdesdiens nodig mag hê nie. Dit is 'n uitbeweeg na jou naaste om vir hom 'n naaste te wees. So word ons werklik diensbaar aan God se liefde in ons lewe.

Gesang 74: 1-4

18 Februarie

Lukas 10: 38-42

Die wesentlike van ons godsdiens

Na die gelykenis van die barmhartige Samaritaan wat handel oor die liefde tot die naaste, vertel Lukas 'n episode wat handel oor liefde tot God.

Jesus was kennelik 'n huisvriend van Marta, Maria en Lasarus. Op een van sy besoeke aan hulle, het Maria soos 'n leerling aan Jesus se voete gaan sit en na Hom geluister. Marta was bedrywig om 'n maaltyd vir Hom voor te berei. Sy was ergerlik teenoor Jesus omdat Hy toegelaat het dat sy alleen voorbereidings vir die ete moes tref. Hierop het Jesus haar geantwoord en haar geleer wat die wesentlike van godsdiens is.

Sy dubbele aanspreekvorm: *Marta, Marta...*, hou beslis 'n sagte verwyt in. Dit herinner ons aan dieselfde dubbele aanspreekvorm teenoor Petrus toe Jesus hom vermaan en gewaarsku het teen die duiwel se aanslae: *Simon, Simon* (Luk 22: 31)!

In sy antwoord het Jesus Marta geleer om te onderskei tussen wat wesentlik in die lewe is en wat bykomstig is. Die beste wyse om Hom te dien, is om na Hom te luister, om aan sy voete te sit en in te neem wat Hy as ons groot Leermester vir ons wil leer. Dit is baie beter as om oorvloedig in Jesus se fisiese behoeftes te voorsien.

Eintlik sê Jesus: Die wyse waarop Maria besluit het om Hom te dien, is die beste. Dit is die wesentlike. Dit is ook waarna ons moet strew: om na Hom te luister, sodat ons sy wil vir ons lewe kan verneem en ons daarin kan verlustig.

Gesang 190: 1, 5

Die noodsaaklikheid van gebed

Joodse godsdienstige groepe het byna elkeen 'n eiesoortige gebed gehad wat hulle van ander groepe onderskei het. Die dissipels wou waarskynlik ook 'n gebed van hulle eie hê, soos die volgelinge van Johannes, en het Jesus daarom versoek om hulle een te leer.

Nadat Jesus hulle die gebed, bekend as die *Onse Vader* (alhoewel Lukas die kortere vorm, *Vader* gebruik) geleer het, het Hy voortgegaan met 'n gelykenis (verse 5-8). Uit die gelykenis self, en uit die woorde wat daarna volg (verse 9-13), blyk dit dat Jesus met die deurgee van hierdie gebed twee wesentlike sake voor oë gehad het.

Eerstens wou Hy hulle aanspoor om te bid, en tweedens dat hulle moes weet dat hulle gebed verhoor sal word, hoewel miskien nie onmiddellik nie. Want die gelykenis wat Jesus hierna vertel, veronderstel 'n situasie waarin iemand mag vra: Is dit die moeite werd om te bid? Want my gebed word nie dadelik verhoor nie! Vir Jesus is dit nie 'n kwessie nie: Ons moet steeds bly vra, soek en klop. Ons kan en moet met vrymoedigheid tot God bid, want Hy is immers veel beter as 'n vriend wat, volgens die gelykenis, uit sy pad sal gaan om brood te bekom vir sy vriend wat onverwags by hom aangekom het, al is dit laat in die nag. As dit op menslike vlak gebeur, hoeveel te meer is dit nie waar van ons hemelse Vader nie; Hy wat aan sy kinders sy Gees as volmaakte gawe skenk, en van wie elke goeie gawe en elke volmaakte geskenk kom (Jak 1: 17).

Gesang 294*Kinders van die lig*

Die beeldspraak oor die lamp en die lig wat in Matteus 5: 15 en 6: 22-23 voorkom, kry by Lukas nog 'n verdere dimensie. Die bedoeling by Lukas is dat ons eerstens sal toelaat dat die Evangelie van Jesus Christus ons hele lewe met al sy aspekte sal verlig: ons verstand, emosies en wil. So sal ons inderdaad geestelik verligte mense wees, mense wat in God se ligkring beweeg (vgl 1 Joh 1: 5-10). Daardeur word ons in staat gestel om werklik te kan sien wat die dinge is waarop dit in die lewe en vir God aankom. Daardeur sal ons kan sien hoe om ook volgens hierdie dinge, wat vir God van belang is, te wandel.

Die opdrag in ons gelese gedeelte en in Matteus asook in 1 Johannes

1: 5-10, is egter nie net om self in die lig te wandel en volgens die lig te lewe nie, maar om ook die ligglans van die evangelie na buite te laat uitstraal. So word ons ligdraers vir God.

En sou ons by Matteus aansluit, is dit ook belangrik om raak te sien waar ons God se ligdraers moet wees: in die wêreld, waar die duisternis juis is. Te maklik is dit vir ons om Sondae in die kerk ligdraers te wees. Dit raak minder maklik, maar is juis uiters noodsaaklik om die lig van die evangelie in die duisternis, waar mense die lig nodig het, uit te straal. Mag God ons daarvan weerhou om Sondag-ligte te wees, terwyl ons lampe in die week in die kelders van ons lewe staan.

Gesang 252: 4

21 Februarie

Psalm 22

Vertrou altyd op God

In tye van lyding en beproewing ontstaan daar gewoonlik allerlei vrae waarop 'n mens antwoorde soek, soos: Here, waarom? Waarom ek? Waarom juis nou? Die Here sal ons nie kwalik neem as ons vra *waarom* nie. Ons mag hierdie soort vrae vra, mits ons dit *gelowig* vra, soos die digter van Psalm 22.

Die digter van Psalm 22 is besig om sy hart teenoor God uit te praat. Sy vraag in vers 2: *My God, my God, waarom het U my verlaat...?*, is nie 'n uiting van ongeloof of verwerping van God nie. Hy praat immers steeds van *my God* en dit spreek van vertroue. Wat dus klink na 'n aanklag of 'n mosie van wantroue in God, is in werklikheid 'n geloofstryd, 'n gebedsworsteling. Die digter vertrou steeds op God en die hoop beskaam nie, want God verhoor sy gebed (vers 22b-23).

Om *gelowig* teen lyding en beproewing te protesteer, is nie 'n uiting van ongeloof of gebrek aan vertroue op God nie. Dit is geloofsworsteling, 'n eerlike soeke na God se hulp en bystand. As ons maar 'n keer sover kan kom om ons hart teenoor God uit te praat soos die digter van Psalm 22, sal ons God waarskynlik leer vertrou as 'n Vader, 'n Vader met 'n oor en met medelye. Dan sal ons lyding en beproewing ook soveel draagliker wees. Sal ons nie 'n keer ons hart teenoor God uitpraat nie?

Gesang 39: 1, 3

22 Februarie

Psalm 23

Vertrou op God se sorg

Die woorde, *...ek kom niks kort nie* in vers 1, kan op meer as een

manier verstaan word. Dit is moontlik dat die digter met dié woorde die oorfloedige luuksheid van die Here se voorsiening in sy lewe wil besing (vers 5 en 6), maar dit is 'n vraag of Psalm 23 regtig in 'n situasie van oorfloed geskryf is. Daar word byvoorbeeld in vers 5 van *teëstanders* gepraat en ons lees ook in vers 4 van *donker dieptes*.

Daar is dus rede om te aanvaar dat Psalm 23 geskryf is in 'n situasie van uiterste nood waarin dit Dawid waarskynlik aan omtrent alles ontbreek het. En tog kon hy steeds sê: *...ek kom niks kort nie*. Want as die Here jou herder is, het jy in die lewe nie regtig veel meer nodig nie! Die vraag is: Is God alleen vir ons genoeg, of het ons nog baie ander dinge ook broodnodig vir ons lewe?

Dit is ongelukkig só dat as die Here ons seën en met sy goedheid oorlaai, ons sy gawes nie altyd reg kan hanteer nie. God se gawes word soms vir ons belangriker as God self. Daarom kan dit gebeur dat die Here van die gawes wat Hy aan mense gegee het, wegneem. Dit is gewoonlik vir ons baie swaar, maar op die lang duur is dit 'n groot pluspunt, want op dié manier en op dié manier alleen leer ons God weer ken vir wie Hy regtig is.

Psalm 23: 1, 2

23 Februarie

Johannes 13: 1-17

Laat Jesus toe om jou te dien

Jesus roep ons hier op tot nederige liefdesdiens aan mekaar. Die liefde moet konkrete gestalte onder ons kry. Ons moet bereid wees om mekaar in nederigheid te dien; ons moet wegkyk van onself en ons eie belange en werklik vir mekaar begin omgee en mekaar se laste dra.

Hierdie weg is 'n kruisweg, want dit kom nie van nature nie. Daarom kan 'n mens alleen die voorbeeld wat Jesus hier stel, navolg as jy jou eers deur Jesus laat dien. Die voetwassing wys vooruit na Jesus se kruis. Dit is 'n profetiese daad wat sy kruisdood simboliseer: Jesus het eintlik nie hier met water gewas nie, maar met bloed – sy bloed wat kort hierna vir ons aan die kruis gestort is. Petrus se reaksie in vers 6 en 8 is verstaanbaar, want hoe kan hy sy Meester toelaat om sy voete te was? Toe iets van die eintlike betekenis van die voetwassing tot hom deurgedring het, het hy weer oorreeger. Tog is daar meer hierin verskuil, want ons streef almal daarna om selfstandig te wees en wil van niemand afhanklik wees nie – ook nie van God nie. 'n Mens bereik nie maklik die punt waar jy erken dat jy totaal en al van God se genade afhanklik is nie. Dit is wat Petrus – en ook elke mens – moes leer. Ware heil is alleen daarin geleë dat jy Jesus sal *toelaat om jou te dien*.

Wie homself deur Jesus laat dien, sal ook ander waarlik kan dien.
Want wie werklik uit genade leef, sal ook die genade kan uitleef!

Gesang 74: 1-4

24 Februarie

Johannes 14: 1-6

Die doel van die hemelvaart

Dat die dissipels ontsteld is as Jesus hulle begin voorberei met die oog op sy hemelvaart, is te verstane (vers 1). Hierdie skeiding is vir hulle ondenkbaar, want wat gaan nou van hulle word? Jesus se afskeid is egter anders. Dit is nie treurig of finaal nie. Sy hemelvaart is juis in ons belang, tot ons beswil, want Hy het gegaan om vir ons plek by God, by die Vaderhuis gereed te maak (vers 2).

Die betekenis en boodskap van hemelvaart is egter nie om nou terug te sit en te wag nie. Die tyd wat Jesus se wederkoms voorafgaan, is geen doellose, leë tussenperiode nie. Die sin daarvan is dat dit die *weg* tot die finale doel is.

Jesus self is die weg na die doel, Hy is die weg waardeur (deur Wie) die verlore sondaar by God, by die Vaderhuis kom. Daarom roep Hy ons op tot geloof in Hom (vers 1). Wie in Hom glo, is op die weg wat tot die uiteindelijke doel lei. Geloof in Christus lei egter nie net tot die bereiking van die finale doel nie, want dit laat die gelowige ook nou reeds deel in die gemeenskap met God.

Daar is dus geen sprake van afskeid met die hemelvaart van Jesus nie. Juis omdat Hy weg is, is die hede vol van Hom!

Gesang 163: 1, 4

25 Februarie

Johannes 14: 6-14

Die opdrag van hemelvaart

Die sinvolheid van die tyd wat Jesus se wederkoms voorafgaan, is daarin geleë dat dit die weg na die finale doel is (Joh 14: 2 en 3) en dat die gelowiges gedurende dié tyd getuies van Christus moet wees. As ek Jesus, die weg na die lewe en die doel gevind het, word ek 'n getuie van dié weg in woord en daad.

Die geloof waartoe Jesus sy volgelinge in Johannes 14: 1 oproep, is geen passiewe geloof nie. Ná sy hemelvaart tot met sy wederkoms, is die gelowiges in diens van God se koninkryk en elkeen wat in Jesus glo, ontvang die toerusting van die verhoogde Heer om dié dinge te doen wat Hy

doen, en ook groter dinge as dit (vers 12). Die bedoeling is nie dat die gelowige net sulke wonderwerke as Jesus sal doen nie, maar dat hy die werk van die *koninkryk* sal doen – daarom is dit groot dinge.

Omdat Jesus na die Vader gegaan het, moet sy werk op aarde voortgesit word deur sy volgelinge deur wie Hy tot vandag toe nog wondere op aarde verrig. Dit wat ons in diens van die koninkryk doen, is egter alleen moontlik deur gebed *in sy Naam* (verse 13-14). Dit is die diepste geheimenis van alle kerklike aktiwiteite: Gebed in die Naam van Jesus is 'n onmisbare deel van die uitvoering van ons opdrag in die Naam van Jesus.

Gesang 335: 1, 2

26 Februarie

Johannes 14: 15-26

Die belofte van die Voorspraak

Die belofte van gebedsverhoring bring 'n verpligting mee, naamlik dat die opdragte van die Here uitgevoer moet word. Vir die troue volgelinge van Jesus is dit egter nie moeilik nie, want wie Jesus waarlik liefhet, wil graag aan Hom gehoorsaam wees deur sy opdragte uit te voer.

Naas hierdie verpligting van die gelowige onderneem Jesus ook 'n verpligting, naamlik om self by die Vader in te tree vir dié wat Hom liefhet en sy opdragte uitvoer. Maar noudat Hy op die punt staan om van sy dissipels afskeid te neem, sal Jesus die Vader vra om 'n ander Voorspraak, die Heilige Gees, *in my Naam* (vers 26) te stuur. Die Heilige Gees kom dus *in Jesus se plek* en tree met sy gesag op. Hy sal Jesus se werk op aarde voortsit en dit is om die dissipels te leer en te herinner aan alles wat Jesus vir hulle gesê het (vers 26).

Wanneer Jesus weer kom, sal Hy die gelowiges tot Hom in sy Vaderhuis neem. Intussen sal die Heilige Gees by hulle bly (vers 16). Soos Jesus, is die Heilige Gees self ook God en dus ewig. Daarom sal Hy vir ewig by ons wees, *al die dae tot die voleinding van die wêreld*.

Wat 'n wonderlike troos is dit nie! Ons is nie as weeskinders agtergelaat nie (vers 18 en 23), want deur die Heilige Gees bly Jesus teenwoordig in sy kerk tot en met sy wederkoms.

Gesang 214: 1, 2, 4

27 Februarie

Johannes 14: 27-31

Jesus se vrede

In 'n gebroke wêreld hoor ons dikwels van vredesinisiatiewe wat uit-

loop op vredesoffensiewe, dit wil sê pogings om deur middel van diplomatie die vyand tot die sluiting van vrede te beïnvloed. Die vrede wat so bewerkstellig word, is egter kortstondig en onseker. Dit is gewoonlik niks meer as 'n wapenstilstand of hoop op vrede nie. Dit laat die vraag ontstaan of die wêreld ooit weer ware vrede sal ken, dié vrede waarvan Johannes 14: 27 praat?

Wat ons moet begryp, is dat vrede nie tot stand kom deur die oorwinning oor 'n sigbare vyand nie. Om diegene wat jou vyandiggesind is, militêr te oorwin, bied geen oplossing nie, want hulle word deur 'n ander mag voortgedryf, naamlik dié van die bose. Jesus het egter deur sy dood en opstanding die aanvoerder van die bose magte ontwapen en in die openbaar ten toon gestel (Kol 2: 15). Hierdeur het ware, blywende vrede tot stand gekom. Daarom beleef gelowiges steeds die vrede van Jesus, al is omstandighede hoe moeilik en al word hulle geloof en moed tot die uiterste beproef.

Ons hoef nooit bang te wees of wanhopig te raak nie. Jesus kom immers weer (Joh 14: 3) en intussen skenk Hy ons die Heilige Gees (Joh 14: 16) om by ons te bly, ons te bemoedig en te versterk in die stryd. Onder die begeleiding van die Gees word die vrede van Jesus alreeds ten volle (alhoewel nog nie volkome nie) in die hede beleef.

Gesang 66: 2, 3

28 Februarie

Johannes 15: 1-8

Die ware wingerdstok

In Johannes 15 is Jesus alleen met sy dissipels en Hy praat met hulle persoonlik. Net so spreek die gedeelte vandag persoonlik tot elkeen van ons. Elke versie neem ons by die lees daarvan as 't ware in beslag. Dit roep ons vir 'n oomblik tot stilstand om te dink, en bykans elke woord bied ons meer as wat ons kan saamneem vandag.

Hierdie gedeelte stel die verbondenheid tussen Jesus en die wat aan Hom behoort in die middelpunt. Hy sê: *Ek is die wingerdstok, julle die lote*. Uit die wingerdstok ontstaan lote en hierdie lote dra vrugte. Die omgekeerde geld egter nog sterker. Die lote kan niks sonder die wingerdstok doen nie, want hulle bestaan uit hulle lewensgemeenskap met die wingerdstok.

Toegepas op ons wat sê ons glo in die Here Jesus Christus, word ons deur Hom lewende, vrugdraende lote. Alle lewensverlange vind in Jesus vervulling. Dit is die grond en die doel van Christenwees.

Hoe is ons is lote van die wingerdstok? Deur die kruis-evangelie en dié evangelie moet deur ons geleef word. Ons moet aan Jesus Christus

vashou. Hy is die wingerdstok wat die sap vir groei uit die milddadige aarde gaan haal en dit aangee aan die lote om vrugte te kan dra. Bid die Here om u deur sy Woord te lei om waarlik vrugte te dra.

Gesang 267

1 Maart

Johannes 15: 9-17

Julle moet mekaar liefhê

Verse 9-17 wat u so pas gelees het, is in alle opsigte 'n voortsetting van verse 1-8 wat u gister gelees het. Die Here God laat nie dinge maar so in die algemeen nie. Hy lê sy hand op wat in die besonder nodig is vir ons om vrugte te dra. Hy sê: *Soos die Vader My liefhet, het Ek julle ook lief.* En dan beveel Hy: *Julle moet mekaar liefhê...!*

Om 'n onverklaarbare rede vind Jesus Christus iets beminlik in ons, iets goeds. Ons moet dit glo as 'n feit en in die sonskyn daarvan lewe, want die liefde van God in Jesus Christus is vir ons bestem. Die lewe het niks om te bied wat met hierdie liefde vergelyk kan word nie. Wie kan liefhê soos Jesus Christus ons liefhet, of wie kan gee soos Hy gee?

Tog beveel Hy ons om mekaar lief te hê soos Hy ons liefhet. En al sou ons nie só kan liefhê of só kan gee nie, moet dieselfde gesindheid en gees in ons wees. Dit is 'n gesindheid en gees om onselfsugtig, eerlik en opreg, nie ons lewens eerstens op onself te rig nie, maar op diegene naby en rondom ons. Sulke mense, sê die Here, wandel met Hom en Hy met hulle.

Gesang 74

2 Maart

Johannes 15: 15-17

Ek noem julle vriende

As Jesus vir sy dissipels sê: *Ek noem julle nie meer ondergeskiktes nie.... Nee, Ek noem julle vriende....*, gaan dit nie in die vriendskap tussen Jesus en sy dissipels om gelykes nie. Nee, vers 16 sê uitdruklik: *Julle het My nie uitgekies nie, maar Ek het julle uitgekies....* Hy is die een wat ons sy vriende noem.

As Jesus se vriende en as vriende onderling, mag ons deel in die blydskap van Jesus self en die verbondenheid met die Vader. Dié vreugde geld die heilsdade van God; die blydskap, die koms en die daade van Jesus Christus. Hierdie vreugde het 'n eskatologiese inhoud – vir die lewe hierna, eendag. Want dan sál daar vreugde en vriendskap wees.

Hierdie vreugde en vriendskap het met Jesus se koms aangebreek, maar wat beteken dit? Dit beteken dat ons op hierdie Vriend kan vertrou, nou en eendag. Hy staan vir ons in; sy vriendskap is duur en dit oorwin vyandskap. Dit is evangelie en dit moet deur ons verkondig word.

Dat Jesus ons sy vriende noem, is genade op genade. Laat ons dankbaar daaroor juig en in gehoorsaamheid aan sy Woord lewe.

Gesang 46

3 Maart

Johannes 15: 18-26

Die wêreld sal julle haat

In hierdie gedeelte van Johannes word haat as 'n eienskap van die wêreld aangetoon. Die haat van en in die wêreld is 'n werklikheid. Ons ken dit maar alte goed. Die wêreld sal altyd afwysend teenoor God se liefde in Jesus Christus staan. Daarom sal die wêreld ook hulle wat aan dié liefde vashou, haat.

Dat God die wêreld liefhet, wil nie sê dat die wêreld hierdie liefde van God kan beantwoord nie. Hierdie wêreld is deur die Lig, Jesus Christus, ontmasker en vanuit die geloof in Hom voer die wêreld 'n tevergeefse stryd teen die waarheid, die lig en die liefde. Dit wek die haat by die wêreld.

Maar die kinders van Jesus Christus staan nie weerloos teenoor die woedende wêreld nie. Jesus self, en in Hom die Vader, is as Trooster werkzaam in ons om ons by die waarheid te hou en ons te oortuig van geregtigheid, liefde en oordeel.

Hierde gedeelte sê nie ons moet die wêreld as sodanig haat nie, maar ons moet in die wêreld getuig van die liefde van God vir die wêreld, hoe donker dit ook al rondom ons is. Die konflik met die wêreld is gebore uit God se liefde vir die wêreld. Ons moet van dié liefde getuig en nie terugbakei of haat nie.

Gesang 73

4 Maart

Johannes 16: 1-15

Die voordeel van Jesus se hemelvaart

In vers 7 van ons gelese gedeelte sê Jesus aan sy dissipels dat dit vir hulle voordelig is dat Hy weggaan. Die dissipels kon dit natuurlik nie verstaan nie. Trouens, hulle het nie kans gesien om van Hom te skei

nie. Maar hulle sou ná pinkster verstaan wat Jesus bedoel het toe Hy gesê het dat as Hy vertrek, Hy die Trooster, die Heilige Gees na hulle toe sal stuur.

Die Griekse woord vir Trooster is *Parakleet* en in Latyn beteken dit *Advokaat*. Dit wil sê iemand wat tot hulp uitgeroep kan word. Die Heilige Gees word dus voorgestel as die ewige, alomteenwoordige en algenoegsame God.

Watter geweldige troos is dit nie vir ons in ons tyd nie. Die feit dat ons 'n naby, lewende, goddelike Persoon in ons kan hê. Hy verleen hulp in 'n tyd van vrees en swakheid, Hy gee raad in moeilike tye en vertrous in beproewing. Om hierdie hulp te ontvang, moet ons in Jesus Christus glo.

Glo ons dit? Glo ons dat God deur sy Gees magtig is om alle genade oor ons oorstroomend te maak. Het u al kennis gemaak met die krag en die vreugde van die Heilige Gees. Die beloftes van die Vader geld ons almal!

Gesang 158

5 Maart

Johannes 16: 16-24

Bid en julle sal ontvang!

Baie van ons leef asof ons ons nou nie eintlik verlaat op enige bygeloof dat ons nog op aarde aan God se beloftes sou glo nie! Tog is dit wat ons herhaaldelik deur ons handeling doen, al is dit nie deur ons woorde nie.

As ons met dieselfde veiligheid en sekerheid in die beloftes van God kon glo soos wat ons ons groot finansiers en ander groot figure glo en as ons die beloftes van God met dieselfde veiligheid en sekerheid vertrou as wat ons ons vriende respekteer en vertrou, sou geen droom onmoontlik van vervulling wees nie. Want geen belofte op aarde was nog sekerder as die beloftes van God nie. In vers 23 belowe Jesus Christus: *Wat julle die Vader ook al in my Naam sal bid, sal Hy vir julle gee*. Sonder gebed kan daar geen daadkrag in ons lewe wees nie.

Wie waarlik bid, maak sy begeertes aan God bekend. Wie waarlik bid, is tevrede dat God met sy gebede vertrou kan word. Daarom vloei smeking en danksegging in elke gebed ineen. Bid vandag opreg en glo, en u sal ontvang.

Gesang 294

Sabbatsontheiliging

Jesus is na 'n eetmaal genooi terwyl hulle op pad was na Jerusalem. 'n Vooraanstaande Fariseër het Hom met 'n doel vir ete genooi, want die man wat aan watersiekte ly, is ook nie om dowe neute uitgenooi nie. Hy is genooi om te sien of Jesus siek mense op die sabbat gesond sou maak.

Jesus het geweet dat die Fariseërs Hom in onguns by die volk wou bring. As Hy die siek man op die sabbatdag sou genees, sou dit 'n oortreding wees en kon hulle Hom aankla. Jesus het natuurlik deur hulle plan gesien en toe reguit vir die wetgeleerdes en Fariseërs gevra: *Mag 'n mens iemand op die sabbatdag gesondmaak of nie?* Hulle wou nie antwoord nie, want as hulle *ja* sou antwoord, sou die strik wat hulle vir Hom gestel het, misluk het. En as hulle *nee* sou antwoord, sou hulle daarvan beskuldig word dat hulle geen simpatie met die siek man se lyding het nie.

Jesus het die man gesond gemaak en die volgende vraag aan hulle gestel: *Sê nou 'n seun of 'n bees van een van julle val in 'n put, sal hy hom nie dadelik uithaal nie, al is dit op 'n sabbatdag?* As hulle eerlik sou wees, sal hulle ook dit wat vir hulle dierbaar is, help in nood al is dit op die sabbatdag! Jesus het immers self gesê: *Die sabbat is vir die mens gemaak en nie die mens vir die sabbat nie.*

Ons moet daarom ten volle oortuig wees dat ons die sabbatdag geheilig het, met ander woorde afgesonder het van ons elke dag se gewoel en gewerska! Ons moet die sabbatdag aan die Here wy en Hom elke dag met blydskap en dankbaarheid dien.

Gesang 241: 4

Nederigheid

Nederigheid is 'n eienskap waaraan die meeste van ons geen erg het nie. Inteendeel, ons eie aansien en selfverheffing maak baie meer saak in ons samelewing. Jesus gebruik die gelykenis oor beskeidenheid en gasvryheid om ons daarop te wys dat eienskappe soos hoogmoed, selfverhoging, status ensovoorts nie by 'n Christengelowige pas nie. 'n Selfaanmatigende opinie van onself sal nie vir ons 'n plek in God se koninkryk waarborg nie. Opregte nederigheid sal ook meebring dat jy

nooit in die verleentheid kom nie, want dit kan gebeur dat Christus as Gasheer jou 'n eervoller plek sal gee. Dit is genade.

In hierdie gelykenis het die Fariseërs juis gemeen dat hulle eerste aanspraak op die koninkryk van God het. Maar dan sê Jesus: *Elkeen wat hoogmoedig is, sal verneder word, en elkeen wat nederig is, sal verhoog word.* Ons is ook gaste wat genooi word, ondanks al ons gebreke en tekortkominge. Ons moet daarom ophou om ons eie vermoëns te oorskakel en daarop staat te maak. Dit sal ons baie verleentheid spaar. Laat ons eerder leef vanuit God se genade in Jesus Christus, die Gasheer wat reeds vir ons plek gereedgemaak het by sy koninklike feesmaal.

Gesang 194: 5

8 Maart

Lukas 14: 15-24

Reageer ons op God se uitnodiging?

Hierdie gelykenis het te doen met die koninkryk van God wat Hy eers vir Israel aangebied het, maar weens hulle onwaardigheid word dit tot die beskikking gestel van alle mense uit wie God sy uitverkorenes vergader. Die koninkryk van die hemel word meermale as 'n bruilof of 'n feesmaal in die Skrif voorgestel. Die ryk belaaide tafel dien as beeld van die Here se rykdom van heil vir sy genooies. In hierdie gelykenis is dit 'n bruilofsmaal vir die seun van die koning. Wie die seun en sy bruid is, word nie gesê nie. Ons kan aanvaar dat Jesus Christus bedoel word. Tot hierdie feesmaal word sekere persone uitgenooi, maar hulle het allerlei verskonings gemaak waarom hulle nie kon gaan nie. Hulle eie daaglikse belange was van meer belang. Hierdeur het hulle nie net die koning beledig nie, maar ook die saak van die allergrootste waarde geminag.

Van groter betekenis is dat die feesmaal voortgaan. Omdat die eerste genooies nie wou kom nie, is die slaaf uitgestuur om almal wat hy teëkom, uit te nooi: armes, blindes, kreupeles en verlamdes, goeties en slegtes. Die onwaardiges word nou die waarderendes. Hier word die heil van God beskryf soos dit aan mense aangebied is. Israel het die eerste geleentheid gehad, en selfs toe Jesus gekom het, het hulle geweier om dit te aanvaar. Maar nog erger is dat hulle die Seun van God verwerp en laat kruisig het. Aangesien Israel deur hulle ongeloof die heil van God verwerp het, word toegang tot die feesmaal aan alle mense verleen en die uitnodiging gaan oor die lengte en breedte van die aarde uit. Die evangelie is die uitnodiging van God wat roep tot die ewige lewe en saligheid. Hierdie uitnodiging gaan vandag nog voort en dit word aan almal gerig.

die goeies en die slegtes. En dit staan vandag nog vas dat wie nie gelowig gehoor gee nie, die heil van die Here sekerlik nie sal sien nie.

Hoe antwoord u op God se uitnodiging?

Gesang 248: 1

9 Maart

Lukas 14: 25-33

Eise van dissipelskap

Wat is ware dissipelskap? Op hierdie vraag gee Jesus 'n baie duidelike antwoord in vers 26 en 27. Dit is onverbiddelike eise, maar tog nie onmoontlik om na te kom nie. Ons liefde vir Christus moet groter wees as ons liefde vir ons dierbares of vir jouself. Eerlikheid, opregtheid en lojaliteit teenoor Christus moet altyd voorop staan by ons as gelowiges in Hom. Jesus wil nie hê dat ons diegene wat aan ons gebind is met bande van bloed en vlees, werklik moet haat nie, maar dat ons alles in die stryd sal werp sodat hulle hulle ook sal bekeer tot die Here, elke dag.

Elkeen van ons het sy eie kruis om te dra. Baie skram weg om dit nie te doen nie, maar wil nogtans vir Christus volg. En dit, sê Christus in soveel woorde, is onmoontlik. As ons dit nie wil doen nie, is dit onmoontlik om sy dissipel te wees.

Om jou kruis op te neem, beteken ook die verloëning van die eie-ek en om lyding, straf en spot te verduur en selfs ter wille van Hom te sterf. Ons moet alles wat ons het, gewilliglik aan Christus skenk as Hy daarvoor vra. Sou ons onwillig wees om dit te doen, kan ons nie sy dissipels wees nie. Die vraag wat elkeen van ons vir onself moet vra, is: Voldoen ek aan my dissipelskap in hierdie wêreld?

Gesang 134: 2

10 Maart

Lukas 15: 1-10

Verlorenheid

Jesus was omring deur tollenaars en sondaars, dit wil sê mense wat hulle nie aan die voorskrifte van die wet gehou het nie. En dit is die rede waarom die godsdienstige leiers hulle verwerp en as van geen waarde geag het nie. Hulle het Jesus egter gevolg om na sy leringe te luister en hieroor was die Fariseërs en skrifgeleerdes baie ontevrede. Om hierdie godsdienstige leiers tereg te wys, het Jesus drie gelykenisse vertel waarvan dié van die verlore skaap die eerste is.

'n Skaap word altyd as onnosel bestempel omdat hy oral waar hy 'n gaping sien, wil deurbreek. Hy dwaal al verder weg totdat hy later heeltemal verlore is. En 'n verlore skaap is werklik verlore, want hy is sonder instink om sy pad terug te vind en sonder enige toerusting om homself te beskerm. En juis dít spoor die eienaar van die skaap aan om hom te soek en as hy hom dan uiteindelik vind, is hy baie bly en dankbaar.

Des te meer moet mense bly wees as Jesus 'n tollenaar of sondaar van sy verloreheid terugbring na die kudde van die Here. Wanneer die een skaap op daardie oomblik meer aandag kry as die nege en negentig wat veilig is, behoort daar nie rede te wees om daaroor te kla nie. En die reg om te kla, word nog minder as ons daarop let wie met die *een sondaar* en die *nege en negentig regverdige* bedoel word. Jesus praat hier vanuit die gesigspunt van die Fariseërs en die skrifgeleerdes. Hulle sien hulleself as wetsgetroue godsdienstige leiers, die *regverdige*. Daarteenoor is die tollenaar en die sondaar die uitgeworpene, die afgedwaalde wetsoortreder en dus verlore en van geen waarde of enige betekenis nie. Hulle is deur die godsdienstige leiers losgelaat en prysgegee, maar Jesus het juis gekom om hulle te red, want hulle is sy eiendom.

Hulle toestand van verlore wees het Hy op die hart gedra. Daarom behoort elke *regverdige* hom te verbly oor die redding van 'n sondaar, al is dit maar net een.

Gesang 53: 2

11 Maart

Lukas 15: 11-24

'n Vader en sy jongste seun

Die opskrif sê alreeds dat hierdie vader meer as een seun gehad het. Die verhaal handel oor twee seuns wat elkeen op sy eie manier van hulle vader vervreem geraak het, hom smart veroorsaak het, maar dan deur hom genooi word om as broers onder sy dak te woon. Die hoofgedagte is die vader se innerlike gesindheid en optrede.

Die jongste seun het van sy vader die deel van die *besittings wat hom toekom*, verlang. As ons sy aandrang as 'n versoek sien, het hy nie gesondig deur sy ouerhuis te verlaat nie. Die sonde het eers later begin met sy baie geld en valse vriende wat hom in allerlei versoekinge gebring het wat hy nie voorheen geken het nie. Om sy ellende te vergroot, het daar 'n hongersnood oor die land gekom. Op daardie stadium was sy geld ook uitgeput en het hy werk gekry as 'n varkoppasser, 'n vernederende werk vir 'n Jood. Die ellende waarin hierdie jong seun hom bevind het, het 'n heilsame uitwerking gehad, want hy het besluit om

terug te keer na sy vaderhuis. Hy het tot die besef gekom dat sy enigste uitweg om te bly lewe, is om terug te keer en sy skuld te bely. Hy het tot kennis van sy sonde gekom.

Die ontmoeting tussen vader en seun is hartroerend en die vader se begroeting spreek van opregte liefde. Daar was geen verwynt van sy vader nie en hy is om geen verduideliking gevra nie. Dit is die liefde wat die kwaad nie toereken nie, wat alle dinge bedek. Hierdie liefde van die vader het aan die seun die vrymoedigheid gegee om sy skuldbelydenis uit te spreek. *Verlore en gevind, dood en lewendig geword*, is woorde van vreugde, want hier gaan dit om die *blydschap van die engele van God oor een sondaar wat hom bekeer*.

God wag dat sy kinders in en deur Jesus Christus hulle nood en ellende sal besef soos die verlore seun tot die besef van sy ellende gekom het. Maar Hy wag ook dat sy kinders na Hom moet terugkeer. Hy sal ook nie uitskel of verwynt nie. God sal Hom laat vind deur elkeen wat na Hom soek en vra, want sy liefde vir ons is oneindig groot.

Gesang 10: 2

12 Maart

Lukas 15: 25-32

'n Vader en sy oudste seun

Die gelykenis van die verlore seun bereik eintlik sy hoogtepunt in die vader se onderhandeling met sy oudste seun. Anders as die jongste seun, het die oudste by die huis gebly. Hy het geweet dat alles wat oorgebly het, hom sou toekom. Daarom het hy vlytig en nougeset gewerk. Dit is juis sy getroue arbeidspelig wat hom weer veld toe laat gaan het, en hy daarom niks van sy broer se terugkoms en die klaarmaak vir die fees geweet het nie. By sy tuiskoms het hy by een van die bediendes verneem wat aan die gang is. Hy was kwaad en wou nie in die huis ingaan nie. Toe die vader dit gehoor het, het hy met kalme waardigheid opgetree deur in 'n gees van begrip die saak met sy oudste seun te bespreek. Eintlik het hy by sy seun gepleit: *Ons kan tog nie anders as om fees te vier en bly te wees nie, want....* Maar die oudste seun het geen begrip vir die situasie getoon nie, en hy het sekere besware geopper wat sekerlik waar was. Hy het al sy kragte ingespan om sy vader te dien en alle gebooe te onderhou. Uit sy besware het daar 'n selfverheffende onge-naakbare liefdeloosheid gestraal teenoor 'n broer wat hom sleg gedra het en sy woorde aan sy vader het gesprek van vervreemding, liefdeloosheid en ondankbaarheid.

Wie is die mense wat soos die oudste seun handel? Dit is hulle wat Jesus verwynt het dat Hy met sondaars en tollenaars omgaan. Die

Fariseërs kon daarop roem dat hulle die gebooie onderhou, maar dit is juis hulle wat in hulle pligsgetrouheid nooit vreugde smaak nie. Hulle wou niks te doen hê met die tollenaars en sondaars wat die wet van God verlaat het nie. Maar dit is juis aan hulle dat Jesus dit duidelik stel dat die sondaar wat gered is, 'n seun van dieselfde Vader is en daarom hulle broer.

In die koninkryk van God is daar slegs hierdie twee moontlikhede, naamlik *regverdiges* en *sondaars* en albei het teenoor die Vader gesondig. Die *sondaars* is diegene wie se sondes bekend geword het en met berou teruggekeer het. Oor hulle is daar vreugde in die hemel. Die *regverdiges* is diegene wat steeds getrou was, maar wie se sondes bedek gebly het en dit so moeilik gevind het om hulle te verheug oor 'n bekeerde sondaar, of om hom as broer te verwelkom. Tog is daar samehorigheid tussen die twee. Ten spyte van hulle sonde is hulle kinders van een Vader en dit behoort hulle ook saam te voeg as broers wat uit die liefde en genade lewe van die Vader wat sê: *Alles wat Pa het, is ook joune*.

Gesang 227: 5

13 Maart

Markus 2: 17

Hy vermy nie sondaars nie, Hy soek hulle

In die tyd wat Christus in Palestina was, was tollenaars, dit wil sê belastinggaarders, baie ongewild onder die bevolking. Hulle het deur middel van afpersing geld versamel wat saamgehang het met hulle algemene gierigheid en hebsug asook hulle onsedelike lewenswyse. Hulle is geassosieer met hoereerders, rowers, bordeelhouers en nuusdraers. Die Fariseërs weer, het hulleself as die teenoorgestelde van die tollenaars en sondaars beskou: *Hulle is die afgeskeides van die onreines*.

Maar Jesus Christus verkeer vriendskaplik met sulke verwerplike mense, blykbaar ook herhaalde kere. Dit vind die skrifgeleerde party van die Fariseërs 'n ergerlike oortreding: God se liefde vir die mens (Jood) is tog volledig en volmaak bevat in die wetboek. Waarom gaan eet Hy nou saam met sulke mense?

Jesus antwoord dat Hy nie gekom het om mense soos die skrifgeleerdes, wat dink dat hulleself regverdig is, te roep nie, maar sondaars. God ken selfgeregverdigdes se harte. Wat so by die mens hoog geag word, is by God 'n gruwel.

Met Christus se genesingwonder aan die kruis en sy opstanding uit die dood, is die mens genees van sy grootste kwaal – wat hy uit homself nie eers geweet het nie – naamlik sy sonde voor God. Hy is 'n vriend van sondaars.

Gesang 259: 1, 2

Die aangename jaar van die Here

Dit was gebruiklik met 'n huwelik dat die bruidegom die bruid gaan haal, terwyl 'n hele stoet familie en vriende agter hom aan gekom het. Gewoonlik was die hele dorp dan in rep en roer vir dié feestelike geleentheid!

God se verbond met Israel is vergelyk met 'n bruilofsverhouding: God is die bruidegom en Israel die bruid: *Ek gaan jou aan My bind deur my onbreekbare trou, sodat jy aan My, die Here, toegewy sal wees* (Hos 2: 19).

Hierby sluit Christus aan. Hy impliseer dat Hy die Messiaanse bruidegom is. Sy koninkryk het deurgebreek en is teenwoordig. Hierdie blye nuus word met die mees vreugdevolle van feeste vergelyk, naamlik die bruilof. Daarom is dit gepas dat die dissipels se lewe gekenmerk word met die feesvreugde van die bruidegom se vriende en familie. Om nou te rou, sou onvanpas wees. Volgelinge van rabbi's het gerou deur te vas as hulle meester oorlede is.

Alhoewel die bruidegom, Jesus Christus, tydelik weg is van sy bruid, die kerk, is sy feesklere reeds aan die gaste gegee. Die bruilof is 'n nuwe begin en dit breek aan wanneer die bruidegom terugkeer. Hy het nie die oue herstel nie, maar die nuwe geskep. Hy het nie die sonde met lapwerk kunstig bedek nie, maar die oue het verbygegaan. Dit is soos nuwe wyn wat nog gis. Ou sakke kan dit nie bevat nie, alleen nuwe elastiese sakke kan nuwe wyn hou.

So leef ons in die nuwe eeu wat deur Jesus Christus aangebreek het. Sy kerk wag in feesklere.

Die sabbat is Godswerk en nie mensewerk

Deur koringare te pluk, baan Jesus en sy dissipels hulle weg deur 'n ryp of rypwordende koringland, tussen April en die begin van Junie. *Wanneer jy in jou buurman se koringland ingaan, mag jy are pluk met jou hand, maar jy mag nie 'n sekel in sy koringland gebruik nie* (Deut 23: 25). Vir die Fariseërs was dit 'n oortreding dat hulle die koring op die sabbat gepluk het, want ...*of dit nou ploegtyd of oestyd is, jy moet rus* (op die sabbat) (Eks 34: 21).

Die rabbi's het 'n lys van 39 werke, en later 6 subklasse onder elk daarvan opgesom, wat nie op 'n sabbat gedoen mag word nie. 'n Kompetisie

het ontwikkel om te kyk wie mekaar die beste kan oortref om voor God te presteer in die nakoming van hierdie sabbatdagtegnieke.

Maar Jesus Christus ontbloot die fondament en basis van die sabbat. Hyself is Heer van alle dinge wat aan die mens gegee is, insluitend die sabbat. Daarom is die sabbat Godswerk, want dit is God se gawe aan die mens en nie andersom nie. Dit is nie mensewerk wat as 'n gawe aan God gebied word nie. Gehoorsaamheid aan die sabbatwet geskied uit dankbaarheid.

16 Maart

Markus 3: 4

Om te genees, is om nuwe lewe te gee

Die Fariseërs stel Jesus voor 'n toets om te sien of Hy op die sabbat sal werk deur die man met die gebrekklike arm te genees. Hulle sou toegee dat 'n mens iemand wie se lewe op die sabbat bedreig word, mag help, maar dit was nie die geval met hierdie man nie.

Christus Jesus gaan egter van 'n ander standpunt uit. Hy genees nie net om 'n lewe, 'n bestaan te red nie. Dit is deel van die blye boodskap, maar Hy wil met sy genesing wys op die koninkryk wat deurgebreek het. Hy antwoord die Fariseërs nie direk nie, maar omskep hulle uitgangspunt in 'n probleem: Wil hulle die geleentheid om gesond te maak, om lewend te maak, verontagsaam net omdat dit sabbat is?

Hieragter lê die ironie, want die Fariseërs is op die punt om 'n komplot te smee om Christus se ondergang te bewerkstellig. Wie doen nou reg: Die een wat gesond maak of die een wat die gesondmaker doodmaak? Ja, Christus hê die sabbatwet gebreek, maar Hy het dit as mensewerk gebreek. As Godswerk het Hy die sabbat geheilig: Hy, die Heer van die sabbat, het as magtige 'n magtelose mens in staat gestel tot nuwe werke.

Ook het Hy ons genees van die sonde en só gered van die dood. Daarin is die lewe wat nie vergaan nie.

17 Maart

Markus 3: 7-19

Hy skep die nuwe

Ons lees hier van skares uit die hele Palestina wat Jesus volg. Hulle honger na die verrassende, na die wonderbaarlike. Hy moes selfs maat-reëls tref om die menigtes te ontwyk.

Hy het Hom na 'n berg onttrek, net soos God vir Moses geroep het en daarmee Israel tot Hom op Sinai. So het Christus die twaalf geroep en hulle aangestel. Hiermee het Hy die begin van die toekomstige Godsvolk geskep. Dit was 'n skepping uit niks, die niks wat die mens aan God

kan bied. Die evangelis, Markus, wys ook deurgaans op hulle swakheid, dat hulle Christus selfs misken en ontken het. Tog kies Hy wie Hy wil en op grond van Homself. Hy kies hulle onvoorwaardelik, dit wil sê sonder om voorwaardes te stel.

Daarvandaan keer dit terug na die mense. Dit bly nie by Hom en hulle twaalf nie. Hy stel hulle aan om Hom te volg, Hom te verkondig en gee aan hulle mag om demone uit te dryf. Sy mag gaan steeds verder uitkring. Uit Hom gaan nog vele groei.

Hier merk ons reeds iets van die wynstok en die lote. Ondanks onself het Hy ons gekies tot lote van die wynstok. So bemagtig Hy, en Hy alleen, ons om vrug te mag dra tot sy eer.

18 Maart

Markus 3: 20-30

Sonde teen die Heilige Gees

In die tyd toe Christus in Palestina gewandel het, was Galilea, in die noorde, nie onder die godsdienstige beheer en invloed van die Fariseërs nie. Dat hulle dus vanaf Jerusalem na Galilea gereis het, dui daarop hoe doelbewus hulle in hulle poging was om Hom aan te kla.

Dan skryf hulle sy goeie werk van genesing aan Beëlsebul toe. In dié tyd is geglo dat Beëlsebul die regeerder van die duiwels is, die heer van die bose geeste. Volgens die Fariseërs het Christus dié gees van Satan of andersom.

Weer eens omskep Christus hulle standpunt in 'n probleem. Hy stel die algemene beginsel dat Satan nie vir Satan kan verdryf nie. Dit illustreer Hy met twee voorbeelde: Die verdeelde koninkryk (vers 24) en die verdeelde huisgesin (vers 25) wat daarop uitloop dat Satan sodoende nie kan bly staan nie.

Wanneer die mens doelbewus Godswerk van die lig aan die duisternis van die bose toeskryf, sondig hy teen die Heilige Gees. Hy sondig teen die Heilige Gees wanneer hy God volhardend uit sy lewe uitsluit en so 'n permanente hindernis tussen hom en God opwerp. Dit is die hoogtepunt van menslike selfverheerliking en selfaanbidding.

19 Maart

Markus 3: 31-35

Wie die wil van God doen

Die feit dat Jesus ter wille van ons mens geword het, neergedaal het in ons menslike bestaan, word hier veral beklemtoon deurdat ons merk dat sy bloedbroers en moeder Hom gaan soek het. Sy familie wou Hom

waarskynlik help om 'n einde te maak aan die buitengewone dinge waarmee Hy besig gebly het en wat hulle so onrustig gestem en bekommerd gemaak het.

Miskien was Jesus teleurgestel dat hulle nie sy werk beter begryp en verstaan het waarom dit gaan nie. Hy stel dat dissipelskap veel belangriker as familieverhoudings is. Sy verhouding tot die blye boodskap is oneindig belangriker. Die bande van gemeenskaplike gehoorsaamheid aan God is verhewe bo dié van familieverbande.

Hiermee wil Hy nie stel dat familie- of volksverbondenheid opsy geskuif moet word en dat dit as sodanig onbehoorlik is nie. Wat Hy wel doen, is om gesinsverbondenheid, familieverbondenheid en volksverbondenheid op 'n hoër vlak te stel. Hy plaas familie en volksbande in 'n nuwe perspektief, naamlik in die lig van die wil van God en die doen van daardie wil.

20 Maart

Markus 4: 1-20

Reaksies op die hoor van die Woord

Jesus Christus verklaar die gelykenis van die saaier deur te sê: *Die saaier saai die woord*. Dit gaan in hierdie gelykenis dus om die Woord van God wat verkondig word. Om die inhoud van die Woord vas te stel, moet ons uitgaan van die sentrale gedagte in die prediking van Christus in die eerste periode van sy optrede, naamlik: *Die tyd het aangebreek en die koninkryk van God het naby gekom. Bekeer julle en glo die evangelie* (Mark 1: 15). Die saaier, wat die woord moet verkondig, is bo en behalwe Christus, die saaier by uitnemendheid; so is elke mens wat die Woord van God verbrei.

In die verkondiging van die Woord kan vier verskillende reaksies ondervind word by mense wat die Woord hoor. Die eerste is van diegene wat weier dat die Woord ingang vind – soos saad wat op 'n harde pad val. Opmerklik is dat hier van die aandeel van die duiwel sprake is. Die tweede en derde voorbeelde hoort saam. Met die hoor van die Woord is die saak afgehandel – soos die saad wat in die rotsagtige en onkruidbesmette aarde val. Hieruit leer ons dat die Woord bewaar en beskerm moet word. Alleen as die Woord bewaar word, kom dit tot wasdom. Die vierde voorbeeld is waar die saad in die goeie aarde val – dit is wanneer die opregte hart die genadewerking van God ondergaan het, en met volharding vrug dra tot sy eer en tot saligheid van die mens wat ore het om te hoor.

Daarom moet ons altyd bid dat die Here deur die werking van sy Gees sal gee dat sy Woord in ons harte ingang sal vind, en dat ons vrug sal dra tot sy eer en tot ons heil.

Jesus neem sondears aan

Jesus het gekom om te soek en te red wat verlore is. Hy is nie kieskeurig wanneer dit om 'n mens se sieleheil gaan nie. Hy vra nie na jou agtergrond en lewensgeskiedenis uit nie. Wanneer Jesus se pad met dié van 'n verlore gaande sondear kruis, sien Hy voor Hom 'n mens in nood – 'n mens aan wie se lewe hy 'n verskil kan maak.

So was dit ook met Saggeus. Waar die mense Saggeus verag en gehaat het vanweë sy beroep, het Jesus gesê dat Hy in sy huis wil tuis gaan. Die mense het Jesus dit kwalik geneem. Sou Hy dan nie geweet het wie Saggeus is nie? Het Hy nie geweet dat Saggeus 'n tollenaar is nie? Saggeus is deur sy eie volk verwerp en verag omdat hulle hom as 'n uitbouter, 'n volksverraaier en 'n handlanger van die Romeinse onderdrukkers gesien het. Hy is in dieselfde kategorie geplaas as die prostitute, rowers en heidene. En hulle is mense met wie 'n mens nie omgaan nie en wat geen deel aan die koninkryk van God het nie.

Dit het nie vir Jesus saak gemaak dat die mense beswaar gemaak het nie. Intendeel, Hy wou graag saam met sondears wees, want dit is tog ter wille van hulle dat Hy na die wêreld gekom het.

Jesus se ontmoeting met Saggeus het alles verander. Daar het 'n totale lewensverandering by Saggeus plaasgevind en hy het verklaar: *Here, ek gaan die helfte van my goed vir die armes gee, en waar ek iets van iemand afgepers het, gee ek dit vierdubbel terug.* Hy is 'n voorbeeld van 'n man wat vry geraak het van sy rykdom en die koninkryk van God binnegegaan het. Sy ontmoeting met Jesus het vir hom meer beteken as alles wat hy besit het. Dit het vir hom 'n nuwe lewe beteken. Sy ontmoeting met God het hom daartoe beweeg dat hy kind van God geword het en dat hy deel het aan al die beloftes wat God aan Abraham gemaak het.

Geen sonde is te groot om deur Christus vergewe te word nie. Elkeen van ons is in eie reg 'n Saggeus en daarom weerklink Jesus se woorde deur al die eeue heen tot vandag toe: *Saggeus, kom gou af, want ek moet vandag in jou huis tuis gaan.*

Gesang 227: 1, 3, 5

Verantwoordelikheid en getrouheid

Jesus en sy volgelinge was op pad na Jerusalem en was reeds baie

naby Jerusalem. Sy volgeling het verwag dat Hy met sy aankoms in Jerusalem die koninkryk van God deur 'n staatsgreep tot stand sou bring. Om perspektief in hulle toekomsbeskouing te bring, het Jesus aan hulle die gelykenis vertel wat handel oor die werk van die gelowiges in die tyd tussen hemelvaart en die wederkoms. Jesus wou hê dat sy volgeling sal verstaan dat die gelowiges in hierdie tyd die verantwoordelikheid het om aktief besig te wees in belang van die koninkryk van God. Dit gaan dus hier om Jesus se eis om verantwoordelikheid en getrouheid.

Deur die genade van God ontvang elke mens geleentheid om in belang van sy koninkryk te werk. Sommige ontvang baie sulke geleentheid, terwyl ander minder ontvang. Dit gaan egter nie soseer oor die aantal geleentheid wat ons kry nie, maar eerder oor ons gewilligheid om elke geleentheid in belang van die koninkryk te benut.

Die kerk waarvan ons lidmate is en die gemeenskap waarin ons woon en werk, bied elke dag 'n ryke verskeidenheid geleentheid om God te dien. Wat Jesus in hierdie gelykenis van ons vra, is om onverskrokke te werk, om te saai met die oog op 'n wonderlike oes.

Die slaaf wat nie bereid was om in belang van sy eienaar te werk nie, het sy muntstuk in 'n doek gebêre. Sy onverantwoordelikheid, ontrouheid en gebrek aan diensvaardigheid het hy probeer verdoesels agter denkbeeldige beskuldigings teenoor die een van wie hy sy opdrag gekry het. Met sy optrede sê hy eintlik, soos so baie van ons ook dikwels sê, dat die fout nie by hom lê nie.

Die voorreg om gelowig te wees, bring altyd meerdere verantwoordelikheid mee. Daar is dus nie tyd en ruimte om my verantwoordelikheid op iemand anders af te skuif nie.

Om 'n slaaf onder slawe te wees – om kerk van Jesus Christus te wees, het alles met my gesindheid te doen. In antwoord op Jesus se opdrag moet ons elke geleentheid benut wat Hy op ons pad bring. Ons moet tot die besef kom dat dit die grootste verantwoordelikheid en getrouheid van ons verg om 'n dissipel van Jesus Christus te wees. Laat ons dan in alle opregtheid en eerlikheid in ons gebede, in ons gespreke en ons handel sê: Here, laat u wil geskied, maak U ons tot diens bereid. So, en so alleen, sal ons met Christus se wederkoms sonder vrees en bewing voor Hom kan verskyn.

Gesang 258: 1, 2

23 Maart

Lukas 19: 28-44

Jesus, die Koning van die konings

In ons dae is ons daaraan gewoond dat staatshoofde of ander belang-

rike persone se besoek aan 'n stad of dorp met groot swier gepaard gaan. By sulke geleenthede sien ons gewoonlik luukse motors, erewagte en rooi tapyte. In Jesus se tyd op aarde sou 'n koning of hooggeplaaste op 'n vurige perd met die nodige versierings gery het en in 'n optog by sy bestemming opgedaag het.

In teenstelling hiermee, vertel Lukas hoe Jesus, wat in der waarheid die Koning van die konings is, op 'n eenvoudige pakkier Jerusalem binne-gery het. Hoekom het Jesus nou juis 'n donkie gekies? In Sagaria 9: 9 lees ons: *Jou koning sal na jou toe kom. Hy is regverdig en hy is 'n oorwinnaar, hy is nederig en hy ry op 'n donkie, op die hingsvul van 'n donkie.* Die donkie was 'n berekende daad om daarmee te sê dat wat die profeet voorspel het, waar geword het. Jesus is die lank verwagte Koning. Almal moes weet wie Hy is.

Waar Jesus by ander geleenthede die mense verbied het om 'n groot ophef van Hom te maak, het Hy hulle nou laat begaan. Hy het nou openlik getoon dat Hy nie maar net nog 'n mens is nie, maar dat Hy waarlik Jesus, die lank verwagte Messias is. Hy is die Here en Koning wat oor alles en almal beskik. Die skare was in vervoering oor hulle Koning en daarom al die eerbetoon en lofliedere.

Die skare se vreugde was egter van korte duur. Jesus het Jerusalem nie soos 'n aardse triomferende koning binnegegaan nie, maar as Kneg van die Here. Hy was nie op pad na roem nie, maar op pad na sy dood. Hy het gekom om God se doel en plan te vervul, maar Jerusalem was blind daarvoor gewees. Hulle het nog steeds nie verstaan nie. Jesus het nie soos 'n aardse koning gekom om die Romeinse juk af te werp nie, maar om sonde en die dood te oorwin.

Die teleurgestelde skare het Jesus uiteindelik verwerp. Hulle lofliedere het in 'n geskreeu verander: *Weg met hom! Kruisig hom!* En so het Jesus die dood van 'n misdadiger – as 'n vervloekte – gesterf omdat Hy nie aan die skare se verwagting voldoen het nie. Hy was aan God gehoorsaam en so het Hy, die nederige Kneg van die Here, bevestig dat Hy Koning is, dat Hy die Verlosser en ons Redder is.

Weet u wie Jesus is? Wat verwag u van Hom? Hy is ons Koning en ons Verlosser. Kom ons loof Hom daarvoor. Ons het rede om opgewonde daaroor te wees, want saam met 'n ontsaglike groot skare sal ons eenmaal getuies wees hoe dat elke tong sal bely dat Christus die Here is, dat Hy ons Koning is.

Gesang 138: 2

Die huis van God – 'n plek van ontmoeting

God wil aanbid en gedien word. Van die vroegste tye af sonder God vir Hom 'n bepaalde plek af waar Hy op 'n besondere manier sy volk en later sy gemeente wil ontmoet. Die plek is vandag die kerk, of soos in die dae van Jesus, was dit die tempel.

In die nabyheid van die tempel was daar mense wat aan die tempelgangers offerdiere verkoop het. Die rede hiervoor was dat mense van ver plekke af gereis het wat dit vir hulle onmoontlik gemaak het om hulle offers saam te bring. Daar was ook die geldwisselaars wat teen 'n kommissie die muntstuk wat vir die tempelbelasting nodig was, voorsien het. Hierdie bedrywighede het later meer na 'n Oosterse mark gelyk as die voorhof van die tempel. En spoedig het hierdie bedrywighede tot binne-in die tempel verskuif. Die gevolg was dat die tempel onheiligh is deur die lawaai, inhaligheid, bedrog en geldgierigheid van die kopers en verkopers. Dit is ondenkbaar dat die huis van God, die plek van ontmoeting en gesprek met God, ontaard in 'n plek waar besigheidstransaksies beklink word. Die tempel het sy ware karakter verloor. Die plek wat God afgesonder het waar gebed, lofsang en offer tot sy eer moes geskied, is onheiligh. Van hierdie besondere plek van ontmoeting, wat nog altyd vir die vroom Jood 'n teken van God se teenwoordigheid was, is 'n rowernes gemaak. Daarom het Jesus ingegryp en almal uit die tempel verdryf.

Maar Hy het nog baie meer gedoen. Hy self het die grootste offer van alle tye aan die kruis gebring. Daardeur het Hy alle offers oorbodig gemaak. So het Hy die huis van die Here gesuiwer tot 'n plek waar ons God in opregtheid en nederigheid kan aanbid.

Vandag wil God nog steeds sy gemeente op 'n bepaalde plek ontmoet – in die kerkgebou. En ook ons kan sy huis onheiligh en die offer van Christus minag deur sy huis tot 'n plek van verlatenheid te maak. Is u plek in die huis van God Sondag na Sondag leeg?

Gesang 311: 1-3

Jesus – die hoeksteen wat deur die bouers verwerp is

Met hierdie gelykenis gee Jesus 'n kort samevatting van die genadige wyse waarop God in die loop van die geskiedenis met sy volk gehandel het, en hoe die volk op hierdie bemoeienis van God gereageer het.

Deur die loop van die geskiedenis het God sy profete gestuur om sy volk te vermaan, te waarsku en tereg te wys, maar ook om hulle van sy liefdevolle bemoeienis te verseker. Die volk se reaksie op God se bemoeienis met hulle was so ontstellend anders as wat 'n mens sou verwag. In plaas daarvan om met diepe dankbaarheid God se leiding te aanvaar, het hulle dit verwerp en daarmee het hulle God self op die grofste manier denkbaar verwerp. Die profete is beledig, mishandel, vervolgt en in sommige gevalle doodgemaak. En tog het God, alhoewel Hy genoeg rede gehad het om hulle te verdelf, dit nie gedoen nie. Hy het sy enigste Seun gestuur om aan hulle 'n geleentheid tot inkeer en berou te bied. Selfs hierdie laaste geleentheid is nie na waarde geskat nie en Jesus, die Seun van God, is verwerp en vermoor.

Hierdie gelykenis van Jesus was teen die Joodse leiers gemik. Hulle het baie geleenthede gehad om gered te word. Tog het hulle hulle kanse verbeur deur Jesus te verwerp en tot die dood te veroordeel. Wat hulle egter uit die oog verloor het, en wat ons vandag nooit mag vergeet nie, is dat Jesus, wat verwerp is en soos 'n misdadiger aan 'n kruishout gesterf het, die belangrikste Persoon ooit geword het. Ondanks hierdie feit, het die Jode Hom steeds verwerp. Sodoende het hulle hulle te pletter geval teen die hoeksteen, Jesus, en hulle geleentheid op die ewige koninkryk van God verbeur.

Maar met hierdie heilsdaad van Jesus het ook die heidene, die ander volke, en selfs ons 'n geleentheid ontvang om gered te word. Hierdie geleentheid moet ons werd wees deur Jesus Christus te aanvaar as ons Verlosser en Hom toe te laat om ons vas te gryp.

Jesus Christus wat tot die dood verneder is aan die kruis, wat 'n misdadigersdood gesterf het, het die Verlosser van sondaars geword. Moet Hom nie verwerp nie, want God gee die ewige lewe aan elkeen wat in Jesus glo.

Gesang 182: 1, 2, 5

26 Maart

Lukas 20: 20-26

Gee aan God wat Hom toekom

Die Fariseërs wou ten alle koste van Jesus ontslae raak. Deur middel van geheime agente is alles in die stryd gewerp om Jesus uit te vang as Hy iets sou sê waarop hulle Hom aan die Romeine kon uitlewer. Hierdie vraag oor die belasting wat aan die keiser betaal moes word, getuig van hulle geslepenheid. Jesus het egter deur hulle slim plan gesien en op hulle vraag geantwoord sonder om aan enige party aanstoot te gee.

Die betaal van belasting was van die vroegste tye af 'n hoogs emosionele saak. In hierdie geval was dit nog meer so omdat 'n sekere groep die betaal van belasting aan die keiser as 'n geweldige vernedering ervaar

het. Op die muntstuk wat Jesus gehad het, was daar 'n afbeelding van die keiser se kop met 'n opskrif wat aan hom goddelike eer toeskryf. Die opvatting van daardie tyd was dat die muntstukke wat 'n afbeelding van die keiser gedra het, eintlik aan hom behoort het. Daardie muntstuk was sy eiendom en het hom toegekom. Daarom het Jesus gesê dat dit wat aan die keiser behoort, aan hom teruggegee moet word. Deur die belasting wat betaal moes word, het hy ontvang wat hom toegekom het.

Hier het die gesprek nie geëindig nie. Jesus het ook baie duidelik gesê dat aan God gegee moet word wat Hom toekom. Dit het die Fariseërs verleë gelaat. Hiermee sê Jesus dat die mens beeldraer van God is, dat hy aan God behoort, hy is God se eiendom. Die mens behoort dus sy ganse lewe aan God te wy. Deur die sonde het die mens van God verwyder geraak en is hy van Hom vervreem. Jesus Christus, die eintlike beeld van God, het die mens met sy kosbare bloed vrygekoop van die ewige dood. So het Hy die verhouding tussen ons en God herstel. Die mens behoort aan God met alles wat hy is en het. Dit sluit in sy liggaam, tyd en kragte, sy geld en goet.

Betaal ons werklik aan God wat Hom toekom? Gee ons in ons geloof aan God sy regmatige deel van ons liefde, tyd, krag, besittings, geld, toewyding – alles?

Gesang 190: 1, 5

27 Maart

Lukas 20: 27-40

Die sekerheid van die opstanding uit die dood

In ons gejaagde lewe is daar baie min dinge wat meebring dat ons werklik tot stilstand kom. Die harde werklikheid van die dood dwing egter elke mens tot stilstand – om te dink, te wonder en te vra. Selfs die hardste mens word vir 'n wyle tot nadenke gedwing.

Vrae wat gewoonlik eerste opklink, is: Wat gebeur na die dood? Waar is my geliefde? Sal ons hulle in die lewe hierna herken? Die Sadduseërs het met 'n soortgelyke vraag na Jesus toe gekom. Hulle wou weet aan wie 'n weduwee, wat tydens haar lewe op aarde sewe keer getroud was, in die hemel sou behoort.

Die Sadduseërs, waartoe 'n groot groep van die owerpriesters behoort het, het nie aan die opstanding uit die dood geglo nie. Deur hierdie vraag te vra, wou hulle Jesus in 'n strik lei. Hulle wou die opstanding bespotlik maak met hierdie vraag.

Die opstandingsleer was vir baie Jode, wat slegs na die wet van Moses geleef het, 'n dwaasheid. Daarom sou die antwoord wat Jesus gee, van groot belang wees vir sy dissipels, vir die Kerk van Jesus Christus op

aarde, vir die martelare wat ter wille van sy Naam sou ly.

Jesus het hulle daarop gewys dat die opstanding nie 'n voortsetting van ons huidige bestel is nie, dat dit 'n herskepping en verheerliking van die mens is deur die mag van God. Dit beteken dat daar in die opstandingslewe 'n ander orde is. In die lewe ná die dood trou mense nie meer nie. Hulle sal soos engele wees. Die mens se enigste begeerte sal wees om God dag en nag te verheerlik.

Die opstanding van Jesus Christus is ons waarborg dat die dood ontangel is, dat die dood oorwin is. Die feit dat Jesus leef en weer kom, is ons waarborg dat ons saam met Hom sal lewe. Die ewige lewe is ons waarborg dat ons saam met Hom sal lewe. Die ewige lewe is dus 'n werklikheid waarna elkeen wat in Hom glo, kan uitsien. Die grootste heerlikheid waarna 'n mens kan uitsien en waarvoor 'n mens kan bid, is om altyd naby die Here te wees.

Elkeen wat in Hom glo, sal lewe al het hy ook gesterwe.

Gesang 177: 1-5

28 Maart

Johannes 17: 1-8

God skenk ons ware liefde – die ewige lewe

Elke mens soek na sin en betekenis in die lewe. Ons soek na vastigheid en rigting. Ons soek na daardie iets wat ons lewens die moeite werd kan maak.

Alle mense soek nie op dieselfde wyse nie. Elkeen van ons soek op sy eie manier na hierdie antwoord. Sommige mense sal alles bevraagteken en sodoende tot 'n antwoord probeer kom. Ander weer, is meer prakties van aard en hulle probeer allerhande maniere van leef. Sommige probeer om ander altyd te skok, terwyl ander probeer om anders as die res te wees. Ander se lewe bestaan daaruit om net vir hulleself te leef.

Die mens sal bly soek en vra. Daar is egter net een manier van leef. Daar is net een leefwyse wat 'n mens se lewe werklik die moeite werd kan maak. Hierdie leefwyse kan 'n mens se lewe nou reeds die moeite werd maak. Dit is 'n lewe waarin 'n mens die evangelie glo en deel van jou lewe maak. Eers wanneer 'n mens met God en sy Woord gekonfronteer word, besef jy wie jy is. Dan verstaan jy jouself anders, maar dan verstaan jy jouself eers werklik. Alleen dan sal jy 'n antwoord kan kry op jou worsteling met die lewe.

Ons gelese gedeelte sê dat die ewige lewe daarin bestaan dat ons die enigste ware God en Jesus Christus ken. God het Jesus Christus gegee om aan ons sy Woord te kom verkondig. En wat Jesus kom verkondig het, is dat as ons in God glo, daar vir ons 'n totale nuwe lewe is. As ons

erns maak met Jesus Christus en wat Hy vir ons kom leer het, is 'n nuwe lewe vir ons moontlik.

Ons wat wonder oor die betekenis van die lewe, of dit die moeite werd is, kan nou verseker weet, dit is! Die lewe kan vir ons anders word as ons in God glo en vir Hom begin leef. En wat so wonderlik is, is dat hierdie lewe in geloof nou reeds 'n werklikheid is. Hier en nou kan ons reeds in 'n verhouding met God staan en sin en betekenis in ons lewens ervaar.

Gesang 277

29 Maart

Johannes 17: 9-19

Die wêreld sal ons haat – ons sal nie tuis wees in die wêreld nie

In hoofstuk 17 lees ons dat Jesus tot God die Vader bid om die gelowiges te bewaar, want Hy gaan na die Vader toe en sal sy dissipels agterlaat. Hy laat hulle egter nie alleen agter nie, maar gee aan hulle sy Woord en die Heilige Gees of die Trooster. Jesus sê dat die wêreld die gelowiges sal haat omdat hulle nie tot die wêreld behoort nie. Net soos Jesus nie tot die wêreld behoort nie, behoort die gelowiges ook nie tot die wêreld nie.

Waarom is ons as gelowiges nie tuis in die wêreld nie? Omdat ons anders is en anders leef as die wêreld. Christene is mense met 'n nuwe lewenstyl. Ons leef en doen anders as die mense wat nie in God glo nie. In daardie sin is ons vreemdelinge en bywoners in die wêreld.

Ons val nie altyd in by wat die ander doen nie en daarom gee ons dikwels aanstoot. Oneerlikheid is nie vir ons aanvaarbaar nie. En as ons nie deel het of wil hê aan die oneerlikheid van die wêreld nie, word ons uitgestoot. Wanneer ons nie met mense wil saampraat oor ander en hulle beskinder en afkraak nie, is ons nie meer deel van die groep nie; dan is ons nie meer welkom nie en word ons uitgeskuif.

Hierdie reaksie van die wêreld moet ons te wagte wees. Wanneer daar geen verskil meer tussen ons en die wêreld is nie, is daar fout met die kerk. Daarom moet ons as gelowiges hierdie vyandigheid te wagte wees. Ons sal ook bereid moet wees om die prys daarvoor te betaal.

Aan die ander kant word die vraag aan ons gestel of daar nog enige verskil tussen ons en die wêreld waar te neem is? Of sien ons nie meer kans vir die prys wat ons vir ons geloof moet betaal nie?

Gesang 275

Ons is ook gestuurdes

God die Vader het Jesus na ons gestuur om sy Woord aan ons te bring. En net soos Jesus na ons gestuur is, word ons nou gestuurdes met dieselfde opdrag. In vers 18 lees ons: *Soos U My na die wêreld toe gestuur het, het Ek hulle ook na die wêreld toe gestuur....*

Ons, as vreemdelinge in die wêreld, word na hierdie wêreld gestuur met die Woord van God, sodat die wêreld ook werklik kan leef. As gelowiges het ons dus 'n taak en 'n roeping in hierdie wêreld. Hierdie roeping is eintlik dieselfde as wat Jesus gehad het: Ons moet die Woord van God na die wêreld uitdra.

Die vraag is of ons altyd erns maak met hierdie roeping? Is dit nog vir ons 'n saak van belang, of het dit een van vele ander verpligtinge geword wat ons op ander afskuif? Ons skuif dit maklik op ander af deur voor te gee dat dit iemand anders se taak is. Deel van gelowig wees, is om die Woord van God deel van ander se lewens te maak.

Om soos Jesus gestuur te wees, beteken ook om lief te hê soos Hy liefgehad het. Soos Hy sy lewe vir ons afgelê het, behoort ons ook gewillig te wees om ons lewens vir mekaar af te lê. Werklike lewe bestaan nie daaruit om vir onself te leef nie, maar om 'n dienskneg vir ander te word, soos Christus vir ons was.

In hierdie lewensroeping staan ons nie alleen nie. God het ons sy Gees gegee om ons by te staan.

Gesang 306*Ons moet een wees*

In verse 1-8 het Jesus vir Homself gebid, in verse 9-19 vir die dissipels en hier in verse 20-26 bid Hy vir dié wat tot geloof sal kom.

Vier keer word daar gebid dat die gelowiges tog een onder mekaar sal wees. In vers 11 lees ons: *Heilige Vader, bewaar hulle in u Naam, die Naam wat U My gegee het, sodat hulle net soos Ons een kan wees.* Die eenheid tussen die Vader en Seun dien as basis vir enige ander eenheid. Maar waaruit bestaan hierdie eenheid? Dit bestaan daaruit dat die Vader aan die Seun opgedra het wat Hy moet doen en die Seun se gehoorsaamheid deur te doen wat die Vader aan Hom opgedra het. Hierdie liefde tussen Vader en Seun is dus gehoorsaamheid. Dit is die feit dat Jesus in gehoorsaamheid aan God sy lewe in liefde vir ons afgelê het.

So moet die gelowiges ook een wees. Hulle moet met ander woorde aan God gehoorsaam wees, sodat dit sigbaar in die wêreld kan wees. Hierdie eenheid of gehoorsaamheid of liefde tussen die gelowiges moet die ongelowige wêreld oortuig van Jesus se sending en só gelei word tot geloof in Hom.

Wanneer ons as gelowiges aan God gehoorsaam is en in liefde teenoor mekaar optree, is dit die bewys dat God nog teenwoordig is en voortgaan met sy werk. Hierdie liefde teenoor mekaar is die merkteken van ons as gelowiges. Hierdie liefde behoort sigbaar te wees. Dit moet so sterk en aansteeklik wees dat dit die wêreld sal uitdaag om in Jesus te glo.

Kan die wêreld hierdie liefde en gehoorsaamheid in ons lewens raaksien? Is ons lewens van so 'n aard dat dit ander aantrek en inspireer om ook so te leef?

Gesang 262

1 April

Johannes 18: 25-27

Petrus verloën Jesus

Toe die soldate Jesus gevange wou neem, was Petrus die een wat 'n swaard uitgeruk het en die slaaf van die hoëpriester se regteroor afgekap het. Maar Petrus het nie saam met Jesus in die hoëpriester se huis ingegaan nie. Hy het buite bly staan. Die diensmeisie wat die deurwagter was, het aan hom gevra of hy dan nie een van Jesus se dissipels is nie, waarop hy ontkenning geantwoord het. Hy wou nie erken dat hy een van Jesus se dissipels is nie. Ook toe hy saam met die slawe en wachte by die vuur gestaan het om hom warm te maak, het die mense hom gevra of hy nie een van Jesus se dissipels is nie, waarop hy dit weer ontken het. Een van die hoëpriester se slawe het hom ook gevra of hy hom dan nie in die tuin gesien het nie en Petrus het dit vir 'n derde keer ontken. Net daarna het daar 'n haan gekraai.

Jesus was hier op pad na sy dood en 'n mens sou verwag dat sy dissipels by Hom sou staan. Maar Petrus het op hierdie beslissende oomblik ontken dat hy 'n volgeling van Jesus is omdat hy bang was vir die gevolge en wat dit vir hom sou inhou. Is dit nie hoe ons ook maar is nie? Eintlik is ons almal maar 'n Petrus. Ons ken die Here tot op 'n punt, maar sodra dit iets van ons gaan vra, stel ons nie meer belang om 'n volgeling van Hom te wees nie. Dan maak ons soos Petrus en vergeet vir die oomblik wie ons is. Al is ons almal so, beteken dit nie dat dit reg is nie. Ons moet besef dat dit alles van ons vra om 'n gelowige te wees.

Gesang 192

Nogtans gebruik God vir Petrus

Ons sou Petrus nie goed genoeg geag het om 'n dissipel van Jesus te wees nie omdat hy Hom verloën het. Hy het dan ontken dat hy Jesus ken. Hy was bang vir die gevolge van sy dissipelskap. Hy was bang om die pad saam met Jesus te stap. Ons sou seker iemand wat standvastiger is vir Jesus wou uitkies. Maar onthou, ons het gister gesien dat ons eintlik almal maar Petrusse is.

Die onverwagte het gebeur. Petrus is nie deur Jesus verwerp nie. Jesus het hom nie verstoot omdat hy Hom verloën het nie. Aan die einde van die evangelie lees ons dat Petrus die opdrag gekry het om na Jesus se skape om te sien. Al was hy nie volmaak nie en selfs al het hy Jesus verloën, het Jesus hom gebruik.

Ons dink dikwels dat ons te sondig en te onbenullig is om deur die Here gebruik te word. God werk egter deur en met mense soos ons. En ten spyte van al ons gebreke, kan ons deur God gebruik word in sy wingerd. Ook jy kan iets vir God doen en beteken!

Gesang 190*God stel elkeen van ons voor 'n geloofskeuse*

God stel elke mens voor 'n keuse. Dit is die geloofskeuse wat elke mens in sy lewe moet neem. Ons moet kies tussen God aan die een kant en myself en die wêreld aan die ander kant. By hierdie keuse kan geen mens verbykom nie. Hierdie keuse kan beteken dat jy afstand moet doen van jou status; dit kan geldelike verlies beteken; dit kan beteken dat jy van jou vriende verloor en dat jy jouself moet prysgee.

Ons gedeelte handel oor hierdie stryd om te kies. Pilatus dien as voorbeeld van iemand wat moes kies, wat met die waarheid gekonfronteer is, maar wat net nie kon kies nie omdat die keuse te duur sou wees.

Nadat Pilatus Jesus ondervra het, het hy weer uitgegaan na die Jode toe en vir hulle gesê dat hy geen skuld in Jesus kon vind nie. Hy het egter vir hulle 'n keuse gelaat. Hulle was daaraan gewoond dat hy gedurende die paasfees vir hulle iemand loslaat. Hy het hulle toe gevra of hulle wou hê dat hy Jesus moes loslaat. Hulle het toe teruggeskreeu: *Nie vir hom nie, maar vir Barabbas!*

Pilatus het 'n belangrike rol in hierdie gedeelte gespeel. Pilatus is voor 'n keuse gestel. Hy is gekonfronteer met die waarheid, met Jesus en sy

evangelie. Hy het besef dat Jesus onskuldig is en dat hy sou moes kies tussen die waarheid en Jesus se onskuld aan die een kant, en die Jode aan die ander kant.

Wat het hierdie keuse nie alles vir hom ingehou nie? Eintlik sy hele lewe. Sou hy vir homself kies, kies hy teen die waarheid, teen Christus. Pilatus word geteken as iemand wat gepoog het om sy keuse te ontduik omdat die keuse vir hom te moeilik was en te veel van hom sou vra. Pilatus het daarom na 'n uitweg gesoek om nie die saak te hanteer nie en gepoog om dit in die hande van die Jode te laat. Hulle moes die saak volgens hulle eie wette hanteer. Hy wou nie werklik kies nie en die uitkoms daarvan is dat hy teen Christus gekies het.

Reageer ek en jy nie ook so nie? Ons is miskien vinnig om Pilatus te veroordeel – hy het immers nie vir die waarheid gekies nie. Maar eintlik is elkeen van ons net soos hy: Ons weet wat die waarheid is, ons ken dit, ons hoor dit elke week in die kerk, maar ons is te bang om vir God te kies omdat dit te veel van ons sal vra.

Die tragiese is dat as ons nie vir God kies, ons onself op die ou end verloor.

Gesang 270

4 April

Lukas 23: 6-12

Bondgenootskap tussen vreemdes

'n Mens sal nooit verwag dat dit moontlik sou wees dat Herodes en Pilatus eenstemmigheid oor 'n saak kon bereik nie. Herodes was immers 'n Jood wat vir die skyn 'n streng Joodse geloof aangehang het. Aan die ander kant was Pilatus iemand van wie gesê is dat hy hard en onbuigsaam is. 'n Vriend van die Jode was hy ook allermens, want hy het die Romeinse oorheersing onder die Jode verteenwoordig. Daar was dus genoegsame rede waarom hierdie twee mense in stryd met mekaar sou lewe. Maar toe dit oor Jesus gegaan het, het Pilatus Herodes se ydelheid gestreel deur Jesus se verhoor na Herodes te verwys. Herodes het op sy beurt weer vir Pilatus geëer deur die beslissing oor Jesus aan hom oor te laat. So het die twee partye bondgenote in hierdie saak geword: Jood en Romein teenoor Jesus Christus, die Seun van God.

Dit is interessant om daarop te let dat daar dikwels 'n bondgenootskap gesluit word tussen die teenoorgesteldes wanneer dit om Jesus gaan. Mense wat hulle vroomheid bely, lewe in gierigheid en mense wat ten alle koste by die suiwerheid van die leer staan, leef self in 'n leerongebondenheid. Strengte wetsonderhouding word beklemtoon, maar die klem word op die vryheid van die mens geplaas.

Die oorsaak van dit alles is die neutrale posisie teenoor Jesus. Waar daar nie werklik geloof in en erkenning van die Seunskap van Jesus Christus is nie, word jy deur die winde van afvalligheid meegevoer.

Psalm 25: 5

5 April

Lukas 23: 13-25

Demokrasie veroordeel Jesus

Pilatus verbeeld hier 'n mens wat nooit werklik kon besluit nie. Hy wou graag op twee stoele tegelyk sit. Hy wou niemand onreg aandoen nie, maar ook nie reg laat geskied nie. Wat Jesus betref, sou hy Hom laat gésel en Hom dan loslaat. As hy Jesus laat gésel, sou hy voldoen aan die massahisterie van die mense wat wou hê dat Jesus oorgelewer moes word. En as hy Jesus sou loslaat, sou hy sy eie gewete sus, want hy kon geen skuld in Jesus vind nie.

Dit is uiters gevaarlik om die massa, die meerderheid mense te laat besluit oor die diepste lewensvrae, oor wat die waarheid en wat reg is. Hierdie lydensgeskiedenis is 'n baie duidelike protes teen die stem van die menigte. Wat hulle wou gehad het en wat gebeur het, was nie reg nie.

In die lydensgeskiedenis van Jesus het alles op Jesus neergekom. Die ergste van hierdie lyding was dat die mense Hom nie wou hê nie. Maar in en deur hierdie onwilligheid van die mense teenoor Jesus is God se plan met die mens volvoer. Christus het 'n speelbal in die hande van die mense geword, maar dit was nogtans die weg waarlangs Hy vir ons vrede met God gebring het.

En as ons hierdie Jesus wat aan ons verkondig word, verwerp, word ons deel van die volk aan wie se wil Jesus oorgelaat is. Dan is ons dade 'n bevestiging daarvan dat ons saam met die massa roep: *Kruisig Hom!*

Gesang 131: 3, 4

6 April

Lukas 23: 26-31

Jesus op pad na die kruis

Nadat die beslissing oor Jesus se lot gevel is en die uitspraak deur Pilatus gemaak is, was daar geen keer meer aan die gebeure met Jesus nie. Al wat gesê word, is dat Jesus op pad na Golgota was, terwyl Hy sy kruis self moes dra. Onderweg is Simon gedwing om Jesus se kruis vir

Hom te dra. Op die pad na Golgota toe is daar geen afdraaipad nie en die beeld wat Jesus vertoon het, was dié van 'n beklaenswaardige persoon.

Tog was Jesus nie oor Homself bekommerd nie. Daarom het Hy gesê dat die trane wat oor Hom gestort word, liever vervang moes word met trane oor hulleself. As dit met die groen hout gebeur, hoeveel te meer sal dit nie met die droë hout gebeur nie? Dit is alles uitsprake wat Jesus op sy lydensweg gemaak het. Deur sy lydenservaring het Hy vir die mense wat Hom gevolg het, gesê: As dit met Hom, die Seun van God gebeur dat Hy vernietig word onder die las van ander se sonde, hoeveel te meer sal die toorn van God nie neerbrand op die ongeregtigheid van diegene vir wie daar geen Saligmaker is nie. Hulle moet eerder oor hulle eie sonde en ongeregtigheid huil, en hulleself daartoe bring om te soek na verlossing wat alleen in die kruisdood van Hom wat op Golgota gesterf het, gevind kan word.

Gesang 123: 2, 3

7 April

Lukas 23: 6-11

Gebed vir vergewing

Het u gehoor dat daar gebed word vir die vergewing van ander mense se oortredinge?

Jesus hang aan die kruis tussen mense wat saam met Hom gekruisig is. Dié wat Hom laat kruisig het, is ook teenwoordig op Golgota asook die toeskouers wat hierdie verskriklike gebeure aanskou het.

Opmerklik is dat Jesus nie 'n behoefte aan die simpatie van die mense rondom Hom het nie. Hy wil hulle red uit hulle verlorenheid. Hy is nie in opstand teen sy lyding nie, nie omdat Hy skuldig was nie, maar omdat Hy die mense wat voor God skuldig gestaan het, liefhet.

Die gewete van die mens wat vermink geraak het by die sondeval, het meegebring dat hy nie die goeie bo die kwade kies nie. Jesus se oorlewing en sy kruisiging is 'n voorbeeld daarvan dat die mens met gedagtes, woorde en werke teenoor God sondig. Jesus se gebed is dat God as sy Vader sal optree en nie as Regter nie. Net soos die hoëpriester by die tempel vir die volk by God ingetree het, tree Jesus deur hierdie gebed vir mense in.

Ons het die voorbidding vir die vergewing van ons sonde nodig. Dit is al manier waarop ons voor God kan lewe. Jesus se gebed word tot 'n gebod vir ons. As Jesus vir ons bid, wys Hy ons daarop dat ons alleen van die vergewing vanuit die Here kan lewe. Ons besef nie wat ons aan Hom doen met ons sondige mensennatuur nie.

Gesang 155: 2

Koninkryk vir 'n misdadiger

Die feit dat hierdie mense wat saam met Jesus gekruisig is, moordenaars en misdadigers was, is nie belangrik nie. Wat belangrik omtrent hierdie geskiedenis is, is dat een van dié mense die heerlikheid van God ontdek het toe hy sy eie verlorenheid bely het. Hy kon bely het dat hyself dood is vanweë die sonde, maar Hy het dit uitgekerm dat daar maar net aan hom gedink moes word wanneer Jesus in sy koninkryk sou kom.

Sy geloof, sy vertroue in Jesus, het die toegang na die lig van die heerlikheid van God geword. Dit het tot die vrysprekende genade gelei: *Vandag sal jy saam met My in die paradys wees.* Terwyl hy sterwend aan die kruis was, is die dood se ewigheid ook reeds vir hom verbreek.

Is dit nie opmerklik dat dit juis in oomblikke van duisternis gebeur dat 'n mens gedwing word om die heerlikheid en die oorwinningsmag van Jesus te bely nie? Wek God nie ook in ons, juis wanneer ons in kleiner of soms in groter beproewing verkeer, 'n wil om te pleit dat daar aan ons gedink sal word nie?

Gesang 296: 1, 2

Jesus volbring God se verlossing

Volgens Johannes se beskrywing is dié woorde die laaste van Jesus se kruiswoorde, naamlik: *Dit is volbring.* Dit is die woorde waarmee die werklike bevryding aan sondeverslaafdes en oortreders van God se gebod verkondig word. Dit is immers Jesus se laaste woorde voordat Hy gesterf het.

Die oordeel, die toorn van God teen die sonde is gedra deur Jesus en die sondige wêreld is saam met Hom die dood ingedra. Die nuwe wêreld met die heerskappy van die genade van God het begin. Wat reeds met Jesus se geboorte begin is, naamlik om verlossing vir die mens te bewerkstellig, is nou afgehandel. Dit het nou 'n krag van God tot redding vir elkeen wat glo, geword. God vra nou nie meer offers van ons sodat daar verlossing kan kom nie. Die offer wat nodig was, is deur Jesus Christus gebring en dit is volbring, dit is afgehandel. Die versoening tussen God en elke gelowige is daardeur moontlik gemaak.

Jesus as God wat ook mens geword het, se lyding het sy doel bereik. As Messias het Hy sy werk voltooi. Die Skrifte wat hierdie versoe-

ningswerk voorspel het, is vervul. Al wat nog vir ons oorbly, is om hierdie verlossingswerk met geloof te aanvaar en te bely: Dit is volbring.

Gesang 129: 1

10 April

Johannes 20: 1-10

Jesus het waarlik opgestaan

Wanneer Johannes die opstanding van Jesus uit die dood beskryf, doen hy dit met die bedoeling dat sy lesers, en dus ook ons, moet glo dat Jesus waarlik uit die dood opgestaan het. Daar was ook 'n ander moontlike verklaring vir die leë graf. Die Jode het die verhaal versprei dat Jesus se dissipels sy liggaam uit die graf gesteel het om sodoende te kon vertel dat Hy uit die dood opgestaan het. Maria Magdalena en die ander vroue wat eerste by die leë graf gekom het, het ook gedink dat iemand - miskien die Jode - die Here uit die graf weggevat het en Hom op 'n ander plek gaan begrawe het. Petrus en *die ander dissipel* - waarskynlik Johannes - kon daarvan getuig dat daar nie van so iets sprake was nie. As iemand die liggaam sou gesteel het om Hom elders te begrawe, sou hulle tog die doeke waarmee Hy toegedraai was, saamgeneem het. Die doeke het ook nie per ongeluk agtergebly omdat hulle oorhaastig was nie. Nee, daar was orde in die graf. Die doek wat om Jesus se kop was, het eenkant, afsonderlik opgerol gelê.

Daar is slegs een afleiding moontlik wat later bevestig sou word: Jesus het waarlik uit die dood opgestaan. Ook ons kan dit op grond van hierdie dissipels se getuienis glo. Ons kan glo dat ons Heer waarlik uit die dood opgestaan het en daarom in staat is om ook ons uit die dood op te wek.

Gesang 146: 1

11 April

Johannes 20: 11-18

Jesus het liggaamlik opgestaan

Jesus se opstanding uit die dood is nie altyd vir mense maklik om te glo nie. Die liggaamlike opstanding is moeilik om te glo, want 'n mens weet mos wat met enige dooie mens of dier gebeur. Hy word deur wurms geëet en sy oorskot vergaan tot stof. Hoe sal sy liggaam tog weer kan lewe?

Die Woord van die Here vra egter van ons om te glo dat hierdie wonderdaad wat vir mense onmoontlik lyk, wel vir God moontlik is. 'n Dooie

liggaam en ook 'n liggaam wat tot stof vergaan het, kan weer lewendig word. Dit is bewys deur Jesus se opstanding uit die dood. Maria Magdalena is die eerste persoon wat Jesus gesien het nadat Hy weer lewendig geword het! Sy is die eerste een wat na die kruisiging en begrafnis van Jesus kon getuig: *Ek het die Here gesien!* Sy het ook met Hom gepraat en Hy het met haar gepraat. Dit was ook nie 'n spook of 'n gees wat sy gesien het nie, want sy het aan sy liggaam geraak. Daarom het Hy vir haar gesê: *Moet My nie vashou nie....* Dit was dus werklik sy liggaam wat uit die dood opgestaan het.

Omdat ons glo dat ons soos Jesus uit die dood sal opstaan, kan ons ook glo dat ons liggame uit die dood sal opstaan en met die opgestane liggaam - natuurlik verheerlik en volmaak - sal ons altyd in die teenwoordigheid van God kan wees.

Gesang 145: 1

12 April

Johannes 20: 19-25

Jesus gee vrede

Jesus het sy dissipels gegroet met die gewone groet van die Jode van daardie tyd, naamlik: *Vrede vir julle*. Met dié groet het die Jode mekaar goeie wense toegewens. In Jesus se groet is daar egter veel meer opgesluit as die goeie wens van een mens teenoor 'n ander. Jesus is immers meer as 'n gewone mens – Hy is die Seun van God. Hy is God wat mens geword het en daarom is sy groet nie maar die goeie wens van 'n mens nie. Nee, die vrede wat Jesus vir sy dissipels en ook vir ons toewens, is meer as 'n wens – dit is 'n werklikheid. Dit is 'n toesegging, want Jesus bring werklik vrede vir ons. Hy kan dit doen omdat Hy vir ons sonde gesterf het aan die kruis op Golgota. So het Hy dit bewerk dat ons in vrede met God kan lewe en as mense ook vrede met mekaar kan hê.

Hierdie vrede is daar vir almal wat glo dat Jesus vir hulle sonde gesterf het en dat Hy vir hulle die graf en die dood oorwin het. Daarom moet hy wat die vredesboodskap hoor en glo, dit ook nie vir homself hou nie. Soos die eerste dissipels word hy ook geroep om dit verder te vertel; om ook aan ander mense te vertel dat daar versoening met God in Jesus Christus is; dat vrede met God en met mense daarom ook moontlik is. Vir dié taak ontvang die gelowige ook die krag van die Heilige Gees.

Gesang 48: 1, 2

13 April

Johannes 20: 26-31

Jesus is Here

Tomas wou graag bewyse vir sy geloof hê. Hy wou die merke van die kruis aan Jesus se liggaam sien en daaraan vat, alvorens hy sou glo dat Jesus die Here is wat uit die dood opgestaan het en so die graf en die dood oorwin het. Jesus het geduld met Tomas gehad en vir hom die merke van die spykers in sy hande en van die spies in sy sy gewys. Tog noem Jesus die mense gelukkig wat glo sonder dat hulle sigbare bewyse het. Dié mense is gelukkig wat Jesus huldig as Here wat graf en dood oorwin het, sonder dat dit sigbaar aan hulle gedemonstreer is.

Soek jy nie ook maar soos Tomas na sigbare bewyse nie? Sou dit nie goed gewees het as Jesus die feit dat hy Here is, veral ook in ons tyd wou demonstreer nie? Want dit is in ons tyd moeilik om te kan sien dat Jesus die Here is. Dit lyk baiekeer of die duiwel en sy magte eerder die oorhand het. Maar dit is juis in so 'n tyd dat ons moet glo sonder dat dit aan ons bewys word. Ten spyte van dit wat ons sien of nie sien nie, moet ons saam met Tomas kan bely: *My Here en my God*.

Gesang 183: 1, 3

14 April

Johannes 21: 1-14

Jesus gee sukses

Jesus het die dissipels se visvangs suksesvol gemaak. Op hulle eie was hulle nie in staat om enige vis te vang nie. Toe hulle egter Jesus se opdrag uitgevoer het, het hulle 'n groot klomp vis gevang.

Hierdie sukses sou ook in 'n ander opsig geld. Dit was immers Jesus wat met hulle roeping vir die eerste dissipels gesê het dat Hy van hulle vissers van mense sou maak. Ook hierin sou hulle in gehoorsaamheid aan Jesus, suksesvol wees. In gehoorsaamheid aan Hom sou hulle uit die volkere van die wêreld die nette van die koninkryk van God vol maak.

En dit is vandag nog steeds so. Ons glo dat Jesus uit die dood opgestaan het. Ons glo dat Hy ter wille van ons die dood oorwin het. Ons glo dat daar in en deur Hom 'n nuwe lewe moontlik is. Daarom word ons ook geroep om hierdie blye boodskap van verlossing onder die mense uit te dra. Ons word geroep om mense na God toe te lei. Ons word geroep om mense te werf vir die koninkryk van God. Ons word geroep om die nette van die koninkryk onder die mense uit te gooi. Maar op ons eie sal ons ook nie in staat wees om een mens in hierdie nette van God se koninkryk te kry nie. In gehoorsaamheid aan Jesus se bevel word dit

egter moontlik. Onder die leiding van sy Gees kan ons sukses behaal. Ons moet net die nette uitgooi, Jesus sal sorg dat hulle vol kom. In gehoorsaamheid aan Hom moet ons die saad saai, Hy sal die groeikrag gee. Hy sal deur die geloof mense tot 'n nuwe lewe wek.

Gesang 222: 1, 4

15 April

Johannes 21: 15-19

Nooit in eie krag nie

As Jesus drie keer vir Petrus vra of hy Hom liefhet, dink 'n mens onwillekeurig daaraan dat Petrus vir Jesus drie keer verloën het tydens Jesus se verhoor deur Pontius Pilatus. Op 'n pynlike wyse word Petrus daaraan herinner dat hy misluk het. Deur sy berou word hy gedwing om opnuut na te dink oor sy verhouding met Jesus. Met 'n berouvolle hart bely Petrus dat hy Jesus waarlik liefhet en hy word vergewe. Drie keer kry hy die opdrag om die Here se kudde te versorg – om leiding te gee in die kerk van Jesus Christus.

Met die verhaal word ook vir ons die weg aangedui waarop ons werklik diensbaar aan die Here in sy kerk kan wees. Die Here roep ons en Hy wil ons in sy diens gebruik, maar Hy herinner ons altyd weer aan ons eie mislukkings. Alleen as ek weet dat ek self swak en feilbaar is en nie op my eie krag kan staatmaak nie, word ek bruikbaar. As ek vanuit die bewussyn leef dat ek in verbondenheid met my Verlosser iets kan beteken, kan ek diensbaar aan die Here word.

Hy gebruik my as ek afgesien het van my eie krag en my sterkte in Hom alleen soek. Die Here het dit op 'n keer so aan Paulus gestel: *My genade is vir jou genoeg. My krag kom juis tot volle werking wanneer jy swak is.* Daarom het Paulus geantwoord: *As ek swak is, is ek sterk.*

Gesang 233: 1, 2

16 April

Johannes 21: 20-25

Wees gehoorsaam

Ons is dikwels so bang dat ons meer as ander in die diens van die Here sal moet doen. As ons 'n opdrag in diens van die Here kry, is ons geneig om te vra: Maar waarom ek? Waarom kan iemand anders dit nie doen nie? Waarom moet juis ek die offers bring? Maar ons vergeet dat die Here aan verskillende mense verskillende opdragte gee. Hy gee ook verskillende gewes om hierdie opdragte te kan uitvoer. As ek dus 'n opdrag van

die Here kry, moet ek dit nie met ander se opdragte probeer vergelyk nie, maar ek moet doen wat die Here aan my opdra om te doen.

Dit is ook die boodskap wat Petrus gekry het. Nadat Jesus volgens die vorige perikoop aan Petrus gesê het dat hy waarskynlik sou moes ly in die diens van die Heer, het Hy vir hom die opdrag gegee: *Volg My*. Petrus het dadelik begin rondkyk en hy het vir Johannes gesien wat Jesus gevolg het en wou onmiddellik weet: *Here, en wat van hom?* Sou Johannes dalk 'n makliker pad kry om te loop en moet hy wat Petrus is, nou alleen die moeiliker weg gaan? Jesus se antwoord is duidelik. Hy sê eintlik vir Petrus: *Vergeet van Johannes*. Dit is nie nou jou saak wat My plan met hom is nie. *Volg jy My*. Voer jy die opdrag uit wat Ek vir jou gegee het. Ek sal vir jou die krag gee om dit uit te voer.

As die Here jou roep, is dit die belangrikste. Dan moet jy nie na ander vra nie, maar doen wat jou Heer jou beveel om te doen.

Gesang 295: 1, 2

17 April

1 Korintiërs 1: 1-9

Op 'n positiewe noot

'n Persoonlike brief aan iemand baie spesiaal begin ons gewoonlik op 'n positiewe noot. Paulus doen dit ook in die Korintiërbrief. Hy skryf egter nie in sy persoonlike hoedanigheid nie. Hy beskryf homself as *geroepe apostel van Christus Jesus* (vers 1) en dat sy roeping die wil van God is. Daarom is die oordrag van sy goeie wense aan die gemeente (vers 3), en sy uiting van dankbaarheid (verse 4-9), afkomstig van iemand wat geloofwaardig is. Sô verseker hy die gemeente van sy goeie gesindheid.

Paulus dra 'n hartlike wens aan die gemeente oor. Hy wens hulle *genade* en *vrede* toe asof dit van Jesus Christus self afkomstig is. Ons omskryf dit as 'n wens dat God voortdurend in hulle midde teenwoordig sal wees om aan hulle geluk en vrede te gee. Wat 'n warm wens is dit nie; iets wat ons almal onself sal wil laat welgeval!

Paulus is oor 'n paar dinge dankbaar. Hy is dankbaar oor die *genade* (geluk) wat daar in Christus is (vers 4), ofte wel in die feit dat God in en deur Jesus as 't ware self teenwoordig is (dit wat hy hulle juis toegewens het). Verder is hy dankbaar vir die rykdom wat daar in Christus is (vers 5). Daardeur het hulle baie genadegawes in woorde en kennis ontvang. Sy dankbaarheid word veral versterk deur die trou wat in God is (vers 9). God kan vertrou word, want God het die gemeente uitverkies en dit kan lei tot 'n hegte gemeenskap van gelowiges waarin hulle as 't ware as *broers en susters* saamgesmee is.

Die nuwe week lê voor. Paulus se warm en geloofwaardige wens vergesel ons in die komende week, en daarom kan ons ook oor dieselfde dinge as Paulus dankbaar wees. Ons kan só op 'n positiewe noot begin.

Psalm 146: 1

18 April

1 Korintiërs 1: 10-17

Christus is nie skaars nie

Die sosioloog, Lewis A Coser, het eens gesê dat hoe hechter die groep is, hoe intenser is die konflik. Paulus roep die gemeente op om verenig te lewe (vers 9), maar tegelyk maak dit juis verstaanbaar waarom daar onenigheid in die gemeente ontstaan het.

Mense twis oor *skaars goedere*. As oorsaak van hulle twis is dit egter onaanvaarbaar in die gemeente, want Christus is tog nie *skaars* nie. Paulus het in die inleiding juis gesê dat die gemeente in Christus *ryklik geseën* is (vers 5). Dit was een van die redes vir sy dankbaarheid. Hy het verder gesê dat Christus nie in stukke verdeel kan word nie (vers 13). Dit hoef ook nie, want in Hom is daar soveel rykdom, genade en liefde wat deur sy kruisiging tot uiting gekom het, dat daar genoeg vir almal is. God se trou en liefde, Christus self, is so onmeetlik groot en ryk dat niemand dit vir hom-/haarself alleen kan of mag opeis nie. Selfs die tyd, die eeue tussen Christus se kruisdood tot vandag, kon nie al hierdie liefde en genade *absorbeer* of *opgebruik* nie, sodat dit steeds oorvloediglik beskikbaar is vir ons en almal saam met ons op die aarde. Ons hoef nie genade te ontvang wat in stukkies verdeel is nie, ons kan ten volle deel daaraan kry en dit ook nog aan ander gun.

Soms is twis juis 'n teken van gehegtheid aan mekaar (en die gehegtheid moet tog ook!), maar as dit gaan om Christus as *skaars artikel* op te eis, is dit onnodig en onaanvaarbaar. Hy styg bo alle partyskappe uit en kan nie deur een groep alleen opgeëis word nie.

Gesang 183: 1

19 April

1 Korintiërs 1: 18-31

Die kruis van Christus maak ons tot iets besonder

In 'n wêreld waarin mense baie statusbewus is, is dit belangrik om iemand van belang te wees. Vir Paulus is dit gou duidelik dat die dinge wat volgens menslike standaarde roem en waarde verleen, nie voor God *status* verwerf nie. Wetsonderhouding (by die Jode) en slim geleerdheid

of filosofie (by die Grieke), word deur God tot dwaasheid gemaak (vers 20). Daarmee is daar op sigself seker nie fout nie, maar 'n mens moet nie jou hoop daarop vestig nie.

Vir Paulus is die gelowige (en dit is nogal belangrik dat dit *gelowiges* is, want anders glip sy perspektief weg) se waarde in die verkondiging van die kruis van Christus geleë. En alhoewel mense dit as dwaasheid ('n aanstoot en onsin – vers 23) beskou, het God dit gekies om mense te red, want selfs die mees *dwase* en *kragtelose* van God oortref alle menslike pogings (vers 25). Die gemeente word daaraan herinner dat hulle eintlik in hulle eie omgewing geen aansien gehad het toe hulle geroep is nie (vers 26). Hulle aansien het hulle van God ontvang, en dit is geleë in Christus wat drie dinge aan hulle skenk (as inhoud van die *status*) wat uit die kruis voortvloei (vers 30).

- Hulle is regverdig verklaar; hulle is in 'n regte, oop en sinvolle verhouding met God geplaas.
- Hulle is geheilig; hulle is toegewy aan God vir sy diens.
- Hulle is verlos van 'n leë en sinnelose bestaan; hulle lewe is gevul met die genade van God.

Die kruis verleen daarom nuwe aansien aan ons voor God. Maar ook daarin kan ons nie roem asof ons nou ineens beter mense as die ongelowiges is. Nee, die roem, die *status* waarvan Paulus praat, bly altyd in die Here gevestig (vers 31).

Besef ons dit nog?

Gesang 123: 1, 3

20 April

1 Korintiërs 2: 1-16

Die verstommende gevolg van die verkondiging van Christus

Dat daar nog steeds mense is wat gelowiges is, slaan ons eintlik dronk, veral gesien teen die agtergrond van 'n wêreld waarin (nog steeds, soos ook in Paulus se tyd) groot klem gelê word op kennis en wysheid.

Wat net so verstommend is, is dat daar 'n dinamika geleë is in beide die pastoraat en die openbare Woordverkondiging van die kruis van Christus, wat nie van hoë geleerde woorde, kunsvolle tegnieke of wel-sprekende orators afhang nie (vers 1 en 4). Natuurlik kan al hierdie dinge meehelp om die verkondiging te versterk! Die dinamika is egter daarin te vind dat dit op een of ander manier geloof by mense wek. Maar hoe gebeur dit? Dit weet ons helaas nie presies nie. Dit was ook

vir Paulus 'n geheimenis. In elk geval is dit nie vanweë die wysheid van mense nie, maar wel, soos Paulus sê: ...*dit is gegrond op die krag van God* (vers 5). En waar hierdie geheimenisvolle krag van God (ook die Gees van God genoem) nie op een of ander wyse *meewerk* nie, bly die verkondiging leeg en die harte van mense onaangeraak. Dit is God wat ore, oë en harte open.

Maar mense moet ook gewillig wees om te hoor; hulle moet gewillig wees om as 't ware as eggo vir die krag van God te dien. Dit is min of meer wat 'n *geestelike lewe* (verse 13-14) beteken. Dit is om die kragtige (geheimenisvolle) Woord van God 'n kans te gee om in ons harte te resoneer. Geloof is die verbasingwekkende resonering (byna soos 'n stemvurk) met die krag van God en die verkondiging van die kruis.

Gesang 245: 11

21 April

1 Korintiërs 3: 1-9

Nogmaals partyskappe

Vroeër is daarop gewys dat daar 'n sosiologiese verklaring kan wees vir twis en partyskappe in die gemeente. Hier gee Paulus vir ons as 't ware 'n *teologiese* verklaring daarvan. Die twee hou egter verband met mekaar.

Teologies gesien, sê Paulus dat solank die gemeente nie *geestelike* mense is nie (vers 1), maar *vleeslik* bly (vers 3), sal daar altyd twis wees. *Vleeslik* gesien, ofte wel sosiologies gesproke, twis mense omdat hulle hulle eie belange wil bevorder of selfs afdwing. Daarom is dit só dat hulle sê: *Ek is vir Paulus* of *Ek is vir Apollos* (vers 4). Dit is bewys daarvan dat hulle nog *wêrelds* is, en die *wêreldse* prosedure in die gemeente ingedra en selfs moontlik ook afgedwing het.

Wat die gemeente uit die oog verloor het, was dat al die leiers van die verskillende faksies in die gemeente, almal medewerkers van Christus is (verse 5-9). Dit was nodig dat die gemeente 'n teologiese perspektief moes kry om die menslike perspektief 'n bietjie te temper. Hulle moes weer tot die besef kom dat hulle *geestelike* mense is, mense wat in medewerking met verskillende (menslike) helpers deur die krag en Gees van God tot geloof gekom het.

Hierdie so te sê tydlose perspektief van Paulus spreek vandag nog tot ons. Mense twis vandag nog steeds om hulle eie belange te beskerm. En dit bring mee dat die verskille seker nooit heeltemal sal verdwyn nie, maar dit behoort die partyskappe beslis so te temper dat ons sal besef dat ons almal medewerkers en medegelowiges van en in Christus is.

Psalm 107: 1

*As gemeenskap van gelowiges is ons
duursaam en aan God gewy*

Paulus borduur voort op die tema van partyskap om aan te toon waarom tweedrag in die gemeente skadelik is en getemper behoort te word. Naas die verklaring dat die leiers in die gemeente medewerkers in Christus is, gebruik Paulus ook beelde as hy na die gemeente verwys as *gebou* en as *tempel van God*, wat die partyskappe moet temper.

'n Gebou roep by ons 'n paar beelde op. Dit veronderstel iets permanents, iets wat die verloop van tyd kan deurstaan, maar ook, soos Paulus dit uitdruk, die *laaste oordeel van God* (dit is die vuur: vers 13) kan weerstaan. Daarom moet die gebou duursaam wees en met materiaal van hoogstaande gehalte opgerig word. Dit veronderstel vakmanskap en verantwoording. Dit is 'n aanduiding dat Paulus dit nie teen wysheid (hier uitgedruk in terme van vakmanskap) as sodanig het nie, maar dat dit aangewend kan en moet word tot opbou van 'n duursame gemeenskap van gelowiges.

Die tweede vergelyking is dié van die *tempel van God*. Dit roep eweneens die beeld van permanensie op, maar daar kom nog iets by: die beeld van iets *heiligs* (trouens, Paulus noem dit ook *heilig*, vers 17). Die gemeente is dus besonders, aan God gewy, afgesonder tot aanbidding en God se Gees woon onder hulle. En as hulle mekaar verkleineer en aantas, vermaan Paulus hulle (en ons), tas hulle in wese God self aan, want die tempel is die eiendom van God.

Dat die gemeente duursaam saamgestel is om die *toets* van God te deurstaan en as tempel aan God gewy is, styg bo alle menslike verskille uit. Waarom wil ons mekaar dan nog soveel leed aandoen? Moet ons mekaar nie veel eerder aanmoedig en opbou nie?

Gesang 333: 1

Die mens is nie God nie

Ons kan hier met reg vra of daar in hierdie Skrifgedeelte nog iets nuuts is? 1 Korintiërs 3: 18-23 vorm 'n soort samevatting van al die tema's wat tot dusver aan die orde gekom het.

- Die wysheid van die wêreld is dwaasheid voor God en omgekeerd, kompleet met 'n teksverwysing (sien 1 Kor 3: 18-20, soos in 1 Kor 1:19).

- God sien deur alle dinge heen (1 Kor 3: 20, soos 1 Kor 2: 9), en God relatiewe die gedagtes van mense (1 Kor 3: 20, soos 1 Kor 1: 20-21).
- Daar bestaan geen rede tot roem, behalwe in Christus nie (1 Kor 3: 21, soos 1 Kor 1: 29-31).
- 'n Waarskuwing teen partyskappe, wat ondergeskik behoort te wees aan die een fundamentele beginsel: Jesus Christus (1 Kor 3: 23, soos 1 Kor 1: 10-17 en 3: 1-9).

Maar daar is tog nog een aspek wat ons hier kan uitlig, naamlik die vermanende woord teen selfmisleidende menseverering (vers 27), asof die mens in homself iets het om op te roem. Voorheen het dit gegaan om dit wat deur die mens as waardevol geag word, naamlik wetsonderhouding en wysheid. Nou gaan dit om die mens self wat in hom-/haarself roem. Ons moet dit sien teen die agtergrond van die praktyk wat toe nogal baie voorgekom het: menseverering asof hulle gode is, ofte wel die *vergoddeliking* van die mens. So 'n *vergoddelike* mens het hom verbeel hy is God self en daarom onaantasbaar (en in ekstreme gevalle - in die keiserkultusse - as onsterflik). Volgens Paulus word dit te ver gedryf, en ons moet met hom saamstem. Hierdie praktyk het die gemeente binnegesluit in die vorm van die eksklusiewe navolging van bepaalde leiers (Apollos, Paulus en Sefas), asof hulle (die leiers) alleen gedien moet word.

Geen mens, geen leier, nie in die politieke arena of in die kerk, is God nie. Daarom is niemand onaantasbaar of bo kritiek verhef nie. Sien u dit ook so?

Psalm 146: 2

24 April

1 Korintiërs 4: 1-5

Ware dienaars van Christus

Balekeer gebeur dit dat lidmate dominees aan die hand van sekere kwaliteite wat hulle sou besit, as leraars met mekaar vergelyk om vas te stel wie die mees suksesvolle, die beste dominee is. Dit, soos ons gesien het, het ook in die gemeente van Korinte gebeur. Daarom handel 1 Korintiërs 4: 1-5 spesifiek oor hoe 'n dienaar van God sal wees, wat die standaard en vereistes is waarvolgens hulle moet werk en ook waarvolgens hulle geoordeel moet word. Dit handel oor hoe die gemeente die dominee moet sien en ook oor hoe die dominee homself moet sien as dienaar van Christus. Met ander woorde, dit plaas die dominee in perspektief vanuit die gemeente se oogpunt, maar ook vanuit God se oogpunt.

Dinge soos populariteit, persoonlikheid en suksesverhale is nie be-

langrik by God nie en dit moet daarom ook nie 'n rol speel by die gemeente in die beoordeling van die predikant nie. Rangorde van gewildheid en belangrikheid mag nie by die gemeente voorkom nie en ook nie onder die dominees self nie.

Wat wel belangrik is, is dat 'n dienaar van God getrou en gehoorsaam aan die Woord van God sy werk sal doen, die Woord sal verkondig en ook sy lewe daarvolgens sal inrig.

Gesang 218: 3

25 April

1 Korintiërs 4: 1

Die dominee: dienaar van Christus

'n Dominee is in die eerste plek dienaar van Christus. Hy is in alles onderworpe en ondergeskik aan Jesus Christus. Hy is geroep om mense te dien in die Naam van Christus, maar hy kan slegs die mense reg dien as hy in die eerste plek die Here reg dien. En hy kan slegs die Here reg dien as hy homself in die regte lig sien, naamlik as absoluut ondergeskikte en gehoorsame dienaar van Christus.

Om in die eerste plek te probeer om die behoeftes en begeertes van sy gemeentelede te bevredig en hulle voor- en afkere tegemoet te kom, beteken eintlik om die gemeente te faal in sy verantwoordelikheid teenoor hulle, maar ook om die Here te faal. As hy werklik die gemeente se innigste en belangrikste behoeftes in ag wil neem, moet hy hulle ten volle met die suiwer Woord van God aanspreek.

As dit nie gebeur nie, word die eise van God se Woord opgeoffer en afgewater ter wille van die persoonlike sienings, behoeftes, voor- en afkere van mense. Slegs as die dominee in die eerste plek en bo alles absolute gehoorsame dienaar van God is, dien hy die kinders van God die beste en op die regte manier. Om die Here te dien, is om sy Woord, wat die openbaring van God se wil is, bo alles te gehoorsaam – ook die gemeente. Die dominee en die gemeente moet dit nooit vergeet nie.

Die dominee as *bestuurder van die geheime nisse van God* (bestuurder in beheer van God se hele huishouding), het die verantwoordelikheid om die Woord van God in sy volle rykdom deur te gee en toe te vertrou. Elke gelowige behoort 'n goeie bestuurder in diens van God te wees (1 Pet 4: 10), maar die dominee moet absoluut bo verdenking wees.

Gesang 269: 1-3

Die dominee: vereistes wat gestel word

Die heel belangrikste kwaliteit waaroor 'n bestuurder moet beskik, is dat hy absoluut betroubaar sal wees. Hy word ten volle vertrou en in beheer van die eienaar se hele huishouding en al sy besittings gestel en as hy nie betroubaar of getrou aan die eienaar is nie, kan hy alles ruïneer.

Net so verwag God dat sy dienaars, sy bestuurders bo alles aan Hom getrou en betroubaar moet wees. God verwag nie in die eerste plek briljantheid, kreatiwiteit of populariteit nie. Hy kan dit natuurlik goed gebruik vir sy diens, maar onwankelbare betroubaarheid is essensieel – dit is 'n voorvereiste. As 'n dominee nie betroubaar is nie, is hy nie meer in sy wese dienaar van Christus nie.

Wie is eintlik die getroue en verstandige slaaf vir wie sy eienaar oor sy ander slawe aangestel het om hulle op tyd kos te gee? Dit is die slaaf vir wie sy eienaar by sy tuiskoms so aan die werk sal kry (Matt 24: 45, 46).

God voorsien sy Woord, sy Gees, sy gawes en sy krag en al wat die dominee moet doen, is om dit getrou te benut as hy die geheimenisse van God aan die mense bekend maak.

Gesang 273: 1

Die dominee: sy beoordeling

Paulus plaas homself nie bokant enige ander gelowige of predikant as hy die dinge oor homself sê nie. Wat hy oor homself sê, behoort elke gelowige van homself te kan sê. Dit behoort vir ons nie van die minste belang te wees wanneer ons werk, of ons geloofslewe gekritiseer of geprys word nie, of dit nou deur medegelowiges of deur enige ander mens gedoen word. 'n Mens kan baie baat by goeie raad van 'n wyse vriend of selfs kritiek van ongelowiges, maar geen mens is in 'n posisie om oor die geldigheid, kwaliteit en betroubaarheid van ons dienswerk vir die Here te besluit nie. Ons is self nie eens in 'n posisie om dit te doen nie. Openlike sondes moet natuurlik gestraf word, maar behalwe vir die dissiplinering van die dienaars van God wat gesondig het (dominees en ander lidmate), kan ons geen absolute en akkurate oordeel vel oor die betroubaarheid en die bedoelings van die hart van enige dienaar van die Here of van enige ander gelowige nie. Net God weet wat werklik die waarheid is.

'n Dominee kan ook nie sy eie oordeel oor sy werk ernstig opneem nie, want sy oordeel is net so onbetroubaar soos enige ander mens s'n. Paulus sê daar is nou wel niks besonders wat hom pla nie, maar dit beteken nie dat hy vrygespreek is nie, want hy kon net sowel 'n oordeelsfout begaan het. Sy eie beoordeling, of dit positief of negatief is, maak geen verskil nie. Al wat saak maak, is hoe God hom beoordeel. Net God kan reg oordeel en daarom sal elkeen eendag die beloning (in 'n positiewe sin) kry wat hom toekom, want God weet van alles wat jy gedoen het en hoe jy dit bedoel het, terwyl ander mense dalk glad nie eers daarvan weet nie.

Een ding weet ons wel: Die beloning wat elkeen sal ontvang, sal nie in die eerste plek berus op enige spesifieke kenmerk of kwaliteit van die kind van die Here nie en ook nie op wat jy bereik het in jou dienswerk nie. Dit is alleen die ware bedoelings, die ware gesindheid van jou hart waarmee jy dit gedoen het, wat van belang is. Soos Paulus sê: *Daarom moet julle nie te vroeg, voordat die Here kom, 'n oordeel uitspreek nie* (Matt 4: 5a).

Gesang 259: 1, 2

28 April

1 Korintiërs 6: 1-6

Hofsake tussen gelowiges

Dit is nie dat Paulus bekommerd is dat gelowiges nie 'n regverdigde verhoor in 'n wêreldse hof sal kry nie. Paulus is ontsteld daaroor dat gelowiges so min vertrouë in die kerk, in hulleself het om onderlinge geskille tussen gelowiges self op te los.

'n Christen is deel van die liggaam van Christus en word bygestaan deur die Heilige Gees. Mense, vra Paulus, is dit moontlik dat julle hoe genaamd daaraan kan dink om julle geskille na mense buite die liggaam van Christus, na ongelowiges te neem om 'n oordeel daaroor te vel. Al die kwaliteite wat nodig is om geskille mee op te los, naamlik waarheid, wysheid, ewewigtigheid, regverdigheid en goedgesindheid is gawes wat gelowiges ontvang het.

As Christene hulle op 'n wêreldse hof beroep, erken hulle daarmee dat gelowiges nie die vermoë het om regverdigde besluite te kan neem en te oordeel nie. Dit, sê Paulus, is so ironies, want Christene gaan saam met God oor die wêreld oordeel! Hulle moet mos bekwaam wees om reg te kan oordeel oor die alledaagse klein geskilletjies wat ontstaan. Paulus beklemtoon dit dat Christene altyd bekwaam is om geskille op te los deur dié gawes wat hulle van God ontvang. Gelowiges wat medegelowiges deur 'n hof laat aankla, is meer ingestel op wraak en vergelding

en die voordeel wat hulle daaruit kan trek, as op die eenheid van die liggaam van Christus en die eer van Jesus Christus. Soms is dit onvermydelik dat 'n gelowige in die hof beland, byvoorbeeld in 'n skeisaak of om eiendomsgekkele te besleg, maar selfs in hierdie uitsonderlike gevalle (as 'n gelowige homself onvermydelik met 'n medegelowige in die hof bevind), moet die doel wees om God daardeur te verheerlik en nooit mag dit vir eie gewin of beoordeling wees nie.

Gesang 307: 1-3

29 April

1 Korintiërs 6: 7-8

Waarom laat julle julle nie liewer te kort doen nie

Paulus sê dat as ons 'n medegelowige hof toe neem, ons eintlik klaar verloor het. Ons het geestelik verloor, want daardeur minag ons die krag, wysheid, almag en werking van God. 'n Christen moet eerder bereid wees om te kort gedoen te word of om bedrieg te word, as om iemand anders te dagvaar. Dit is beter om finansiële verlies te lei as 'n geestelike verlies. As iemand ons benadeel of bedrieg, moet ons hom vergewe en die afloop van die saak in God se hande laat. Die Here kan gee of neem. Hy is oppermagtig en sy wil geskied in wat ons wen of verloor en ons moet dit so aanvaar.

Die Here verwag van ons om *sewentig maal sewe keer* te vergewe, dit wil sê om nooit op te hou vergewe nie. As ons nie die persoon daarvan kan oortuig om sake reg te stel nie, is dit beter om die verlies te ly as om iemand te dagvaar. Jesus sê jy moet jou nie teen 'n kwaadwillige mens verset nie (Matt 5: 39). Dit is vir 'n gelowige beter om, téén wêreldse standaarde in, gedagvaar te word en te verloor as om iemand te dagvaar en te wen. Dit is vir 'n gelowige onmoontlik om iemand te dagvaar en geestelik te wen. As ons onregverdig behandel en benadeel is, moet ons ons aan die soorge van die Here oorgee. Hy sal dit vir ons ten goede en vir Hom tot eer laat meewerk.

Gesang 312: 1-3

30 April

1 Korintiërs 6: 12-20

Seksuele sonde

Paulus beklemtoon die vryheid van die gelowige mens baie, maar die Korintiërs het hierdie vryheid misbruik om sonde te doen – om seksueel losbandig te lewe. Hulle het gesê: Ek is mos vry – Christus het my

vrygemaak. Ek staan nie meer onder die wet nie, en kan dus enigiets doen! Net soos wat kos vir die maag en die maag vir kos is, net so is seks vir die liggaam en die liggaam vir seks.

Dit is so dat 'n mens enigiets kan doen, maar sonde kan nooit vir 'n mens heilsaam wees nie; dit kan nooit tot jou voordeel wees nie. Seksuele sonde is dié sonde wat meer ellende, probleme en vernietiging van huwelike en gesinne veroorsaak as enige ander sonde. Dit laat mense lieg, steel en moor en dit veroorsaak bitterheid, haat, skinderpraatjies en 'n onvergewensgesindheid by mense.

Dit is lekker om vry te wees, maar as 'n mens aan iets verslaaf is, is jy tog nie meer vry nie. En geen sonde is so verslawend soos seksuele losbandigheid nie: Hoe meer jy toegee, hoe meer verslaaf dit jou.

Paulus herinner die gemeente dat dit nie so eenvoudig is nie: *Kos is vir die maag en die maag vir kos*, maar God is in beheer en kan altwee tot niet maak. Seks is nie gewoon vir die liggaam en die liggaam vir seks nie - daar kom iets belangrik by, God kom by. Die liggaam behoort aan God, dit is die tempel van God, vervul met die Heilige Gees. God gaan die liggaam, net soos Hy Jesus Christus opgewek het, ook uit die dood opwek. 'n Mens kan mos nie jou liggaam wat aan God behoort, nou deel maak van 'n seksueel losbandige leefwyse nie.

Die Here verwag dat ons God in ons liggame sal verheerlik.

Gesang 53: 1, 2

1 Mei

Matteus 6: 25-34

Dankdag vir die oes: God sorg

Jesus praat in hierdie gedeelte met sy dissipels oor die gewone alledaagse sorg van die lewe. Dit is by baie mense, ook gelowiges, die lewensbeskouing om voortdurend bekommerd en besorg te wees. Mense raak so bekommerd oor die sorg van die lewe dat hulle aan niks anders kan dink nie.

Materiële dinge gee aan die mens sekuriteit of dan gewaande sekuriteit. Die mens wil so graag self beskik en in sy eie behoeftes voorsien. Maar Jesus waarsku juis hierteen: *Kyk na die wilde voëls: hulle saai nie en hulle oes nie en hulle maak nie in skure bymekaar nie; julle hemelse Vader sorg vir hulle. ...Let op hoe groei die veldlelies: hulle swoeg nie en hulle maak nie kleren nie. ...hoeveel te meer sal Hy dan nie vir julle sorg nie, julle kleingelowiges?*

Die geloofsoog moet op die koninkryk en die wil van God gerig word. Dit moet ons lewenshouding wees, sodat ons uit dié belofte kan leef:

..dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee. Dit wat ons nodig het vir elke dag, word vir ons bygevoeg.

Ons kerk bepaal dat daar elke jaar 'n dankdag vir die oes gehou sal word. Met die wete dat God sorg, dank ons Hom vir die oes. Ons is so geneig om dit as vanselfsprekend te aanvaar dat daar 'n oes sal wees, of om te dink dat ons self kan werk en sorg vir 'n oes.

Weet dit en glo dit: God sorg. Laat ons daaroor juig en bly wees en God daarvoor dank.

Gesang 40: 6

2 Mei

1 Korintiërs 7

Die huwelik in perspektief

Die gemeente van Korinte het aan die apostel Paulus 'n brief geskrywe waarin hulle navraag oor 'n aantal sake gedoen het. Die eerste saak wat in sy antwoord aan die orde kom, is die huwelik.

Paulus hou 'n aantal praktiese riglyne oor die huwelik voor. Hy stel dat dit goed is dat mense trou en hy waarsku teen die gevare van onsedelikheid. Seksuele begeertes moet binne die huwelik uitgeleef word. Met hierdie waarskuwing sluit Paulus aan by wat hy in hoofstuk 6 oor die liggaam van die Christen sê.

Niemand staan onder 'n verpligting om te trou nie. Paulus spreek die wens uit dat dit goed sou wees om soos hy, ongetroud te bly. As ongetroudes egter nie in staat is om in onthouding te leef nie, moet hulle trou.

Die gelowige mag ook nie skei nie. As iemand tog skei, moet hy ongetroud bly of hom/haar weer met sy huweliksmaat versoen. Die gelowige moet ter wille van sy ongelowige huweliksmaat getroud bly sodat die ongelowige dalk gered kan word.

Paulus roep ook die gelowiges op om die Here te dien. Veral binne die huwelikslewe het dit geldende krag om die Here te dien. Die Here moet gedien word deur die gehoorsame uitleef van sy gebooie, elkeen in sy eie omstandighede.

Met hierdie inligting wil Paulus die huwelik veral tussen Christene in die regte perspektief stel. Die huwelik is 'n instelling van God en moet as sodanig hoog geag word.

Psalm 105: 1

Die vraag oor die eet van offervleis aan afgode

Die apostel Paulus verskaf vervolgens 'n antwoord op die vraag of gelowiges vleis mag eet wat aan afgode geoffer is.

Paulus gaan van die standpunt uit dat daar geen ander god of afgod naas die een lewende God bestaan nie. Geen afgod beteken iets nie. Al word baie afgode Here genoem, stel Paulus, *is daar nogtans vir ons net een God: die Vader, uit wie alles is en vir wie ons lewe; en net een Here: Jesus Christus, deur wie alles bestaan en deur wie ons lewe.*

Dit staan vas dat daar maar net een God en een Here is. Al die afgode wat deur die Korintiërs gedien is, is tot niks in staat nie. As jy dan van die vleis sou eet wat aan hulle geoffer is, kan dit jou dus ook nie skade aandoen nie. *As ons nie eet nie, verloor ons niks nie; en as ons eet, wen ons niks nie*, redeneer Paulus. Deur te eet van die vleis wat aan afgode geoffer is, wil nie sê dat die afgode aanbid word nie.

Paulus waarsku egter wel dat die gelowige nie ander mense moet verlei nie. Die gelowige moet so optree dat hy nie iemand van Christus af sal weglei nie. As daar iets is wat op sigself nie sonde is nie, moet 'n mens dit nie so gebruik dat jy iemand daartoe sal lei om dit te misbruik nie. Paulus noem dit vryheid om iets te gebruik.

Psalm 107: 1

Apostelskap

Daar was mense in die gemeente van Korinte wat die apostelskap van Paulus betwyfel het. Hy was nie een van die twaalf dissipels van Jesus Christus wat met 'n oog en oor getuie van die lewe en werk van Jesus Christus op aarde was nie.

Paulus het vroeër bekend gestaan as Saulus, 'n besnede Jood wat bekend was vir sy fanatieke vervolging van die gelowiges in die vroeg-Christelike kerk. Hy het magtiging van die hoëpriester ontvang om van dorp tot dorp te reis om die Christene te vervolg. Sy uitgesproke doel was om die Christene dood te maak en die Christelike kerk te vernietig.

So was hy by geleentheid op pad na die dorpie Damaskus om mense in hegtenis te gaan neem. Op pad daarheen het die Here Hom aan Paulus geopenbaar. Hy het hom geroep en gesê: *Saul, Saul waarom vervolg jy My?* Daar het 'n totale ommekeer in Paulus se lewe gekom. In plaas daarvan om te vervolg, het hy 'n navolger van Christus geword. 'n

Heerlike opdrag en roeping gaan met hierdie openbaring gepaard. Van Paulus het die Here gesê dat Hy hom gekies het as sy werktuig om sy Naam onder die heidennasies en hulle konings en ook onder Israel uit te dra.

Nou sê Paulus aan die Korintiërs: *Al is ek vir ander nie 'n apostel nie, vir julle is ek dit tog. Immers, julle wat aan die Here behoort, is die seël op my apostelskap.* Dit is die roeping en opdrag van elke gelowige om 'n apostel te wees, 'n gestuurde om die Naam van Jesus Christus in die wêreld uit te dra.

Gesang 194: 5

5 Mei

1 Korintiërs 9: 16-23

Verkondig die evangelie van Jesus Christus

Om die evangelie van Jesus Christus te verkondig, is 'n taak wat aan hom toevertrou is, sê die apostel Paulus. Hy stel dit nog sterker as hy sê: *Ek verkondig die evangelie omdat ek móét! En wee my as ek dit nie doen nie!*

As uitverkore werktuig in die hand van die Here gaan Paulus onverpoosd voort om die evangelie te verkondig. Hy onderneem een sendingreis na die ander om die evangelie op verskillende plekke te laat opklink en gemeentes van Jesus Christus te vestig.

Die inhoud van hierdie verkondiging is deurgaans die verlossing uit die mag van die sonde en die dood deur die heilsdade wat Jesus Christus gedoen het. Hieroor verklaar Paulus by geleentheid dat hy hom voorgeneem het om niks anders onder die mense te wil sê as Jesus en Hom as gekruisigde nie. Hy maak ook nie aanspraak op vergoeding nie, alhoewel hy dit hier stel dat hy die reg het om daarvan gebruik te maak.

Hierdie verkondiging en standpuntinname bring hom in konflik en botsing met die mense wat ook uitloop op lyding. Ter wille van hierdie verkondiging was hy meermale in die tronk, het hy lyfstraf ontvang, is hy met klippe gegooi en het hy dikwels in doodsgevaar verkeer. Nieteenstaande al hierdie vervolging volhard hy met die verkondiging, want, sê Paulus, die Here het vir hom deure wyd oopgemaak.

Dit is steeds die roeping en opdrag van die kerk om die evangelie te verkondig en uit te leef. Mag die Here dit gee dat die deure steeds wyd oopbly.

Gesang 305: 1

Die onverganklike oorwinnaarskroon

Om liggaamlik fiks te wees, is 'n voorvereiste vir elke mens om sinvol te leef en te werk. Om in die geloof sterk te staan, vra *geestelike fiksheid*.

Paulus se lewensroeping was om die evangelie van Jesus Christus te verkondig. Hiervoor het hy alles in diens gestel. Hiervan sê hyself: *Vir almal het ek alles geword om in elk geval sommige te red. Dit alles doen ek ter wille van die evangelie, sodat ek aan die vrug daarvan deel kan hê.*

Hy vergelyk sy roeping en daarmee saam die roeping van elke gelowige, met atlete wat aan 'n wedloop deelneem. Hy stel: *Hardloop dan so dat julle die prys kan wen.* Om so te hardloop dat die prys gewen kan word, vra bepaalde opofferinge. Almal wat aan 'n wedstryd deelneem, ontsê hulleself allerlei dinge, sê Paulus. Om topfiks te word, vra onder andere van die atleet die volgende: Deurlopende strawwe oefening volgens die regte oefenprogram, die regte dieet en goeie afrigting. Daarby kan dinge soos entoetiesasme, toewyding, deursettingsvermoë, volharding en die wil om te wen, gevoeg word. Hy wat hardloop, moet hardloop soos een wat nie van sy doel onseker is nie.

Die wedloop van die geloof vra dieselfde. Die gelowiges neem aan hierdie wedloop deel om 'n onverganklike oorwinnaarskroon te ontvang. Self moet elke gelowige vir die stryd kwalifiseer om ook ander daartoe op te roep.

Gesang 177: 5

God stel die Christengelowige in staat om versoekings te kan weerstaan

Versoekings kom op elke mens se pad, en ook die Christengelowige word beproef. Hoe hanteer en verwerk ons dit?

Dit is belangrik dat ons sal weet dat God ons nooit versoek nie. 'n Versoeking is dus enigiets wat ons van God, sy Woord en sy kerk afvallig maak. Dit is enigiets wat ons geloof laat wankel of laat skade ly.

Uit eie krag is die mens nie bestand teen die listige aanslae van die Satan nie. God verwag ook nie dat ons alleen daarteen moet veg nie. Hy gee vir sy kinders sy Heilige Gees om hulle by te staan. Jesus Christus is self deur die Heilige Gees gesalf en vir sy ampswerk toegerus. Sodoende kon Hy die versoekings in die woestyn weerstaan.

As ons dan bid dat God ons nie in versoeking lei nie, doen ons 'n beroep op God se almag, want selfs die Satan moet voor God swig. Ons vra daarmee dat die Vader ons deur sy Heilige Gees in die geloof sal behou en versterk, sodat ons voortdurend teenstand kan bied.

In vers 13 vind ons die versekering dat God getrou is en ons nie alleen laat nie. Hy sal nie toelaat dat ons bo ons kragte versoek word nie, want Hy sal vir ons die krag gee om die versoekings te weerstaan! Hy maak ons innerlik sterk.

Gesang 65: 2

8 Mei

1 Korintiërs 10: 5

God is heilig

Dit gebeur dikwels in ons lewens dat God ons verhinder om iets te kry wat ons baie graag wil hê. Soms word iets van ons weggeneem wat vir ons hier op aarde baie belangrik is. Hoekom gebeur dit?

Die Israeliete het in die woestyn omgekom omdat die meeste van hulle gesondig het. Moses en die Israeliete moes seker baie daarna uitgesien het om uiteindelik die beloofde land binne te kon gaan, maar dit het nie gebeur nie! Beteken dit dat hulle sonde nie vergewe is nie? Nee! God wou aan hulle toon dat Hy heilig is!

Wat beteken dit om heilig te wees? Dit beteken om uitgesonder te wees van die gewone alledaagse gebruike en lewe en om dit in te bring in die kring van die diens van God. Die huis van God is byvoorbeeld heilig. Ons woon en slaap gewoonlik in ons huise. Die huis van die Here is egter uitgesonder van die alledaagse gebruik en afgesonder vir die diens van God. God is self heilig - dit beteken dat Hy uitgesonder is van die gewone alledaagse lewe.

So verwag God dat ons ons lewe sal uitsonder en dit in die kring van sy diens sal bring. Omdat Hy 'n heilige God is, handhaaf Hy ook sy regte as God: Hy deel sy heerlikheid met niemand en niks anders nie. Hy deel nie sy heerlikheid met 'n afgod nie. En omdat Hy alleen God is, het Hy ook die reg om vir Hom alleen Goddelike verering op te eis. Hy het die reg om te eis dat sy volk en kerk heilig sal wees.

As sy kinders gesondig het, vergewe Hy hulle, maar Hy toon ook aan sy kinders dat Hy die Heilige is. Hy leer sy kinders wat dit beteken om heilig te wees. Hy leer hulle om hulle te oefen in die verwagting van iets wat veel hoër en heerliker is as wat ons ooit kan bedink of waarvan ons kan droom, naamlik die ewige lewe by God! Moses het volgens Hebreërs 11 die ewige lewe beërwe (die ewige vaderland) al het hy nie die beloofde land Kanaän binnegegaan nie (die tydelike vaderland).

Gesang 9: 1, 4

*Uiterlike verbondenheid aan God impliseer ook altyd
innerlike verbondenheid*

Ons gebruik die sakramente gereeld. Maar watter betekenis het die sigbare (uiterlike) tekens vir ons lewe?

'n Christengelowige ontvang met die doop 'n teken dat hy aan die Here behoort. Ook die Nagmaal is 'n uiterlike teken wat heenwys na Jesus Christus. God het vir sy kinders die sakramente ingestel om hulle geloof te versterk – dit is tekens van God se teenwoordigheid in ons lewens.

Die Israëliete is as God se volk uit Egipte uitgelei. Die wolk en die deurgang deur die see het ook vir hulle gedui op God se teenwoordigheid. Hulle is as 't ware deur die wolk en die see gedoop. Hulle het dus sekerheid gehad dat hulle aan God behoort, net soos ons daaroor sekerheid het.

Maar wat het die Israëliete volgens Ekodus 32 gedoen? Hulle het 'n goue kalf gemaak. Hulle het brandoffers en maaltydoffers geoffer en hulleself skandelik gedra! Hulle het gemeen dat hulle sterk in die geloof staan, maar hulle het geval.

Die geskiedenis van Israel dien as waarskuwing vir elkeen van ons: *Daarom, wie meen dat hy staan, moet oppas dat hy nie val nie.* Ons kan nie sê: Ons behoort aan God, ons het die sakramente as bewys daarvoor en nou leef ons in sondigheid voort nie. Juis omdat ons aan God behoort, mag ons nie afgodsdienaars wees nie en mag ons God nie tart en teen Hom in verset kom nie!

Dit grief God as ons nie ook innerlik aan Hom verbonde is nie. Ons moet werklik ons hele lewe lank aan God gehoorsaam wees. God se Woord moet daaglik uitgeleef word.

Gesang 273: 1, 4

God moet in ons optrede herkenbaar wees

Mag ons as mense by mekaar verby leef en nie bemoeienis met mekaar maak nie? Mag ons mekaar verneder, misbruik of benadeel?

Die antwoord op hierdie vrae is: Nee. Die mens se lewe saam met sy medemens is bestem om 'n weerspieëling van sy lewe saam met God te wees. Wat God vir ons is, moet ons vir ons medemens wees. God bewys

sy liefde aan ons en ons optrede teenoor ander mense moet so wees dat my medemens daarvan bewus sal word dat God besig is om met hom bemoeienis te maak!

Ek weet dat God my liefhet, nie op grond van my waarde nie, maar omdat ek ek is. Hy het my lief sonder om enige voorwaarde aan my te stel. En soos God ons onvoorwaardelik liefhet, moet ons mekaar ook onvoorwaardelik liefhê.

Dit plaas dus 'n beperking op ons algemene optrede. Die ware liefde wil dien en nie gedien word nie. Die ware liefde wil gee en nie vra nie, die ware liefde soek nooit sy eie belang nie, maar dien die belange van ander! Ek mag dalk iets met danksegging van God ontvang, maar moet my medemens ook tegemoetkom en vra of dit ook vir hom aanvaarbaar is.

Soos God se liefde vir mense ook uit daade bestaan, moet my liefde nie net uit 'n innerlike gesindheid van gevoelens en gedagtes bestaan nie, maar ook uit daade waarin ek my tot beskikking van my medemens stel. Daarom behoort ons nie by mekaar verby te leef nie, behoort ons nie mekaar te benadeel of van mekaar misbruik te maak, ens nie. Ons moet mekaar liefhê en ons lewens moet eerder getuig van medemenslikheid; ons moet mekaar vergewe en barmhartigheid aan mekaar bewys. Ons moet aan ander doen wat tot hulle voordeel sal wees, sodat hulle ook gered kan word.

Omdat God heilig is, moet ons ook ons lewens heilig. Gemeenskap met die medemens is dienende liefde en liefdevolle diens - dit is deel van die heiliging van die lewe. Ons eer God met sulke optrede.

Gesang 266: 1

11 Mei

1 Korintiërs 11: 2-16

God moet in ons voorkoms herkenbaar wees

Hoe moet my alledaagse kleredrag daar uitsien? Hoe moet ek geklee wees as ek kerk toe gaan?

Die Bybel gee vir ons riglyne en sê dat ons nie moet aanstoot gee nie! Vir 'n Griekse vrou van destyds was dit 'n skande om haar hare kort te sny en vir 'n man weer om lang hare te dra. In 1 Korintiërs 11 word die Grieke aanbeveel om nie in die erediens anders te wil wees as wat in die alledaagse lewe van destyds gangbaar was nie.

Hierdie gedeelte sê ook iets vir 'n moderne Christelike gemeente. Ons haredrag en die lengte daarvan is seker nie 'n saak wat saamhang met ons ewige saligheid nie, maar het betrekking op 'n bepaalde kultuur. 'n Mens moet egter oppas om nie in die erediens deur 'n uitsonderlike

voorkoms aanstoot te gee nie. Daar word nie 'n verbod geplaas op versiering van die liggaam nie, maar die Bybel maak ons bedag op die groter waarde van innerlike skoonheid.

Die groot gevaar wat kleredrag en versiering vir die Christen inhou, is dat kleredrag en versiering vir die Christen so belangrik kan word dat dit nie meer 'n teken van die versorging van ons liggame is nie; dit kan so oorheersend word dat Christus nie meer in ons voorkoms herkenbaar is nie.

Veral as ons na die erediens gaan, is dit belangrik dat Christus in ons herkenbaar sal wees, want ons gaan om Hom te ontmoet! Net soos 'n vrou daarop bedag moet wees om nie haar man in die skande te steek met haar voorkoms nie, behoort die kerk nie vir Christus in die skande te steek nie.

Gesang 223: 1, 2

12 Mei

1 Korintiërs 11: 17-34

Wanneer mag 'n mens nie Nagmaal gebruik nie

'n Lidmaat mag nie Nagmaal gebruik as sy innerlike gesindheid nie reg is nie.

Die gemeente van Korinte het nie onmiddellik na hulle stigting 'n kerkgebou gehad nie. Die gemeente het elke Sondag langs die rivier onder die groot bome vergader. Na die erediens het hulle die preek bespreek of oor godsdienstige sake gepraat. Dit was ook die gebruik dat elkeen sy kos vir middagetete moes saambring. Die rykes en vermoëndes is gevra om meer kos te bring as wat hulle kon opeet, die minder gegoedes het minder gebring en die armes en behoeftiges het geen kos saamgebring nie. Wanneer etenstyd aangebreek het, is die kos verdeel en almal kon saameet.

Daar het egter verdeeldheid en partyskap ontstaan. Daar was van die lidmate wat vir allerlei standpunte gekies het en daarmee volhard het. Hulle het hulle standpunt gestel teenoor die standpunt van ander mense in die kerk en so skeuring veroorsaak. Elkeen het ook slegs sy eie eetgoed na die gemeenskaplike maaltyd gebring. Gevolglik het party lidmate honger gebly teenoor ander wat te veel geëet en gedrink het.

Direk na die ete is die Nagmaal bedien. En wie het dan by die Nagmaalstafel aangesit? Lidmate wat skeuring in die kerk veroorsaak het! Lidmate wat honger was en ander wat te veel geëet het en selfs dronk was! Lidmate wat moedswillig gesondig het! Dit is tog sonde om die eenheid van die gemeente te versteur en te verhoed dat die gemeente sy barmhartigheidswerk doen!

Vandag is dit nog so dat 'n lidmaat wat geen erns het met die saak waarmee hy besig is nie, nie by die Nagmaalstafel mag aansit nie. Indien 'n mens moedswillig sondig en geen berou daaroor het nie, maak 'n mens die Here baie kwaad. Met so 'n gesindheid mag niemand by die tafel van die Here aansit nie.

Gesang 329

13 Mei

1 Korintiërs 11: 17-34

Wanneer mag 'n mens by die Nagmaalstafel aansit?

Ons mag by die Nagmaalstafel aansit as ons belydende lidmate van die kerk is en ons innerlike gesindheid reg is.

Die Bybel sê egter dat ons waardigheid nie in onself lê nie. Ons is nie in onself goed of volkome en regverdig nie. Ons waardigheid lê ook nie in goeie werke of 'n voortreflike lewe nie. Ons waardigheid lê daarin dat Jesus Christus vir al ons sondes gesterf en ons skuld betaal het aan die kruis en ons mag sy geregtigheid en heiligheid vir ons toereken. Die Heilige Gees help ons om dit te glo sodat dit ons eiendom kan word.

'n Mens mag dus Nagmaal gebruik as jy skaam is oor jou sonde voor God, as jy nie moedswillig sondig nie, as jy berou oor jou sonde het en glo dat jou sonde om Christus wil vergewe is. Jy moet ook 'n ernstige begeerte hê om in gehoorsaamheid aan God te lewe.

Geen sonde wat nog teen die mens se wil in hom oorgebly het, kan hom verhinder dat God hom in genade aanneem nie. 'n Lidmaat wie se voorbereiding vir Nagmaal dus nie net om homself wentel nie, maar om Jesus Christus, kan met vrymoedigheid by die Nagmaalstafel aansit.

Gesang 332

14 Mei

Matteus 28: 1-10

Die Heer het waarlik opgestaan!

In sommige Europese lande is daar 'n gebruik dat mense rondom die tyd wanneer Christus se sterwe en opstanding tydens paasfees gedenk word, mekaar groet met die woorde: *Die Here het opgestaan*. Dié een wat so gegroet word, antwoord met die woorde: *Die Heer het waarlik opgestaan!*

By ons bestaan daar nie so 'n tradisie nie en dit is miskien jammer, want baiekeer gaan die wonderlike betekenis van Christus se opstanding te maklik by ons verby. Wanneer ons aan Christus se lewe op

aarde dink, is daar gewoonlik twee gebeurtenisse wat uitstaan: Christus se geboorte en sy sterwe aan die kruis. Hoewel albei gebeurtenisse baie belangrike elemente van Christus se aardse bediening is, gaan daar 'n rykdom van betekenis vir ons verlore as ons Christus se opstanding nie na waarde ag nie. Die geboorte, lyding en sterwe van ons Verlosser kry vir ons 'n baie dieper betekenis as ons besef dat daardie baba in die krip, daardie gebroke liggaam aan die kruis, Jesus die opgestane Heer is en dat Hy waarlik God is; waarlik die straf op ons sondes gedra en weggeneem het omdat die dood Hom nie kon vashou nie.

Jesus Christus het opgestaan tot 'n nuwe lewe, en deur geloof kry ons deel aan hierdie nuwe lewe, al wag die verskrikking van die dood van ons aardse liggaam steeds op ons. Ons kan daarom diepe troos put uit die wonderlike wete: Die Heer het opgestaan, die Heer het waarlik opgestaan!

Gesang 146

15 Mei

Lukas 24: 13-35

Die Emmausgangers

Die Lukas-evangelie vertel van twee mans wat op die Sondag van Jesus se opstanding vanaf Jerusalem op pad is na hulle huis in die dorp Emmaus. Dit is baie duidelik dat die mans ontsteld is oor wat in Jerusalem gebeur het: dat Jesus, van wie hulle volgeling was, aan die kruis tereggestel is. Terwyl hulle oor die gebeure loop en praat, verskyn die opgestane Jesus aan hulle, maar hulle herken Hom nie. Op Jesus se vraag hoekom die mans so bedruk is, vertel hulle van hulle hartseer omdat die Jesus van Nasaret, van wie hulle so baie verwag het, nou dood is. *Ons het so gehoop dat dit Hy is wat Israel sou verlos, sê die twee mans.*

Met hierdie woorde spreek die mans die hartseer en teleurstelling uit wat baie van Jesus se volgeling sekerlik ervaar het in die dae direk na die kruisiging. Die Messias waarna die mense op grond van hulle verstaan van die Ou Testament so lank uitgesien het, sou iemand wees wat Israel van hulle nood sou verlos. Hulle het verwag dat die Messias hulle geestelike nood sou verlig, veral ook dat die Messias hulle sou verlos van die onderdrukking van die Romeinse keiser. Maar Jesus is dood, en al hulle verwagtinge is verrydel.

So baiekeer koester ons ook verwagtinge oor God en is hierdie verwagtinge beperk tot ons aardse bestaan, dinge wat ons hier en nou verander wil hê. En as dinge nie uitwerk soos ons verwag het nie, kan 'n

mens baie maklik teleurgesteld voel oor God. Maar soos met die Emmausgangers die geval was, is ons oë dan ook toe en herken ons nie die opgestane Heer nie. As ons net vir hierdie lewe ons hoop op Jesus vestig, is ons die bejammerenswaardigste van alle mense (1 Kor 15: 19).

Gesang 145

16 Mei

Lukas 24: 13-35

Die Emmausgangers (vervolg)

Wanneer Jesus aan die twee mans verskyn wat na afloop van die kruisgebeure in Jerusalem op pad is huis toe, is hulle in diep gesprek. Jesus lok hulle uit om met Hom te praat oor dit wat hulle pla en die antwoord wat hulle verskaf, dui daarop dat hulle baie mismoedig voel omdat Jesus van Nasaret nie aan hulle verwagtinge voldoen het nie. Die hele tyd terwyl Jesus met hulle praat, herken hulle Hom nie. Jesus spreek die twee mans se twyfel en hartseer skerp aan (vers 25), maar gaan dan voort om al die Skrifuitsprake wat op Hom betrekking het, uit te lê. Uiteindelik bring dit hulle daartoe dat hulle Jesus herken as die opgestane Heer en hulle swaarmoedigheid verander in vreugde as hulle hulle haas om aan die ander te gaan vertel wat hulle beleef het.

Jesus se optrede teenoor die Emmausgangers hou vir ons 'n baie groot les in. Jesus maak Homself aan hulle bekend deur die Skrif te gebruik, dit aan te haal en uit te lê. Die mans se valse verwagtinge oor wie en wat die Messias moet wees, hulle wanhoop as Jesus sterf en nie aan hulle verwagtinge voldoen nie, verander heeltemal as hulle Jesus sien en die gebeure verstaan in die lig van die Skrifuitsprake wat op Hom betrekking het.

Hoe dwaas is ons nie as ons dink dat ons sonder die Woord van die Here, wat ons lees en wat aan ons verkondig word, dit ooit sal regkry om Jesus waarlik te leer ken as ons Verlosser, as die opgestane Heer wat die skuld op Hom geneem het sodat ons gebroke sondaarmense kan leef met die vooruitsig op die ewige lewe nie.

Ons moet Hom deur sy Woord leer ken, want los van sy Woord kan ons net die koudheid van ongeloof en kleingeloof te wagte wees!

Gesang 149

Die groot aanspraak

Daar is geleerdes wat sê dat die laaste vyf verse van die Matteusevangelie die hoogtepunt van die evangelie is. In hierdie verse word gewys op Christus se mag, die taak van die dissipels en die belofte van Christus se bystand. Ons kyk vandag net na die eerste saak, naamlik die groot aanspraak wat Jesus maak.

As Seun van die mens wat uit die dood opgestaan het en as die ewige Seun van God, maak Jesus aanspraak op absolute heerskappy: *Aan My is alle mag gegee in die hemel en op die aarde*. God die Vader gee aan Jesus hierdie mag omdat Jesus deur sy sterwe en opstanding die volmaakte offer gebring het vir die sondes van die mensdom. Deur hierdie offer is die vrug van die verlossing, die ewige lewe, daar vir almal wat glo. Jesus maak hierdie aanspraak, sodat ook sy dissipels wat Hy daarna uitstuur, kan weet dat hulle oomblik vir oomblik, dag vir dag in die uitvoering van Jesus se opdrag op Hom kan staatmaak, want daar is geen mag in die hemel of op die aarde wat groter as sy mag is nie!

Jesus roep ons vandag nog om in sy diens te staan as gelowiges, as lidmate van 'n gemeente, as ouderlinge, diakens en predikante. Ook ons kan ons krag en motivering daaruit put dat die Een wat ons roep en stuur om sy dienswerk te doen - aan Hom behoort alle krag en met hierdie krag ondersteun Hy ons as ons in sy diens staan!

Gesang 224: 1

Die groot opdrag

Jesus, aan wie alle mag in die hemel en op die aarde gegee is, gee na sy opstanding aan sy dissipels die groot opdrag wat ons in Matteus 28: 19 lees. En as Jesus sê: *Gaan dan na al die nasies toe...*, stuur Hy sy dissipels omdat hulle reeds by Hom die evangelie ontvang het. Jesus stuur sy dissipels sodat ander ook die evangelie kan ontvang en sy koninkryk op aarde uitgebrei sal word. Die opdrag wat Jesus gee, is dat sy dissipels ook ander mense tot dissipels van Hom moet maak. Hulle moet nie net die evangelie verkondig en mense bekeer nie, nee, hulle moet die mense tot dissipels van Jesus te maak!

'n Dissipel is iemand wat in hart en wil vir Jesus gewen word; dit is iemand wat deur die doop in noue verbondenheid met Jesus staan; dit

is iemand wat 'n navolger, 'n leerling van Jesus word. 'n Dissipel is iemand wat nie net met sy verstand nie, maar ook met sy hart die evangelie van verlossing deur Jesus Christus alleen aanvaar en dit uitleef, sodat hy weer op sy beurt dissipels van ander mense kan maak. Na Jesus se aanspraak dat alle mag aan Hom toegeken is, stuur Hy die dissipels uit met die groot opdrag om mense sy dissipels te maak. En hierdie opdrag is, net soos Jesus se groot mag, vandag nog net so geldig.

As ons daaraan dink dat hierdie opdrag volgens die Matteusevangelie die laaste opdrag is wat Jesus aan sy dissipels gegee het, besef 'n mens hoe belangrik dit is, en kan ons dit nie vir 'n oomblik bekostig om in ons geloofslawe, in ons dissipelskap, in ons kerkwees net na binne gekeer te wees nie. Kom ons wees ware dissipels wat ons ook daarop toelê om dissipels van ander mense te maak. Kom ons wees dissipels in 'n wêreld wat smag na ware dissipelskap.

Gesang 224: 2, 3

19 Mei

Matteus 28: 16-20

Die groot belofte

'n Mens is so baiekeer geneig om te dink dat die Bybel net bestaan uit 'n klomp voorskrifte, opdragte, reëls en regulasies wat jy veronderstel is om in jou geloofslawe na te kom. Miskien is dit omdat ons so sku is vir ons verantwoordelikhede as gelowiges dat ons hierdie gedagte het, maar die werklikheid van die Skrif is baie anders. As ons maar net let op die groot opdrag wat Jesus in Matteus 28 gee, sien ons dat die opdrag as 't ware omarm word deur Jesus se aanspraak op al die mag in die hemel en op die aarde en deur sy groot belofte dat Hy by ons sal wees al die dae tot aan die voleinding van die wêreld. En omdat ons die wete het dat Jesus oor al die mag beskik, behoort dit vir ons die fondament te wees op grond waarvan ons gehoor kan gee aan sy opdrag.

Hierdie vastigheid word ook nog verder bevestig deurdat Jesus ook sy bystand belowe: *En onthou: Ek is by julle al die dae tot die voleinding van die wêreld.* Hierdie belofte van God se nabyheid vind ons aan die begin (Matt 1: 23), in die middel (Matt 18: 20) en ook reg aan die einde van die Matteusevangelie. En wat wonderlik is van hierdie belofte, is dat Jesus nie hier iets vaags belowe nie, iets wat êrens nog in die toekoms moet gebeur nie. Jesus belowe sy nabyheid, sy ondersteuning en die krag wat Hy bied, as iets wat werklik so sal wees vir die dissipels en ook vir ons vandag.

God beveel nie net nie, God eis nie net nie, nee, God gee vir ons die

motivering op grond waarvan ons gehoor moet gee. Hy belowe sy kosbare bystand aan ons as ons gehoor gee. En as Hy ons dan so tot sy diens roep, hoe kan ons weier?

Gesang 222

20 Mei

Handelinge 1: 1-11

Hemelvaart

Die afgelope week het ons uit Matteus 28 en Lukas 24 geles en vandag uit Handelinge 1. Al drie hierdie gedeeltes handel oor die laaste dae van Jesus se optrede na sy opstanding uit die dood. Wat ook baie belangrik is om raak te sien, is dat al drie hierdie gedeeltes ook 'n sendingopdrag van Jesus bevat. Die dissipels moet na al die nasies gaan en mense tot dissipels van Jesus maak (Matt 28); hulle moet bekering en vergewing van sondes aan al die nasies verkondig (Luk 24) en hulle moet getuies van Jesus wees tot aan die uithoeke van die aarde.

Vir hierdie geweldige opdrag belowe Jesus dat die dissipels die krag van die Heilige Gees sal ontvang en dat Hy by hulle sal wees al die dae tot aan die voleinding van die wêreld. Maar dan gaan Jesus weg! Hy word deur 'n wolk weggeneem. Vir sommige mense mag dit na 'n teenstrydigheid lyk, maar nie vir 'n gelowige nie. Die gelowige mens weet dat Jesus nie maar net verdwyn het nie, maar dat Hy in der waarheid opgevaar het na die hemel waar Hy sit aan die regterhand van God die Vader. Daar heers Jesus vir ewig as hoof van die kerk en daar tree Hy vir ons by God die Vader in.

Ons weet dat die dissipels gehoor gegee het aan Jesus se opdragte en dat die evangelie uiteindelik dwarsoor die hele wêreld versprei het. Maar ons weet ook dat daar vandag nog miljoene mense is wat nog nie die Blye Boodskap van Jesus Christus gehoor het of dit glo nie.

Die Heer wat opgestaan het uit die dood en opgevaar het na die hemel, stuur ook ons om sy dissipels, sy ligdraers te wees. Hy staan ons dag vir dag by, Hy tree vir ons in en as Hy ons dan tot sy diens roep, hoe kan ons dit weier?

Gesang 222

21 Mei

Johannes 14: 1-7

God het tyd en plek vir ons

U onthou dalk hoe teleurgesteld u by geleentheid was toe u 'n vakan-

sie broodnodig gehad het en nêrens plek in 'n woonstel of hotel kon kry nie. U weet miskien hoe benoud u al by geleentheid was toe u 'n ernstige kwaal onder lede gehad het en geen dokter tyd gehad het om u te sien nie.

Jesus se dissipels was ook baie teleurgesteld en benoud gewees toe hulle gehoor het dat Hy weggaan en by implikasie nie meer plek en tyd vir hulle sou hê nie. Hy het hulle met dié belofte getroos: *...Ek gaan om vir julle plek gereed te maak ... sodat julle ook kan wees waar Ek is.* Dit gee sin en betekenis aan die lewe en maak dit die moeite werd. Die lewe vorentoe is nie meer uitsigloos, kommervol en twyfelwekkend nie — daar is 'n opgewonde uitsien na die lewe wanneer ons vir altyd by God sal wees.

Maar wanneer sal dit wees? Al het Christus gegaan om die volmaakte plek gereed te maak, is Hy intussen by jou. Hy is *die weg en die waarheid en die lewe*. Hy lei jou op die pad na die beloofde land toe. Al is die werklikheid dat jy elke dag nog val en sondig, is die waarheid: Hy het jou verlos. Al lyk jou lewe vir jouself en miskien vir ander na 'n fiasko, het Hy soveel daarvan gedink dat Hy sy lewe gegee het sodat joune gered kan word.

Gesang 158: 1-3

22 Mei

Johannes 14: 8-14

Gee God alles wat ons vra?

Baie van ons sal seker hierop antwoord: Ons moet net vra soos Hy ons geleer het: *Wat julle ook al in my Naam vra, sal Ek doen...*

Menige dweper het u seker al klein en ongemaklik laat voel as hy vertel dat hy in 'n noodsituasie gebid het vir 'n wonderwerk, 'n skaapboud of 'n nuwe motor of enigiets... en dat dit toe gebeur het! Want, sê hy, die Here het gesê ons kan Hom enige iets vra en Hy sal dit gee.

Dit is nie wat in Johannes 14: 14 staan nie. Die sogenaamde welvaartsgodsdienst dat jy vir alles en nog wat mag bid, staan nie op Bybelse voete nie. Dit wat ons in Jesus Christus se Naam vra, sal Hy vir ons gee. Maar wat beteken sy Naam?

Jesus beteken: Die Here verlos, of die Here sal verlos. Christus beteken gesalfde; gesalf tot Koning, Priester en Profeet. Die hoofsaak waarvoor ons dus in sy Naam bid, is dat ons verlossing vas en seker sal staan; dat ons Koning ons met sy liefdesreëls sal regeer; dat ons Priester se volmaakte offer vir ons steeds geldig sal bly en dat ons Profeet se woord vir ons steeds lewendig sal bly. As dit 'n werklikheid in my lewe is, het die grootste wonderwerk van alle wonderwerke reeds met my gebeur. Vir materiële wonderwerkies soos 'n tjekkie in die pos, of 'n

motor as ek dit nie verwag nie, kan daar gewoonlik ook 'n menslike verklaring voor wees.

Dat God 'n mens soos ek kan liefhê en miljoene sondes soos myne kan vergewe, is 'n wonderwerk, dit is onbegryplik en onverklaarbaar.

Dit is *alles* wat God gee wat ek vra en dit is ook genoeg.

Gesang 230: 1-3

23 Mei

Johannes 14: 15-20

Het u 'n advokaat?

Hierop sal u dalk antwoord: Waarom moet ek 'n advokaat hê, ek is mos nie 'n krimineel nie. Iemand anders sal dalk weer sê: In my verknorsing sou ek graag een wou hê, maar ek kan nie sy dienste bekostig nie.

As ons almal tog maar wil insien dat ons dringend 'n advokaat nodig het. Dit is nie 'n advokaat om ons te verdedig as ons een of twee menslike misdaadjies gepleeg het nie. Maar ons het die Advokaat nodig omdat ons met miljoene aanklagte voor God staan.

Al het ons gruwelik teen God oortree, het Hy self die Advokaat gestuur: die Heilige Gees. Die woord, voorspraak beteken ook advokaat of die een wat jou saak bepleit. Die Heilige Gees wat by ons bly en in ons is, is ons persoonlike Advokaat. Ter wille van ons saak mag ons niks vir Hom verberg nie. Ons kan ook nie, want Hy weet alles. Ons is skuldig tot die dood toe en die uitspraak is die doodstraf! Daarom pleit Hy vir versagting vir ons. En dan kom Hy met die bewysstuk wat almal na hulle asemi laat snak: Die doodstraf is klaar voltrek op Golgota. Christus het klaar ons skuld betaal. Ons nuwe vonnis word uitgespreek: Begenadigde sondaar!

Sien u, ons het 'n Advokaat en ons saak is gewen. Laat Hom net toe om in u te werk, om u te verbind aan Jesus Christus, om u geloof te bou en te versterk met Woord en sakrament.

Gesang 205: 1, 2

24 Mei

Johannes 14: 27-31

Vrede vir julle!

Hoe verskeurd is die wêreld nie reeds van Kain en Abel se tyd af as gevolg van haat en onenigheid nie! Hoeveel mense het nie al van

daardie tyd af probeer om vrede te maak nie? Volkere, bure, ouers en kinders, mans en vrouens, en alles loop op niks uit nie, want mense soek na die vrede wat die wêreld gee. Mense kan nie vrede maak voordat God dit nie geskep het nie. Vrede is 'n gawe van God, want vrede vereis vergifnis. Daar moet eers vergifnis wees, dan volg vrede. Ons wil dit altyd andersom doen: Maak eers vrede, maak eers reg wat jy verkeerd gedoen het, dan sal ek jou vergewe.

God het ons eers vergewe. Hy het eers die wêreld herstel met die bloed van sy Seun en sodoende het daar vrede tussen God en die mens gekom. En hierdie vrede, sê Hy, laat Hy vir ons na.

Soek u dalk na vrede omdat u lewe verskeurd is en aan flarde lê? Gaan leer by God: Hy vergewe eers; Hy is eers die minste; Hy was eers ons voete; Hy dra eers sy kruis ... en dan volg die vrede.

Gesang 130: 1, 3

25 Mei

Efesiërs 1: 1-10

Wat 'n voorreg om in Christus te wees!

Efesiërs handel hoofsaaklik oor die Heilige Gees se werk in ons. Die sonde het ons lewens aan flarde geruk. Die Heilige Gees neem hierdie stukkende lewens en verbind dit aan Christus. Maar wat is so besonder daaraan om aan Christus verbind te wees?

Hy maak ons uitverkiesing seker. As ons so ontsaglik baie daaroor kan twyfel of ons uitverkies is of nie uitverkies is nie, veral as ek my eie onheiligheid raaksien en soms so minderwaardig teenoor die dwepers voel, dan hoor ons: Jy is *in Christus uitverkies* en *daarvoor bestem* nog voordat die wêreld geskep is, nog voordat jy kon kies of vra of smeek. Toe het God jou al raakgesien. Hy het jou lewe, wat lyk soos 'n hoop skrootyster, weer bymekaar kom vat en 'n nuttige instrument daarmee kom maak.

Wat het die Vader gedring om sulke afskuwelike mense soos ons uit te kies as sy kinders? Hy het dit uit *liefde* en *genade* alleen gedoen. Geen voorwaardes, geen prestasies, nie eens ons fatsoenlike lewens nie, niks, absoluut niks van ons kant kan ons daarby voeg of doen om dit te verdien nie. In Christus alleen is dit moontlik.

Daarom sê die Bybel: *Beklee julle met Christus*. Wat 'n kleed is dit nie! Hy bedek ons sondes; ons is toegemaak en Christus straal uit ons uit. Ons haatlikheid verdwyn en sy liefde straal uit na buite.

Gesang 253: 5

Ons is gewaarmerk deur God

In die ou tyd het 'n koning met die druk van sy seëlring op 'n artikel bevestig dat die artikel eg is, dat hy die eienaar daarvan is, dat hy dit sal beskerm en dat al bogenoemde sake finaal en onherroeplik is.

Paulus skryf aan die Efesiërs: *In Christus het die Heilige Gees ... julle as die eiendom van God beseël.* Hierdie belofte is dus finaal en onherroeplik. Ons is werklik God se volk. Hy is ons eienaar en Hy sal ons beskerm.

Maar hoe lyk hierdie seël? Wie se wapen, wie se teken is daarop? Hoe kan dit uitgeken word? Galasiërs 5: 22 gee die antwoord. Die mens wat die seël dra, sal uitgeken word aan die gawes van die Gees, naamlik liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelikheid, goedhartigheid, getrouheid, nederigheid en selfbeheersing. Dit sal kenmerke van sy lewe wees. Dit is die waarmerk van 'n Christen, sy teken van egtheid. God se seël is op hom. Die aard, kwaliteit, of voorkoms van die papier is nie die belangrikste nie. Ons is mense met verskillende geaardhede en karaktertrekke en omstandighede. Ryk, arm, skaam, vol selfvertroue, eenzaam, oorlaai met aandag ... maar hierdie dinge tel nie. Dit is die seël wat tel; God se seël waarmee Hy sê: Jy is my eiendom. Ek wil jou hê. Ek sal jou beskerm. Dit is finaal.

Gesang 1: 3

'n Sinvolle lewe

As ons sou gaan sit en nadink oor ons lewens, sal ons seker altyd vra: Wat het ons nodig om ons lewens sinvol te maak? Watter vaardigheid moet ons aanleer, watter gesindheid moet ons ontwikkel om elke krisis, elke kortsluiting, elke skok, elke teleurstelling te kan hanteer? Die Bybel sê ons moet wysheid hê deur God werklik te ken. Ons moet nie net van Hom weet nie, ons moet Hom persoonlik, intiem ken.

Toe Christus na die wêreld toe gekom het, het hierdie persoonlike, intieme ontmoeting met God van aangesig tot aangesig plaasgevind. Hy het die siekes aangeraak en hulle gesond gemaak, klein kindertjies geseën en ter wille van ons gepleit: *Vader, vergeef hulle, want hulle weet nie wat hulle doen nie!* Hy het aan 'n kruis gehang en vir ons skuld betaal.

Die geleentheid om u lewe sinvol te maak en daarin te volhard, lê voor

die hand. Glo in die Here Jesus Christus en u sal uitverkies word, gered word, vergewe word, verstaan word. So leer ons God in sy Woord ken: Die moordenaar en ontugpleër, Dawid, is vergewe, Abraham is uitverkies, Petrus is gered en Tomas is verstaan. Ek bid soos Paulus dat God deur sy Gees aan ons wysheid sal gee om Hom werklik te ken.

Gesang 245: 1, 2

28 Mei

Handelinge 2: 1-13

Die uitstorting van die Heilige Gees

In Bybelvertalings het hierdie gedeelte die opskrif, *Die uitstorting van die Heilige Gees*, dit wil sê die koms van die Heilige Gees gekry. Dit is 'n gepaste titel, want dit is die enigste plek waar daar van die uitstorting van die Heilige Gees vertel word. In die res van die Nuwe Testament word dit veronderstel dat Hy in die gemeente werkzaam is. Deur spesifiek van sy koms te vertel, wil Lukas dit nadruklik uitwys dat die kerk die werk van die Gees is. Die gemeente in Jerusalem is nie 'n versameling van mense wat self 'n grondslag lê waarop hulle wil voortbou en doelwitte stel wat hulle wil bereik nie. Wat hulle saambind, is die koms van die Gees en Hy is voortaan onder hulle werkzaam. Die grondslag van hulle samekoms is reeds gelê – Jesus Christus – en die doel van die kerk is steeds dat elke knie sal buig en elke tong sal bely dat Jesus die Here is.

Dit sou nie reg wees om die uitstorting van die Heilige Gees as die geboorte van die kerk te beskryf nie, want vir Lukas het God lankal reeds 'n volk gehad. Dit wat nou nuut gebeur, is dat die gemeente verkondig dat die Here Jesus Christus hulle geroep het om die ware Israel te wees. Die kerk is nou die versameling van die Godsvolk, die versameling waarin God met sy genadegawes werkzaam is. Die nuwe is nie die begin van iets waarvan voorheen nooit gehoor is nie, maar eerder die herstel van die oorspronklike bedoeling. In die kerk gaan dit dus nie om dit of dat nie, meer hiervan en minder daarvan nie, maar om die heil van die mens. En die kerk bely: God is ons heil. Die heil lê vir ons nie in wat ons doen of gedoen het of nog wil doen nie, God **is** dit.

Gesang 40: 1-2

29 Mei

Handelinge 2: 1-13

Die hele gemeente

Die apostels was sekerlik daar, maar dit was nie net hulle wat bymekaar was nie. Die pinksterdag het oor die hele gemeente aangebreek en hulle is almal met die Heilige Gees vervul. Dit was glad nie die besonder begaafdes wat die aandag getrek het nie. Die gawe van die Gees word nie net tot enkeles beperk nie, daar kom 'n verbreding. Daar word weggedoen met die gedagte dat besondere ampte bokant of teenoor die res van die gemeente staan. Die Gees gaan sy vrye gang deur die gemeente.

'n Mens kan hierdie verbreding die demokratisering van die kerk noem, solank ons nie daaronder verstaan dat Christus se heerskappy oor die kerk deur die heerskappy van Christene vervang word nie. Die kerk word nie deur geestesvervoeringe van mense of hulle vroomste werke regeer nie. En ook nie deur die volksgevoel wat daar by lidmate bestaan nie. Demokratisering van die kerk beteken dat almal in die geloof gelyk is, almal in die gemeente word *priesters wat voor God bly staan*. Maar niemand staan los van die verkondiging van die Woord en daarmee los van die kerk voor God nie. Die Gees van God is Gees van die Woord en Gees van die kerk. In die kerk maak Hy gebruik van dienaars van die Woord en nie baasspelers nie.

Gesang 211: 1-3

30 Mei

Handelinge 2: 1-13

Pinksterfees

Lukas vertel van die *spreek in tale* op pinksterdag. Dit lyk asof hy bewus is van wat onder andere in Korinte gebeur het, waar mense in ekstase geraak het en in onverstaanbare tale gepraat het. Om sulke geestesvervoeringe teen te werk en die spreek in tale tot orde te bring, maak hy gebruik van 'n Joodse oorlewering. In die sinagoge het die voorstelling bestaan dat die hemelse stem by die wetgewing by Sinai in sewentig tale verdeel het vir die sewentig volke van die wêreld. Dit is beklemtoon dat die wet vir al die volke verstaanbaar was. Elke volk kon die wet in sy eie taal hoor.

Die Joodse pinkstertradisie wil met betrekking tot die Woord van God wat in al die tale verdeel, die taalverwarring van die toring van Babel ophef. Die verdeling van die mensdom kan opgehef word as almal nou na die sinagoge toe kom. Die heil vir die wêreld lê daarin dat die heiden

soos 'n Jood moet lewe en 'n Jood moet word. Maar vir die heiden bied dit nie die oplossing nie, sodat die verdeeldheid voortduur.

Vir die kerk is pinkster nie die fees van die Joodse wet nie, maar die fees van die evangelie. Die kerk is gestuurde in die wêreld, want die evangelie is vir alle mense bedoel en is daarom vir almal verstaanbaar. Alle mense vra na waarheid en lewe en so vra almal na God. En die evangelie wil nie net aan sommige iets gee nie, maar verkondig aan almal die heil van God. Die boodskap van die pinksterfees is dat God Hom oor sondaars ontferm en aan hulle die lewe en geborgenheid gee. Waar mense onder hierdie boodskap bly, is daar eenheid. Lukas beperk sy lys van aanwesiges tot Jode en heidene wat die Joodse geloof aanneem het, maar dit is net voorlopig. Die kerk gaan die wêreld in en as die volke die evangelie verstaan, is dit wat hulle bymekaar hou, sterker as dit wat hulle verdeel.

Gesang 222: 1-4

31 Mei

Handelinge 2: 14-36

Die pinksterhoop

Op pinksterdag preek Petrus in Jerusalem vir die *Israeliete* dat God Christus uit die dood opgewek het. Van die opstanding was die apostels getuies in die wêreld. Die boodskap wat later aan die heidene verkondig is, het nie 'n ander inhoud gehad nie: Die eindtyd het aangebreek. Die oordeel oor die verganklike wêreld word in hierdie boodskap uitgespreek en die genadige herskepping aangebied.

Die uitstorting van die Heilige Gees op die gemeente hoort as deel van die gebeure van die eindtyd. So verduidelik Petrus dit ook met verwysing na die Ou Testament. Omdat Jesus Christus met sy sterwe en opstanding die eindtyd laat aanbreek het, is dit gepas dat Hy *die Heilige Gees wat belowe is, van die Vader ontvang en uitgestort het*.

Van die kerklike feeste is pinkster vir die mense die toeganklikste. Daar leef 'n pinksterhoop onder ons. Die hoop dat God by ons kom woon en die grense tussen Hom en ons uitgewis word. Deur geestelike ervarings en belewenisse wil die mens die Goddelike in homself opneem. Die Heilige Gees moet so sektaries innerlik in die mens werk dat hy Hom nie van sy eie gees onderskei nie. Maar so het die kerk pinkster nie gevier nie. Ons kry 'n prekende apostel, besig om die kruis en opstanding van Jesus uit te lê. Die werk van die Gees en die verdienste van Christus kan nie geskei word nie. Christus is ons hoop. Sy kruis word troostend aan ons verkondig sodat ons ook deel aan sy opstanding het.

Gesang 120: 1-8

Bekering

Die oproep tot bekering kom uit die Ou Testament. Petrus sluit hom aan by die profete wat die volk Israel voortdurend tot bekering aangespoor het. Bekering vra nie van die mens dat hy iets moet bereik nie, maar dat daar 'n verandering van rigting in sy lewe moet kom. Hy moet wegkeer van waar hy nou is. Dit is die omkeer van 'n lewe in die onwaarheid waarin die mens sou dink dat hy sy heil self kan bewerk. Dit is die boetvaardige besef dat hy in homself niks het om op te steun nie en dat hy in hierdie armoede kan omkeer tot God wat gedagtes van vrede oor ons het.

Bekering is nog nie om die heil te ontvang nie, maar die voorwaarde daarvoor. Petrus gaan daarom voort: *...en laat elkeen van julle gedoop word in die Naam van Jesus Christus. Dan sal God julle sondes vergewe, en sal julle die Heilige Gees as gawe ontvang.* Wie met 'n beroep op sy Naam gedoop word, word onder Jesus se beskerming gestel. Christus se verdienste geld vir hom en in die nuwe bedeling ontvang hy die genade van God. As deel van die gemeente ontvang hy die Heilige Gees as gawe, dit wil sê hy word as deel van die ware volk van God gereken. Die Gees is die gawe van die heilstyd. Die gemeente leef in die nuwe bedeling. Geen twyfel kan meer hieromtrent bestaan nie. In sy vryheid het God Hom teenoor ons gebind. Selfs ons eie hart kan ons nie meer veroordeel nie, want *God is vir ons.*

Gesang 214: 3

Die kenmerke van die kerk

Lukas gee 'n opsomming van die kenmerke van die kerk: *Hulle het hulle heelhartig toegelê op die leer van die apostels en die onderlinge verbondenheid, die gemeenskaplike maaltyd en die gebede.* Hulle doen dit in die besef dat hulle onder die heerskappy van Christus staan en dat Hy hulle deur sy Woord regeer. Van hierdie Woord getuig die apostels. Hulle leer dat God in Christus tot heil van die wêreld opgetree het en dat die mens as begenadigde voor God staan. Die kerk moet hierdie leer by hernuwing leer en daaraan vashou teenoor die aansprake wat die mens maak dat die waarheid van sy lewe eintlik in homself geleë is. Die boodskap van die kerk aan die wêreld is dat die mens 'n begenadigde is; God het hom begenadig en Hy het 'n gedagtenis aan hierdie begenadi-

ging vir ons bewaar in die leer van die apostels.

Die onderlinge verbondenheid van die kerk word in stand gehou deur die Nagmaal en die gebede. Die gemeente wat Nagmaal vier, bely dat Christus 'n nuwe bedeling tot stand gebring het. Hy het die wêreldloop in twee verdeel. Die ou wêreld waarin ons ons lewe van verganklike dinge soos besittings en eer verwag het, is verby en die nuwe waarin Hy ons alles skenk, het aangebreek. Los van hierdie belydenis, losgemaak van die erediens, help dit nie ons vra oor die brood en die wyn: Wat doen dit aan my nie? Die gawe van die Nagmaal is aan die gemeente gegee en word in die belydende gemeente ontvang.

Die gemeente kan nie nalaat om te bid nie, want in die gebed erken ons ons onmag en bely ons dat ons aangewese is en aangewese bly op die genade van God. In die gebed vertoon die Christelike bestaan homself in sy afhanklikheid van God.

Gesang 333: 1-4

3 Junie

Galasiërs 5: 16-25

Vrugte en gawes van die Gees

Die vraag, *Het jy al die Heilige Gees ontvang?*, is 'n ernstige vraag wat dikwels gevra word. Tegelykertyd het 'n sterk oplewing in die sogenaamde charismatiese bewegings gekom waar mense hulle beroem op gawes van die Heilige Gees, soos die spreek van tale en die gawe van gesondmaking.

Dat mense gawes kan ontvang soos dié van gesondmaking, wysheid, kennis, onderskeiding van geeste en dat mense hulle moet toelê op die beste genadegawes (1 Kor 12: 31), is daar seker geen beswaar in te bring nie. Twee sake sal egter in hierdie verband altyd voor oë gehou moet word:

Eerstens: Die Heilige Gees skenk hierdie gawes nie gelykelyk aan alle mense sodat daaruit afgelei sou kon word dat as iemand byvoorbeeld nie in tale spreek nie, hy of sy dan nog nie die Heilige Gees ontvang het nie.

Tweedens: Hierdie gawes, wat die Heilige Gees aan elke lidmaat afsonderlik uitdeel soos Hy in sy almag wil, moet gebruik word tot opbou van die gemeente van die Here. Die gawes soos dié van gesondmaking, spreek in tale of watter gawe of talent die Heer aan sy lede toebedeel het, is alleen sinvol as dit beoefen word saam met die dra van die vrugte van die Gees, naamlik liefde, vrede, blydskap....! *Al praat ek die tale van mense en engele, maar ek het geen liefde nie, het ek 'n stuk klinkende metaal, 'n galmende simbaal geword* (1 Kor 13: 1).

Het jy al die Heilige Gees ontvang? Op hierdie vraag kan met vrymoedigheid geantwoord word: *Omdat ons almal een liggaam geword het, is ons almal met die een Gees gedoop.... Ons is almal van die een Gees deurdrenk* (1 Kor 12: 13).

'n Boom word aan sy vrugte geken en die vrug van die Gees is liefde, blydschap, vrede.... Dit is daarom die voorreg van elke lidmaat om, afgesien van die gawes wat hy van die Here mag ontvang het, hierdie vrugte te dra. En as iemand hom beroem op gawes van die Heilige Gees, soos spreek van tale, maar dit gaan gepaard met werke van die vlees, soos twis, tweedrag, partyskap (sektarisme) (Gal 5: 20) of afvalligheid van die kerk, sal ons sekerlik die geeste moet beproef of hulle uit God is.

Gesang 212: 1, 3

4 Junie

Johannes 15: 9-17

Die vrug van die Gees is ... liefde

Iemand het eenmaal gesê dat die duiwel die na-aper van God is. Ook die begrip *Liefde* waarmee die wese van God beskryf word, het hy probeer na-aap. Baie van die dinge wat soms in die naam van liefde gedoen word, is niks anders as 'n duiwelse karikatuur nie. Voorbeelde hiervan kry ons in die werke van die vlees waarvan Paulus in Galasiërs 5 praat, naamlik onsedelikheid, onreinheid, losbandigheid, naywer, verdeeldheid ens. Hier is ook sprake van *liefde*, maar jy self is die middelpunt daarvan en dit is niks anders as kwalik bedekte selfsug nie. Owerspel, ongebondenheid is om die liggaam en lewe van jou naaste vir jouself te misbruik; towery, afgodery is die mens se pogings om God of gode vir sy doel in te span. Hierdie liefde wat losgemaak word van God en sy wil, werk verwoestend op enige gemeenskap of gemeente in.

God is liefde, maar liefde is nie 'n god dat ons byvoorbeeld in die naam van liefde en die inhoud wat ons daaraan toeken, God se geboorte (waarvan die inhoud werklik liefde is) kan oortree, soos byvoorbeeld met owerspel en egbreuk nie. Dan het *liefde* 'n afgod geword en egbreuk is die duiwel se karikatuur.

Liefde in die Bybel is altyd gekwalifiseerde liefde, dit wil sê liefde met 'n bepaalde inhoud. *Dit is my opdrag: Julle moet mekaar liefhê soos Ek julle liefhet.* Liefde beteken om God met jou totale menswees te dien. Liefde beteken om jou medemens lief te hê. *Niemand het groter liefde as dit nie: dat hy sy lewe vir sy vriende aflê.* As my bewoënhed en liefde teenoor my medemens hom gebring het tot die Heer wat ons tot die dood toe liefgehad het, dan het ek werklik liefgehad.

Daar word vertel van 'n kindjie wat gebid het: *Dear Lord, make the bad*

people good and the good people nice! In hierdie gebed lê 'n aanklag opgesluit teen die koudheid, hardheid en liefdeloosheid wat dikwels die lewe van goeie kerkmense kenmerk. Natuurlik sal ons die gebooië noukeurigheid nakom! Ons sal nie 'n fout maak nie. Ons sal immers nie steel of moord pleeg nie. Maar Lasarus aan ons poorte kan krepeer. In ons skinderpraatjies sal ons die waarheid praat en tog skaamteloos valse getuienis spreek omdat ons woorde nie getuig van die waarheid en liefde van Christus ook vir ons medemens nie.

Godsdienst word onpersoonlik, liefdeloos en koud sodra die persoon van Christus, sy liefde, nie meer in die middelpunt van ons lewe staan nie.

Gesang 74: 1, 3

5 Junie

Filippense 4: 4-9

Die vrug van die Gees is ... blydskap

'n Bekende spreekwoord lui: *Ek het gehuil omdat ek nie skoene gehad het nie, totdat ek iemand gesien het wat nie voete het nie.*

Dit is so dat ons gebrek aan blydskap te wyte is aan 'n gebrek aan dankbaarheid, aan waardering vir dit wat ons het. En skynbaar is dit ook so dat hoe meer ons besit, hoe meer neem ons onvergenoegdheid toe; hoe meer ons bevoorregting toeneem, hoe meer neem ons ontevredenheid toe oor vermeende onregte wat teenoor ons gepleeg word. Waardeer ons nog die feit dat ons voete het?

Ook in ons pogings om tog vir ons 'n bietjie vreugde te beding, soos in losbandigheid, dronkenskap en uitspattigheid (Gal 5: 20-21), openbaar ons niks anders as ons armoede aan werklike blydskap nie.

En as jy selfs nie meer voete het nie, is daar dan nog rede tot blydskap? Blydskap word nie bepaal deur die feit of jy skoene en voete het of die gebrek daaraan nie. Blydskap is nooit vrug van jou besittings nie, maar vrug van die Gees wat jou deel gee aan Jesus Christus en sy weldade. Blydskap spruit voort uit jou verhouding met God, jou kindskap van God.

Wees altyd bly in die Here, skryf Paulus aan die Filippense. Die gebod, *verbly julle* is ingebed in die evangelie, *in die Here*. Die blydskap *in die Here* is onvernietigbaar - dit kan nie deur voor- of teenspoed vernietig word nie, behalwe as jy toelaat dat jou voor- of teenspoed jou van God skei.

Enigiets wat jy toelaat om skeiding tussen jou en God te maak, vernietig jou werklike blydskap. Daarom moet ons ook daarteen waak dat ons nie met ons pogings om aan onself plesier te verskaf, soos met losbandigheid, dronkenskap en uitspattigheid, juis ons blydskap verwoes nie.

Gesang 201

Die vrug van die Gees is ... vrede

Die wêreld word geteister deur twis, stryd en geweld en daar is voortdurend oproepe tot vrede; daar is vredesinisiatiewe, -berade -kommissies. Tog kom daar nie vrede tot stand nie. Om moord, roof en geweld te probeer normaliseer as groeipyne in 'n politieke vernuwingsproses, is nie aanvaarbaar nie. Geen gelowige kan vrede maak met oorlog en geweld nie.

Elke Christen het die verantwoordelikheid om te bid en te werk vir vrede. Ons lees in die Bybel: *Geseënd is die vredemakers, want hulle sal kinders van God genoem word* (Matt 5: 9). Maar dit gaan om meer as net 'n gees van vrede. Vir gelowiges gaan dit om vrede as vrug van die Gees. Vrede kom nie tot stand deur politieke berade nie, maar deur die verkondiging van die Evangelie van Jesus Christus, die evangelie van vrede met God deur sy bloed. Dit is alleen deur sy vrede en die herskeppende werk van die Gees van God, dat harte van mense kan verander en hulle werklik ook vrede met mekaar kan soek.

God is 'n God van vrede. Maar vrede is nie 'n god waar alles op die altaar van vrede geoffer moet word nie. As jou Christelike geloof die prys vir vrede is, dan het die prys te hoog geword.

Vrede is vrug van die Gees. Dit beteken ook dat die inhoud van die vrede deur die Gees van God bepaal word. Vrede as vrug van die Gees beteken vyandskap met die sonde en die magte van die bose. *Hy wat sy lewe wil behou, sal dit verloor; en hy wat sy lewe ter wille van My verloor, sal dit vind.*

Gesang 66: 3

Die vrug van die Gees is ... lankmoedigheid

Dit gaan hier om lankmoedigheid, geduld as vrug van die Gees. Daar is ook geduld wat gebore word uit onmag omdat dit tog nie help om jou te verset nie. Daar is geduld wat die produk van karakterloosheid is omdat alles tog maar net so lank is as wat dit breed is. Hierdie geduld is die vrug van onverskilligheid teenoor die waarheid.

Geduld as vrug van die Gees is egter nie iets soos 'n kompromie ten opsigte van die waarheid nie. Die Woord van God is nie halfwaar of onder andere waar nie. Jesus Christus **is** die waarheid.

Hoe meer 'n mens oortuig is van die waarheid, hoe minder kan jy ver-

staan dat 'n ander persoon anders kan dink as jy. En hoe meer oortuig jy is, hoe ongeduldiger raak jy! Maar wat dan van geduld as vrug van die Gees?! Daar is 'n heilige onverdraagsaamheid ten opsigte van die waarheid. So byvoorbeeld durf die gelowige nie gelate aanvaar dat die Heilige van Israel gelykgestel kan word met die afgode nie. Dit is 'n onverdraagsaamheid wat voortspruit uit liefde tot God. Tog is dit so dat die onverdraagsaamheid (uit liefdeloosheid) waarmee ons soms die waarheid wil bevorder, dikwels niks anders is as openbaring van ons eie geloof in ons saak, of die waarheid wat ons verkondig nie.

Die Waarheid praat uit Homself; Lig getuig vir Homself. Die Waarheid, Jesus Christus, wat deur die werk van God se Gees so op ons beslag lê dat ons nie anders kan as om te glo nie, is magtig genoeg om ook ander te oortuig.

Die lankmoedigheid en geduld van die gelowige is nie vanweë onverskilligheid of swakheid nie, maar dit is die geduld van iemand wat weet dat hy nie kan verloor nie. Eenmaal sal elke oog Hom sien, ook die oë van die een wat Hom deurboor het. Die geduld van die gelowige lei nie tot daadloosheid nie, maar volharding; nie swye nie, maar voortdurende getuigenis van Hom wat die weg en die waarheid en die lewe is.

Geduld met ons medemens is nie 'n swakheid nie, maar is uit God se geduld met ons gebore. Ons kan ook onreg verduur omdat ons uit die sekerheid leef dat onreg en die leuen nie kan seëvier nie.

Geduld, lankmoedigheid in ons lewensomstandighede is nie vrug van die omstandighede nie. Teenspoed en teenslae wek soms opstandigheid en moedeloosheid. Geduld is vrug van die Gees en ons is daarvan oortuig dat God voorsien. Daarom is ons in voorspoed dankbaar, in teenspoed geduldig en in alles vertrouend op God.

Gesang 258: 2

8 Junie

Matteus 5: 33-37

Die vrug van die Gees is ... getrouheid

Is daar getrouheid, betroubaarheid, eerbaarheid, integriteit in ons samelewing? Die besigheidswêreld het sy eie reëls, *business is business!* Waar lê die grens tussen vrye ekonomie en skaamtelose uitbuiting? Moet niemand vertrou nie, word gesê. Word misleiding en oneerlikheid daarmee genormaliseer?

In die politieke wêreld is misleiding en leuens aanvaarde praktyk so lank dit in belang van die party of land is. In onderhandelinge is daar sprake van verskuilde agendas. Is politieke krisis beleidskrisis of vertrouenskrisis? Wie kan jy glo? Die hande is die hande van Esau,

maar die stem is die stem van Jakob!

Wanneer die Here sê: Sweer hoegenaamd nie, waarsku Hy teen die misbruik van die Here se Naam in 'n valse eed. Daarmee sê die Here nie dat ons maar valse getuigenis kan lewer solank ons net nie sweer nie. Die oproep, laat jou ja ja wees en jou nee nee, is 'n oproep tot geloofsintegriteit, 'n integriteit in woord en daad en van woord en daad.

Getrouheid, betroubaarheid, integriteit is vrug van die Gees. Dit is die kenmerk van 'n mens wie se lewe in die geloof veranker is in Hom wat gister en vandag en tot in ewigheid dieselfde bly. Betroubaarheid, getrouheid is alleen moontlik vir die een wat leef uit die onveranderlike liefde en trou van God in Jesus Christus.

Gesang 10: 1

9 Junie

1 Korintiërs 6: 12-20

Die vrug van die Gees is ... selfbeheersing

Die verskil tussen mens en dier is onder andere daarin geleë dat 'n mens selfbeheersing het en 'n dier nie. 'n Dier reageer op sy instinkte en drifte. 'n Mens het drifte, maar die drifte mag nie die mens beheers nie. 'n Mens lewe volgens norme van reg en verkeerd, behoorlik en onbehoorlik.

Dit is opvallend dat hoe meer die mens in beheer kom, ook van homself, dit wil sê vry is, hoe mondiger word hy en hoe meer verdierlik hy. Om maar een voorbeeld te noem: Geslagsgemeenskap is nie meer deel van 'n lewensgemeenskap (die huwelik) nie. Mense gebruik mekaar en gooi mekaar weg sodra die drifte bevredig is - soos diere.

'n Mens leef volgens norme. 'n Dier het net *belange* - as hy *kwaad* doen, kry hy *slae* en as hy *goed* doen, kry hy *kos*. Die mens is sogenaamd in beheer van homself en sal leuens vertel as dit hom pas of selfs die waarheid praat as dit in sy belang is! Die waarheid is dat (en dit leer die paradysverhaal ons al) die mens wat in beheer van homself is buite die gemeenskap met God, nie vry is nie, maar juis slaaf is en sy selfbeheersing verloor en verdierlik.

Selfbeheersing is vrug van die Gees. Wanneer God beheer neem, kry ek beheer oor my lewe. Werklike vryheid is wanneer ek om Christus ontwil as kind in die Vaderhuis ontvang word en verantwoordelik voor God lewe.

Gesang 213: 1

10 Junie

Openbaring 21: 22-27

Die tema vir die week is die Kerk van Christus

Geen kerk in die Godstad

In Openbaring 21 lees ons hoe Johannes deur die Gees meegevoer word en die Here aan hom die heilige stad, die nuwe Jerusalem wys. Hy beskryf die grootsheid, die skoonheid, die heerlikheid en die glans van die Godstad. Hy gebruik die mooiste edelstene om die onbeskryflike heerlikheid van God se ewige stad onder woorde te bring. En dan lees ons die onverwagte in vers 22 waar hy sê: *'n Tempel het ek nie in die stad gesien nie....*

In die Bybelse geskiedenis het die tempel 'n baie belangrike rol gespeel. Dit was die ontmoetingsplek tussen God en sy volk. Sedert die Nuwe-Testamentiese tyd het die kerk die plek geword waar God deur sy Gees by Woord en sakramente sy volk ontmoet. Daarom is dit verrassend om te lees dat daar in die Godstad geen kerk (of tempel) is nie. Die rede kan so saamgevat word: Daar is nie 'n kerk in dié stad nie, want die stad is kerk! Almal in die Godstad is die eiendom van die Here en gedurig in sy teenwoordigheid. Die taak van die kerk is dan afgehandel. Nou leef ons egter nog in hierdie sondige en onvolmaakte wêreld. Ons kan van hierdie wêreld beslis nie sê: Die stad is kerk nie. Maar Goddank, die kerk is in die stad; die kerk is hier in die wêreld om deur al sy bedieninge – soos 'n moeder – ons te versorg, te bemoedig en in die geloof te versterk tot ons Here kom.

Gesang 177: 2

11 Junie

Jeremia 7: 1-11

Die kerk is nie 'n wegstreep nie

Dit is baie maklik vir ons om vanuit die kerk vingerwysend en veroordelend oor die boosheid van hierdie wêreld te praat. Die Bybel spreek egter nie net die sondigheid van die wêreld aan nie. Die Bybel is ook die Woord van die Here vir die kerk en ook die kerk word dringend daarop gewys om kerk vir die Here in hierdie sondige wêreld te wees.

Ons vind 'n uitstekende voorbeeld hiervan in Jeremia 7. Die profeet praat hier in opdrag van die Here wat deur hom met sy volk praat. In hierdie tempelprediking veroordeel die Here se profeet die valsheid en uiterlike oppervlakkigheid van hulle godsdiens. Hard en duidelik word hulle sonde teen die Here op die naam genoem. Deur die profeet sê die

Here dat hulle nie kan steel, moor, egbreuk pleeg, valse ede aflê en valse gode aanbid en dan na die tempel kom om hulle godsdienstige gebruike uit te voer en te roem dat hulle veilig is omdat hulle in die tempel van die Here is nie. Die Here rig 'n vraag tot hulle: *Het hierdie huis wat na my Naam genoem is, vir julle 'n rowerspelonk geword* (vers 11)? In 'n spelonk kan rowers, nadat hulle misdade gepleeg het, 'n tyd lank wegkruip as hulle gevaar sou staan om gevang te word.

Die kerk mag ook nie vir ons 'n wegkruipplek wees nie. Ons mag nie skuil agter ons lidmaatskap van die kerk, ons kerkbesoek, ons deelname aan sakramente en die gee van offergawes nie. Elke dag en op elke terrein moet ons in gehoorsaamheid aan die Woord, die Here in opregtheid en van harte dien.

Gesang 336: 2

12 Junie

Handelinge 17: 16-34

Godsdienstigheid en geloof

Godsdienstigheid of die beoefening van godsdiens is nie noodwendig dieselfde as ware en opregte geloof nie. Dit kan selfs so wees dat dit niks met mekaar te doen het nie. Hiervan vind ons 'n uitstekende en sprekende voorbeeld in Handelinge 17.

Die geleentheid wat hier verhaal word, het plaasgevind toe Paulus in die groot stad Atene aangekom het. Dit moes sekerlik vir Paulus 'n indrukwekkende geleentheid gewees het om die beroemde stad, die sentrum van geleerdheid en kultuur te sien. Maar dit was ook 'n stad vol heidendom. Daar was talle monumente, tempels en afgodsbeelde gewees. En toe Paulus al die heidense godsdienstigheid gesien en sy verontwaardiging uitgespreek het, het hy op die Areopagus sy beroemde preek gelever wat op dié treffende wyse begin: *Ateners, ek sien dat julle in alle opsigte baie godsdienstig is* (Hand 17: 22).

Nadat Paulus na hulle klaarblyklike godsdienstigheid verwys het, het hy daartoe oorgegaan om die ware en lewende God aan hulle te verkondig. Toe hy hulle van Jesus Christus se opstanding uit die dood vertel het, het party hom openlik uitgelag. Hy het hulle oënskynlik geprys oor hulle uiterlike godsdienstigheid, maar hy het hulle bestraf oor hulle werklike ongelooft.

Ook ons durf nie bloot met ons uiterlike godsdiensgebruike tevrede wees nie. Ons mag nie net die kerk van die Here ken en ons verpligtinge daar nakom nie. Ons moet ook die Here van die kerk ken. Ons mag nie net kennis neem van die Woord van God nie; ons moet die God van die Woord ken en liefhê en dien. Dit is ware geloof!

Gesang 198: 1, 2

Geloof gaan gepaard met verantwoordelikheid

Alle mense aanvaar dat daar op talle terreine in die samelewing eise aan die mens gestel word wat met verantwoordelikheid nagekom moet word. Skoolpligtigheid, die nakoming van verkeersreëls, die betaal van belasting en die verrigting van diensplig is enkele voorbeelde daarvan.

'n Mens kry baiekeer die indruk dat mense dink dat hulle geloofslawe en hulle lidmaatskap van die kerk hulle persoonlike saak is wat aan die mens se willekeur oorgelaat is. Baie mense sê openlik dat hulle kerk toe gaan as hulle so voel en by die kerk betrokke sal wees indien dit nie met hulle ander aktiwiteite bots nie.

Ons hoor egter hoe Jesus 'n ander perspektief oor hierdie saak gee as ons in Matteus 7: 21 lees: *Nie elkeen wat vir My sê: 'Here, Here,' sal in die koninkryk van die hemel ingaan nie, maar net hy wat die wil doen van my Vader wat in die hemel is.* Geloof stel ook eise en dit gaan gepaard met gedissiplineerde verantwoordelikheid. Baie voorbeelde hiervan sou genoem kon word: Hoeveel mense sê in die kerk: 'Here, Here,' as hulle belydenis van geloof aflê, maar verdwyn daarna van die kerklike toneel af. Talle trou in die Naam van die Here in die kerk, maar hulle huwelikslawe getuig niks van sy wil nie. Op biddae, in tye van nood en droogte, roep baie die Naam van die Here aan, maar vergeet daarna summier van sy wil. Duisendtalle bely elke Sondag in die kerk die Here se Naam, maar min kom daarvan tereg van Maandag tot Saterdag.

Geloof stel ook eise. Geloof beteken nie net om te ontvang nie, maar ook om te gee.

Gesang 331: 3

Is die wêreld jaloers op die kerk?

Die inhoud van die profesie van Sagaria kom uit die vernederende en donker tydperk toe die volk van die Here in ballingskap weggevoer was. Gedurende hierdie tydperk, toe alles so hopeloos gelyk het, het hierdie profeet sy boodskap gebring. Sy boodskap is in hoofsaak 'n boodskap van hoop; van die herstel van Jerusalem en die herbou van die tempel.

In hierdie verband hoor ons in hoofstuk 8 'n verrassende en aangrypende gedagte. Ons hoor hier van 'n heilige jaloesie wat daar by die wêreld sal wees oor dit wat hulle by die volk van die Here sal sien. In

vers 23 lees ons dat die volkere van die wêreld van die volk van die Here sal sê: *Ons wil met julle saamgaan, want ons het gehoor God is by julle.* As voorwaarde stel die Here egter dat hulle lewe van elke dag van waarheid en opregtheid sal getuig.

Hoe lyk die volk van die Here vandag vir die wêreld? Wat sê die wêreld van die kerk? Ons draai dikwels hierdie vraag liewer om. Dit is vir ons gemakliker om iets oor die boosheid van die wêreld te sê, tog word ons met hierdie vraag gekonfronteer. Is daar by die wêreld 'n jaloesie oor dit wat hulle by die kerk, by ons, die kerkmense sien? Ons moet eenvoudig die vraag beantwoord: Straal ons soveel opregtheid en vreugde, die mate van toewyding en nederigheid, geloof en kinderlike afhanklikheid uit dat die mense van ons sê: *Ons wil met julle saamgaan, want ons het gehoor God is by julle.*

Gesang 258: 3

15 Junie

Titus 1: 10-16

Belydenis in die kerk moet dade in die wêreld word

Dit is baie maklik om die gebrokenheid en verskeurdheid van hierdie wêreld raak te sien en te beskryf. Ons sou dit selfs so kon stel dat hoe meer die mens ontwikkel het, hoe verder hy van die dier af gegroei en ontwikkel het, hoe meer het hy verdierlik in sy optrede en lewenshouding. Daarom leef ons nou aan die einde van die twintigste eeu in 'n wêreld van Godloosheid, kerkloosheid, geweld en sedelike laagtepunte.

In hierdie wêreld het die kerk 'n besondere taak. Die kerk durf nie deel van die probleem wees nie, maar moet eerder die belangrikste element in die oplossing wees. Ten spyte van hierdie roeping van die kerk, ervaar die kerk huidig 'n geweldige probleem. Dit is naamlik dat die woorde wat Paulus aan Titus geskryf het, só waar is van die tyd waarin ons leef. Ons lees in Titus 1: 16 die volgende beskuldigende en harde woorde: *Hulle gee voor dat hulle God ken, maar hulle dade weerspreek dit.*

Die kerk is maklik sigbaar, waarneembaar in elke stad en dorp in ons land. Selfs in die verafgeleë plekke is die kerk en die bediening van die kerk teenwoordig. Bykans tagtig persent van die totale bevolking sê dat hulle Christene is. En tog is die belemmerende dilemma van die kerk die geestelik dooie en buitekerklike lidmate wat die kerk moet saamsleep. Dis moeilik om dinamies-aktief op die voorpunt te staan as jy voortdurend oor die skouer moet kyk. Die dringende nood van die kerk is dat diegene wat bely dat Jesus Christus die Here is, dit ook met hulle dade en lewenshouding sal oordra in die wêreld.

Gesang 214: 4

16 Junie

Psalm 34: 9-11

Wie aan die Here behoort, moet Hom dien

Die grootste troos en anker wat 'n mens in hierdie gebroke wêreld kan hê, is die geloofsfeit wat jy kan uitspreek as jy sê dat jy aan die Here behoort. Al staan dit teenoor die vryheidseis wat so eie aan ons tyd is, waar die mens redeneer dat hy die reg het en vry is om volgens sy instinkte en begeertes te lewe, kom die diepste vrede en sekerheid in 'n mens se hart as jy saam met Paulus kan sê: *Of ons dan lewe en of ons sterwe, ons behoort aan die Here* (Rom 14: 8).

Die bestaan van die mense wat sonder Christus lewe, is sinloos. En die einde van die mens wat sonder Christus sterwe, is pateties. Ten spyte van die geweldige troos wat dit vir 'n mens inhou om aan die Here te behoort, is dit nie al wat oor hierdie saak gesê durf word nie. Die konsekwensie van die belydenis dat ons aan die Here kan behoort omdat ons in Christus tot sy kinders gemaak is, lees ons in Psalm 34: 10: *Julle wat aan die Here behoort, dien Hom!* Wie aan die Here behoort, moet en wil en sal Hom ook dien.

Om die Here te dien, beteken nie om 'n pligtestaat van godsdienstige funksies te hê wat sistematies verrig moet word nie. Veeleer is dit 'n lewensgesindheid wat in die binnekamer begin waar 'n mens en God by sy Woord in ontmoeting kom. Dan kring dit wyer uit na ons diens aan Hom op die verskillende terreine van die kerk. Oplaas kring dit steeds wyer uit tot 'n leefwyse en lewenshouding op elke terrein waar die gelowige in Jesus Christus op aarde beweeg, werk, loof en speel.

Gesang 190: 1, 5

17 Junie

Handelinge 1: 9-11

Hy sal terugkom

Hoe het die verhaal van Jesus geëindig? Het dit geëindig by sy dood of by sy hemelvaart. Nee, die verhaal van Jesus het nie geëindig nie. Die opwindendste deel lê nog voor: Hy kom weer! Dit staan bekend as die wederkoms.

Wanneer ons aan Jesus dink, moet ons nie net aan die geskiedenis dink nie, maar ook aan die toekoms. Die Bybel is nie net 'n geskiedenis-handboek nie, dit is ook 'n lewenshandboek wat ons in staat stel om ons voor te berei op die lewe – nou en in die toekoms. Tog is ons geneig om aan die verhaal van Jesus te dink as iets wat so ver in die verlede en in die toekoms lê, dat dit ons nie vandag raak nie. Maar 'n gelowige moet vandag lewe asof Jesus gister opgevaar het en asof Hy môre weer kom.

Gesang 171

18 Junie

Matteus 25: 1-13

Lewe in gereedheid

Indien ons geweet het wanneer Jesus weer kom, sou die meeste mense hulle gereedgemaak het daarvoor. Mense sou betyds begin het om te lewe soos wat die Here van ons verwag. Tog moet jy nie soos 'n akteur in 'n toneelstuk tydelik 'n Christelike rol vertolk wanneer dit nodig word nie. Sulke mense is soos die vyf onverstandige meisies wat gegaan het om die bruidegom te ontmoet, maar nie olie vir hulle lampe saamgeneem het nie. Die lampe wat die meisies gebruik het, was waarskynlik fakkels wat elke vyftien minute in olie geweek moes word. Dit was dus nodig om deurentyd olie byderhand te hou.

Die Here verwag meer van ons as wat hierdie meisies gedoen het. Die Here wil hê dat ons gehoorsaamheid aan Hom 'n leefwyse moet word. Jy moet 'n Christen in murg en been wees. Dit moet sigbaar wees in jou alledaagse lewe. Sulke mense word vergelyk met die vyf verstandige meisies wat olie byderhand gehad het.

Mag ons elke oomblik so lewe dat ons altyd gereed is vir die wederkoms van Christus.

Gesang 166 en 172

19 Junie

Matteus 25: 14-30

Werk totdat die wederkoms plaasvind

Jesus se dissipels het verwag dat die wederkoms gou sou aanbreek. Hulle wou opgewonde wag op die wederkoms. Jesus het egter hierdie gelykenis aan hulle vertel om vir hulle daarmee te sê dat 'n mens nie nou moet sit en wag nie, maar dat jy juis in die tyd tussen nou en die wederkoms vir die Here moet werk.

Die goue muntstukke wat die man aan sy slawe gegee het, dui op verantwoordelikhede in die koninkryk van God. So het die Here vir elkeen van ons 'n opdrag wat ons moet uitvoer. Die tyd wat oorbly op aarde, is 'n kosbare geleentheid om daardie opdrag uit te voer. Elkeen het 'n opdrag volgens sy vermoë. Vir die een gee die Here die opdrag om aan kindertjies van die Here te vertel en hulle te leer om die stem van die goeie Herder te ken. Vir 'n ander gee die Here die opdrag om deur vriendskap en liefde vir mense iets te vertel van die liefde van God. Aan 'n ander een gee Hy die opdrag om die Woord te verkondig. Eendag gaan die Here kom en vir ons vra wat ons met daardie opdrag gedoen het. Het ons dit dalk tot dusver begrawe? Dit is nou die tyd om daarmee te woeker.

Gesang 223 en 167

Aan die geringste...

Wanneer Jesus weer kom, sal Hy as koning heers en aantoon watter mense gered word en watter nie. Sommige mense sal vir altyd in die koninkryk van God lewe en ander sal vir altyd gestraf word. Jesus wys nou al vir ons wat die kenmerke sal wees van dié wat gered word. Hulle is die mense wat vir Jesus iets gegee het om te eet toe Hy honger was; Hom gehuisves het toe Hy 'n vreemdeling was; Hom verpleeg het toe Hy siek was en Hom besoek het toe Hy in die tronk was.

Dadelik kom die vraag by my op: Maar het ek dan ooit die geleentheid gehad om dit vir Jesus te doen? Jesus sê: Ja, want vir sover julle dit aan een van die geringstes van hierdie broers van My gedoen het, het julle dit aan My gedoen. Die teendeel is ook waar: *Vir sover julle dit aan een van hierdie geringstes nie gedoen het nie, het julle dit aan My ook nie gedoen nie.*

Dit is ontstellend, nie waar nie! Maar aan die ander kant is dit ook wonderlik om te weet dat ons steeds vir Jesus iets kan doen al het Hy opgevaar na die hemel. Enige daad van liefde wat ons aan ons naaste bewys, hoe gering hulle ook al in die oë van ander mense is, is 'n daad van liefde wat ons aan Jesus bewys.

Gesang 178*...om gereed te maak*

Jesus het opgevaar na die hemel om vir ons plek gereed te maak, want Hy kom weer om ons te kom haal. Om hierdie rede moet ons eintlik bly wees dat Jesus na die hemel opgevaar het. Maar hierdie gedeelte laat 'n ander vraag by 'n mens opkom: Is ek gereed om saam met Jesus te gaan wanneer Hy weer kom?

Daar vind nou tussen hemelvaart en die wederkoms twee prosesse plaas: Jesus maak vir ons plek gereed in die hemel en Hy maak ons gereed vir ons plek in die hemel. Ek het ook 'n aandeel in hierdie tweede proses. Jesus is die weg en die waarheid en die lewe. Hy is die weg na die Vader en om op daardie weg te gaan, beteken om die waarheid wat Jesus vir ons kom leer het, te aanvaar en te lewe soos Hy ons geleer het.

Is ons reeds op hierdie weg? Dan is dit nie vir ons nodig om ontsteld te wees nie. Jesus se hemelvaart en sy wederkoms is vir ons 'n bron van groot blydschap.

Gesang 175

Burgerskap in die hemel

Ons lewe in die wêreld, maar eintlik is ons burgers van die hemel. Ons verblyf op die aarde kan vergelyk word met dié van 'n skoolkind wat ver van sy ouers af in 'n koshuis moet bly, of 'n soldaat wat in 'n ander land diens doen. Omdat jy weet dat jy net tydelik weg van die huis is, kan 'n mens ontberinge beter hanteer. So 'n persoon pas wel in 'n mate aan by die omstandighede waarin hy lewe, maar hy vergeet nooit wie hy werklik is en waar sy eintlike huis is nie.

Ons mag ook nie in alle opsigte begin lewe soos die mense in die wêreld lewe nie. Ons moet onthou dat ons net tydelik hier vertoef en ons moet lewe soos Christus vir ons geleer het. Ons moet aan die wyse waarop ons lewe, uitgeken kan word as burgers van die hemel. Tog is ons verblyf op aarde nie 'n tyd wat verby gewens moet word nie. Ons het belangrike werk om te doen: Ons is ambassadeurs van ons hemelse vaderland.

Die wederkoms is 'n gebeurtenis waarna ons van harte uitsien, want dan gaan ons huis toe!

Gesang 173 en 174

Die oomblik van waarheid

In Openbaring 1: 7 word twee teksgedeeltes uit die Ou Testament met mekaar gekombineer, naamlik Daniël 7: 13 en Sagaria 12: 10. Hier in Openbaring kry dit 'n nuwe betekenis: Met die wederkoms gaan dit vir almal duidelik wees wie Jesus is. Mense sal ook besef hoe skuldig hulle teenoor Jesus staan. Uiteindelik sal hulle wat nou weier om te glo, nie anders kan as om in Jesus te glo nie. Uiteindelik gaan hulle wat Jesus gekruisig het omdat hulle hulle nie gesteur het aan dit wat Hy hulle geleer en vir hulle gedoen het nie, nie anders kan as om berou te hê oor hulle sonde nie. Met die wederkoms sal die oomblik van waarheid aanbreek.

Tog verwag God van ons meer as om met die wederkoms tot hierdie insig te kom. Die tyd voor die wederkoms is vir ons 'n geleentheid om op grond van God se Woord, Jesus aan te neem as ons Verlosser en tot bekering te kom. Die wederkoms gaan 'n openbaring wees van dit wat God nou reeds deur sy Gees aan sy kinders openbaar. In 'n sekere sin word die wederkoms reeds vir ons 'n werklikheid wanneer ons tot bekering kom.

Gesang 169 en 171

24 Junie

Habakuk 1: 1-4

Roep in nood

Anders as by baie ander profete, leer ons Habakuk reeds in die aanvangsverse ken as die profeet wat voorbidding vir sy volk doen. Hy roep om hulp soos iemand wat in nood verkeer. Dit lyk of God nie hoor nie. Hy kla by God oor die geweld, maar daar gebeur niks nie. Die nood van sy volk gryp Habakuk in die hart, maar God daarenteen kyk net toe. Hy kan nie verstaan dat God die haglike omstandighede onder sy volk laat voortduur nie. Onreg en ellende heers onder die mense; die regte van die armes word geskend; oral is daar onderdrukking en geweld en word daar getwis. Selfgeldig en eiebelang vier hoogty en daar is nie plek vir die eis van God se wet nie. Sy hulpgeroep vind weerklank in: *Waarom en hoe lank ... Here?*

Roep u ook in u lewensnood na die almagtige God?

Psalm 74: 1, 2

25 Junie

Habakuk 1: 5-11

God se antwoord

God laat hierdie noodkreet van Habakuk nie onbeantwoord nie. Die almagtige God antwoord sy volk: *Ek gaan iets doen*. God beskik oor al die nasies, want Hy is in beheer van die ganse skepping. Hy gaan sy volk straf deur die wrede Galdeërs te stuur om hulle met die swaard te onderwerp. Die Galdeërs sal met verwoesting die onreg en goddeloosheid van die verbondsvolk straf. In pynlike besonderhede word die Galdeërs se mag en wreedheid beskryf.

God laat die sonde nie ongestraf bly nie. God se wil en sy wet vorm nie meer die middelpunt van sy volk se lewe nie, daarom gaan Hy die goddeloosheid met wortel en tak uitroei. *Moenie julleself mislei nie: God laat nie met Hom spot nie. Wat 'n mens saai, dit sal hy ook oes* (Gal 6: 7-8).

In die tyd waarin ons leef, moet ons hierdie boodskap ook duidelik hoor. God is in volle beheer van die wêreld en Hy sal oor die wêreld oordeel. Enersyds is dit 'n oproep tot daaglikse bekering en geloof en andersyds 'n troos vir elke gelowige:

*Die Heer sal opstaan tot die stryd;
Hy sal sy haters, ver en wyd,
laat wegvlug voor sy oë.*

Psalm 68: 1

Nie so nie, Here!

God se antwoord op Habakuk se hulpgeroep is dat Hy die Galdeërs as tugroede gaan gebruik en dit laat Habakuk weer eens met ernstige vrae. Hy protesteer teen God se werkwyse. Dit is asof hy aan die Here wil sê: Nie so nie, Here! 'n Heidennasie vernietig dan die verbondsvolk van God. God gebruik die Galdeërs as 'n werktuig om sy plan uit te voer. God behandel die mense soos visse, want die vyand maak die volk soos visse in 'n net bymekaar en hulle gee die eer aan hulle afgode. Vir Habakuk word die probleem al groter, want die goddeloses seëvier nog steeds. God kan dit mos nie toelaat nie. God is immers 'n regverdige God, hoe kan Hy sy uitverkore volk deur 'n goddelose volk laat straf? Is daar dan geen genade vir die volk nie?

Jesus Christus het as God se uitverkore Seun in die plek van die goddelose gestaan. God het die sonde op Hom laat neerkom. Jesus het nie een keer gesê: Nie so nie, Here! Hy het tot die bitter einde toe God se wil gedoen. Vir elke sondaar was en is daar genade by God.

Gesang 259: 1, 2

Wie reg doen, sal lewe

Habakuk staan op die wagtoring en hy kyk vanaf sy wagpos uit om te verneem wat God wil sê. God sal 'n belangrike boodskap aan die profeet gee wat hy aan alle mense moet voorhou. Op Habakuk se geloofsworsteling oor die nood van sy tyd en God se betrokkenheid daarby, kom hierdie Goddelike antwoord: *Wie nie reg gestind is nie, sal sy verdiende loon kry, maar wie reg doen, sal lewe omdat hy getrou bly.*

Hulle wat deur gierigheid, selfverheerliking en meerderwaardigheid die regverdiges onderdruk, sal deur God gestraf word. Of dit Galdeër of verbondsvolk is, die Here is regverdig. Maar daarby kom ook die ryke belofte aan dié wat reg doen: Hulle sal lewe. Wie ten spyte van die onreg en onderdrukking reg doen en volhardend wag, sal lewe. Om getrou te bly, beteken om jou téén die omstandighede in te verlaat op God en wat Hy belooft het.

Jesus Christus het volkome op God vertrou en daarom die ereplek aan sy regterhand verkry. Gevul met heerlikheid en majesteit is Hy tot in ewigheid die Koning.

Gesang 48: 1, 2

Ere aan God

Habakuk het sy gesprek met God met 'n klomp vrae begin. Op watter wyse gaan God met die sonde en onreg handel?

In hierdie gedeelte het die profeet by die punt gekom waar hy met vertroue in God se teenwoordigheid staan. Habakuk het nog nie al die antwoorde gekry nie, maar hy het dié sekerheid dat God die Here is. Hy heers oor die wêreld. Hy is regverdig in sy oordeel en sy genade is groot. God gee lewe aan die wat op Hom vertrou. Vir die mens wat sonder God lewe, is daar oordeel. Vir die goddelose en onregverdige volk sal die prentjie verander. Die onderdrukker sal die onderdrukte word. God se eer staan voorop. Die lewende God is gans anders as die dooie afgodsbeelde van die Galdeërs. Voor Hom moet die hele aarde in eerbiedige swye buig.

Geloof vra van ons vertroue en eerbied vir die God wat in sy almag nooit sal toelaat dat sy Naam onteer word nie.

Gesang 10: 1

Jubel in die Here!

Die eens twyfelende Habakuk word nou geskets as die jubelende Habakuk. Sy twyfel het plek gemaak vir belydenis en vreugde. Die mens is nietig teenoor die almag van God. Die profeet is met ontsag vervul, want God se majesteit, roem, glans en mag is aan hom bekend gemaak. Alles in die skepping staan in diens van God en niks sal voor God se koms kan standhou nie. God self sal tot die redding verskyn.

Dit is hierdie geloofswaarhede wat die profeet met 'n oorwinnende geloofsvertroue vul om sô die toekoms tegemoet te kan gaan. Toestande kan nog erger word; bestaansmiddele kan ontnem word en daar mag dalk hongersnood wees, maar, sê hy, *nogtans sal ek in die Here jubel, sal ek juig in God, my Redder.*

Geloofstwyfel het plek gemaak vir geloofsvertroue. In alle omstandighede, ook in nood en krisis, is dit God wat nuwe moontlikhede open. Soos 'n ribbok op hoë plekke veilig loop, so sal God die gelowige in sulke tye bo sy omstandighede uitlig.

God het in Jesus Christus vir elke sondaar die moontlikheid geopen om hom seëvierend uit te lig bo die sonde en die dood. Hy het die moontlikheid van 'n nuwe lewe geopen - die ewige lewe!

Gesang 130: 3, 4

God se heilige liefde

Dit is alweer die stad Nineve! Was dit nie Jona wat deur God gestuur is om Nineve tot bekering te roep nie? Maar nou klink die verdoemende boodskap: *Jy is verwoes en jy sal nie herstel nie....*

God laat die sonde nie ongestraf nie. In sy groot liefde het Hy genade aan Nineve betoon en hulle tot inkeer geroep. In sy heilige liefde straf Hy nou die bloedvergieting, bedrog en goddeloosheid. Hulle ongehoorsaamheid en volgehoue sonde bring hulle tot 'n val. Die magtige volk word deur die Almagtige geteister en die gevolge is rampspoedig. Die volk sal tot 'n val kom, want God se liefde is heilig en wie nie uit sy genade leef en hom voortdurend tot die Here bekeer nie, staan onder sy oordeel.

Jesus Christus kom weer om te oordeel. Vir die begenadigde sondaar is daar dié troos: God sal die goddeloosheid nooit laat seëvier nie. En vir die gelowige is daar die versekering: God sal tot sy redding verskyn. Elke mens moet daarom weet dat God op elke lewensterrein gehoorsaamheid eis; 'n voortdurende bekering tot God, die heilige God.

Gesang 169: 1

'n Vluchteling voor God

Ons word ook dikwels soos Jona gekonfronteer met God se roeping en die opdrag wat Hy ons oplê. Hoe dikwels ontdek ons nie ook dat die gesindheid wat in Jona se hart geleef het, ook in ons harte leef nie?

Jona word deur God geroep om na die stad Nineve te gaan om die mense aan te spreek omdat God, die God van die heelal, bewus is van hulle sonde. Die geroepene van God voel homself ongeskik om die taak uit te voer en is bang vir die inwoners van Nineve, want hy het geweet dat hy vyandskap en onwil sal ervaar by die mense om die boodskap wat hy bring, te aanvaar. Nineve was 'n goddelose stad en boonop 'n stad van die Assiriërs wat vyande van Israel was.

God stuur Jona om sy oordeel oor die stad aan te kondig. Dit is voorwaar 'n moeilike taak en Jona is nie bereid om homself in diens van God te stel en op God se genade te vertrou nie. Hy vlug weg na Tarsis toe om God se opdrag te ontduik.

God roep ons ook vandag om sy Woord te verkondig, om boodskappers van sy Naam te wees onder weerbarstige mense deur ons woorde en ons

optrede. Gaan ons ook weglug en die opdrag versuim omdat ons bang is vir weerstand of gaan ons opofferings maak, op God vertrou en werklik in sy diens staan?

Gesang 277: 1, 5

2 Julie

Jona 1: 4-16

Almagtige God wat ek nie kan ontvlug nie

Jona vlug weg van God af na Tarsis toe. Hy dink dat hy op dié wyse God en sy opdrag sal kan ontvlug. God sien egter nie net die daad waardeur Jona van Hom probeer weglug nie, maar Hy ken ook die gesindheid van ongehoorsaamheid en onwil wat in Jona se hart leef.

God bewys dus sy almag oor alles en almal deur 'n storm oor die see te bring. Midde-in hierdie storm bid die matrose elkeen tot sy god, maar Jona lê en slaap. As die kaptein hom aan die slaap kry, beveel hy Jona om ook tot sy god te bid, maar Jona bid nie, hy vlug en bly totaal passief. Dan gebeur daar 'n interessante ding, want nadat die lot op Jona gewerp is en aan hom gevra is wie hy is, bely hy dat hy 'n Hebreër is en die God van hemel en aarde dien. Die matrose kom tot bekering en aanbid God, maar Jona wil liever sterf.

Hoe maklik is dit nie ook vir ons om die belydenis van Christus as ons Heer oor ons lippe te laat kom nie. Maar as ons werklik in gehoorsaamheid dit moet uitleef, maak ons soos Jona. Ons volhard in die sonde en is nie bereid om werklik in gehoorsaamheid aan God te leef. Het die feit dat jy 'n Christen is, ook net 'n maklike belydenis op jou lippe geword sonder dat jy bereid is om die Here met oorgawe te dien?

Gesang 226: 1, 2

3 Julie

Jona 1: 17-2: 10

God van redding en genade

Die gedeelte van die vis wat vir Jona ingesluk het, is aan ons almal goed bekend en het al baie vrae in ons gemoed laat ontstaan. Vrae soos Hoe is dit vir 'n mens moontlik om so lank in 'n vis se maag te bly en te oorleef?

Maar belangriker as al die spekulasies is die boodskap wat die gedeelte aan ons wil oordra. Die vis en die tydperk in die gedeelte moet nie letterlik verstaan word nie, maar is simbolies of beeldspraak wat gebruik word om aan te dui dat Jona na die doderyk afgedaal het en

volgens die geloof van daardie tyd, dit vir Jona onmoontlik was om gered te word aangesien hy reeds drie dae *dood* was. Ten spyte van hierdie onmoontlikheid het God Jona uit die doderyk gered en daarmee bevestig dat Hy alleen mag oor lewe en dood het.

Ten spyte van Jona se sonde is hy deur God gered. Daarvan kan u en ek ook getuig omdat ons die getuienis van Christus op ons lippe dra.

Ons mag dalk ook baiekeer voel dat ons te swak en nietig en ver van God af is en dat daar nie meer hoop op redding vir ons is nie. Ja, ons mag dalk ook 'n geestelike doodsheid beleef.

Maar die wonder van God se genade is dat Hy ons red ten spyte van ons nietigheid en ongehoorsaamheid deur sy Seun Jesus Christus. Hy reken ons nie na ons daade en ongehoorsaamheid nie, maar roep ons, sy kinders, ook van dag tot dag. God wil ons uit ons geestelike doodsheid wat die sonde oor ons bring, red en in Christus vir ons die ware lewe skenk. Wil jy dat God in jou lewe heers?

Gesang 177: 1, 3, 5

4 Julie

Jona 1 en 2

God laat ons nie in die steek

As ons na die eerste twee hoofstukke van die boek Jona kyk, kom ons telkens weer diep onder die indruk van God se genade en ontferming oor die mens. Ek glo daar is ook 'n ander saak wat 'n mens se aandag aangryp, naamlik die almag van God wat so duidelik in die twee hoofstukke omskryf word.

In die gedeelte word God se mag oor die natuur en die dood (die grootste bedreiging van daardie tyd) baie duidelik aan ons uitgebeeld. Inderdaad kan ons ook bely: *God is almagtig*. As ek en jy vandag ook rondom ons kyk en God se genade en skepping aanskou, wil ons dit nog steeds bely.

Die vraag is of ons dit glo?! Ons sal almal onmiddellik antwoord: Ja, natuurlik! Maar glo ons dit werklik in ons alledaagse lewe? Glo ons dat God almagtig is, of is ons reeds vreesbevange en raak die lewe uitsigloos as daar krisisse en rampe op ons lewenspad kom. As dit lyk asof die dinge in ons land besig is om skeef te loop, oorval die twyfel ons omdat ons so magteloos is? Vertrou ons op ons eie krag of op God?

Kom ons oordink opnuut wat God se almag en genade vir ons beteken. Kom ons werp onself in sy arms, want Hy is getrou. Hy sal ons nooit verlaat of in die steek laat nie; Hy het sy Seun as ons waarborg gegee.

Gesang 46: 1

Gebed kan God se besluit verander

Hoe baiekeer sê mense, ook gelowiges, dat 'n mens se lewenspad nou maar eenmaal uitgewerk is en dat jy die pad wat God vir jou beskik het, moet loop. Met so 'n uitspraak bedoel ons eintlik dat ons glo dat 'n mens se hele lewe klaar beplan is en as daar ramp, teëspoed en vernietiging vir jou voorlê, jy as mens daaraan uitgelewer is en niks daaraan kan doen nie.

Is dit waar? Want as dit waar is, beteken die koms van Jesus Christus ook niks vir my en jou nie. Dan beteken dit dat die gebed tot God wat Christus deur sy sterwe vir ons moontlik gemaak het, geen krag het nie.

In die gedeelte is dit baie duidelik dat daar nie so 'n *treinspoor*-lewe bestaan nie. Dit word vir ons duidelik as ons let op die gebeure in die stad Nineve. Dit was 'n stad vol onreg, sonde en bloedvergieting. 'n Stad waarna die Here Jona gestuur het om sy oordeel en vernietiging aan te kondig. Maar daar het berou in die stad gekom en die mense het ernstig tot God geroep om hulle genadig te wees. God het hulle verhoor en in sy genade die stad gespaar.

Leef ons nog vanuit die gebed? Besef ons nog die krag van gebed, of het dit dalk nog net 'n deel van my *godsdienstbeoefening* geword?

Gesang 294

Aanvaarding by God alleen

Mense sê baie maklik: Ek het nou genoeg gehad. Ek wil niks meer met dié of daardie persoon te doen hê nie. Juis omdat ons baiekeer so redeneer, mag ons dalk ook voel dat, omdat ons swak en sondig is, ons ook nie vir God aanvaarbaar is nie.

In die gedeelte sien ons dat totaal die teenoorgestelde by God gebeur as wat ons in ons leefwêreld ervaar. 'n Mens sou in jou menslikheidswil kon redeneer dat na alles wat Jona gedoen het, ons as mense niks meer met hom te doen wil hê nie. Nog minder sou ons vir so 'n ontroue persoon 'n opdrag wou gee.

Maar God se genade en geduld word nie beperk of bepaal deur die mens se ongehoorsaamheid en sonde nie. God roep Jona ten spyte van alles wat hy gedoen het. God roep Jona om steeds die belangrike profetetaak uit te voer.

Hierdie liefde en genade van God spreek vandag ook helder en duidelik

tot ons. Dit het gestalte in Jesus Christus gevind wat my en jou ook tot sy kinders gemaak het en steeds wil maak ten spyte van ons tekortkominge. En wat meer is, Hy wil ons as sy dissipels gebruik.

Kom ons aanvaar God se liefde vir ons en leef met die wete dat ons aan God behoort deur sy genade en liefde. Kom ons leef ook vandag hierdie onvoorwaardelike liefde teenoor ons naaste uit.

Gesang 74: 1-3

7 Julie

Jona 3: 9

'n Soewereine God

Miskien sal God van plan verander en nie meer kwaad wees nie. Dan sal ons nie omkom nie. So het die mense van Nineve gesê nadat hulle hulle voor God verootmoedig het.

Nadat Jona die oordeel oor die stad aangekondig het vir al die verkeerde dade wat hulle gedoen het, het die stad totaal anders gereageer as wat 'n mens sou verwag van mense wat in opstand teen God is. Hierdie mense het hulle tot God gekeer. Hulle het gevas en rouklere aangetrek en op die ashoop gesit as teken van hulle berou. Hulle het berou gehad en tot God gebid.

Ons kan inderdaad sê dat hierdie stad tot bekering gekom het. Nou is dit wel so dat daar sonder bekering geen weg tot God se heil is nie, maar belangrik is ook dat die mens se bekering God nie kan dwing om op te tree soos wat die mens wil nie.

In ons samelewing vandag ontken ons baiekeer God se soewereiniteit. Hoe dikwels wil ons nie God as 't ware deur ons gebede dwing om te doen wat ons vir ons lewens as reg besluit het nie?

Dikwels hoor ons dat as ons nie van God ontvang nie, ons verkeerd bid – daarmee word nie bedoel dat ek nie opreg gebid het soos die Woord ons beveel nie, maar dat ek nie die regte *reseppie* gebruik het nie.

God is genadig en getrou ons moet Hom dien en sy soewereiniteit erken en Hom nie tot 'n stom afgod maak deur allerhande *reseppies* in ons geloof te gebruik nie.

Gesang 269

Getrouheid sonder voorbehoud

Die genade van God is groot oor die mens. In die plek van die oordeel waarvan Jona in opdrag van God met die ongehoorsame mense van Nineve moet praat, word God se genade geopenbaar.

Hierop volg die normale reaksie van die mens, naamlik ontevredenheid en woede, eerder as blydskap omdat God Hom oor berouvolle sondaars ontferm.

Hierdie gesindheid verander egter sodra Jona deur die skaduwee van 'n plant wat die Here daargestel het, beskerm word. Net die volgende dag maak blydskap weer plek vir die teendeel toe die plant verdroog. Ons vind hier die ergste ondankbaarheid denkbaar, want Jona wens om eerder te sterwe.

In sy optrede het ons te make met die teenstelling van God se opdrag en wil teenoor die menslike verwagting. Hoe dikwels gebeur dit nie ook in ons lewe nie? Ons voer die opdragte uit wat op grond van ons lewensroeping deur God tot ons kom, maar tog bly die menslike element so dikwels teenwoordig. Dit getuig van 'n verkeerde gesindheid en van ontrouheid. Wees eerder in alle opsigte getrou, sonder voorbehoud.

Gesang 213: 2

Bedrog lei tot ondergang

Na die hoogtepunt met die oorwinning oor die Amalekiete, het 'n laagtepunt gevolg toe Dawid die berig van Saul en Jonatan se dood gekry het. Die boodskapper se geskeurde klere en die grond op sy kop was tekens van rou. Dawid kon dus nie twyfel aan die berig nie.

Op navraag van Dawid het die man verslag gedoen oor alles wat hy op die slagveld aanskou en belewe het. Die tragiese oomblik was toe Saul voor die aanstormende Filistyne uit gevlug en probeer selfmoord pleeg het. Op Saul se versoek het die man 'n weldaad aan hom bewys deur hom dood te maak, waardeur hy uit die hand van die vyand gered is. Saul se kroon en armband het as bewysstukke gedien. Dawid en sy manskappe was hewig ontsteld oor Saul se afsterwe.

Die leuen en bedrog hou egter nie stand nie, want op verdere navraag van Dawid, het die voorneme van die vreemdeling duidelik geword. Hy was 'n Amalekiet wat voorgegee het dat hy aan Saul se versoek voldoen het, terwyl hy in werklikheid 'n rower op die slagveld was. Hy het die

sterwende Saul van sy kroon en armband beroof waardeur hy homself wou bevoordeel deur dit aan Dawid teen 'n prys aan te bied. Op sy veragtelike daad het die doodstraf gevolg.

Die bewarende hand van God word hier raakgesien - 'n genadedaad wat steeds geld. Want Dawid het nie voor die versoeking geswig om die kroon as simbool van koningskap uit die hand van 'n mens te ontvang nie, maar hy het die voorreg van koningskap van Juda uit die hand van God ontvang.

Gesang 207: 4

10 Julie

2 Samuel 1: 17-27

Liefde eerder as haat

Saul het Dawid gewantrou en voortdurend vervolg. Daarom is die smart oor Saul en Jonatan se dood wat in die klaaglied na vore kom, vreemd.

Geleentheid vir blydschap oor die voorval word nie gegee nie. Intendeel, daar is tekens van 'n vloek waardeur dou en reën van die Gilboa-berge weerhou moet word.

Die uitnemendheid en voortreflikheid van die gesneuweldes word beskryf en in 'n vergelyking word hulle *winnaars as arende* en *sterker as leeus* genoem. Die leed wat Saul Dawid aangedoen het, word nooit gemeld nie. Onreg word só deur 'n mantel van liefde bedek, waardeur Dawid se waardering vir Saul na vore kom.

Dawid se verhouding met Jonatan styg egter bo die verhouding van Saul met sy volk uit. Selfopoffering en bereidheid van Jonatan om vir Dawid terug te staan, is 'n toonbeeld van liefde.

Hierdie klaaglied staan in kontras met die klaaglied van wêreldheersers wat juig oor die ondergang van hulle vervolgers. Hier gaan dit oor die deernis met iemand wat Dawid gehaat en vervolg het. Dit gaan in hierdie lied om meer as die menslike optrede, want die liefde van God vir die mens vorm die ondertoon hiervan, omdat *Hy nie wil hê dat iemand verlore moet gaan nie; Hy wil hê dat almal hulle moet bekeer.*

Gesang 40: 4

11 Julie

2 Samuel 2: 1-7

Laat God jou lei

Ná die berig van Saul se dood, het Dawid die Here op die gebruikelike

manier geraadpleeg om te verneem of hy na Juda moes terugkeer. 'n Positiewe antwoord wat as 'n opdrag gesien kan word, het tot gevolg gehad dat hy met sy hele huishouding na Hebron vertrek het. Dawid se aankoms is nie gesien as 'n bedreiging van 'n leërmag wat gekom het om die gebied te beset nie. Die teendeel is waar wat duidelik blyk uit die hartlike ontvangs wat Dawid gekry het en die feit dat hy tot koning gesalf is. Die seën van die Here word hierin opgemerk: Dit is die tweede geleentheid waar Dawid in sy lewe gesalf is, wat 'n bevestiging van die roeping van sy koningskap is.

In sy ampstermyn het Dawid verneem dat die inwoners van Jabes vir Saul begrawe het. Uit waardering vir hierdie liefdesdaad het hy boodskappers gestuur om sy dank te betuig, met die belofte van 'n weldaad indien die geleentheid hom sou voordoen. Hulle is ook in kennis gestel van sy koningskap oor Juda, wat gesien kan word as 'n uitnodiging om hom te aanvaar.

Uit die optrede van Dawid word dit duidelik dat hy nie oorhaastig was nie. Hy het nie gepoog om sy koningskap met geweld af te dwing nie. Uit hierdie optrede van Dawid waarin hy aan God gehoorsaam was en sy tyd afgewag het, is daar vir elke gelowige 'n les te leer om dieselfde weg te volg.

Gesang 254: 1

12 Julie

2 Samuel 2: 8-32

God beskerm sy volk

Dawid het nie die steun ontvang wat 'n koning sou kon verwag nie. Wat verder beskrywe word, kan in hedendaagse terme as die eiege-regtige optrede van die mens en sinnelose bloedvergieting bestempel word.

Abner, 'n energieke man wat bekwaam was om 'n nuwe leër op die been te bring, het na vore getree om verset teen vreemde oorheersing te organiseer. Onder sy leiding is Is-Boset tot koning uitgeroep sonder dat hy gesalf is. Abner is die handelende persoon, terwyl die verantwoordelikheid op Is-Boset gerus het.

Wat opvallend is, is dat Is-Boset koning geword het sonder 'n land, want eers ná sy koningskap word daar melding gemaak van die gebiede onder sy beheer.

Hierop het die geveg by die Gibeondam gevolg waaraan vier en twintig man volgens ooreenkoms deel gehad het. Die soldate van Dawid het as oorwinnaars uit die stryd getree.

Abner het Asael se aanslag op sy lewe oorleef, waarna die tyd gunstig

was om 'n einde aan die bloedvergieting te maak.

In die lig van die lewensverlies – drie honderd en sestig van Abner se manskappe en twintig van Dawid – het die leiding van God en die beskerming oor sy volk na vore gekom.

Gesang 36: 6

13 Julie

2 Samuel 3: 1-5

God beskik oor alle geslagte

Voortdurende konflik het tussen die geslagte van Saul en Dawid geheers. Die oorsaak van hierdie stryd was geleë in die vyandskap tussen die volgelingen van Is-Boset en van Dawid, met laasgenoemde se koningskap as die twispunt.

In hierdie optrede was die nageslag van Saul skuldig gewees omdat die vyandskap wat hulle geopenbaar het, 'n teken van minagting van die opdrag van God was, wat in die koningskap van Dawid geleë was. Dit is 'n struikelblok in die verlossingsweg wat deur Dawid na die vleesgeworde Woord loop. Dit is in stryd met die werkwyse van God waarin daar nie geweld gebruik word nie, net soos Dawid se ryk nie op geweld gebou is nie.

Dawid se welvaart het in sy militêre krag na vore gekom asook in sy huislike omstandighede waar sy seuns 'n teken van seën was, terwyl die teendeel ten opsigte van Saul se geslag waar was. Op Dawid het daar 'n toekoms gewag, terwyl dit vir die nageslag van Saul donkerder geword het. Na die moord op Is-Boset was daar geen troonopvolger vir Saul nie, terwyl Salomo as opvolger vir Dawid gebore is. So het God dit beskik dat die nageslag van Saul verdwyn het.

Die mens beskik nie oor die toekoms nie. God maak dit ook nie tot in die fynste besonderhede bekend nie. En net so min kan die plan van God deur die mens bereken word.

Psalm 89: 12

14 Julie

2 Samuel 3: 6-4: 12

God voer die stryd

Is-Boset se regering was onderhewig aan politieke woelinge, terwyl Abner se mag toegeneem het. Die moontlikheid van 'n alliansie met Dawid was nie uitgesluit nie.

Twis oor 'n vrou het tussen Is-Boset en Abner ontstaan wat tot 'n

breuk tussen hulle gelei het. Abner se onderhandeling met Dawid het tekens van 'n beroep op God gedra, wat gelei het tot 'n ooreenkoms waardeur Dawid se koningskap uitgebrei sou word.

Joab was op 'n strooptog uit en met sy terugkoms het hy van Abner se optrede verneem. Abner was in sy oë 'n bedrieër en 'n spioen en sy broer se moordenaar, daarom het hy hom vermoor. Dawid het in rou verkeer en sy goeie trou bewys waardeur sy koningskap gered is.

Spoedig daarna het Is-Boset se ryk in duie gestort toe hy vermoor is. Baāna en Rekab, twee bendeleiers wat die moord gepleeg het, het die nuus aan Dawid oorgedra en gesê dat die Here vir hom so wraak op die nageslag van Saul moontlik gemaak het. Dawid was hewig ontsteld en sy regverdigheid het andermaal na vore gekom. Hy het opdrag gegee om die moordenaars om die lewe te bring, en hulle is buite Hebron as 'n daad van veragting opgehang, terwyl Is-Boset se kop in die graf van Abner begrawe is.

Wat opvallend is, is dat die vervolgsug van Saul teen Dawid in sy nageslag voortgeleef het.

Gelei en gesterk deur God, het Dawid hierdie aanslag weerstaan. Dit is die teken dat God voortdurend die stryd voer. So het Dawid se koningskap in vernedering, ontplooi tot 'n koningskap van eer.

Gesang 217: 2

15 Julie

2 Samuel 5: 1-5

Dawid word koning oor Israel

Dawid se pad na die troon van Israel was nie met rose besaai nie. Hierdie Skrifgedeelte is die afsluiting van 'n lang vertelling waarin hierdie pad beskryf word. Van hier af aan word vertel van Dawid se bewind as koning.

In die gelese gedeelte word drie belangrike motiewe wat in die vertelling op verskillende maniere beklemtoon word, weer na vore gebring. In die kort gedig in vers 2 word beklemtoon dat God self Dawid as koning gekies het. Die feit dat die Israelitiese stamme die troon vir hom aangebied het, bevestig dat hy nie self die belofte van God probeer gryp het nie, maar in vertroue op God gewag het om dit te ontvang. Dat Dawid nou koning oor Juda en Israel word, benadruk dat God in sy trou sy beloftes volkome waar maak.

Uit die vertelling is dit duidelik dat God getrou is en self sy beloftes waar maak. Die pad na die verwerkliking van sy beloftes is dikwels 'n moeilike en soms onbegryplike pad. Nogtans hoef 'n mens nie self te probeer om God se beloftes waar te maak deur in kleingelowige

oorhaastigheid daarna te gryp nie. Die gelowige weet immers: God regeer oor ons lewe en Hy maak self sy beloftes aan ons waar. Daarom volg ons Hom op die pad waarlangs Hy ons lei met geloofsvolharding en geloofsverwagting. Immers sal Hy wat sy eie Seun aan ons gegee het, ons ook nie alle ander dinge saam met Hom skenk nie?

Psalms 89: 1, 8

16 Julie

2 Samuel 5: 6-8

Die kreupeles en lammes

'n Mens kan beswaarlik hierdie drie verse in die Bybel lees sonder om te stuit op Dawid se optrede teenoor die blindes en die lammes. Die vertelling verduidelik waarom Dawid die blindes en lammes gehaat het. Die Jebusiete het in hulle oormoedige vertroue op Jerusalem as vesting, Dawid en sy leer bespotlik gemaak deur te beweer dat blindes en lammes hom kan verhinder om die stad te verower. Die prys wat hulle vir hierdie gespot moes betaal, was baie hoog gewees.

In die tyd toe ons verteller geleef het, het Dawid se optrede egter gesag verleen aan 'n erger praktyk. Die blindes en lammes is, soos byvoorbeeld vrouens, weeskinders en besitlose dagloners, gereken tot die *lae klas*. Hierdie mense is uitgesluit van alle gemeenskapsvoorregte en as minderwaardiges behandel. Hoe yl die argumente was waarmee hierdie optrede geregverdig is, blyk uit die feit dat die blindes en lammes die gemeenskap met God in die tempel ontsê is omdat Dawid hulle gehaat het.

Nóg Dawid se optrede nóg die optrede in die tyd toe ons verteller geleef het, is goed te praat. Die skerpste kritiek teen hierdie optredes is die optrede van Jesus Christus. Hy het immers presies die teenoorgestelde gedoen: Terwyl ons nog vyande van God was, het Hy ons teruggebring in die gemeenskap met God; Hy het ons gebreke op Hom geneem en ons genees; Hy het die werklik *lae klas*, ons, die sondaars, waardig geag om kinders van God te word.

Psalms 36: 2

17 Julie

2 Samuel 5: 9-16

Dawid bou 'n hoofstad

Hierdie perikoop vertel hoe Dawid van Jerusalem 'n hoofstad gemaak het. In hierdie optrede van Dawid was fyn staatsmanskap en goeie

regering opgesluit. Omdat die stad nie aan Juda of Israel behoort het nie, maar deur Dawid verower is as 'n persoonlike besitting, is enige moontlike toutrekkery oor die hoofstad tussen Juda en Israel in die kiem gesmoor. Die paleis wat deur vakmante uit Tirus gebou is, het internasionale statuur aan Dawid se koningskap verleen. Die vrouens met wie hy getroud was en die kinders wat vir hom gebore is, het aansien verleen aan die koning en sy hofhouding.

Die sukses wat Dawid op staatkundige gebied ervaar het, het hom laat besef dat die Here by hom was en sy koningskap bevestig het. Vir Dawid, soos vir die skrywer, was dit duidelik dat God nie net vir Dawid koning gemaak het nie, maar dat Hy hom ook suksesvol en sterk gemaak het.

In ons wêreld waar elke denkbare samelewingsverskynsel tot in die fynste besonderhede ontleed word na oorsaak en gevolg, word die oortuiging dat God se seënende hand die oorsaak en waarborg van Dawid se suksesse was, as naïef beskou. Tog is dit juis nie naïef nie, maar reken dit met die volle werklikheid. In die sigbare werklikheid van oorsaak en gevolg benadruk dit juis die groter werklikheid van God se teenwoordigheid in ons wêreld en lewe. Daarin lê vir die gelowige sy troos en hoop.

Psalm 33: 5, 11

18 Julie

2 Samuel 5: 17-25

Die Here voer Dawid se oorlog

In hierdie Skrifgedeelte word God met nadruk aan ons voorgehou as 'n krygsman deur wie Israel se vyand verslaan word. Die Filistyne was sedert die Rigtertyd die gevaarlikste bedreiging vir Israel se voortbestaan. By twee geleenthede het Dawid 'n geveg met hulle aangeknoop. By albei geleenthede het die Here ingegryp en die Filistyne in Dawid se hand gegee (vers 19, 20 en 24). So het die Here self die bedreiging wat die Filistyne vir sy volk ingehou het, beëindig.

Hierdie voorstelling dat God as krygsman die stryd vir sy volk voer, word in die Nuwe Testament op Christus oorgedra. Christus word aan ons voorgehou as die krygsman wat oor die mag van die sonde en die Bose getriomfeer het en ook as die krygsman wat vir sy kerk die stryd voer.

Deur die eeue heen het dié besef dat God aktief in die stryd om die lewe van sy volk ingryp, vir die kerk groot troos in tye van aanvegting gebring. Terselfdertyd het dit die kerk geleer om baie beskeie en nederig te wees oor sy eie pogings om homself te handhaaf. In die veelbewoë tyd

wat ons beleef, is dit nodig dat ons opnuut sal begryp wat dit beteken om met oorgawe te sing: *Hou Christus self sy kerk in stand....*

Gesang 217: 2, 4

19 Julie

2 Samuel 6: 1-12

Die heilige teenwoordigheid van God

Volgens die denke in Dawid se tyd was die ark die setel van God by die volk en dus die waarborg van sy teenwoordigheid. Daarom het Dawid die eerste geleentheid wat hom voorgedoen het, aangegryp om die ark na Jerusalem toe te bring, sodat God by hom in sy hoofstad kon wees. Op die pad tussen Baäla en die Dawidstad het daar egter twee dinge gebeur wat 'n ingrypende invloed op die koms van die ark na Jerusalem gehad het.

Die eerste was die skokkende dood van Ussa. Dit het Dawid met soveel vrees vir God vervul dat hy nie bereid was om dit te waag om die ark by hom in sy hoofstad in te neem nie. Daarom het hy die ark by Obed-Edom, 'n Filistyn uit Gat, laat staan. Die vreemdeling in Israel het seker nie vrywillig dié gevaarlike setel van God in sy huis laat kom nie. Maar terwyl die ark daar was, het God hom soveel voorspoed gegee dat Dawid moed geskep en sy besluit deurgevoer het om die ark na Jerusalem toe te bring.

In hierdie vertelling word opnuut geïllustreer dat 'n mens baie versigtig in die teenwoordigheid van God moet leef. Hy is God en jy is mens. Die afstand mag ons nie met 'n familiêre uitsteek van die hand afmaak nie. Maar aan die ander kant, wie in eerbied, selfs gepaste vrees, in God se teenwoordigheid leef, ontvang van God die lewe in oorvloed.

Psalm 68: 1, 9

20 Julie

2 Samuel 7: 1-17

Die Here bou vir Dawid 'n huis

'n Mens wat in die regte verhouding met God leef, gee aan die verhouding gestalte met sy optrede. So wou Dawid ook met die beste bedoelinge vir die Here 'n tempel bou en sy planne het die goedkeuring van die profeet Natan geniet.

Maar God het nie daartoe ingestem nie. God het nie nood aan 'n mensgemaakte huis nie, maar mense het nood aan 'n Godgegewe

woonplek. God het Dawid immers nie agter die skape weggevat om 'n tempelbouer te wees nie, maar om die koning te wees deur wie Hy vir sy volk 'n veilige woonplek verskaf het. God het selfs meer gedoen: Hy het vir Dawid 'n koningshuis gebou; Hy het aan Dawid se nageslag 'n blywende plek as sy volk gegee. Dit het God nie gedoen as 'n beloning vir Dawid se optrede nie, maar Hy het vir Dawid 'n koningshuis as 'n vrye geskenk gegee.

Dat God hoegenaamd met mense enigsins bemoeienis maak, is 'n wonder. Maar dit is die wonder van die evangelie - die blye boodskap wat in die Woord opklink, dat God onder mense woon en dat Hy hulle by Hom 'n leefplek gee. Soos Dawid dring hierdie wonder ons ook om van ons kant af tasbaar ons dank aan God te betuig, om kerkgeboue op te rig, allerlei aksies te loods, ens. Dit is ook reg en behoorlik. Maar ons mag nooit uit die oog verloor nie dat God eintlik net een ding van ons vra: dat ons by Hom sal lewe.

Psalm 84: 1, 2

21 Julie

2 Samuel 8: 1-18

Bloed aan Dawid se hande

Hierdie hoofstuk is een van daardie gedeeltes in die Ou Testament waarvan die bloedige realisme baie kritiek oor die eeue ontlok het. Dit is 'n probleem dat daar in die Woord met goedkeuring berig word oor 'n reeks bloedbaddens waarin Dawid 'n groot koloniale ryk gestig het; dat oorlogsmisdade, dieremishandeling, onderdrukking en anneksasie nie net sonder veroordeling beskryf word nie, maar as bewys van God se guns aan Dawid voorgedien word.

By die lees van hierdie gedeeltes moet ons nooit uit die oog verloor dat die vertellers in die Ou Testament nie ons sentimente gedeel het nie. Hulle het in 'n ander wêreld met 'n ander oordeel oor hierdie verskynsels geleef.

Belangriker nog, moet ons nie uit die oog verloor nie dat ons vertellers nie in hulle berigte die fokus geplaas het op die wreedhede nie. Die fokus in hierdie hoofstuk is geplaas op die groot mag van God. Ons verteller wil hê dat ons moet begryp: Dit was nie Dawid se eie vermoë wat hom in staat gestel het om 'n ryk te stig nie. Dit was God wat hom oral die oorwinning gegee het. God regeer oor die hele wêreld en Hy gee oorwinning of neerlaag.

Gee God ook in ons tyd oorwinning of neerlaag? Ja, want ook ons wêreld is nie uitgelewer aan die mens of die Bose nie. God regeer ook oor ons wêreld. Dit gee aan ons verantwoordelikheid, maar ook Godsvertroue in oorwinning en neerlaag.

Gesang 45: 1, 3

Verbondstrou skenk lewe

Die verhaal van Dawid se guns aan Mefiboset staan soos 'n ligbaken uit in die andersins stormagtige lewe van die groot koning. 'n Mens sou begrip daarvoor kon hê as Dawid na alles wat Saul hom aangedoen het, nie veel liefde vir sy nageslag sou hê nie. Die Bybel sê in 2 Samuel 5: 8 dat Dawid kreupeles daarby *blywend gehaat* het en hulle selfs die tempel belet het. Daar was dus dubbele rede vir Mefiboset om ongewild by Dawid te wees. Hy was immers Saul se kleinseun en hy was kreupel!

Tog lees ons hier dat Dawid hom in sy sorg geneem en boonop Saul se grond aan hom gegee het. 'n Mens sou wou vra: Hoekom is Dawid so genadig? Die antwoord lê klaarblyklik in die verbond wat Dawid met Jonatan, Mefiboset se pa, gesluit het (1 Sam 18: 3). Die krag van hierdie liefdesverbond het Dawid verplig om anders op te tree as wat hy van nature vir Mefiboset gevoel het. In plaas daarvan dat Dawid hom geïgnoreer of vernietig het, het hy aan hom hierdie guns bewys. Mefiboset mag in betreklike gemak sy lewe voortgesit het. Hy het genade in plaas van straf op grond van die verbond van sy oupa met Dawid ontvang.

Is dit nie presies dieselfde boodskap as wat die kruis van Jesus Christus bring nie? In plaas daarvan dat ons deur God gehaat word vanweë ons sonde en opstand teen Hom, skenk Hy aan ons die lewe, hier en hierna, as gevolg van sy liefdesverbond waarvan ons doop en die Nagmaal spreek. Sy liefde oorwin ons haat en die haat wat Hy vir ons behoort te hê, sodat ons kan lewe! Kom ons gebruik dan die lewe as 'n genadegawe.

Psalms 86: 3

Praktiese Christenskap

'n Mens se simpatie lê by Dawid en sy gesante wat op 'n gruwelike wyse beledig en verneder is toe hulle dit goed bedoel het met koning Ganun. Die spreekwoord, *stank vir dank* beskryf die stukkie geskiedenis baie raak. Niks maak immers seerder as dat mense jou goeie bedoelinge in twyfel trek, of nog erger, dat dit met beledigings beantwoord word nie. Ons natuurlike reaksie daarop is om terug te slaan en ook seer te maak. En die gevolge daarvan is 'n volskaalse oorlog.

Dit is interessant dat beide partye daarvan oortuig was dat die ander

party moeilikheid gesoek het. Ganun se mense het Dawid van doelbewuste spioenering beskuldig. Dit was dus hulle goeie reg om op te tree. Dawid het weer op sy beurt reg gehad om vir Ganun kwaad te wees omdat sy manne verneder is.

Maar hoe behoort 'n Christen op te tree as hy beledig word? Christus leer ons om nie terug te beledig nie, om die ander wang te draai, om die vyand te seën en vir hulle te bid! 'n Sagte antwoord keer die grimigheid af.

Ons word baie gou kwaad as ons beledig word en kap terug as ons verneder word. Maar hoeveel keer beledig en verneder ons God nie in ons lewens nie? Is dit nie 'n belediging vir Hom as ons sê dat ons Christene is, maar ons gedagtes en daade lyk soos dié van heidene nie? Is dit nie 'n belediging vir Hom as ons Hom net ken wanneer dit ons pas en ander kere maak ons soos ons wil en steur ons ons nie aan sy voorskrifte nie. En wat is God se antwoord as ons so teenoor Hom optree? Hy bewys sy liefde en genade deur Christus aan die kruis! Wie die betekenis hiervan begryp, beantwoord persoonlike beledigings anders as Dawid.

Gesang 164: 2, 3

24 Julie

2 Samuel 10: 6-19

Die geestelike stryd

Dit is opmerklik dat die meeste oorloë wat Israel geveg het, deur die Bybelskrywers beskou is as oorloë in belang van God se saak in die wêreld. In dié gedeelte roep Joab sy manskappe op om dapper te wees *ter wille van ons volk en die stede van ons God* (vers 12). Hy is as 't ware bevelvoerder in diens van God. Die Ammoniete en Arameërs moet oorweldig word sodat hulle kan leer dat God aan Israel se kant is.

As ons met Christelike ore na die verhale luister, hoor ons egter iets wat 'n mens daarvan weerhou om God te nasionaliseer. Hoekom *help* God Israel in die stryd? Sodat Israel se vyande iets van Hom moet leer! Dit is nie Israel wat so besonders is nie, maar God. Sy reddende bystand aan hulle moet die heidene se oë open om sy krag raak te sien. Hy is God en niemand anders nie.

Ons maak dikwels die fout om te dink dat God aan 'n spesifieke volk se kant is, asof Hy hulle alleen liefhet en die ander volke haat. Wie dit doen, vergeet dat God Skepper is van alle mense en trek 'n streep deur die koms van Christus. Hy het gekom sodat *almal wat Hom aangeneem het, dié wat in Hom glo* (Joh 1: 12), kinders van God kan word en gered kan word. In Christus is God aan die kant van alle sondears in ons

stryd teen die sonde en die duiwel. Dit is die grootste oorlog van ons lewe en vra inderdaad dapperheid en getrouheid. In dié stryd staan Hy ons by deur sy Woord en Gees.

Psalm 68: 13

25 Julie

2 Samuel 11

Die sonde word ryp

In Jakobus 1: 14 en 15 staan daar: ...'n Mens word verlei deur sy eie begeertes wat hom aanlok en saamsleep. Daarna, as die begeertes bevrug geraak het, bring dit die sonde voort; en as die sonde ryp geword het, loop dit uit op die dood. Hoe goed kon die betekenis van hierdie woorde nie uit die verhaal van Dawid en Batseba gekom het nie. Dit vertel van 'n nie te onwillige getroude vrou en 'n koning wat sy mag misbruik het om owerspel en 'n baie goed beplande moord te pleeg. Dit is 'n stukkie menslike drama soos dit gereeld aan ons opgedis word in verhale en op die televisie. 'n Mens sou Dawid selfs kon bewonder vir sy slinksheid om Urija uit die weg te ruim! Teenoor Dawid se ontrou en slinksheid word die trou van Urija geteken. Hy het 'n taak, 'n opdrag van sy koning gehad om soldaat te wees. 'n Mens kry amper die indruk dat hy die koning verkwalik het om van hom te verwag om by die huis te slaap *terwyl die ark en Israel saam met Juda in hutte woon....* Sy koning Dawid se saak het vir hom baie meer beteken as wat Dawid se Koning, God, vir Dawid beteken het.

Is dit nie 'n ironiese les vir almal wat hulleself Christene noem nie? Getrouheid aan God, ons Koning, word dikwels gekelder waar ons die vernietigende mag van ons begeertes onderskat. Daarom roep Paulus ons in Filippense 3: 8 op om reg te dink. Dáár waar verkeerde begeertes begin, moet dit doodgemaak word voordat die sonde ryp word.

Gesang 135: 2

26 Julie

2 Samuel 12 : 1-14

Jy is die man!

Is dit nie verbysterend dat 'n mens nie die vermoë het om sy sonde self te ontdek nie. Sonder die vinger van God wat sê: *Jy is die man*, begryp ons nie die omvang van ons sonde nie. Daarteenoor sien ons ander se sonde so maklik raak en veroordeel ons dit met dieselfde drif en verontwaardiging as Dawid wat gesê het: *So seker as die Here leef, 'n man wat dit oor sy hart kry om so iets te doen, moet doodgemaak word.*

Dawid sou as koning, in ons terme gesê, gereeld die kerk besoek het. Tog is daar nie die geringste aanduiding van berou oor sy owerspel met Batseba en sy moord op Urija nie. Dit was eers toe Natan vir hom as 't ware 'n spieël opgehang het en die spieël skoongegee is, dat hy homself in al sy sondenaaktheid gesien het.

Leef ons nie ook dikwels so nie? Ons gaan dalk gereeld kerk toe en is op ander terreine meelewende lidmate. Ons lees die Bybel dalk gereeld, maar sien ons onself in die spieël raak? Het ons nie ook dalk net oë vir ander se oortredinge nie? Kyk watter verskriklike ding het hierdie of daardie mens nie gedoen nie! Hoe kan 'n mens wat so iets gedoen het, dit waag om kerk toe te gaan en Nagmaal te gebruik!

Kom ons kyk 'n slag eerlik in die spieël. Miskien ontdek ons met 'n skok: *Ek het gesondig teen die Here.*

Gesang 53: 1

27 Julie

2 Samuel 12: 13-25

Sonde is om God teleur te stel

Hoe behoort 'n Christen daarop te reageer as hy tereggewys word? Baiekeer ontken 'n mens jou skuld of probeer jy die omvang daarvan wegpraat met argumente soos: *Is dit nou so erg, of ander mense doen baie erger dinge.* Dawid se reaksie op die openbarende nuus dat die volle omvang van sy sonde aan God bekend is, vind ons in sy aangrypende skuldbelydenis in Psalm 51. Wat in hierdie psalm opval, is dat Dawid nie bekommerd is oor wat die mense sal sê oor sy misstap nie, maar sy besef dat hy God teleurgestel het.

Wanneer ons struikel, is ons eerste reaksie byna altyd bekommernis oor ons aansien en posisie by mense. Waaragtige berou oor sonde begin by die besef dat 'n mens God hartseer gemaak het, God se saak skade berokken het.

Dit is opmerklik dat Dawid nie met God baklei oor die straf op sy sonde nie, maar dat hy die vrymoedigheid het om met God te worstel en by Hom te pleit om die behoud van sy kind. Dit doen hy deur hom voor God te verootmoedig, te vas en te bid. En as God tog sy kind laat sterf, raak hy nie verbitterd of kwaad nie, maar aanvaar hy dit. Hy staan op en gaan lewe in die volle vertroue dat God sal voorsien.

Wie sy skuld begryp en bely, leef vanuit God se genade.

Psalm 51: 1

As koning herstel!

In hierdie paar verse word daar op 'n baie mooi manier gesê dat Dawid, wat na sy owerspel met Batseba in oneer geval het, op 'n subtiële manier deur Joab as koning herstel is. Natuurlik sou die hele saak van Dawid se owerspel en moord en die straf van God, die volk en veral die soldate se ore bereik het. Dit alles sou Dawid se beeld skade berokken het. Daarom het Joab Dawid laat haal toe hy seker van die oorwinning was, sodat Dawid die eer vir die oorwinning kon kry. Daarmee is die skade van Dawid se optrede geneutraliseer.

Hy is as koning herstel! Is dit nie wat dit beteken om 'n Christen te wees nie? Ons is sondaars wat die dood verdien, maar deur die genade wat daar in Christus is, word ons geroep om soos konings teen die sonde te veg en deur die krag van die Heilige Gees te oorwin. Dit kan ons net doen as ons ons nietigheid voor God begryp en in volkome afhanklikheid ons krag in sy Woord vind.

Om as koning aangestel te wees, is 'n verantwoordelikheid en nie 'n ereposisie nie. Ons is en word aangestel om dienswerk te doen ter wille van ons Grootkoning, die ewige God. Daarom is ons lewe, wat ons doen en sê, van deurslaggewende belang vir sy koninkryk, want daardeur bevorder of belemmer ons sy saak. Laat die verhaal van Dawid ons voortdurend maan om wakker en waaksaam te wees in ons stryd teen die sonde.

Gesang 23: 3*Liefde en wellus*

Amnon het op sy halfsuster, Tamar verlief geraak. Hierdie verliefdheid word in sterk taal beskrywe: *Hy was siek van begeerte na sy suster Tamar, want sy was nog 'n maagd en dit was vir hom onmoontlik om by haar te kom en iets aan haar te doen* (vers 2).

Sy neef, Jonadab het 'n slim plan uitgedink en voorgestel dat Amnon moes voorgee dat hy siek is. Die koning het Amnon gaan besoek om te verneem hoe dit met hom gaan. Amnon het geantwoord: *Laat my suster Tamar tog asseblief vir my twee hartvormige broodjies hier voor my kom bak sodat ek dit uit haar hande kan eet* (vers 6). Koning Dawid het toe 'n boodskap na Tamar gestuur om na haar broer Amnon se woonplek te gaan en vir hom 'n ete voor te berei.

Amnom het ander planne gehad en nadat Tamar die broodjies gebak het, het hy die ander mense weggestuur sodat hy en sy suster alleen agtergebly het. Hy het haar toe vasgegryp en skandelik met haar gehandel, ten spyte van Tamar se pleit: *Nee, my broer ... so iets word nie in Israel gedoen nie* (vers 12). Na sy onbeheersde daad het hy haar weggejaag, want *...sy afsku was baie groter as sy verliefdheid* (vers 15).

Hieruit is dit baie duidelik dat daar 'n groot verskil tussen liefde en wellus is. Amnon het wel vooraf gesê dat hy haar liefhet, maar in werklikheid was hy aangespoor deur sy onbeheersde wellus. Dit is 'n waar-skuwing wat gerig word tot elke adres wat hierdie onsmaaklike hoofstuk in die Bybel lees.

Onthou, die liefde is geduldig, maar wellus wil onmiddellik seksueel bevredig word. Die liefde is sagmoedig, maar wellus is ongevoelig. Die liefde soek nie altyd sy eie belang nie, maar wellus wel.

Gesang 262: 1, 6

30 Julie

2 Samuel 13: 18-39

Liefde en tug

Na Amnon se skandelige daad met Tamar, het haar broer Absalom hom so gehaat dat hy wraak beplan het. Twee jaar later, tydens 'n skaapherdersfees wat deur Absalom gereël is, het die haat in sy hart gelei tot die moord op Amnon. Uit vrees vir sy eie lewe, het Absalom na Gesur gevlug waar hy drie jaar gebly het.

Aan liefde vir sy kinders het dit Dawid nie ontbreek nie. Maar ná hierdie gebeure kom die vraag na vore: In watter mate was Dawid self die oorsaak vir sy hartseer rondom sy kinders? Toe Amnon vir Tamar onteer en Dawid daarvan gehoor het, was hy woedend, maar hy het niks daaromtrent gedoen nie. Hoe kon hy ook, want hy het self ower-spel gepleeg met die vrou van Urija. Dawid het ook versuim om teenoor Absalom op te tree, want die moord op Urija het hy ook net soos Absalom, self beplan.

Die profeet Natan het Dawid tot die punt gebring om erns met sy sonde te maak. Sy verhouding met die Here was herstel, maar tydens sy lewe op aarde is hy altyd aan sy oortredinge herinner. Toe Amnon en Absalom gesondig het, was dit juis die dure les wat Dawid sy seuns moes leer, maar hy het versuim om dit te doen.

Liefde sonder tug is leeg. Daarom moet die kerk met sy ampsdraers en die huisgesin met sy ouer(s) daarteen waak om nie soos Dawid te versuim om op te tree wanneer dit gaan oor wat reg en verkeerd is nie. Om sonder tug te lewe, is om sonder liefde te lewe.

Om agterna met trane te sê: *Absalom, ag, as ek maar in jou plek kon gesterwe het* (2 Sam 18: 33), bevestig maar net die spreuk: Spyt kom te laat!

Gesang 266: 2

31 Julie

2 Samuel 14: 1-17

Vergifnis en vergelding

Tydens Dawid se koningskap het dit twee keer gebeur dat hy as regter oor homself regspraak moes doen.

Die vrou van Tekoa het haar as 'n weduwee voorgedoen wat die regspraak van die koning gevra het. Een van haar twee seuns is doodgemaak toe hulle in die veld baklei het. Haar familie het nou geëis dat die ander seun doodgemaak moes word omdat hy sy broer doodgeslaan het. Dit sou meebring dat niemand die familienaam van haar oorlede man sou kon voortsit nie. In sy regspraak het koning Dawid belowe dat haar seun nie doodgemaak sou word nie.

Dit het haar moed gegee en gesterk in haar dappere poging om versoening tussen die koning en sy seun te bewerkstellig. Dit situasie in haar verhaal het betrekking op die koning en sy twee seuns, Absalom en Amnon. Die familie wat bloedwraak gesoek het, is koning Dawid self. Die lydende party, die moeder, is die volk.

Die volk het begin om kant te kies weens die konflik tussen Dawid en Absalom. Skeuring en verdeeldheid het die volk in die gesig gestaar en indien daar nie verlossing sou kom nie, sou daar beslis mense sterf. Die volk sal soos water wees wat op die grond gegooi word en as dit eers uitgestort is, kan dit nooit weer bymekaargemaak word nie.

Die wyse vrou van Tekoa het die wet van vergelding, naamlik 'n oog vir 'n oog en 'n tand vir 'n tand, as 'n groot onreg uitgewys. Reg geskied nie altyd deur vergelding nie, maar juis deur vergifnis. Die gees van vergifnis is anders as die gees van vergelding, want vergifnis bring versoening teenoor vergelding wat verwydering en nog meer ellende bring.

Gesang 230: 1

1 Augustus

2 Samuel 14: 18-33

Versoening

Dawid het na die wyse vrou van Tekoa geluister en saamgestem dat dit nie billik teenoor die moeder in haar verhaal sou wees as die reg sy

volle loop sou neem nie - so ook nie teenoor die volk nie! Dawid het toe aan Joab opdrag gegee om vir Absalom in Gesur te gaan haal.

Met Absalom se terugkeer het daar egter geen finale versoening tussen pa en seun tot stand gekom nie. Vir Absalom was dit nog erger as om in ballingskap te wees en hy het die hulp van Joab ingeroep om hom by die koning uit te bring. Maar Joab wou nie na Absalom gaan om oor die saak te praat nie. Eers nadat Absalom Joab se gars aan die brand gestee het, het Joab na Absalom gegaan en het hy die kans gekry om met Joab te praat. Absalom wou die koning sien, dit wil sê met die koning versoen word of, as hy skuldig was, gedood word. Joab het dit toe so bewerkstellig dat Dawid sy seun laat roep het en dat versoening tussen hulle uiteindelik ingetree het.

Om versoening tussen mense tydens enige konfliktsituasie te bewerkstellig, word van al die betrokkenes gevra om te reageer en hulle te bewywer vir versoening. Uit hierdie stuk geskiedenis kom dit ook na vore. Ná drie jaar het koning Dawid Absalom laat terugkeer na Jerusalem. Dit was die eerste stap in die rigting van versoening en ná verloop van 'n verdere twee jaar het Absalom ook sy inset gelewer om werklike versoening te bereik.

Absalom het diep voor die koning gebuig en die koning het hom gesoen. Dit is die weg van optrede in elke verskeurde gesin. So eis God se Woord dit ook van ons: *Wees geduldig met mekaar en vergewe mekaar as die een iets teen die ander het. Soos die Here julle vergewe het, moet julle mekaar ook vergewe* (Kol 3: 13).

Gesang 74: 1, 4

2 Augustus

2 Samuel 15: 1-12

Opstand teenoor God

In die hele Israel was daar niemand so mooi soos Absalom nie. Absalom het hom egter nie in hoogmoed bo die volk verhef nie. In neerbuigende vriendelikheid het hy met die mense omgegaan, veral as hulle vir regspraak na Jerusalem gekom het. Hy het die mense dan laat verstaan dat al sou hulle saak hoe sterk en regverdig wees, die koning nie daarna sou luister nie. Hy het dan ook bygevoeg dat as hy maar net as koning in die land aangestel kon word, dit beter sou gaan. So het hy gepoog om die harte van die volk te steel.

Ná vier jaar was hy van oordeel dat die tyd ryp was om sy plan deur te voer. Hy het by die koning verlof gevra om na Hebron te gaan, want hy wou 'n gelofte, wat hy tydens sy verblyf in Gesur aan die Here gemaak het, betaal. Intussen het hy beplan om 'n staatsgreep uit te voer.

Absalom het in opstand teenoor sy pa, die koning van Israel, gekom. Hy was in opstand teenoor die gesag wat deur God daargestel is en dié opstand sou later sy lewe kos. Reeds in die paradys het die mense al in opstand teenoor die gesag van God gekom. Dit is 'n opstand wat alle mense raak. Die straf van God teenoor hierdie opstand is die dood. Tog het God geen behae in die dood van die sondaarmens nie, maar dat die mens hom sal bekeer. Wie daarom sy opstandigheid teenoor God bely, kan by God genade vind. Maar wie in sy opstandigheid volhard, moet seker wees van die ewige dood wat wag.

Gesang 238: 1, 4

3 Augustus

2 Samuel 15: 13-37

Vertrou op God

In Jerusalem het 'n boodskapper by Dawid gekom en gesê: *Die hele Israel is aan Absalom se kant.* Dawid het besluit om onmiddellik te vlug. Nadat hy tien byvrouens agtergelaat het om die paleis op te pas, het al sy amptenare, sy hele lyfwag asook die seshonderd man wat hom uit Gat gevolg het, saam met hom gevlug. Ook die priesters Sadok en Abjatar het, terwyl hulle die ark gedra het, vir Dawid gevolg. Dawid het egter die priesters saam met hulle seuns na Jerusalem teruggestuur. Teenoor Sadok het Dawid gesê: *As die Here my dit vergun en my terugbring, sal Hy my die ark en sy heiligdom weer laat sien. Maar as die Here sou te kenne gee: 'Ek is nie meer tevrede met jou nie,' sal ek dit aanvaar* (2 Sam 15: 25-26).

Huil-huil het Dawid die Olyfberg uitgeklim en almal wat saam met hom was, het gehuil. Toe daar aan Dawid gesê is dat sy adviseur, Agitofel ook onder die samesweerders is, het hy gebid: *Here, laat daar tog niks van kom van Agitofel se raad nie.* Op die kruin van die Olyfberg het Gusai onverwags daar aangekom en Dawid het hom ook na Jerusalem teruggestuur in 'n poging om die raad van Agitofel te fnuik.

Om tydens sulke omstandighede só op te tree, spreek van vertroue in die Here. Dawid het God se hand steeds agter alles gesien en sy oog op God gerig. Vir Dawid het daar niks sonder God se wete en toelating gebeur nie.

Dit is 'n voorbeeld wat tot elkeen van ons spreek, om in teenspoed geduldig, in voorspoed dankbaar en in alles vertrouend op God te wees.

Gesang 28: 1, 3, 4

Vergeld nie kwaad met kwaad

Hierdie amper skokkende vertelling moet gesien word teen die agtergrond van Dawid se vernederende vlugtog vir sy eie seun Absalom. Dit is 'n vernedering binne 'n vernedering. Hier aan die begin van 'n uitputtende vlugtog word Dawid, die eens beminde en magtige koning van Israel en Juda, gevloek en onder die klippe gesteeek.

Simeï, 'n familielid van Saul, se uitbarsting is die gevolg van 'n jarelange wrok teen Dawid omdat Dawid die koningskap by die huis en nageslag van Saul oorgeneem het. Sy gevloek en beskuldigings dat Dawid 'n moordenaar en 'n skurk is, is ongegrond en vals en die wyse waarop hy dit oordra, is kru en uittartend. Dit is beslis 'n potensieële konfliksituasie, veral as 'n mens ag slaan op die Dawid-simpatiseerders se reaksie. Abisai reageer op Simeï se beledigings deur hom ook te beledig en te dreig.

Dawid se optrede in dié omstandighede is merkwaardig. Niks verhin-der hom om Simeï te laat doodmaak nie, tog doen hy dit nie, want Dawid besef dat kwaad nie met kwaad vergeld kan word nie. Hy sien die gebeure nie slegs as interpersoonlike konflik nie, maar hy sien die hand van God daarin. Later in die evangelies sien ons dat Jesus nie slegs hierdie lewenswysheid verkondig het nie, maar dit konsekwent en enduit geleef het. Iets hiervan behoort ook gestalte te vind in 'n Christen se lewe.

Gesang 227: 1, 2

Die mens wik, maar God beskik

Absalom maak gereed vir die laaste fase van sy rebellie teen sy pa, koning Dawid. Op dié stadium is Absalom nie slegs die gunsteling van die volk nie, maar hy beskik ook oor 'n formidabele leër en goeie raadgevers. Sy pa is alreeds uit sy paleis en stad verdryf en is in aller yl op vlug. Alles dui daarop dat Absalom se rebellie suksesvol is.

Die feit dat Absalom by sy pa se agtergeblewe byvrouens gaan slaap, is 'n openbare illustrasie dat hy die koningskap by sy pa oorgeneem het. Maar die rebellie moes nog finaal afgerond word as hy sy pa se leër en simpatiseerders geëlimineer het. Tydsberekening is hier van kardinale belang. Dawid is op vlug en hy en sy geselskap is moeg en uitgeput, daarom is Agitofel se raad beslis die beste. Tog besluit Absalom om

sy raad te ignoreer en Gusai, wat in werklikheid 'n spioen vir Dawid is, se raad te volg. So wen Dawid tyd en vind daar 'n wending in die gebeure plaas. Dit was strategies gesproke, die grootste fout wat Absalom kon maak en het hom op die ou end sy lewe gekos.

Die sleutel tot die verstaan van die gedeelte is in vers 14 te vind waar die skrywer sê dat daar 'n wending in die gebeure gebring is deur die besturende hand van God. Gusai is as 'n instrument in God se hand gebruik om Absalom se opstand te laat misluk. So treffend kom dit uit dié gedeelte na vore dat in weerwil van menslike beplanning, vernuf en strategie, God nog steeds ingryp en handel.

Gesang 34: 1, 3, 5

6 Augustus

2 Samuel 18: 1-7

Die pyn van ouerliefde

Die vertelling handel oor die mees tragiese gebeure in die boek en 'n laagtepunt in Dawid se lewe. Pa en seun, wat veronderstel is om vir mekaar lief te wees en om te gee, trek teen mekaar op as vyande. Vir Dawid moes dit hartverskeurend gewees het om aan 'n leër opdrag te gee om teen sy eie seun op te trek. Daarom die amper desperate versoek van Dawid: *Werk om my ontwil tog saggies met my kind Absalom.*

Die teks is 'n mooi illustrasie van vader- (moeder-) liefde. Absalom is 'n rebel wat duidelik niks en niemand ontsien in sy strewe na mag nie, ook nie sy pa, die koning nie. Gedryf deur sy persoonlike ambisie en magsugtigheid is hy daarop uit om alles omver te werp.

Tog bly Dawid steeds lief vir sy seun en hoop hy dat Absalom ongedeerd uit die stryd sal tree. Die verhaal wat Jesus vertel van die verlore seun, sinspeel ook op die tema van onvoorwaardelike vaderliefde. Dit gaan dus hier oor die pyn en hartseer van ouerliefde, oor die bekommernis en hoofbrekens wat opstandige kinders ouers kan besorg. Een van die perspektiewe wat die verhaal bied, is dat dit niks nuuts is nie.

Gesang 15: 1, 4

7 Augustus

2 Samuel 18: 6-18

Geweld roep om geweld

Die landelike gebied in Gilead wat vandag bekend staan as Adshlun, is vir die hedendaagse toeris van die mooiste gebiede in Israel. Dit is

bebos met pragtige inheemse bome wat 'n hoogte van selfs twintig meter bereik, en is geleë teen styl hange met los klippe.

In hierdie gebied is die Efraimbos geleë waar daar duisende jare gelede 'n bloedige veldslag plaasgevind het. Hier het twee leërs, onderskeidelik aangevoer deur pa en seun, 'n bloedige konfrontasie gehad. Hier het Absalom, wie se naam ironies genoeg *vader van vrede* beteken, aan 'n gewelddadige einde gekom.

Uit hierdie gebeure kan ons 'n paar afleidings maak. Die brutale wyse waarop Absalom om die lewe gebring is in weerwil van Dawid se versoek, is 'n aanduiding van die manskappe se wilde en bloeddorstige instink wat geen ruimte laat vir vaderliefde nie. Andersins is die gewelddadige en brutale dood van Absalom die onafwendbare resultaat van sy rebellie. Dit kan gesien word as God se straf op sonde, maar natuurlik ook as 'n les dat geweld tot geweld lei.

Psalm 68: 1

8 Augustus

2 Samuel 18: 24-33

'n Kortsluiting in die ouer-kindverhouding

Die veldslag is verby en twee boodskappers is op pad na die koning met 'n boodskap. Die *goeie nuus* van 'n oorwinning oor die rebelle is vir die koning wat angstig op die uitslag wag, van minder belang. Hier word Dawid se verwagtinge gelei deur sy vaderliefde. Al waarin Dawid geïnteresseerd is, is of dit goed gaan met sy seun Absalom.

Die spanning neem toe as die eerste boodskapper nie op die koning se vraag antwoord nie. Die tweede boodskapper dra die *goeie nuus* aan die koning oor dat die rebelle en hulle leier verslaan is. Vir Dawid is dit 'n geweldige slag wat hom emosioneel in duie laat stort. Die hartroerende beskrywing van Dawid wat heen en weer in die bokamer van die poort loop en aanmekeer prewel: *My seun, Absalom, my seun, my seun*, getuig hiervan.

Die gebeure is 'n absolute laagtepunt in die glorieryke loopbaan en lewe van die bekendste koning van Israel en Juda. En die laagtepunt is gevul met hartseer en trauma as gevolg van 'n pa en seun se verhouding wat skeef geloop het. Daarom is hierdie vertelling 'n indirekte heenwysing na die belangrikheid van opvoeding en 'n gesonde ouer-kindverhouding.

Gesang 318: 1, 4, 5

Om die slagoffer van botsende belange te wees

In vele opsigte is die gebeure in die verhaal ongewoon. Dit is nie 'n vyand waarmee hulle normaalweg te doen kry nie en ook nie 'n gewone veldtog of oorwinning nie. In plaas van vreugde oor die oorwinning oor die vyand, heers daar by die manskappe 'n gedempte atmosfeer. Gedryf deur veglustigheid en oorlewingsinstink het hulle die vyand verslaan, maar hulle het besef dat hulle in dié geval te ver gegaan het. Teen die wil van die koning in het hulle sy seun se lewe geneem.

Dawid is in twee geskeur. Aan die een kant is hy 'n pa wat treur oor sy seun, maar aan die ander kant word daar van hom verwag om amshalwe sy emosies in bedwang te hou en kalm en koninklik op te tree. Die verwyttende trant van Joab se woorde getuig hiervan. Dit is asof Joab nie vir Dawid sy eg menslike emosies gun nie. Dawid is die slagoffer van botsende gevoelens en loyaliteite.

Wat duidelik uit die tekste na vore kom, is dat 'n mens 'n mens bly, al is jy ook iemand met status of gesag. 'n Vader bly 'n vader. 'n Ouer gee om vir sy of haar kind, maak nie saak wie of wat daardie kind is nie. Bloed is dikker as water.

Gesang 258: 1, 2

God bly altyd aktief betrokke

Ná al die terugslae en vernederings wat Dawid ervaar het, is sy omstandighede besig om te verbeter en sy aansien as koning van Israel en Juda is besig om toe te neem onder die volk. Die rebellie is suksesvol afgeweer en alles is besig om na normaal terug te keer. Die stof is besig om te gaan lê. Maar Dawid is op hierdie stadium nog 'n vlugteling, ver van sy paleis en sy stad af. Hy is nie-amptelik 'n banneling-koning.

Tog is daar 'n algemene gevoel van simpatie en toegeneëtheid onder die volk (ook by die Israëliete wat die rebellie gesteun het) vir die ou koning. Die volk wil Dawid as koning hê.

Alhoewel daar nie in die teks eksplisiet na God se oordeel verwys word nie, weerspieël die hele verhaal van Dawid en Absalom die aktiewe betrokkenheid van God. Dawid beleef hierdie laagtepunt in sy lewe omdat hy dit aan die een kant oor homself gebring het, maar aan die ander kant is die gebeure God se toedoen. Ook wat die herstel van sy koningskap betref, kan 'n mens God se hand daarin raaksien.

Dinge gebeur nie maar net toevallig nie. Toeval is nie deel van God se raadsplan nie. God beheer en bestuur die geskiedenis. Gewone menslike optrede en interaksies, ook ons s'n, staan nooit los van God se raadsplan nie.

Gesang 29: 1, 2

11 Augustus

Genesis 12: 1-3

Die verbond: God se verhouding met ons

Om 'n verbond te sluit, beteken om 'n verhouding te begin; daar kom 'n band, 'n bondgenootskap tussen twee partye tot stand.

Ons is trots op 'n verhouding wat ons met iemand wat aansien geniet, mag hê. Ons praat graag oor ons verbintenisse met 'n leier of invloedryke persoon. Trouens, ons spog graag daarmee. Ons wens heimlik dat só 'n verlangse verbintenis eerder 'n hegte vriendskap was. Ons as die mindere, doen selfs baie moeite om die band met so 'n persoon uit te bou en te troetel, want dit kan vir onself baie voordeel inhou: Ons word raakgesien wanneer ons in dié persoon se geselskap is, ons word geag. Kortom, ons deel in die voordele van daardie persoon se magposisie of aansien.

Waarom is ons nie ewe trots en gesteld op die verhouding wat ons met God mag hê nie? Dit hou vir ons as mindere baie meer voordele in as wat enige band met watter magtige mens of instansie ooit kan inhou! Ons het 'n verbondsverhouding met die Skeppergod wat lewe en dood, die toekoms, die lotgevalle van mense en volke, ja die hele wêreld in sy hand vashou. Wie kan gee wat Hy gee? Wie kan waarborg wat Hy waarborg?

En die onbegryplike wonder is: Hy begin hierdie verhouding met óns, die mindere. En Hy hou dit in stand met sy liefde en genade. Hy waarborg ook dat dit 'n ewigduurende verhouding is. Dit gee ons alle rede om in dankbaarheid, eerbetoen en aanbidding voor Hom neer te buig en ons lewe aan hierdie verhouding toe te vertrou.

Gesang 49: 1

12 Augustus

Genesis 15: 1-5 en 17: 1-14

God die Vader ... ons Verbondsouer

Die doopformulier sê: *Met die doop in die Naam van die Vader betuig en beseël die Vader aan ons dat Hy 'n blywende genadeverbond met ons*

sluit en dat Hy ons as sy kinders en erfgename aanneem. Daarom wil Hy ons in alles versorg en alle kwaad van ons afweer of dit vir ons ten goede laat meewerk.

In die aangrypende gebeure van Genesis 12-18 word God as die Pa van die verhouding tussen Hom en die mens geteken. Hy neem die inisiatief. Hy doen self alles om hierdie verhouding te begin en te waarborg dat dit *tot in ewigheid* sal voortduur! Hy weet dat die mens so 'n nietige party is dat Hy eintlik nie met hom 'n verbond kan sluit nie. (Dit is asof 'n aardse pa met sy pasgebore baba 'n ooreenkoms probeer aangaan.) Daarom kom Hy self **al** die vereistes wat van die ander party verwag word, na. Hy gee alle waarborge: die bloed wat so 'n ooreenkoms moet bekragtig. Hy stap self (en alleen) tussen die offervleis deur en verwag nie van Abraham om dit ook te doen nie. Hy gee sy Seun se bloed om hierdie offer vir altyd te bevestig en verwag nie van Abraham om dieselfde met Isak te doen nie!

God gee alles vir sy verbondskinders. Sô word ons in staat gestel om onvoorwaardelik (soos 'n klein babakind) op Hom te vertrou. Hy gee 'n Vaderhuis met baie woonplek. Hy vra van ons om soos sy kinders gehoorsaam in sy arms en in sy Vaderhuis te woon en Hom met ons lewe te vertrou.

Gesang 320: 1, 2

13 Augustus

Romeine 6: 1-14 en 8: 29;

Filippense 2: 5-11

God die Seun ... ons Verbondsbroer

Die doopformulier sê: *Met die doop in die Naam van die Seun beseël die Seun aan ons dat Hy met sy bloed al ons sondes afwas en dat Hy ons saam met Hom laat sterwe, sodat ons ook saam met Hom kan lewe. Sô word ons van ons sondes bevry en deur God as vrygesprektes gereken.*

In die vorige aanhaling uit die doopformulier hoor ons dat God ons as kinders en *erfgename* aanneem. 'n Mens erf wanneer iemand sterf en hy in sy testament vir jou iets nagelaat het. Jesus Christus word vir ons soos 'n ouer broer wat, omdat Hy God se eie Seun is, vir ons dit nalaat wat God alleen kan gee, naamlik die ewige lewe. Ons is dus wel aangename kinders, maar erf dieselfde as God se eie Seun: die ewige lewe. Deur sy gehoorsaamheid aan sy Vader verdien Hy die erfporsie, maar Hy sterf sodat dié erfporsie ook deur middel van sy testament aan ons oorgedra kan word. Sy testament is sy Woord.

Wanneer ons 'n testament lees, aanvaar ons dat ons dit wat daarin

aan ons nagelaat word, sal ontvang. As ons bereid is om 'n afgestorwene se woord te aanvaar, hoeveel te meer moet ons die lewende Woord van die lewende God aanvaar!

Maar bogenoemde aanhaling uit die doopformulier sê ook iets daarby: Hy laat ons *saam met Hom sterwe*, sodat ons ook saam met Hom kan lewe. Ons moet ons sô met sy Woord (testament) vereenselwig dat ons ook bereid is om verbondsbroers vir mekaar te word.

Gesang 320: 3; 254: 3; 122: 4

14 Augustus

Romeine 8: 1-17

God die Heilige Gees ... ons Verbondswaarborg

Die doopformulier sê: *Met die doop in die Naam van die Heilige Gees verseker die Heilige Gees ons deur hierdie heilige sakrament dat Hy in ons wil woon en ons tot lede van die liggaam van Christus wil maak. Dit doen Hy deur tot ons eie te maak wat ons reeds in Christus het, naamlik die afwassing van ons sondes en die daaglikse vernuwing van ons lewe, totdat ons uiteindelik in die ewige lewe as deel van die gemeente van die uitverkorenes sonder sonde sal wees.*

As ons hier op aarde 'n belangrike kontrak sluit, hang die geldigheid daarvan af of dit behoorlik bekragtig is met handtekeninge sowel as met seëls wat iets van die waarde van die inhoud bevestig.

God die Heilige Gees verteenwoordig as 't ware die handtekeninge én die seëls wat die inhoud van hierdie belangrikste testament moet bekragtig en waarborg. Die Heilige Gees tree amper as 'n *makelaar* op wat ons belange nagaan en beskerm en gereeld toesien dat die waarde of inhoud van ons lewensversekering of testament nog tred hou met die tyd. En net soos 'n *makelaar*, maak Hy ook gereeld vir ons 'n opgawe van die *voordele* waarop ons in terme van die polis of testament geregtig is.

By elke Nagmaal (en elke erediens) ontvang ons hierdie *opgawe*: Ons word daarvan verseker dat Christus soos 'n ouer broer en bemiddelaar ons *premies* betaal het, sodat ons *voordele steeds die ewige lewe kan wees*. En van óns word verwag om hierdie *opgawe van voordele* (beloftes van God in sy Woord) as waar en korrek te aanvaar en ons toekoms daarop te bou.

Gesang 320: 4

15 Augustus

**Efesiërs 5: 21-6: 4; Genesis 17: 1b en 9;
Levitikus 19: 1-4 en 9-18; Romeine 6: 15-23**

Ons ... verbondsgesin

Tot dusver het ons God se kant van die verbondsverkondiging gehoor. Elke dagstukkie het slegs in 'n enkele sin afgesluit met die antwoord wat ons daarop moet gee. Die feit dat ons nou al vier dae afgesonder het om oor God se aandeel aan hierdie verhouding te praat, sê iets van die wese van dié verbintenisse: God se aandeel is die *alles* van die verhouding. As Hy dit nie begin het én in stand hou nie, sou daar niks van gekom het nie.

Maar God het óns as die ander party in hierdie verhouding gekies. Daarom hét ons 'n aandeel daaraan. En dit is die wonder van God se liefde: Ons word deur hierdie band met Hom in staat gestel om in 'n soortgelyke verhouding met mekaar te lewe. En dit is wat Efesiërs 5 en 6 van man, vrou en kinders in die verbondsverhouding verwag: *Wees uit eerbied vir Christus aan mekaar onderdanig*. Die een moet die ander hoër as homself ag. Dieselfde gesindheid moet in ons wees as wat in Jesus Christus is.

Só 'n verbondsgesin wil God as bousteen van Christus se liggaam op aarde maak. As die liggaam van Christus (die kerk) op dié wyse 'n lewende getuie van God se liefde vir die mens is, sal dit daartoe lei dat die hele mensdom op aarde mettertyd deel van hierdie verhouding met God word. Só sal almal onder die één Hoof en Heer, Jesus Christus verenig word en sal God al die eer kry (Ef 1: 10 en 4: 4-6).

Gesang 223: 1-5

16 Augustus

**Deuteronomium 6: 6-12;
Efesiërs 5: 21-32**

Ek ... verbondsouer

Die verantwoordelikheid van die mens wat in die verbondsgenade met God leef, moet nader beskryf word. Hoe nouer hierdie band met God is, hoe inniger die verhouding is, hoe dringender sal die vraag by my leef: *Hóé moet my lewe as verbondsouer lyk?*

Dit wat God van die gelowige man en vrou binne die huweliksband verwag, moet die beginpunt wees van ons optrede as verbondsouers teenoor ons kinders. God se vaderlike liefde moet deur ons as ouers teenoor ons kinders uitgeleef word. En dit kan net gebeur as ekself as kind voor God leef. My kind moet in my lewe kan sien dat ek in kinder-

like afhanklikheid van God as Vader leef. Ek moet my kind voorgaan in my eie kinderlike vertroue op God alleen. Sô sal elke kind weet dat sy gesondheid, talente, kos en klere, ouers en liefdegawes uit God se hand kom.

Verbondsonderrig (soos in Deut 6 uiteengesit) is 'n vreugde vir dié ouer wat self uit God se verbondsgenade leef. Vir so 'n ouer is dit nie 'n ekstra taak of las nie, maar 'n leefwyse; sulke ouers is wat hulle sê, *leef* wat hulle *voorskryf* en *verduidelik* met hulle eie lewe wat hulle van hulle kinders *verwag*. Sô word God se verbondsliefde van geslag tot geslag oorgedra, nie omdat dit van ons afhang nie, maar God is sêlf die waarborg deurdat Christus *vóorgeleef* en *vóorgesterf* het.

Gesang 224: 1-3

17 Augustus

Filippense 2: 1-18

Ek ... verbondskind

Ons is nou by die mooiste hoofstuk in die verhaal van ons verhouding met God. Die kring is nou voltooi.

Die beginpunt is altyd: *God se verhouding met ons* (soos die opskrif van 11 Augustus se dagstukkies aandui). God is eerste in die verhouding: sy verlossing en versoening staan voorop. Maar die eindpunt hiervan is *die mens*: Christus sterf *ter wille van die mens*. So word dié verhouding se band voltooi: die mens is deel daarvan!

Dit is die wonderlike genade om jouself te kan gee as 'n lewende offer in diens van God, om kind van God te wees. Om sonder enige vrae jou hande in geloof om God se nek te slaan en Hom as Vader te aanvaar. Om los te kom van jou sondelas, jou verlede, jou moeilike stryd en omstandighede, jou ouderdom, siekte... en soos 'n pasgebore baba na sy versorgende melk te smag! Dit is volmaakte saligheid, soos Psalm 131 dit uitdruk. Dit is waarna elke mens tog smag: om oor niks meer bekommerd te wees nie omdat die hemelse Vader sorg; om soos die lelies van die veld te wees - om net maar tot God se eer te blom.

*Ek, verbondskind, Koningskind -
Wat 'n voorreg
Mensewoorde kan dit nie beskryf nie.*

Gesang 4: 3

Waarom trou mense?

Ons gaan die volgende paar dae tydens huisgodsdiensoorleë aandag gee aan die betekenis van liefde in die huwelik. Ons skop af met die vraag: Waarom trou mense? Elkeen van ons moet hierdie vrae probeer beantwoord: Waarom het ons twee met mekaar getrou? Waarom het Pa en Ma met mekaar getrou? Waarom wil ek graag eendag trou?

Die meeste van ons sal baie vinnig antwoord: Mense trou met mekaar omdat hulle mekaar liefhet. Maar sommige van ons wat dalk al die hartseer van huwelikskonflik, egskeding en 'n gebroke gesinslewe ervaar het, sal miskien baie skepties oor hierdie uitspraak wees. As 'n mens net dink aan die hoë egskedingsyfer in ons land en hoe baie mense daar is wat ongelukkigheid in hulle huwelik ervaar, wonder 'n mens of die antwoord, omdat ons mekaar liefhet, goed genoeg is. Ons hoor so dikwels dat getroudes sê: Ek het jou nie meer lief nie!

Die vraag waarmee ons hier te make het en die antwoord daarop lê baie dieper as dit. Luister weer goed na wat in hierdie Skrifgedeelte staan: God het die mens gemaak, aan die mens die lewe gegee en die mens aangestel om namens Hom sy skepping op te pas en te bewerk. Maar die mens was eensaam! Hy het die wonderlike skepping en al die diere rondom hom gehad, maar dit kon nie in al sy behoeftes as mens voorsien nie. God het dit raakgesien en vir Adam 'n maat, 'n vrou gemaak om by hom te pas; om as medemens met hom te kan deel in die volheid van menswees en om mekaar aan te vul.

Hoekom het ons twee met mekaar getrou? Omdat ons glo dat die Here ons vir mekaar bedoel en aan mekaar gegee het – daarom is ons lief vir mekaar en kan ons ons lewe lank vir mekaar lief bly! Die huwelik is nie iets wat mense uitgedink het nie, dit is 'n instelling van God.

Gesang 339: 1

Die wonder van die liefde tussen man en vrou

Wie van ons kan die bewuswording van liefde tussen twee mense regtig onder woorde bring? Kyk maar net na 'n man en 'n meisie wanneer die liefde besig is om te ontluik – die opgewondenheid en verwondering tussen hulle!

Die spreukedigter sê ook dat hy nie met sy verstand hierdie misterie, hierdie geheimenis kan verstaan nie. Dit gryp hom aan soos wanneer

hy hom verwonder aan die grasiëuse wyse waarop 'n aasvoël in die lug bly, 'n slang teen 'n rots op seil en 'n skip op die diepsee vaar. Hy is nie op soek na 'n wetenskaplike verklaring vir dit wat hy raaksien nie, maar staan sprakeloos soos een wat deur die skoonheid van 'n kunswerk aangegryp is. Dink net vir 'n oomblik aan 'n aasvoël wat dae lank gesit en wag het vir die regte lugstroom om dan sierlik deur die lug te sweef; 'n slang wat geruisloos voortbeweeg, of 'n skip wat ver op die horison deur die golwende see onverstoord sy weg vind. In hierdie beelde vat hy met digterlike vaardigheid iets vas van die ondeurgrondelike wonder van die liefde tussen 'n man en 'n vrou.

Die skrywer wil ons daarvan bewus maak dat hierdie liefde baie meer is as sjarme en verliefdheid – dit gaan om die ontdekking van die ware liefde wat God skenk. Dit gaan om die wonderwerk wat gebeur wanneer twee mense mekaar ontdek en in mekaar ook hulleself ontdek. Om lief te kry en lief te hê, is soos 'n geboorte – dit skep nuwe lewe, dit bring vreugde, dit bring ook hartseer en pyn, maar dit is ook al wat hartseer kan genees. Dit is soos 'n revolusie wat in 'n mens plaasvind: Jou oë gaan oop om die ander een raak te sien en jou lewe sal nooit weer dieselfde wees nie. Jy sal nooit weer daarmee tevrede wees om alleen te wees nie. Dit is waarom ons glo dat God ook nog vandag as 't ware met sy eie hand man en vrou na mekaar lei om huweliksmaats vir 'n leeftyd te wees.

Gesang 340: 1

20 Augustus

Efesiërs 5: 21-32

Ware liefde tussen man en vrou setel in die liefde van Christus

Ons het gister gelees dat die spreukedigter nie die geheimenis van die ontlukende liefde tussen 'n man en 'n meisie kon verstaan nie. Dit was vir hom net so 'n groot wonder en geheimenis as die moontlikheid dat 'n voël met grasië deur die lug kan sweef, 'n slang teen 'n rots kan op seil en 'n skip sy weg oor die see kan vind. Net so kon hy die wonder van die liefde tussen man en vrou nie verklaar nie omdat hy gelewe het lank voor die tyd wat God bestem het vir die grootste wonder van alle tye: dat God uit liefde sonder perk sy Seun aan ons geskenk het tot ons heil. 'n Ander digter het hierdie wonder so besing:

*As ek die wonder wil deurgrond,
verstar my denke, swyg my mond;*

*ek sien alleen die wonder aan
en bly aanbiddend daarvoor staan.*

Dit is inderdaad wonderlik dat God sondaarmense so liefhet! Daarom skryf die apostel Paulus: *Hierin lê daar 'n diep geheimenis opgesluit...*

As 'n mens iets van die ware liefde tussen man en vrou wil probeer verstaan, moet ons dit verstaan in die lig van die opdrag wat hy gee dat ons mekaar moet liefhê soos Christus die gemeente liefgehad het. Hierdie ware liefde tussen man en vrou in die huwelik en tussen 'n jongman en 'n meisie op pad na die huwelik, is moontlik as dit vanuit die besef groei dat ons in ons liefde vir mekaar die gesindheid van Christus moet vertoon. Ons mag nie boekhou van die kwaad nie, maar moet mekaar vergewe. Ons moet die ander een se belange hoog ag en dien, mekaar respekteer, versorg, bemoedig en getrou aan mekaar wees.

Die gesindheid van God se liefde vir sondaarmense maak dit moontlik dat sondaarmense mekaar ook met hierdie gesindheid kan liefhê. So wil God die verhouding en die huwelik van gelowiges gebruik om iets van die liefde te vertoon, te getuig van sy liefde vir sondaarmense.

Gesang 340: 1

21 Augustus

Genesis 2: 24; Prediker 4: 9-13

Die eenheid en sterkte van die liefde tussen man en vrou

Getroude mense moet dikwels somme maak. Gewoonlik is dit geld-somme, soos om 'n begroting te laat klof en rekeninge te betaal. Kom ons maak vandag ander soort somme, somme van ons huwelik – God se somme.

Die wyse waarop God somme maak, is anders as wat ons dit doen. God sê: Een plus een is een! 'n Man sal sy pa en ma verlaat en saam met sy vrou lewe en hulle sal één word. Twee mense word één. God het nie maar net die huwelik ingestel en aan twee mense die liefde vir mekaar geskenk nie; Hy verbind hulle ook aan mekaar. Om te trou, is baie meer as om 'n wettige ooreenkoms met mekaar aan te gaan. Dit is 'n geloofshandeling wat plaasvind as twee mense in die Naam van die Here in die huwelik bevestig word. Hierdie nuwe verbintenis wat deur God se toedoen plaasvind, is die belangrikste verhouding waarin mense betrokke kan wees. Dit sê iets van die uniekheid van die huweliksband tussen twee mense. Die Here wil nie dat die mens eensaam moet wees

nie, daarom skenk Hy aan ons hierdie tweesaamheid as ons één word in die huwelik. Die huweliksformulier stel dit mooi: Dit is die liefde wat God skenk wat twee mense tot 'n volmaakte eenheid saambind. Dit beteken egter dat getroudes hard sal moet werk aan hulle huweliksverhouding om al hoe meer één te wees, soos God ons in sy Woord beveel.

Volgens God se manier van somme maak in die huwelik, is een plus een ook drie! 'n Driedubbele tou breek nie maklik nie. Hiermee word iets gesê van die krag en sterkte wat mense ervaar as hulle lojaal teenoor mekaar optree en mekaar ondersteun. Dit is ook waar van twee mense binne die unieke eenheid van die huwelik! Deur mekaar by te staan en in mekaar se omstandighede te deel, word twee mense die hulp vir mekaar soos wat God dit bedoel het en is dit vir hulle moontlik om as lewensmaats saam die lewe te ervaar en saam te werk. Dit gee aan hulle krag en volharding om nie net saam vreugde te ervaar nie, maar saam te ly, saam te bou aan 'n toekoms, saam die hartseer en teleurstellings te oorkom, saam te wen, saam te verloor en saam te hoop!

Die standvastigheid van so 'n huwelik lê in die loyaliteit en toewyding van twee mense wat mekaar liefhet, maar bo alles in die troue liefde van God vir sy kinders wat Hy aan mekaar as lewensmaats geskenk het.

Gesang 341: 1

22 Augustus

Genesis 1: 27; 2: 18-25

'n Maat vir 'n leeftyd lank!

Hoor ons nie dalk iets van verwondering en opgewondenheid in Adam se uitroep toe die Here Eva aan hom as vrou geskenk het nie? Dit is juis hierdie verwondering vir en die opgewondenheid oor mekaar wat die ontluikende en blywende liefde tussen twee mense so mooi en besonders maak. Maar dit is 'n hartseer saak as hierdie verwondering en opgewondenheid tussen twee mense so alledaags word dat dit later verdwyn.

Om so lief te kry en lief te hê, moet die pad 'n leeftyd saam geloop word. Dit is 'n wonderlike opwindende pad; somtyds 'n baie moeisame pad, maar ook altyd 'n gevaarlike pad. Jy mag nooit selfversekerd dink dat dit jy is wat die wonder kon bewerkstellig nie. Agter dit alles lê hierdie geheimenis wat ons nie kan opklaar nie: God se wonderwerk dat twee mense mekaar kon vind en kan liefhê! Dit is God se bedoeling met die huwelik. Hy het ons gemaak as man-mens en as vrou-mens sodat ons mekaar se lewens kan aanvul en vol maak.

Hierdie onverklaarbare hunkering na mekaar is 'n gawe van God, dit is God se geskenk aan elke twee mense wat Hy vir mekaar bedoel. So

ontvang twee mense mekaar uit God se hand om mekaar tot hulp te wees, om vir mekaar lief te wees en in mekaar se arms rus te kan vind. Twee mense word vir mekaar 'n hand om aan vas te hou; 'n bors om teen te skuil; 'n oog waarin ons die weerkaatsing van die liefde vir God en mekaar kan sien. Ons word lewensmaats. Watter rykdom lê nie in hierdie woorde opgesluit nie? Maats vir 'n leeftyd – 'n leeftyd saam as maats!

Huweliksmaats mag nie toelaat dat hulle verhouding alledaags word en die verwondering en opgewondenheid verdwyn nie. Kom ons probeer van vandag af om mekaar weer raak te sien soos dit was toe ons die eerste keer besef het dat ons vir mekaar lief is. Die liefde van God in Jesus Christus vir sondaarmense waaruit ons liefde vir mekaar moet groei, bly tog altyd nuut!

Gesang 338: 2

23 Augustus

Genesis 3: 1-23

Wegkruipertjie en vroteier speel in die huwelik

By al die mooi dinge wat ons van die liefde tussen 'n jongman en 'n meisie en tussen huweliksmaats gesê het, is daar ook die hartseer en dikwels bitterheid en verwyte wat by mense ontstaan as die liefde skeef loop. Wat is die oorsaak van hierdie verwydering wat tussen soveel huweliksmaats intree?

In Genesis 3 lees ons van die breuk wat daar tussen die mens en God gekom het as gevolg van hierdie verskriklikheid wat ons sonde noem. Hierdie breuk tussen mense loop dwarsdeur die geskiedenis tussen mens en mens. So was dit tussen Adam en Eva en Kain en Abel en so is dit vandag nog tussen huweliksmaats en ouers en kinders. Ons is deel van die drama wat in Genesis 3 afgespeel het. Sedert Adam en Eva is ons steeds besig om wegkruipertjie met God en vroteier met mekaar te speel!

U weet mos hoe kinders vroteier speel. Hulle sit in 'n kring terwyl een met 'n sakdoek in die hand al om die kring hardloop. Die idee is om die sakdoek ongemerk agter iemand anders te plaas, sodat hy die vroteier kan wees, die prys moet betaal. Ons wil die skuld vir die dinge wat ons verkeerd doen in ons lewe, altyd op iemand anders plaas: Here, dit is die vrou wat u vir my gegee het, se skuld; Here, dit is die slang se skuld; dit is Pa en Ma se skuld; die kinders maak net soos hulle wil – die ander een is altyd verkeerd en jy is reg. En as die Here ons hieroor aanspreek in sy Woord, deur ons huweliksmaat, ons ouers of kind, deur die kerklike ampsdraers of deur 'n medegelowige, speel ons

wegkruipertjie met God: Ons volhard in ons ongehoorsaamheid aan die Here en ons onverdraagsaamheid teenoor mekaar. Ons openbaar nie die gesindheid van die liefde van Christus teenoor mekaar nie. Ons wil ons eie god wees en ons eie besluite oor ons lewe en ons huwelik neem.

Maar soos vir Adam en Eva, roep God vandag na ons. Hy steek die afgrond van hierdie fatale breuk oor deur die kruis van sy Seun. Eers as ons ophou om vroteier met mekaar en wegkruipertjie met God te speel, kan versteurde verhoudinge in die huwelik en gesin herstel word. As daar konflik en spanning in u huwelik- en gesinslewe is, praat dit vandag nog uit met God en met mekaar. Vergewe mekaar, soos wat Hy ons al ons skuld in Jesus Christus vergewe het.

Gesang 74: 1-4

24 Augustus

1 Petrus 1: 1-2; 2: 9-10

Volhard in die geloof

Gedurende die nag van 23-24 Augustus 1572 het duisende Franse Hugenote in Parys ter wille van hulle Protestantse geloofsoortuiging gesterf. Op die Sondag die naaste aan die 24ste Augustus (Bartholomeusnag) gedenk ons die geloof van mense wat in die geskiedenis van die kerk ter wille van hulle geloofsoortuiging gely en selfs hulle lewens verloor het. In ons land is dit vir ons tot nou toe nog gespaar, maar wat maak 'n mens as jou lewe bedreig word omdat jy saam met en soos die kerk glo in die God van die Bybel? Sal jy bereid wees om ter wille van jou geloof te ly en te sterf?

Die apostel Petrus sê dat ons moet onthou dat gelowiges bywoners en vreemdelinge in hierdie wêreld is. Dit kan eintlik nie anders nie as dat die wêreld aanstoot sal neem aan mense wat in gehoorsaamheid aan die God in wie hulle glo, 'n ander weg bewandel as die ongelowiges en ongehoorsames. Vir hulle is die woord, daad en getuienis van die gelowige 'n struikelblok. Die gelowige moet bewus wees en bereid wees om kritiek, beledigings en vervolging te verduur.

Van hierdie mense wat ter wille van hulle geloof gely het, leer ons dat hulle verstaan het wat die roeping van die kerk en die gelowige is: Om tydig en ontydig te verkondig dat Jesus die Here is. Die kerk bestaan nie ter wille van homself nie en geloof is ook nie privaatbesit nie. Hulle volharding in die opdrag tot die verkondiging van die evangelie en hulle voorbeeldige lewenswandel is vir ons 'n aansporing tot die uitlewing van ons roeping.

Gesang 258: 1

Vrymoedigheid om met God te praat

Dit lyk of een van die vernaamste redes waarom mense ver van God af voel, is omdat hulle nie verstaan dat hulle vrymoedigheid het om in God se teenwoordigheid te wees nie. In elk geval sou dit vir 'n destydse Jood 'n baie groot verrassing gewees het as hy in Hebreërs 10: 19 en 20 moes hoor: *Broers, ons het dus nou deur die bloed van Jesus vrye toegang tot die heiligdom, en dit op 'n weg wat nuut is en na die lewe lei.*

'n Lid van die uitverkore volk van God se reaksie sou wees: Maar die skrywer weet nie waarvan hy praat nie. Ons wat deur God as 'n volk uitgekies is, mag dan nie eers in die allerheiligste ingaan nie! Net ons hoëpriester kan een maal 'n jaar, nadat hy 'n dier vir sy sondes geoffer het, deur die voorhangsel (die gordyn) na die allerheiligste toe deurgaen. Vir ons gewone mense is dit 'n saak van onmoontlikheid. Waar kom die vrymoedigheid dan nou skielik vandaan?

Maar as ons mooi daarop let, besef ons dat ons vrymoedigheid verkry het deur die bloed van Jesus, en dit op 'n weg wat nuut is en na die lewe lei. Hier word ook van bloed gepraat, want hier is weer sprake van 'n offer. En hierdie keer verwys hy na die offer van die Lam van God aan die kruis. Hierdie offer het, anders as die offers van die hoëpriesters, 'n nuwe pad na God toe oopgemaak, 'n pad wat tot die lewe lei.

Aan die kruis het Jesus Christus uitgeroep: *Dit is volbring.* Ons verneem dat die voorhangsel van die tempel - wat die mense soos 'n gordyn van sonde van God af weggehou het - toe van bo tot onder oopgeskeur het. Dit wat die volk van God af weggehou het, het verdwyn! Die pad is nou oop! Niks staan meer in die pad van die mens om by God uit te kom nie. En dit is baie simbolies van dit wat aan die kruis gebeur het. Wanneer Jesus Christus met sy lewe in ons plek vir die sonde betaal, wis Hy dit wat tussen ons en God staan, naamlik die sonde uit. Hy maak vir ons die pad na God toe oop! Daar is nou niks meer wat tussen ons en God staan nie. Ons het in Jesus Christus vrymoedigheid om tot Hom te nader.

Gebruik hierdie vrymoedigheid en soek Hom op in sy teenwoordigheid en aanbid Hom as u verlosser en redder.

Gesang 115: 1, 2

Skuld of skuldgevoelens

Ek dink een van die grootste vrese waarmee mense, selfs gelowige

mense leef, is die angs vir God se oordeel. Hoe sal ek myself kan verdedig wanneer Hy kom? Hoe sal ek tog daardie buite-egtelike verhouding wat in 'n swak oomblik oor my lewenspad gekom het, kan verduidelik? Wat 'n verleentheid sal dit tog nie wees as Hy al my goed weggesteekte skandetjies een vir een aan die lig moet bring nie! En wat van al die kere...

Voordat u verder gaan, luister eers na Romeine 8: 1: *Daar is dus nou geen veroordeling vir die wat in Christus Jesus is nie.* Hoor u dat daar geen veroordeling is vir dié wat in Christus Jesus is nie! Maar onthou, dit geld slegs diegene wat in *Jesus Christus* is. Vir diegene wat nie in 'n geloofsverhouding tot God staan nie en vir hulle wat nog poog om die Here met allerhande mooi optredes en die nakoming van 'n klomp reëls en wette te beïndruk, is en bly al die aakligheide van God se oordeel nog net so waar en is dit 'n werklikheid afgesien daarvan of hulle dit self wil erken of nie.

Maar vir die gelowiges het die toekomsverwachting verander. Ons is nou vrygemaak en die eerste saak waarvan ons vrygemaak is, is die oordeel van God. Ons kom nie meer in die oordeel nie, want daar bly niks oor om te oordeel as Jesus Christus reeds al ons sondeskuld uitgewis en vergewe het. Ons staan as 't ware met 'n skoon bladsy voor God. Daarom hoef ek myself nie moeg te maak met skuldgevoelens nie. Ek hoef nie meer in spanning te wonder of God my daardie groot sonde werklik vergewe het nie. In die Bybel staan dit onuitwisbaar duidelik: In Jesus Christus is daar vir my geen veroordeling nie.

Dit is ook belangrik om daarop te let dat ons nie net vrygemaak is van die straf op die sonde eendag nie! Ons is ook vrygemaak van die mag wat die sonde hier en nou oor ons het! Dit beteken dat ons deur die beheersing van die Heilige Gees nou ook nee kan sê vir die versoekings wat op ons lewenspad kom. Die Bybel sê dus nie net waarvan ons vrygemaak is nie, maar stel dit ook baie duidelik waartoe ons vrygemaak is: Ons is vrygemaak om as Gees-beheersde mense God te kan dien en te verheerlik. Hy is dit werd om al die lof en aanbidding te ontvang!

Gesang 199: 1-3

27 Augustus

Romeine 14: 1-12

Verdra mekaar!

Ek is amper te bang om dit te sê, maar dit lyk vir my of die grootste enkele bedreiging vir die Christendom die Christene self is. Ek dink dat as ek objektief buite die raamwerk van gelowig-wees moes staan, ek ook meer as een dag my kop in moedeloosheid sou geskud het vir die wyse

waarop Christene teenoor mekaar optree.

Ons bevind ons in situasies waar ons van ander gelowiges verskil – soms pynlik verskil. Vanweë volkereverhoudings, politieke strydpunte en talle ander sake ontstaan daar pynlike spanning tussen verskillende kerke en selfs tussen gelowiges van dieselfde kerk! Dink maar aan die spanning wat sake soos kerkeenheid, oop kerkdeure, die doop en die geestesgawes vandag onder ons veroorsaak.

Hieromtrent rig Paulus 'n sterk oproep tot ons in Romeine 14: 1: *Aanvaar die een wat in die geloof swak is, sonder om met hom te stry as sy opvatting van joune verskil.* Natuurlik bedoel hy nie dat ons glad nie mag verskil nie! Hy weet maar alte goed dat die kerk ook nog deel van die gebroke wêreld is en daarom sal die gebrokenheid ook in die kerk sigbaar wees. Hy vra dus nie dat ons die verskille wat wel bestaan, net ter wille van vrede moet toesmeer nie. Hy verbied gelowiges nie om met mekaar oor hulle verskille te praat nie! Hy het dit teen 'n beterweterige houding van: Ek is reg, jy is verkeerd. Basta!

Wat Paulus vra, is dat ons ten spyte van verskille mekaar moet verdra en aanvaar. Die broederskap van die gelowiges is vir hom belangriker as dat bepaalde standpunte tot elke prys gehandhaaf sal word. Omdat ons die liefde van God in Jesus Christus raakgesien het – dat Hy ons aanvaar ten spyte van ons foute – kan ons mekaar ook aanvaar en liefhê en dien ten spyte van ons verskille. In dié verband sê hy: *Niemand van ons leef tog vir homself nie, en niemand sterf vir homself nie. As ons lewe, leef ons tot eer van die Here; en as ons sterwe, sterf ons tot eer van die Here* (vers 8). Kom ons dra dan die getuienis as Christene dat wat ons in Jesus Christus saambind, groter is as dié dinge wat ons van mekaar skei.

Gesang 222: 1, 4

28 Augustus

Prediker 11: 7-10

Lewensgeluk is om by God te wees

'n Jongmens glo hy het ewige jeugdigheid. Dit is vir hom onmoontlik om homself met ouderdom te identifiseer. Raak u nie ook soms moedeloos en kwaad as u sien hoedat jonkheid verspil word nie? As 'n mens self eers jeugdigheid ontgroeï het, verstaan jy watter vitaliteit en lewenskrag daar werklik in jonkwees lê. Vir baie mense word dit selfs traumaties om te dink dat hulle jeug vir altyd verby is.

Prediker het al die terreine van die lewe ondersoek op soek na egte lewensvreugde. Hy het lewensin gesoek in rykdom, in studie, in lewensgenot, ensovoorts. Nêrens kon hy iets vind wat blywende lewensgeluk bied nie. Uiteindelik het hy ook teruggedink aan die tyd van sy

jeug om vir homself die saak uit te maak of lewensgeluk nie dalk in jou jonkheid vasgevang is nie. Is dit nie in die krag van die jeug waarin egte lewensvreugde lê nie? Maar hy het tot die ontdekking gekom dat, soos met alles in die lewe, ook die jeug en die jonkheid tot niks kom nie.

Indien u uself met hierdie morbiede soort lewensuitkyk identifiseer, moet u in gedagte hou dat die prediker in ballingskap geleef het. Dit beteken dat hy weg van die tempel en vir hom, weg van God af geleef het. 'n Lewe waarin God nie die middelpunt is nie, het geen sin nie. U hoef nie na u jonkheid te verlang vir lewensvreugde nie, verlang na God. In Jesus Christus is Hy deur die Heilige Gees nou by ons. Hy bring lewensgeluk in elke fase van u lewe, want Hy het u skuld vergewe en u 'n nuwe mens gemaak. Lewensgeluk is om God se teenwoordigheid te ervaar.

Gesang 201

29 Augustus

Lukas 15: 11-31

Hoe lief het God ons nie!

Baie mense wat die gelykenis van die verlore seun lees, is geneig om op die jongste seun te fokus. Natuurlik speel hy 'n hoofrol in die drama wat in hierdie gelykenis afspeel, maar sy rol het net een doel: Dit is om ons iets te laat verstaan van die hart van die barmhartige Vader. Hy gee vir ons 'n kykie in God se hart in!

Hierdie seun het sy erfdeel by sy pa afgesmeek terwyl sy pa nog geleef het en sy pa het ingestem. Dit was nogal nie vreemd vir daardie tyd dat iemand sy erfdeel vroeër kon kry nie. Hy het sy geld verkwis en sy vriende getrakteer op soek na iets wat lewensvreugde en vervulling sou bied. Maar soos elkeen wat die lewensin in wellus en dobbelary soek, het hy ontdek dat 'n mens uiteindelik daarin verstik – dat dit walglik en leeg is. Die soort genot verskaf nie blywende vreugde nie.

Nadat hy al sy geld deurgebring het, het daar 'n kwaai hongersnood oor die land gekom. Hy het begin gebrek ly en terwyl hy in die modderput van ellende verkeer het, het hy besluit om na sy pa toe te gaan. Daar kon hy minstens as 'n slaaf werk en kos kry! Hy het dan ook 'n pragtige skuldbelydenis uitgewerk! Hy het egter nie kans gekry om iets te sê nie, want nog voordat hy sy skuld kon bely, het sy pa hom tege-moetgehardloop. *Toe hy nog ver aankom, het sy pa hom al gesien en hom innig jammer gekry. Hy hardloop hom tegemoet, omhels hom en soen hom* (Luk 15: 20).

Wat 'n fantastiese boodskap! God vra nie dat ons eers al ons foute sal regmaak voordat ons na Hom toe kom nie. Hy vra nie eers mooi gebede en skuldbelydenisse nie. Al waarna Hy kyk, is 'n hart wat verander, 'n

hart wat verlang om by God te wees. Sy liefde en genade vir 'n mens wat verlore voel, is so groot dat Hy ons aanvaar en omhels nog voordat ons kans kry om ons skuld te bely. Moenie bang wees dat jy dalk nie as goed genoeg geag sal word nie, of dat jy dalk nie weet hoe om reg te bid nie. As jy die Here in jou lewe nodig het, val in sy arms net soos jy is, want Hy omhels jou al klaar.

Gesang 202: 1, 3

30 Augustus

Lukas 10: 25-37

Is ek God se agent?

'n Wetgeleerde wou op 'n keer van Jesus weet wat hy moet doen om die ewige lewe te verkry. Dit was natuurlik net om Jesus te toets dat hy die vraag gevra het, want die antwoord het hy soos 'n rympie uit sy kop geken. Hy het dit dan ook pynlik korrek vir Jesus weergegee: *Jy moet die Here jou God liefhê met jou hele hart en met jou hele siel en met jou krag en met jou hele verstand, en jou naaste soos jouself.* Daarop het Jesus vir hom gesê: *Doen dit en jy sal lewe.* Daarna wou hy weet: *En wie is my naaste?*

Jesus het toe die gelykenis van die barmhartige Samaritaan vertel, want die mense van daardie tyd het hulle naaste netjies afgebaken en presiese voorskrifte gehad wat jy vir jou naaste moet doen en wat nie. Hulle wou hulleself regverdig; hulle wou die wet so getrou nakom dat hulle ook voor God regverdig kan staan. :

Daar kom egter 'n ander perspektief in die gelykenis na vore. Eers verskyn die rowers op die toneel wat die man aanrand en weggaan. Daarna verskyn die priester en Leviet op die toneel en hulle doen ook iets – hulle loop ver verby, maar dan gaan hulle ook weg. In werklikheid doen hulle presies dieselfde as die rowers. Al verskil is dat hulle hom nie van sy geld en besittings beroof nie - hulle beroof hom van sy menswaardigheid, want hulle los hom in sy nood. As die Samaritaan op die toneel verskyn, word die ritme en patroon van die verhaal verbreek. Die Samaritaan staan stil en hy doen iets. Waar die ander hom beroof het, betaal hy 'n herbergier om die man te versorg. Waar die ander hom halfdood agtergelaat het, laat die Samaritaan hom lewend agter.

Nou vra Jesus in Lukas 10:36: *Wie van hierdie drie is volgens jou die naaste van hom wat onder die rowers verval het?*

In hierdie vraag val al die grense en beperkinge wat ons stel aan liefde, weg. Liefde vra nie wie is my naaste nie. Liefde vra: Vir wie kan ek 'n naaste wees. Die Samaritaan was God se agent. Hy het God se liefde deurgedra na hierdie man in nood. Die vraag is nou: Gaan u vandag God se agent wees? Gaan u stilstaan by die nood van mense by wie God self stilstaan, of gaan u soos die rowers verbyloop?

Gesang 262: 1, 2

Is jou saak met God reg?

In Lukas 18: 9 lees ons: *Met die oog op mense wat seker was dat hulle eie saak met God reg is en wat op ander neergesien het, het Jesus hierdie gelykenis vertel.* Dan volg die verhaal van die Fariseër wat op ander neersien en God dank dat hy nie soos hulle is nie. Hy noem ook al die mooi dinge op wat hy doen om regverdig voor God te lewe. Daarna kom die tollenaar op die toneel wat géén aanspraak maak op iets wat hy gedoen het nie. In die hoop dat God anders is as die God van die Fariseër wat mense op hulle meriete waardeer, bid hy om genade en vry-spraak. En Jesus sê: Sy saak met God is reg.

Nou moet ons nie dink dat sy saak met God reg is net omdat hy so nederig is en sy skuld bely het nie. Baiekeer dink ons juis ook dat ons saak met God reg is omdat ons gereeld nederig voor God ons skuld bely en vir die Here sê dat alles uit genade is en niks uit verdienste nie. Want dit kan gebeur dat ons net soos die Fariseër roem op ons nederigheid en ons mooi skuldbelydenisse voorhou as rede waarom die Here ons moet aanvaar.

Om in die regte verhouding met die Here te wees, het niks te make met minderwaardigheid en vernedering nie. Dit gaan oor 'n lewensgevoel van geborgenheid, aanvaarding en eerlikheid. Dit gaan oor God self wat ons liefhet en soos kinders optel en ophig uit ons ellende uit. Hierdie tollenaar se saak is reg juis omdat hy alles van God verwag; omdat hy volkome afhanklik van God is vir sy saligheid. Wie dit verstaan, verstaan genade eers werklik. Dan is ons saak met die Here reg, nie omdat ons so goed leef of omdat ons so nederig is nie, maar omdat God ons so genadig is dat Hy al ons sondes wegneem wanneer Hy dit in Christus veroordeel.

Gesang 265*Wees bly in die Here*

Paulus doen 'n beroep op die gelowiges: *Wees altyd bly in die Here!* Vir ons klink so 'n oproep dalk dom, omdat 'n mens sou dink dit onnodig is, want geluk en blydschap is eintlik iets waarna almal van ons streef.

In ons lewe is die omstandighede waaronder ons leef, feitlik altyd die bepalende faktor vir 'n mens se geluk of blydschap. En as 'n mens onder moeilike omstandighede leef, soos droefheid, eensaamheid, siekte, bejaardheid, ensovoorts, is dit veral moeilik om te glo dat daar weer geluk en blydschap in jou lewe kan wees.

Paulus het hierdie oproep juis tot mense gerig wie se lewensomstandighede van so 'n aard was dat hulle nie daarin blydschap kon vind nie. Hierdie blydschap is dus iets anders as die blydschap wat 'n mens uit jou lewensomstandighede kan put.

Inderdaad moet ons sê dat die inhoud van die blydschap waartoe Paulus die mense hier opgeroep het, Christus is. Van Hom sê Johannes as hy Hom in Johannes 1 bekendstel: Hy is God. Hy was van die begin af daar. Hy is nie geskep nie, Hy is die skepper. Hierdie Jesus is ook nie die veraf, onbereikbare God nie. Hierdie Jesus het Mens geword en onder ons kom woon. Hy is dus God met ons. Deur sy gehoorsaamheid aan die Vader het Hy aan die mense van hierdie wêreld hoop gebring. Jesus is die alles van ons lewe.

Paulus roep ons dus op om bly te wees omdat Christus is wat Hy is. Hierdie blydschap is nie afhanklik van dit wat in ons lewens gebeur nie en dit kan ook nie deur die omstandighede van hierdie lewe uitgedoof word nie.

Gesang 305: 1

2 September

Job 23: 10-17

My verhouding met God

Die toekoms met sy onsekerheid hou vir die mens altyd ietwat van 'n bedreiging in. As 'n mens bejaard is en die lewenskragte reeds afgeneem het, wil 'n mens glad nie eers dink aan wat more mag inhou nie.

Wanneer ons egter aan ons lewensomstandighede dink, moet ons onmiddellik erken dat dit maklik ons verhouding met God kan beïnvloed. Dit kan maklik gebeur dat ons so vasgevang word in ons eie problematiek, dat ons van God vergeet.

Ons gelese gedeelte handel juis oor hierdie verhouding met God. Job het bittere beproewing deurgegaan wat maklik sy verhouding met God negatief kon beïnvloed. Maar dit het nie gebeur nie. Hy het wel opstandig geraak, selfs sy geboortedag vervloek en sy ontevredenheid duidelik te kenne gegee. Maar deur sy gepraat was Job besig om die verhouding tussen hom en God te bewaar. Ten spyte van wat sy vrou en vriende gesê het, het hy geweier om die helpende hand van God te los. Hy het geweier om die verhouding tussen hom en God te verbreek.

Vir elkeen van ons is dit 'n besondere boodskap of miskien eerder 'n aanmoediging om te werk aan hierdie verhouding met ons Heer. Job leer ons eintlik om daarop bedag te wees dat geen situasie ons verhouding met God mag benadeel nie, want deur hierdie verhouding word ons nie net in hierdie lewe staande gehou nie, maar kry ons ook deel aan die verlossing wat Jesus Christus vir ons gebring het.

Gesang 320: 1

Glo en jy sal gered word

In dié verhaal word Christus beskryf as die groot geneesheer, maar ook as die Een wat mag oor lewe en dood het. Dit is egter belangrik om daarop te let dat hierdie gedeelte nie net ten doel het om ons te vertel van die wonderwerke wat Jesus hier op aarde gedoen het nie. Deur hierdie wonderwerke word eintlik 'n ander boodskap oorgedra - 'n kort en eenvoudige boodskap: Glo en jy sal gered word.

As ons goed let op die optrede van die vrou en Jairus, sien ons dat beide met hulle optrede hulleself in die hand van Jesus plaas. Sonder voorbehoud glo hulle dat daar vir hulle uitkoms sal wees. Dit gaan dus in die eerste plek oor die geloof van die twee persone en nie oor die wonderwerke nie.

Deur die geloof ontvang ons dus uitkoms uit ons aardse nood, maar meer nog, deur die geloof kry ons ook deel aan die verlossing wat Jesus Christus vir ons bewerk het. Ons moet dus nie soos die sensasiesoekende massa ons hoop op Christus plaas as die Een wat ons aardse nood sal help verlig nie. Want as ons ons hoop op Christus plaas vir hierdie lewe, is ons die bejammerenswaardigste van alle mense. Deur die geloof kry ons eintlik deel aan die verlossing wat deur die lyde en sterwe van Jesus Christus werklikheid geword het.

Gesang 253: 1

Hoe kry ons deel aan die verlossing?

As daar een ding is wat ons almal van harte begeer, dan is dit om deel te kry aan die verlossing wat Jesus Christus vir ons verwerf het. As ons na die geskiedenis kyk, sien ons dat mense verskillende pogings aangewend het om sekerheid te kry dat hulle deel aan die verlossing het. So het die bekende Martin Luther gehoop dat sy toewyding aan God deur sy monnikelewe hom sekerheid sou gee dat hy deel het aan die verlossing wat Christus deur sy lyde en sterwe vir ons bewerk het. Sy lewenswyse het egter nie vir hom die sekerheid van sy verlossing gegee nie, want deur voortdurende studie het hy tot die insig gekom dat die Bybel nie 'n wetboek is nie, maar 'n Blye Boodskap wat 'n goeie tyding dra.

Die inhoud van hierdie boodskap is baie eenvoudig: God verlos die

mens. Dit is ook die antwoord op die begeerte waarvan ons aan die begin gepraat het. Ons hoef niks te doen om aan die verlossing deel te kry nie. Deur die genade, sonder verdienste aan ons kant, het God sy Seun na hierdie wêreld gestuur om die sonde op Hom te neem en dit in Hom te straf. Nie alleen verlos Hy ons van die sonde nie, maar Hy tree ook versoenend op. Hy versoen die mens met God.

Om deel te kry aan al hierdie dinge waaroor ons nou gepraat het, word daar nie van ons gevra om iets te doen om verlossing te bewerkstellig nie. Ons kry deel aan hierdie verlossing deur die geloof. Ons betoog is tog dat 'n mens vrygespreek word omdat hy glo, nie omdat hy die wet onderhou nie.

Gesang 217: 1

5 September

Genesis 5

Leef naby God

Hierdie vertelling van die nageslag van Adam tot by Noag skets eintlik 'n treurige verhaal. Dit vertel ons dat mense gebore word, dat hulle kinders in die wêreld bring en dan, nieteenstaande die vele geboortes en die lang jare wat die mens leef, eindig alles treurig - die mens kom te sterwe.

In die gelese gedeelte word daar eintlik klem gelê op die dood wat op ons lewenspad gekom het as straf vir die sonde waarvan ons in Genesis 3 lees. Hierdie gedeelte het egter nie ten doel om 'n gevoel van pessimisme by die mens te skep nie. Hierdie gedeelte dra ook 'n kragtige boodskap van hoop. Hierdie boodskap blyk duidelik as daar oor Henog geskryf word.

Hoewel Henog se lewensduur die kortste van al die persone was wat in die hoofstuk beskryf word, het sy lewe nie deur die dood geëindig nie. Ons lees in vers 24: *Hy het naby God geleef en toe was hy nie meer daar nie, want God het hom na Hom toe weggeneem.* Daar is dus verlossing van die straf vir die sonde, naamlik die dood, maar hierdie verlossing is alleen moontlik as ons naby God leef.

Dieselfde beginsel tref ons ook in die Nuwe Testament aan waar dit duidelik in Lukas 9: 62 gestel word: *Toe sê Jesus: 'Iemand wat die hand aan die ploeg slaan en aanhou omkyk na wat agter is, is nie geskik vir die koninkryk van God nie.'* As ons nie bereid is om geheel en al saam met God te leef nie, sal ons nie deel kry aan die verlossing wat Jesus Christus deur sy lyde en sterwe aan ons skenk nie.

Genesis 5 roep ons op om naby God te leef - in gehoorsaamheid aan God te leef, want so kry ons deel aan sy verlossingswerk.

Psalm 33: 1

God bly in beheer

Ons staan baiekeer verslae oor sekere dinge wat met ons op ons lewenspad gebeur. En soms is ons uitgesproke genoeg om te vra waarom God sekere dinge toelaat. Hoekom laat God toe dat 'n persoon so 'n lyding moet deurgaam? Hoekom laat God toe dat ek as bejaarde so eenzaam is? Of hoekom laat Hy toe dat my liggaamskragte so afgetakel word deur siekte of die ouderdom?

Wanneer vrae met hierdie strekking by ons opkom, ervaar ons ook dikwels die gevoel dat God nie meer in beheer van alles is nie. Dit is sekerlik ook hoe Josef daar in die tronk in Egipte moes gevoel het. Onregverdiglik moes hy veel lyding verduur. Hy is deur sy broers verwerp en in die tronk gegooi waar hy as slaaf ander gevangenes moes bedien.

Ten spyte van sy haglike omstandighede, vind ons geen bitterheid by Josef nie; hy was nie teen God en die mense om hom in opstand nie. Die man wat ons in ons gelese gedeelte aantref, is 'n man wat besef het dat die verlede, hede en toekoms van alles en almal in God se hand is. Daarom het hy ook as hy die drome uitgelê het, gesê: *God ken julle drome se uitleg*. Met hierdie woorde bely Josef sy afhanklikheid van God. Van sy lewensgeskiedenis kan ons ook sê dat niks sonder 'n doel gebeur het nie, ook die slegte.

Al lyk ons lewensituasie op enige gegewe tydstip hoe duister, moet ons altyd onthou dat God in beheer bly. Hy gebruik selfs die slegte in sy diens om ons by daardie bestemming te bring wat Hy deur sy Seun Jesus Christus bewerk het.

Gesang 39: 1

Soeke na uitkoms eindig in tragedie

Naomi het saam met haar gesin weggetrek uit die bekende om 'n heenkome in die vyandige vreemde te gaan soek. Hulle het uit die plek van hongersnood gevlug om in die plek waar daar kos is, die dood te vind. Haar mooi verwagtinge is nie net gefrustreer nie, haar posisie het ondraaglik geword. Haar bitterheid is meer as begryplik. Ons kan onself dalk maklik in haar herken as ons 'n geliefde aan die dood moes afstaan. *Waarom doen die Here dit aan my?*, is 'n vraag wat oor die eeue heen gevra word.

In ons tyd verloor baie mense ook daaglik stelselmatig alles wat hulle oor jare bymekaargemaak het. Maar as hulle geliefdes nog by hulle is om saam met hulle die skade en skande van 'n bankrotskap deur te maak, maak dit die ellende draagliker. Dit is egter wanneer 'n mens finansiële op jou kwesbaarste is en daarby nog die dood van 'n geliefde moet verwerk, dat jy jou perspektief op die Here kan verloor. Maar juis in die oomblik van diepste radeloosheid is die Here en sy Gees ten volle by ons lewens betrokke.

Naomi se toekoms wat so ondraaglik gelyk het, is draaglik gemaak deur haar skoondogter, Rut, wat haar eie toekoms in die weegskaal geplaas het om haar by Naomi te voeg. Rut het nog die moontlikheid gehad om 'n huwelik in Moab te sluit, maar sy het die geleentheid opgeoffer om Naomi se lot volkome met haar te deel. Rut se deernis het uiteindelik Naomi se lewe draagliker gemaak. Rut was die instrument in God se hand waarmee Hy Naomi se lot radikaal sou verander.

Gesang 15: 4

8 September

Rut 1: 16-17

Sinlose opoffering van die liefde?

Die onlogiese logika van die liefde kom na vore wanneer een mens teen alle verstandigheid in, haar identifiseer met die lot van 'n ander mens en saam met die persoon 'n pad begin loop wat lyk of dit net tot die ondergang van albei persone kan lei. Rut is hier 'n Samaritaan en dit lyk of sy nie eers die geld sal hê om die herbergier te betaal vir die versorging van die een wat onder die rowers deurgeloopt het nie. Maar sy het selfloos haar rug op haar land, haar familie en haar toekoms gedraai om haar lot by dié van die bejaarde Naomi in te werp.

Jesus Christus, ons Here, se optrede is vir mense onverstaanbaar. Sy selfvergetende liefde vir skreeuende haters wat Hom laat kruisig het, is iets wat buite ons ervaringsveld lê. Ons maak eers somme voordat ons (hoogstens) na ons beursies reik om iemand te help. En as daar min in is, draai ons ons rug op die mens wat op ons hulp staatmaak.

Rut het haar toekoms geoffer en Christus het sy lewe geoffer. Christenskap is daarom vir te veel mense 'n baie duur bedryf wat lyk of dit met versigtigheid afgeweer moet word. Dalk verg die Here ook te veel van u...?

Gesang 132: 3

Is ek bruikbaar om God se genade te dra?

Die arm mense het in die tyd van Naomi en Rut die voorreg gehad om die are wat tydens die afsny van die graan geval het, op te tel. In die leesgedeelte word dit oorbeklemtoon dat Rut eintlik 'n Moabiet was. Sy was bewus van haar buitelandse status en dat sy daarom nie eens geregtig was op die behandeling waarop 'n vroulike werker kon aanspraak maak nie. Maar die goeie gesindheid van Boas het lewensruimte vir die weduwee en haar weerlose skoonma gebied. Hulle probleem om voedsel te bekom, is voortreflik opgelos deur die buitengewone voorregte wat Boas aan Rut toegeken het.

Dit is nie net die gehoorsaamheid aan die wet (ten opsigte van armes) wat 'n verskil kan maak aan iemand wat noodlydend is nie. Die gesindheid waarmee dit plaasvind, is deurslaggewend. Die lojaliteit van die mense in die geskiedenis van Rut is treffend.

'n Mens mag nie net vir jouself lewe nie. Die Here wil ons ook gebruik om sy genade aan ander deur te gee. Boas was op dié wyse vir die Here bruikbaar. Daarom het die seënwenne van Naomi (aan Boas se adres gerig) ook 'n danklied aan die Here ingesluit: *Mag hy geseën word deur die Here wat nie nalaat om sy trou aan lewendes en dooies te bewys nie.*

Gesang 225: 4

So min of so veel as moontlik

Die verantwoordelikheid vir Rut en Naomi wat Boas op hom geneem het, is 'n teken van sy gewilligheid om volgens die gebruik van daardie tyd op te tree. Dit was van 'n familielid verwag om verantwoordelikheid te neem vir die weduwee van iemand uit die familiekring wat gesterf het. Daar was 'n nader familielid as Boas, maar hy het nie vir hierdie taak kans gesien nie. Boas het moeite gedoen om al die voorskrifte stiptelik na te kom.

Daar is baie ongeskrewe reëls wat eerder vanuit die *geestelike klimaat* van die Bybel voorkom as vanuit sigbare tekste. Ons kan dit maklik ignoreer omdat dit dalk nie so uitvoerig in die Bybel opgeteken is nie. Maar in die nabyheid van die Here moet gelowiges nie die minimum probeer doen nie, maar eerder baie meer as wat na die letter van hulle verwag word. Ons optrede teenoor die Here, sy kerk en sy kinders moet 'n waardige antwoord wees op die offer van Jesus Christus vir ons sonde. Dan is selfs ons grootste toewyding maar 'n druppel in die emmer.

Gesang 74: 1-4

Is 'n ander se geluk ook my verantwoordelikheid?

Gelowige mense leef nie net vir hulleself nie. Rut se geluk en haar toekoms is in elke stap wat Boas geneem het, in berekening gebring. Hy het Rut se optrede om by sy voete te slaap, met takt hanteer gedagtig aan Rut se goeie naam. Hy het haar voor ligdag weggestuur om só haar reputasie te beskerm. Boas het nie misbruik gemaak van haar (moontlik naïewe) optrede om haarself onder sy aandag te bring nie. Elke stap wat Boas geneem het, was 'n weerspieëling van sy besondere sorgsaamheid vir die weduwee. Hy het aan Rut meer as genoeg voedsel gegee, sodat hy haar eintlik moes help om dit op haar rug te kry. Boas het die inisiatief geneem om doelbewus 'n ander se geluk te bevorder.

Van gelowiges word verwag om soms selfloos aan ander se geluk aandag te gee. Maar vandag verg ons besige lewe inspanning om by iets anders as ons eie voorspoed betrokke te wees. Ons mag egter nie nalaat om ook aan ander se geluk aandag te gee nie. Ons beweer mos dat ons getroue volgelinge van Christus is – Hy het Homself vergeet en op Golgota vir ons 'n toekoms gaan koop met sy bloed...

Gesang 238: 3

Geslagsregister ... tot by Jesus Christus

Byna terloops word daar aan die einde van Rut se geskiedenis 'n geslagsregister van Boas gegee. En die spanningslyn loop hoog as ons bekende name in die register begin herken, soos Isai en uiteindelik die latere koning Dawid. Die skrywer van hierdie geskiedenis het gereken dat die gebeure met Naomi sy hoogtepunt bereik het toe sy Obed onder haar nageslag kon reken. Maar die verrassing wat die skrywer bekendmaak, is dat ook koning Dawid uit hierdie geslag gebore is. Hoe verras sou hy gewees het as hy kon verneem dat ook die Here, Christus later uit hierdie familie gebore is.

Die Here se planne en sy versorging is altyd groter en omvangryker as wat enige mens ooit sou kon reken. Dit is groter as die verrassings wat die Bybelskrywers kon waarneem. Ook die vrede van God slaan ons asems weg. Dit gaan alle verstand te bowe. En juis in Jesus, die nakomeling van Obed, Isai en koning Dawid, is hierdie vrede en vreugde opgesluit. Naomi se bitterheid het omgeswaai in 'n vreugde wat die hele wêreld sou raak. Terwyl ons mense tob oor ons leed, is die

geboortepyne van die nuwe wêreld saam met Christus rondom ons. En ons vertolk dit te dikwels as sterwenspyne. Ons klein insig moet ons beskeie maak, sodat ons nie te veel oor ons leed kla en treur nie. Ons moet soek na God se groter doel met ons teëspoed, want na die Mara kom die Obed en die Dawid en die Here Jesus Christus en die ewige lewe saam met God!

Gesang 106: 1-4

13 September

Rut 1: 1-7

Droogte en dood

Die naam Betlehem beteken, ironies genoeg, *broodplek*. Maar die wisselvalligheid van landbou ten suide van Jerusalem het, soos talle kere in die verlede, sy tol in die tyd van Elimeleg en Naomi geëis. Daarom is die gesin gedwing om in Moab 'n uitkoms te gaan soek. Hulle het so lank daar gebly dat beide die seuns met plaaslike dogters in die huwelik getree het. Maar die ontwrigting wat Naomi met die hongersnood beleef het toe sy en haar mense alles in Betlehem moes agterlaat, was maar gering teenoor wat later gevolg het. Sowel haar man as haar twee seuns het in die vreemde gesterf. Haar kwesbaarheid as weduwee wat te oud was om weer te trou en kinders in die lewe te bring, was onbeskryflik groot. Sy het in daardie wêreld geen versorger of heenkome gehad nie. Sy het geleidelik alles verloor wat vir haar betekenis gehad het. Haar toekoms het leeg en vol ontbering voor haar uitgestrek. Daarom het die gebeure haar verbitterd gemaak.

Bitterheid is baiekeer ook ons eerste reaksie op teëspoed. Maar dan kyk ons ook maklik verby dit wat God nog vir ons laat oorbly het en waarmee die Here beplan om ons lewe houdbaar te maak. Verbittering het Naomi blind gemaak vir die feit dat die Here haar nie vergeet het nie.

Gesang 12: 1

14 September

Nehemia 1: 1-11

God kan help

Die verhaal van Nehemia is merkwaardig. Ons lees van 'n man wat 'n hoë pos beklee het en alles gelos het om sy God en sy volk te dien. Hy het meegevoel met die ballinge gehad het en was bereid om afstand te

doen van sy eie belange ter wille van sy mense. Ons lees van sy ywer en opofferings, van swaarkry en lyding, maar veral van 'n onwrikbare geloof.

Die eerste indruk wat ons van Nehemia kry, is van 'n mens wat hoor hoe swaar sy medemens kry en onmiddellik besluit om iets daaraan te doen. Hy begin ook reg, hy begin by die Een wat kan help: Hy wend hom na God!

Die treffendste woorde in sy gebed is nie die beroep op God om te help nie, maar die uitroep van swakheid en afhanklikheid: *Ook ek en my familie het gesondig*. Hy besef dat indien hy wil help, hy God se krag nodig het. Maar hy besef ook dat hy nie kan aanspraak maak op God se hulp nie - hy het God se genade nodig! Daarom bely hy sy skuld en vra hy God om vergifnis en genade en daarom het hy geslaag in sy voorneemens.

Ons hoor vandag ook baie van ons naaste se nood. Miskien word ons ook soos Nehemia daardeur aangegryp en wil dadelik begin om iets daaraan te doen. Maar dan moet ons ook soos Nehemia reg begin en God om sy genade en krag vra, en nie net op onself staatmaak nie. Dan sal ons verhaal ook opgeskryf word as 'n suksesverhaal.

Gesang 217: 1

15 September

Nehemia 2: 1-20

Ek het 'n skietgebed opgestuur

Vader help my tog!, is moontlik die kortste gebed, maar die een wat die meeste deur mense gebid word. Miskien is dit ook die gebed wat ons die eerlikste bedoel!

Nehemia het wel voor die tyd tot God gebid en Hom om hulp gevra. Hy het sekerlik ook geglo dat God hom sal help. Maar hier in die oomblik van waarheid bid hy opreg en met oorgawe, asof alles nou van God afhang. As dinge nou verkeerd loop, is dit verby! Hy het 'n skietgebed na God opgestuur en dit het die verskil gemaak. Ons lees dat die koning ag geslaan het en dat dinge vir hom reg verloop het.

Dit is vandag nog so dat as ons in die moeilikheid beland en bang word, ons na God roep om hulp. En as ons terugkyk oor ons lewe, is dit nie verbasend hoeveel keer God ons juis dan gehelp het nie? Miskien lê die geheim in die opregtheid waarmee ons hierdie klein gebede bid. Miskien moet ons meer skietgebede opstuur, en minder 'n stortvloed van woorde gebruik soos wat Jesus ons ook in Matteus 6: 7 leer. Miskien wil die Vader hê dat ons elke klein insident van elke dag van ons lewe met Hom moet deel. Kom ons bid dan meer skietgebede!

Gesang 59: 1

God se hand

Dit voel soms vir ons of ons blootgestel is aan die hardheid van die lewe. Dit voel dan asof ons alleen in die fel son staan sonder enige skuiling. Miskien is dit iets wat gebeur het waardeur ons bedreig voel of miskien is dit as gevolg van 'n terugslag wat ons gehad het. Maar dit is altyd 'n gevoel van weerloosheid wat ons in sulke omstandighede ervaar.

Nehemia het ook weerloos gevoel toe hy sy saak voor die koning gestel het. Die koning kon hom maklik vervies het en dan sou Nehemia baie probleme gehad het. Die koning kon hom weggestuur het sonder enige hulp, en dan was sy sending gedoem. Maar dit het nie gebeur nie, want die koning het sy versoek toegestaan. Dit is juis in 'n oomblik van oorwinning dat 'n gelowige 'n sug van verligting slaak en God dank. En as 'n mens terugkyk, weet jy: God het sy hand oor jou gehou.

Miskien moet ons minder twyfel oor God se hand. Selfs al sou ons weerloos voel, moet ons onthou dat God sy hand altyd oor ons hou. Ons is nooit uitgelewer aan die felheid en ongenaakbaarheid van die lewe nie! Dit is eers by die besef hoeveel keer God al sy hand oor ons gehou het, dat ons geloof regtig begin groei. Kom ons onthou dat ons eintlik altyd in die skadu van God se hand leef.

Gesang 62: 3

Bereidwilligheid tot nederige werk

Die hele hoofstuk van Nehemia handel oor wie wat gebou het aan die muur om Jerusalem. Maar iewers tussen al die statistiek is daar 'n eg menslike opmerking: Jeremia sê dat almal gehelp het, behalwe die vooraanstaande mense; hulle was nie gewillig om swaar werk te doen vir hulle Here nie. Is dit nie sprekend van die gesindheid wat ons openbaar nie! Die oomblik wanneer ons belangrik is en 'n posisie in die samelewing beklee, wil ons nie meer gewone harde werk doen nie. Of ons nou 'n posisie by die werk, of in die skool of in die gemeenskap beklee, ons begin alte gou onself as te belangrik vir sogenaamde minderwaardige werk te beskou.

Maar daar is 'n paar dinge wat ons uit die oog verloor: *Eerstens* vergeet ons dat dit die Here is wat aan ons die gawes gegee het om 'n posisie te bereik. My geld, my titel, my alles kom van die Here af, en ek

moet nooit dink dat ek sonder die Here kan leef nie. Hy het my dalk juis dié dinge in die lewe laat bereik, sodat ek vir Hom iets kan beteken. En as ek dan nie bereid is om vir Hom te werk nie, kan Hy maklik alles van my wegneem! *Tweedens* moet geen werk vir my te onbenullig wees nie. Ek moet ook bereid wees om minderwaardige werk te doen as dit ter wille van my God en my medemens is.

Gesang 190: 1, 2, 4

18 September

Nehemia 4: 1-23

Om te bly bou

Soms slaan ons 'n koers in wat baie kritiek of moontlik spot ontlok. Soms moet ons teen die algemene en populêre opvatting in 'n standpunt huldig wat vir ons baie hartseer en minagting op die hals haal.

So was dit ook met Nehemia en sy bouers. Die heersende leiers van daardie tyd het kennis geneem van waarmee Nehemia besig was. Hulle het onder mekaar, maar ook teenoor Nehemia gespot. Dit was sekerlik baie demoraliserend vir Nehemia en sy bouers, want om die mure rondom Jerusalem te bou, was 'n bietjie vergesog! Dit was sekerlik nie baie logies om 'n ou stad wat verslaan is weer op te bou nie. Maar vir Nehemia en sy bouers was dit 'n geloofsdaad. Hulle het die Here gevra, en hulle het geglo dat dit sy wil is. Op die ou end het die geskiedenis bewys dat die menslik onlogiese daad God se wil was!

As ons soms teëstand kry met dinge waarin ons vas glo, kan ons maar by ons standpunt bly. Veral as dit gaan om dit wat ons glo, moet ons bly bou ten spyte van die spot van mense. Miskien is ons geloofsoortuigings nie altyd so populêr nie, maar laat ons bly glo en aanhou bou aan dit waarin ons glo!

Gesang 258: 1

19 September

Nehemia 4: 1-23

Troffel en swaard

Dit kan maklik gebeur dat as jy onder druk kom, jy moed opgee en ophou waarmee jy besig is. Miskien is dit dalk selfs iets waarin jy vas glo, maar die teëstand daarteen word net te groot vir jou en jy kry die gevoel dat jy maar moet boedel oorgee.

Miskien het Nehemia en die bouers van die muur om Jerusalem soms ook so gevoel. Maar omdat hulle geglo het dat dit God se wil is en dat

hulle die regte ding doen, het hulle nie moed opgegee nie. Hulle het met die een hand gewerk en met die ander hand 'n wapen vasgehou. Hulle het langsaam gevorder, en dit was seker ook nie maklik nie, maar hulle het nie moed opgegee nie en bly bou. En die merkwaardige van die verhaal is dat hulle teen alle verwagtinge in, die muur klaar gebou het!

Miskien is dit vir ons 'n teken: As ons vir God iets doen, kan ons teenstand verwag, maar ons moet nie ophou nie. Soms moet ons bereid wees om eers ons bouwerk te laat en te verdedig, om dan weer later te bou. Waarvan ons wel seker kan wees, is dat indien ons God se werk doen, Hy ons nie sal laat los nie. Hy sal ons in ons verdediging help en ook met die bouwerk aan sy koninkryk!

Gesang 333: 1, 4

20 September

Nehemia 5: 1-19

Uitbuiting van volksgenote

Miskien is die verhaal wat in Nehemia 5 opgeteken is vir ons vandag direk van toepassing. In die moeilike ekonomiese tye waarin ons vandag in Suid-Afrika leef, is daar ook talle mense wat hulle werk verloor en só behoeftig raak dat hulle broodsgebrek lei. Talle mense dompel hulle in die skuld, wat daaraan te wyte is dat volksgenote wat dit nie verdien het nie, in gemaklike tye gepamperlang is. Maar die feit is dat arm mense in moeilike tye armer word en ryk mense ryker. Wat moet ons daarvan sê?

In die verhaal van Nehemia sien ons dat dit onder Nehemia se aandag gekom het dat sy volksgenote armer word en dat sommige vooraanstaande burgers en ampsdraers ryker word. Hy het nie gaan mooipraat en aalmoese van die rykes gevra nie, maar hy het die onreg aangespreek. Nehemia het reguit vir die rykes gesê dat hulle hulleself ten koste van die armes verryk. Maar wat miskien interessanter is, is dat hy vir hulle gesê het dat hulle eerbied vir God moet hê! Want as 'n mens eerbied vir God het en besef dat alles op aarde deur Hom aan ons gegee is, sal jy bereid wees om te deel. As 'n mens besef dat alles uit God se hand kom, sal jy dankbaar wees en bereid wees om jou medemens te help. Ons lees ook in die laaste deel van hoofstuk 5 dat Nehemia nie net gepreek het nie, maar ook die voorbeeld gestel het. Hy het minder gevra as waarop hy geregtig was, ter wille van sy volksgenote.

Ons wat vandag voldoende het, moet ook eerbied vir God hê, ons moet ook bereid wees om te deel. Ons moet ook bereid wees om met minder klaar te kom, sodat ander wat nie het nie, kan ontvang.

Gesang 40: 1, 4

Die leuen in diens van die teenstanders

Nehemia het ondervind dat die leuen in verskillende gestaltes teen hom en Israel ingespan is in 'n poging om hulle in die vervulling van hulle roeping te verydel.

Eerstens is die leuen onder die dekmantel van vriendskap aangewend. Lees weer in verse 2 tot 4 hoe Sanballat, Tobija en Gesem hulle valslik as Nehemia se welmenende vriende voorgedoen het wat met hom wou beraadslaag, terwyl hulle in werklikheid net een goddelose doel voor oë gehad het, naamlik om hom kwaad aan te doen.

Tweedens is die leuen in die vorm van valse gerugte gebruik. Lees weer verse 6 tot 9 waar beskryf word hoe vyandige dinge denkbeeldig gefabriseer is en valslik vir Nehemia in die mond gelê is ten einde hom bang te maak, op die vlug te jaag en sy werk te skaad of te verydel.

Derdens is die leuen, geklee in die vorm van 'n godsdienstige gedaante, aangewend. Lees weer in vers 10 hoe Nehemia se vyande onder die vrome voorwendsel van 'n samekoms in die huis van die Here, gepoog het om hom in sy werk te dwarsboom. Die godsdienst moes die middel word om hom van sy plan vir sy land en volk te laat afsien.

Ten spyte van die vyand se subtile pogings lees ons in vers 15: *Die muur is voltooi...* Hieruit leer ons dat roepingsvervulling moontlik is te midde en ten spyte van teenstand, verdagmaking en valse beskuldigings van watter aard ook al. Laat ons bid om ons roeping getrou na te kom, ongeag vyandige aanslae van buite of vanuit die binnekring.

Gesang 258: 1

Die mens is nie net 'n individu nie

Nie een van die 42 360 persone wie se moeilike en vreemde name in die lys in hoofstuk 7 verskyn, word as 'n losstaande individu geregistreer nie; elkeen word in een of ander gemeenskapsverband vermeld. So word daar na hulle verwys as kinders van dié of daardie familie; as inwoners van hierdie of daardie dorpie; as burgers van Israel; as lidmate van die kerk. Hoewel hulle individue was, was hulle ook terselfdertyd gemeenskapswesens wat in bepaalde gemeenskapsverbande geregistreer kon word.

Wat in die lewens van individue afgespeel het, het ook 'n uitwerking op hulle gemeenskappe gehad, en wat in die gemeenskappe afgespeel

het, het weer 'n uitwerking op die lewens van die individue gehad. Die feit dat hierdie persone hulle in ballingskap bevind het en reeds 141 jaar in Juda was, was nie hulle skuld nie. Hulle ballingskap was te wyte aan hulle voorouers. Dat hulle kinders egter voortaan in Jerusalem en in Juda gebore sou word, was weer te danke aan die feit dat die klomp mense waarvan ons in hoofstuk 7 lees, uit die ballingskap na Jerusalem teruggekeer het. So het hulle kinders ook weer gedeel in dit wat hulle in die gemeenskap voorafgegaan het.

Die Skrif is vol voorbeelde hiervan. Ons is nie net individue nie, maar ook gemeenskapswesens. Daar is 'n direkte verband tussen die lewe van die individu en die gemeenskap en hulle oefen wederkerig invloed op mekaar uit. Wat ons doen of nie doen nie, ons plignakoming of pligversaking, ons goeie werke of ons sondes bly nooit net tot onself beperk nie. Was dit maar so! Helaas, ons skaduwees val dikwels dwarsoor ons gemeenskap. Lees wat sê Paulus hieroor in 1 Korintiërs 12: 20-25.

Gesang 34: 1, 5

23 September

Nehemia 8

Die volk luister na die Woord van God

Wanneer 'n mens Nehemia 8 aandagtig lees, val dit op dat daar nie minder nie as elf maal melding gemaak word van die feit dat die *hele volk* opgetree het. Die hele volk het versoek om die Woord te hoor en die hele volk het geluister na die Woord. In vers 4 lees ons hoe aandagtig hulle geluister het en in vers 6 hoe almal opgestaan en eerbiedig en met ontsag geluister het. Hulle het entoesiasties geluister, vir ure en ure aaneen!

Hoe luister ons na die Woord van die Here, of moet ek vra: Luister ons nog wel na sy Woord? Het Skriflesing en prediking nog enige sin en betekenis vir ons?

Vir hoogwaardigheidsbekleërs het ons eerbied. En vir die Here en sy Woord? Ons kan entoesiasties raak oor sport en ontspanning, oor vakansieplanne of uitsprake van politici. Maar raak ons ook entoesiasties oor wat die Here te sê het, oor sy huis, sy werk, sy Woord, oor 'n persoonlike ontmoeting met Jesus Christus, die vleesgeworde Woord?

Hoe wonderlik sal dit wees as die opskrif van hierdie dagstukkies ook ten opsigte van ons volk geskrywe kon word: *Die hele volk luister na die Woord van God.*

Gesang: 306: 1

Verbondsvernuwing met God

Israel het by die aanhoor van die Woord onder die besef van hulle sondes en oortredinge gekom en in verootmoediging voor God gebuig. Maar dit is nie al nie. Hulle het ook bewus geword van die feit dat die Here bepaalde opdragte en be vele aan hulle gegee het en dat Hy van sy verbondsvolk 'n bepaalde gedrag verwag. Onder hierdie besef het die volk ná die verootmoediging oorgegaan tot verbondsvernuwing (hoofstuk 9 en 10).

Verbondsluiting begin by die huisgesin en verbondsvernuwing moet ook altyd weer by die huisgesin plaasvind. As vaders, moeders en kinders, as verbondsgesinne, moet ons telkens in God se Woord soek na sy wil en dit daagliks beoefen.

Die verbond van die Here het ook be vele wat betrekking het op die samelewing. Ons lees in hoofstuk 10: 30: *Ons sal ons dogters nie met die heidenvolke laat trou nie en hulle dogters nie met ons seuns nie.* Vir die verbondsvolk (van beide die ou en nuwe verbond) geld dit dat gelowiges en ongelowiges in die huwelik nie in dieselfde juk saamtrek nie (2 Kor 6: 14). Daarom het Israel hier by die verbondsvernuwing weer die verbod op gemengde huwelike van gelowiges en ongelowiges streng toegepas.

Hoe ligtelik gee ons soms toe dat ons kinders in die huwelik tree met ongelowiges; sodoende bring ons geloof en ongeloof saam onder een dak. Tog verwag ons steeds die seën van die Here. Ons moet meer erns maak met huweliksluiting deur dit by ons kinders in te skerp dat verbondskinders juis in die verbondslinie moet trou, gelowige met gelowige, en ons moet hulle waarsku teen ondertrouery oor die geloofsllyn heen.

Gesang 338: 1, 2

Die vestiging van mense

Nehemia 11 sluit aan by hoofstuk 7: 4. Nehemia was bekommerd oor die klein inwonertal van Jerusalem en wou dit herbevolk. Die leiers het reeds in Jerusalem gewoon en deur die lot is beslis dat tien persent van die plattelandse bevolking na Jerusalem moes verhuis.

Die vestiging van mense is 'n aktuele saak. In Nehemia se dae was dit aktueel en so ook deur die loop van die geskiedenis; in ons dag is dit uiters aktueel. Dit is 'n saak van beide nasionale en internasionale be-

lang. Hoe worstel die klein staatjie van Israel nie vandag met hierdie probleem nie: die vestiging van Jode en Arabiere in vreedsame naasbestaan. Hoeveel bloed het nie al in Libanon gevloei nie. Duisende mense moes met hulle lewens boet in 'n poging om 'n vreedsame vestiging van Christene en Moslems in Bosnië moontlik te maak.

Hier in Suid-Afrika is die vestiging van verskillende volke – elkeen in hulle eie reg ten einde vreedsame naasbestaan moontlik te maak, een van die grootste landsvraagstukke. Hoe moet mense gevestig word ten einde in hulle eie belang en in belang van die groter Suid-Afrikaanse gemeenskap die gelukkigste naasbestaan moontlik te maak?

Dit is belangrik dat waar ons ook al woon, die Here sy hand seënnend daaroor sal uitstrek. Hy kan ook van ons huis 'n oord van ware, blywende huweliksgeluk, van liefde en vrede, van voorspoed en vreugde maak. Dit moet die begeerte van ons harte wees en ons moet biddend daarna soek: Dat die Here my huis sal seën, of dit 'n plek van my keuse is of nie.

Gesang 336: 1

26 September

Nehemia 12

Die inwydingsfees

Dwarsdeur die boek Nehemia val dit op hoe hard Israel gewerk het aan die heropbou van die muur. Hulle het gewerk ongeag teenstand en ontmoedigende omstandighede; hulle het volhardend gewerk totdat daar van die muur gesê is: *Die muur is voltooi binne 52 dae*. Maar daar is iets in hierdie boek wat 'n mens nog meer opval, naamlik Israel se diepe afhanklikheid van en vertroue op God! Hoe harder Israel gewerk het, hoe meer het hy sy vertroue in die Here gestel; hoe groter sy taak was, hoe groter was sy afhanklikheid van die Almagtige.

En hier by die inwyding van die muur is dit die een ding wat bo alles uitstaan – dat God in die middelpunt van die inwydingsfees staan. Nêrens lees 'n mens dat Israel homself gelukkigewens het met wat hy in so 'n kort tydskope bereik het nie. Israel het in homself geen grond vir enige roem hoegenaamd gevind nie, maar wel rede tot verootmoediging, belydenis, reiniging. By hierdie inwydingsfees, hierdie nasionale fees, het Israel al die eer aan God gegee.

Staan God ook in die middelpunt van ons volksfeeste en godsdienstige feeste? Dit is waar dat ons ons feeste met Skriflesing en gebed open. Maar hoeveel van die res van ons feeste word nog onder die sambreel van Skriflesing en gebed bedek. Hoeveel van die vraag kan nog onder die vlag van die eer van God seil? Kom ons plaas God weer in die middelpunt as die Een uit wie, deur wie en daarom tot wie alle dinge moet wees!

Gesang 33: 1

Keer terug na die Woord

Toe Israel die bouery voltooi en feesgevier het, was daar oënskynlik geen stryd meer nie en het alles baie gunstig gelyk. Maar Israel het in die strik getrap deur roepingsontrou te wees. Kort voor lank was die tempeldiens, die sabbat en die verbondstrou in jammerlike verval.

Nehemia laat blyk dat die grondliggende rede vir hierdie insinking en verval by Israel gebrekkige omgang met die Woord van God was.

Dit tref 'n mens dat toe die teruggekeerde ballinge weer na die Woord van die Here begin luister het, hulle sommer drie uur en langer op 'n slag geluister het. Gaandeweg is egter minder uit die Woord voorgelees en is die leringe daarvan vergeet en nie meer toegepas nie.

Die Woord van die Here is altyd die waterskeiding vir sy kinders – in alle geslagte, ook vir ons in Suid-Afrika. Psalm 36: 10 sê dit is alleen in sy lig wat ons die lig sien. Ons roepingsgetrouheid of roepingsontrouheid kan telkens teruggevoer word na ons omgang met die Woord van die Here, met Jesus Christus, die lewende Woord. Wanneer ons nie meer gereeld met Jesus Christus en sy Woord omgang het nie en Hom nie meer bo alles liefhet nie, nie meer die dag van die Here heilig nie, maar dit vir ons belange opeis, val ons in die versoeking om oor die verbondslinie heen met ongelowiges in die huwelik te tree, sodat ons kinders hoe langer hoe meer 'n taal praat wat vreemd is aan die lewe van die gelowige en nie meer *die taal* van gelowiges ken en liefhet nie.

Gesang 306: 3-4

God is in beheer van die geskiedenis

Hierdie eerste hoofstuk dien as inleiding tot die boek. In hierdie gedeelte word beskryf hoe die verskillende stamme die land Kanaän ingeneem het. Ons lees eerstens van die optrede van die stamme Juda en Simeon. Daar word beskryf hoe hulle sekere stede ingeneem het, maar ook dat hulle somtyds nie suksesvol was nie. Verder word die veldslae van die Josefstam, Manasse, Efraim, Sebulon, Aser en so meer beskryf.

In die beskrywing is daar veral twee sake wat vir ons belangrik is. In die eerste plek word weer eens beklemtoon dat God in beheer is en dat dit Hy is wat die vyand in hulle hand gegee het. Maar in die tweede plek is dit belangrik om raak te sien dat nie al die stede ingeneem is nie. Die

beloofde land is ingeneem, maar nie ten volle nie. Dit is belangrik vir die verstaan van die res van die boek en die verhouding tussen God en sy volk.

Wat kan ons as gelowiges leer uit so 'n inleidende hoofstuk? Dit bevestig opnuut vir ons dat God getrou is en sy beloftes nakom en dat Hy as Almagtige in beheer van die geskiedenis is. Daarom sal dit dwaas van ons wees om nie ons vertrouwe op Hom te stel nie, veral in die lig daarvan dat ons ook in baie onstabiele tye lewe. Ons hoef dus nie bevrees te wees om die pad vorentoe te loop nie, aangesien ons lotgevalle ook in die hand van die almagtige God is wat in beheer van die geskiedenis is.

Gesang 39: 1-3

29 September

Rigters 2: 1-10

Die wil van God teenoor die wil van die mens

Ons is so geneig om ons eie kop te volg en te vergeet om eers na die wil van die Here te vra. Die tendens vandag is dat die wil en die regte van die mens vreeslik beklemtoon word, soms ten koste van die wil van God. Daarom is dit insiggewend dat God in hierdie gedeelte geopenbaar word as iemand wat ongehoorsaamheid nie kan verdra nie.

In hoofstuk 1 het ons gelees dat die stamme nie al hulle veldslae gewen het nie. In hierdie gedeelte word dit duidelik waarom: **Die volk was ongehoorsaam**. God herinner hulle daaraan dat Hy aan hulle voorvaders beloof het om nooit sy verbond te verbreek nie, maar dan moet hulle ook hulle deel van die verbond nakom. Ten spyte van God se eis het die volk nogtans verdrae met die inwoners van die land gesluit. Daarom het God besluit om nie die vreemde nasies weg te dryf nie, maar om hulle en hulle gode as strik vir die volk te gebruik. Want ongehoorsaamheid is 'n gruwel in sy oë.

Dit is dus noodsaaklik dat ons as gelowiges seker sal maak dat ons nie in die strik trap om die wil van die mens bo gehoorsaamheid aan God te stel nie. Kom ons probeer om gehoorsaamheid aan God se Woord eerste in ons lewens te stel, veral in die veranderende omstandighede wat ons in hierdie tyd beleef.

Gesang 66: 1, 3

Ontrou aan die verbond

God het met die mens 'n verbond gesluit, ons kan amper sê 'n kontrak gesluit. Hy bly getrou aan die verbond, maar verwag dieselfde van sy volk, anders is die verbond nie geldig nie. Dit was egter nie altyd die geval met die volk gewees nie. Hier word vir ons 'n patroon uitgelig wat ons telkens in die verhale van die verskillende rigters vind: Die volk was ongehoorsaam, waarna God hulle gestraf het deur hulle aan die vyande uit te lewer.

Die volk was ongehoorsaam deurdat hulle afgode gedien het. Maar die eintlike sonde word in vers 20 beskryf, naamlik dat hulle ontrou aan die verbond was. God is getrou aan die verbond, daarom verwag Hy van sy volk om ook hulle deel van die bepalings na te kom. Ook ons as gelowiges, die volk van die nuwe verbond, moet seker maak dat ons nie ontrou is nie. Ons kan dit net op een manier doen, en dit is om vas te staan en te volhard in die geloof. En dit sluit in dat ons getrou sal wees in ons diens aan God en dat ons Hom alleen sal dien.

Gesang 42: 1, 2

Genade op genade

In hierdie gedeelte lees ons van drie rigters, naamlik Otniël, Ehud en Samgar. Die patroon wat vroeër geïdentifiseer is, kom hier duidelik na vore. Die Israeliete het gedoen wat verkeerd is in die oë van die Here en Hy het hulle oorgegee in die mag van die vyand. Maar in hulle nood het hulle tot God geroep en elke keer het Hy gehoor gegee aan hulle smeekbede en 'n rigter gestuur om hulle te bevry.

Otniël se verhaal word baie kort vertel en na Samgar word eintlik net in een versie verwys. Ehud se verlossingsdaad word in meer besonderhede weergegee. Sy verhaal kan amper as bloeddorstig beskryf word, ingekleur met 'n tikkie humor. Maar wat in hierdie drie verhale uitstaan, is die genade van God. Genade wat telkens weer na vore kom wanneer die ongehoorsame en weerbarstige volk na Hom roep. Hy skenk genade op genade, en dit is die wonder van God se liefde. Dit is genade en liefde waarin ons ook deel het, met die kruisdood van Jesus Christus as hoogtepunt. Daarom moet die besef van sy genade ons daartoe oproep om te sorg dat ons nie ook so maklik in ongehoorsame ontrou verval nie, maar daarna sal trag om getrou te wees, selfs wan-

neer dit met ons goed gaan. Aan die ander kant dien dit vir ons tot groot troos dat ons ons met vrymoedigheid telkens weer na God kan wend, in berou en verootmoediging, wanneer ons bewus word van ons sondigheid. Want ook vir ons bejeën Hy met genade op genade!

Gesang 353: 1, 5

2 Oktober

Rigters 4

God se redding is volkome

Ons glo en bely dat God almagtig is. Daarom is Hy ook in staat om die heidennasies te gebruik om die volk Israel te straf, en om hulle dan weer te verslaan om Israel te bevry indien hulle berou toon.

Hierdie vermoë van God om die gebeure in 'n bepaalde rigting te stuur, word baie mooi geïllustreer in Rigters 4. Hy het Debora en Barak gebruik om die volk te bevry, maar omdat Barak nie ten volle op God vertrou het nie, het hy nie die eer vir die oorwinning gekry nie, want Sisera is aan 'n vrou uitgelewer. Barak wou nie gaan indien Debora hom nie sou vergesel nie.

Dit is kenmerkend van die mens om so kleingelowig te wees en nie sy vertrou op God en sy beloftes alleen te plaas nie. Daarom het God dit so beskik dat Sisera kon ontvlug en dat hy deur Jael gedood is. Hierdie aanvoerder kon Barak se hele mag ontvlug, maar hy kon nie vlug vir die volvoering van God se heilsplan nie. Net so het God sy heilsplan in Christus voltrek deur die kruisiging en opstanding.

Ons moet daarom daarteen waak om nie ook kleingelowig te wees nie, maar om ten volle op God en sy beloftes te vertrou. Ons moet nie so vashou aan die aardse lewe en ons aardse belange, asof ons nie daarsonder kan nie. Ons moet ons vertrou op God plaas en ons vir sy koninkryk beywer, in die wete dat sy heilsplan volvoer sal word ongeag wat rondom ons gebeur.

Gesang 5: 1, 2

3 Oktober

Rigters 5

Loof God vir sy reddingsdade

Die verhaal van Debora en Barak handel oor God wat die oorwinning oor hulle vyande behaal het. Ná die oorwinning het Debora 'n lied toeer van die Here gesing. Dit was 'n tipiese handeling in daardie tyd naamlik dat 'n vrou 'n oorwinningslied sing nadat 'n oorwinning behaal

is. Hierdie lied is een van die oudste gedeeltes wat onveranderd aan ons oorgelewer is. Dit is ook 'n mooi voorbeeld van Hebreeuse poësie. In die lied word die eer aan God gegee vir die oorwinning. Dit begin met 'n oproep om die Here te loof, gevolg deur 'n lofprysing, en daarna word die gebeure beskryf. Dit eindig met 'n verwensing en seënbede.

Ons as gelowiges van die nuwe verbond dien God ook omdat Hy in Christus die oorwinning oor die Bose behaal het. Daarom moet ons ook daarin volhard om Hom te loof en te eer vir daardie oorwinning wat Hy om ons ontwil behaal het. Ons moet Hom loof en eer met ons hele hart, hele siel, hele verstand en met al ons kragte. Dit beteken dat ons hele lewe, ook ons daaglikse lewe, moet strek tot eer van die Here en moet dien as 'n lofprysing van sy Naam.

Gesang 190: 1, 3, 5

4 Oktober

Rigters 6: 13-24

God roep!

Miskien het u al in u lewe getwyfel of u belangrik in die oë van God is of dat God u kan of wil gebruik. Ons lees iets hiervan raak in die lewe van Gideon. Die Here gee ag op die hulpgeroep van sy kinders en roep vir Gideon om die volk teen die vyand te lei. Hy is 'n gewone man, geen vooraanstaande of iemand met besondere vermoëns nie. Daarby is die familie waaraan hy behoort, van die armste in Manasse en het hy van al sy broers die minste aansien.

Maar voor God is almal ewe belangrik en Hy gebruik hierdie arm man van min aansien om sy volk te red en Hy verhef hom tot 'n man van aansien. Die Here gebruik nie net leraars en kerkraadslede om sy werk te doen nie. Hy gebruik elke gelowige, elke kind van Hom. Sonder mekaar is ons tog geen kerk en kan daar geen gemeente wees nie. Ons het mekaar nodig om mekaar te ondersteun, te bemoedig en in die geloof te versterk. God gebruik elkeen van ons in sy besondere lewewêreld. Die geskiedenis van Gideon getuig daarvan dat God omgee vir sy mense, elkeen is vir Hom belangrik. Hy gebruik gewone mense en werk deur sy Gees ook in ons.

Die lewe en werk van Jesus Christus bevestig dat God nie wil hê dat iemand verlore moet gaan nie. En aan elkeen wat Hy geroep het, elkeen wat 'n Christen is, gee Hy 'n geestelike tuiste, 'n werk en woonplek, waar elkeen 'n taak het om te verrig. Daarvoor kan ons Hom alleen maar dank.

Gesang 222: 1, 4

5 Oktober

Rigters 6: 11-24; 34-40; 7: 9-15

Gideon se reaksie

Het u al ooit daaraan getwyfel dat God bestaan, dat Hy help, dat Hy u sal help? Om te twyfel, gebeur so gou en so maklik. Trouens, die meeste van ons het al sulke tye beleef. Gideon spreek ook sy twyfel uit wanneer hy met die Engel van die Here praat: *Ekskuus, meneer, maar as die Here by ons is, waarom kom al hierdie dinge oor ons?* Hy het ons voorvaders jare gelede gehelp, maar nou is daar van God se hulp geen teken nie! Want Gideon moet, soos die res van die volk, wegkruip en allerlei desperate pogings aanwend om aan die lewe te bly.

Maar God laat nooit sy kinders in hulle twyfel nie. Hy kom tot hulle redding; Hy skenk die geloof. Daar kom wel dae en nagte wat daar gestry en geworstel word met al die dinge waaroor ons twyfel, maar God gee telkens uitkoms.

Die Here ken sy kinders en Hy weet dat allerlei dinge op ons pad kom wat ons laat twyfel. Hy verseker Gideon telkens van sy hulp en bystand. Twee keer doen Hy dit deur dit van aangesig tot aangesig vir hom te sien en Hy bevestig dit deurdat hy die offer wat Gideon voorberei het, aanneem. Die Here bemoedig hom deur die teken van die dou wat Gideon van die Here vra. Die Here gee ook vir hom 'n verdere teken deur die droom wat die Midianiet gehad het, dat Hy met hom is en aan hom die oorwinning gee.

Die Here is 'n geduldige en liefdevolle God. Selfs ten spyte van Gideon se negatiewe en aanmatigende reaksie verseker die Here hom telkens van sy hulp. Ons kan selfs deur ons twyfel heen op God vertrou, want Hy gee vir sy kinders die uitkoms!

Gesang 167

6 Oktober

Rigters 6: 25-32; 7: 1-8

God se opdrag

Dat Gideon 'n moeilike taak gehad het wat eise aan sy geloof gestel het, is baie duidelik. Hy moes begin deur eers sy eie huis skoon te maak en die altaar wat sy pa vir Baäl gebou het, af te breek en die gewyde paal af te kap. Hy het geweet dat dit die mense van die dorp in opstand sou bring en dat dit sy dood kon beteken. Hy het egter gedoen wat God gevra het en die Here het dan ook die uitkoms beskik sodat die volk hom reeds begin vertrou het.

Toe hy al die manskappe bymekaar laat kom het, het daar 'n groo

leër vergader. Die Here het hom beveel om diegene wat bang is, terug te stuur en 22 000 man het teruggegaan huis toe. Dit moes hom al klaar bekommerd gemaak het, want slegs 10 000 het oorgebly. Die Here het hom nie bemoedig deur vir hom te sê dat hierdie manskappe genoeg sou wees om drie van die vyand op 'n slag aan te vat nie. Nee, die Here het hulle verder gesif sodat daar net 300 man oorgebly het teenoor 'n geweldige oormag. Die vyand was ontelbaar. Die skrywer sê hulle was soos sprinkane. Maar telkens het die Here hom bemoedig en het die Gees van die Here van Gideon besit geneem en het God hom die oorwinning gegee soos Hy gesê het!

Die boodskap is duidelik. God beskik, Hy gee die oorwinning vir sy kinders. Hy gee ook die krag, die gawes, die bemoediging waar sy kinders dit nodig het. Kom ons vertrou ons lewe, vertrou vir alles op Hom, die Almagtige. In sy hande is ons veilig.

Gesang 41: 2, 4

7 Oktober

Rigters 6: 1-10; 8: 1-3 en 22-35

God vra gehoorsaamheid

Daar het groot dinge in die lewe van Gideon en die volk Israel geskort. Eers nadat dit baie sleg met hulle gegaan het, ná 7 jaar het die volk tot die Here geroep om hulp. Hulle het wel saamgestaan in die oorlog, maar 22 000 man het van angs omgedraai huis toe nadat die Here uitkoms belowe het! Die oorlog was skaars verby of hulle het onder mekaar geveg omdat hulle jaloers op mekaar was en dit vir elkeen net om sy eie aansien en belange gegaan het.

Wanneer die Engel met Gideon praat, word dit duidelik dat daar feitlik geen kommunikasie, geen verhouding tussen hom en God bestaan het nie. Toe die Here hom tot diens geroep het, was hy vol verskonings. Die volk het hom die koningskap aangebied en ewe vroom het hy gesê dat hy dit nie kon aanvaar nie, want God is hulle Koning. Maar net daarna het hy van elkeen 'n oorring gevra wat hy as buit geneem het en 'n afgodsbeeld daarvan gemaak. So het hy as rigter, as geestelike leier, die volk na God gelei, maar toe het hy hulle weer weg van God af gelei agter afgodsbeelde aan.

Ons moet daarteen waak om God nie net in ons nood te ken nie. As ons werklik in Hom glo, moet ons Hom te alle tye ken en dien. As sy kinders, vra Hy van ons gehoorsaamheid, om te leef volgens sy wil. As Christene leef ons ook vanuit die belofte dat Hy altyd by en met ons is. Mag God ons help dat ons Hom sal ken in al ons weë en nie net in noodpoed nie.

Gesang 28: 1, 2, 7

Onreg seëvier nooit

Waar dit aanvanklik lyk of God toelaat dat onreg en skandelikhede voortgaan, laat Hy op die ou einde reg geskied. Hy het vir Abimelek toegelaat om drie jaar te regeer, drie jaar waarin daar geleentheid tot berou en inkeer was. Abimelek het egter net op sy ou weë voortgegaan.

Abimelek is nie so ver van ons verwyder as wat ons graag wil glo nie. Daar het so baie dinge in sy lewe gebeur wat ook waar is van ons eie lewe. Hoeveel keer het dit nie al gebeur dat ons graag iets wil hê of wil bereik en dan ander in die proses seermaak om dit vir onself te verkry nie. Dan is ons baie vinnig om te sê elke man vir homself. In die naja-ging van ons eie geluk maak ons soveel ander ongelukkig. Ons het dit al almal die een of ander tyd ten koste van ons ouers, wederhelf of kin-ders gedoen, en meer dikwels teenoor kollegas en werknemers.

Ons is so dikwels afgunstig op dit wat ander mense het en doen. Dan praat ons kwaad van mekaar en veroorsaak verdeeldheid en vyandskap. Dit is dinge wat in ons eie kerk en gemeentes gebeur, selfs onder kerkraadslede!

Ons hoef nie meer soos Abimelek dit wat ons nodig het, van ander te gryp nie. As God se kinders gee Hy vir ons alles wat ons nodig het. Hy voorsien nie net in ons behoeftes nie, maar vergewe ons ons sondes en gee ons die lewe.

Daarom behoort ons lewe te spreek van meelewing, goedgesindheid en verdraagsaamheid. Ons kan geduld met mekaar hê en mekaar vergewe, juis omdat ons uit die genade en liefde van die Here leef. In alles wat ons doen, moet ons dit van harte doen, soos vir die Here en nie vir mense nie.

Gesang 190: 1-5

God is liefde!

Elke mens het behoefte aan liefde, ware, innige en opregte liefde. Daar is niks anders wat hierdie behoefte in ons kan vervang of kan wegneem nie.

Soms gebeur daar soveel dinge in ons lewe dat ons hierdie liefde verloor. Ons beleef elke dag hoe mense mekaar doodskiet; daar is soveel konflik, egskedings, spanning, moorde en selfs oorloë aan die gang. Er miskien beleef u self ook 'n tyd waarin dit vir u voel of almal en alles di-

rug op u gedraai het, dat niemand omgee nie en dat daar van liefde geen sprake is nie.

Ons moet herontdek dat daar iemand in hierdie liefdelose wêreld is wat nog spesiaal in ons belangstel: 'n God in die hemel wat liefde is en ons innig liefhet. Dit maak nie saak wie u is, waar u in die gemeenskap inpas of nie inpas nie, hoe groot ons sonde is nie, God gee om en Hy het ons innig lief.

Dit is die een saak wat Israel op besondere wyse beleef het. Hulle sonde was baie groot in die oë van die Here. Hulle het van Hom weggedraai en ver afgedwaal – selfs hulle vorige oppervlakkige bekerings het teen hulle getuig. Hulle het alleen straf op straf verdien; tog, toe hulle hulle opreg bekeer het, het die Here hulle vergewe en vir hulle uitkoms gegee.

Ons deel in hierdie liefde van God. Christus het vir ons sonde gesterf sodat ons nie veroordeel word nie. En daar is niks wat ons van hierdie liefde van God kan skei nie. Kom ons antwoord op hierdie liefde van God vir ons met liefde tot God en ons naaste.

Gesang 74: 1-4

10 Oktober

Rigters 10: 6-16

Bekering!

Dit is die soveelste keer dat ons lees dat Israel die rug op God gedraai het. Hulle het trouens die gode van die omringende volke met woord en daad en groot ywer gedien. Hulle het nie meer die aangesig van die Here opgesoek nie, nie meer gebid en offers tot God gebring nie; hulle het hulle nie meer gesteur aan die bepalings van die Here hulle God nie.

Daarom het God sy beskermende hand weggeneem, want die volk het gekies om nie meer sy volk te wees nie. En Hy het toegelaat dat die Israëliete swaar verdruk word. Eers tóé het die Israëliete weer onthou dat die Here hulle God is, die Een wat mag oor alles het en dat Hy hulle gebring het waar hulle is. Eers tóé het hulle gebid en tot God geroep om hulp.

Die Here het hulle geantwoord en daarop gewys dat dit die soveelste keer was dat hulle Hom vir ander gode verruil het. Hy het dit duidelik gemaak dat hulle Hom net wou dien wanneer hulle Hom nodig gehad het. Sodra die nood afgeweer is, het hulle weer maklik vergeet van die Here hulle God. Soveel keer het hulle al hulle skuld bely en nie eers die moeite gedoen om die afgode tussen hulle te verwyder nie. Daarom, het die Here gesê, moet hulle nou maar tot die gode roep wat hulle met soveel toewyding gedien het.

Maar dié keer was dit anders. Hulle wou God dien, hulle het hulle harte opnuut tot God bekeer. Hulle dade het daarvan getuig, want hulle het die afgode tussen hulle verwyder. Hulle was ernstig om die trou wat met God verbreek is van hulle kant reg te stel. Hulle het hulle lewens opnuut in die hande van die Here geplaas.

Dalk het dit tyd geword dat ons ook weer ons harte tot die Here bekeer. En dan nie net met die mond nie, want ook ons dade moet daarvan getuig. Ons moet dié dinge wat ons van God af weglei, uit ons lewe weer en die Here heelhartig dien. Hy hoor die stem van elkeen wat opreg sy hart tot Hom bekeer.

Gesang 54

11 Oktober

Rigters 11: 1-11

Verontreg, maar tog getrou

Wanneer jy die verhaal van Jefta lees, val een ding jou dadelik op en dit is dat Jefta miskien rede gehad het om verontreg en verbitterd te voel. Hy is van sy regmatige erfporsie ontnem en uit die huis gejaag omdat sy ma 'n prostituee was.

Jefta het as 'n verbitterde man noordwaarts na die land Tob gevlug. Met sy sterk persoonlikheid en leiereienskappe het 'n groep mans - leegleërs - hulle gou by Jefta geskaar. Die bende het waarskynlik in die gebied 'n bestaan gemaak deur te roof en te plunder en het só vir hulleself 'n reputasie opgebou as manne wat onverskrokke is, wat vir niks stuit nie.

In dié tyd het die Ammoniete Gilead, die tuisland van Jefta bedreig. En in hulle nood het die volk weer vir Jefta onthou en hom genader om hulle teen die Ammoniete te help veg.

As ons in Jefta se posisie was, sou ons miskien geweier het om te gaan help. Een oomblik het die mense hom verstoot en sleggesê en die volgende oomblik het hulle sy hulp gevra. Klink dit bekend?

Tog het Jefta besluit om hulle te gaan help, want ten spyte van alles wat sy stiefbroers hom aangedoen het, was hy steeds lojaal teenoor sy volk. En ten spyte van wat hy met sy lewe aangevang het nadat hy uit sy ouerhuis weggejaag is, het hy die Naam van God nooit vergeet nie.

Laat ons nie te maklik toe dat die dinge wat ander mense aan ons doen, ons verhouding met God bepaal nie? Bly ons steeds aan God getrou, al verontreg mense ons?

Psalm 116: 1, 10

Pasop wat jy aan God belowe

Beloftes maak skuld! In een van die mees tragiese en ontstellende verhale in die Bybel moes Jefta die verskriklike waarheid van hierdie spreekwoord uitvind.

In sy stryd teen die Ammoniete het 'n groot terugslag Jefta getref toe die stam van Efraim hom nie wou help nie. Jefta het toe 'n belofte aan die Here gemaak dat as die Here hom sou help om die oorwinning teen sy vyande te behaal, hy met sy terugkeer by sy huis, die eerste persoon wat hom uit sy huis tegemoet sou kom, aan die Here sal offer. Wat 'n verskriklike en ondeurdagte belofte was dit om te maak!

Die eerste persoon wat Jefta met sy terugkeer tegemoetgekom het, was sy dogter, sy enigste kind. En omdat Jefta 'n belofte aan die Allerhoogste en heilige God gemaak het, het hy onder 'n verpligting gestaan om sy belofte na te kom. Hy moes sy dogter offer, ja, hy moes haar doodmaak!

Ons mag nie sonder meer 'n belofte aan God maak nie. Ons moet dit eintlik glad nie doen nie, want ons is nie nodig nie. Ons het talke beloftes in die Woord van God wat ons belowe om vir ons te sorg en ons te help in ons nood. Hy weet wat ons nodig het. As Jefta maar net in nederige afhanklikheid gebid het dat God hom moet help; net vertrou het dat God dit sal doen! Ons moet leer om op God te vertrou vir alles, sonder om allerhande beloftes te maak wat ons buitendien nie altyd nakom nie. Die Here Jesus is vir ons geoffer. Hy het vir ons betaal. Ons moet in Hom glo en Hy sal sorg in elke nood.

Gesang 168: 1

'n Bindende belofte

Hoewel Jefta 'n verskriklike en ondeurdagte belofte aan die Here gemaak het en die tragiese gevolge daarvan vir die res van sy lewe sou moes dra, het Jefta geweet dat die belofte bindend is. Hy sou die belofte moes nakom.

Kom ons die beloftes wat ons maak, na – veral daardie beloftes wat ons teenoor God maak? Ouers, dink 'n bietjie terug aan julle doopbelofte toe julle julle kindertjies ten doop gehou het. Ons het toe voor die almagtige God beloof dat ons alles in ons vermoë sal doen om ons

kinders omtrent Hom te leer en te laat leer. Verder het ons ook belofte om die regte voorbeeld aan hulle voor te leef. Kom ons as ouers daardie belofte nog getrou na?

Ons het ook 'n belofte gemaak toe ons belydenis van geloof afgelê het. Kom ons dit nog na? Help ons die Kerk van Jesus Christus om uit te brei en te groei, of is ons miskien 'n struikelblok vir die groei van ons kerk?

Dan is daar ook ons huweliksbelofte toe ons as man en vrou belowe het om mekaar lief te hê, te ondersteun, te versorg.... Kom ons dit nog noukeurig na?

Mense vergeet so maklik. Ons vergeet ons beloftes, ons vergeet ons kerk, ons vergeet van die Woord van God. Kan dit wees dat ons so maklik van hierdie belangrike beloftes vergeet omdat die liefde wat daar in ons harte vir God moet brand, so maklik verflou?

Gesang 74

14 Oktober

Rigters 13: 1-7

Aan God gewy

Die geboorte van Simson is deur 'n Engel van die Here aangekondig. Dit was dus reeds voor sy geboorte duidelik dat Simson iemand besonders sou wees. Die Engel het ook aan Simson se ouers opdrag gegee dat hulle hom as nasireër moes grootmaak. (Lees gerus Numeri 6 waar die voorskrifte uiteengesit word waaraan 'n nasireër moet voldoen.) Dit kom kortliks daarop neer dat 'n nasireër volkome aan God gewy moet wees, van sy geboorte af tot met sy dood.

Simson moes aan God gewy wees omdat God hom op 'n besondere manier wou gebruik. God wou Simson gebruik om Israel uit die hand van die Filistyne te bevry. Maar as ons die lewensverhaal van Simson lees, is dit gou duidelik dat Simson nie so toegewyd aan God geleef het as wat hy moes nie. Simson was hardkoppig, eiewys en ongehoorsaam. Hoewel Simson talle Filistyne doodgemaak het - veral met sy dood! - lees ons nie dat sy volk onder sy leiding uit die hand van die Filistyne bevry is nie. En dit was juis daarvoor dat hy van sy geboorte af aan God gewy is! Dit lyk of Simson se lewenstaak 'n mislukking was!

Ons is ook aan God gewy. Deur die doop word die volgende aan ons betuig: God neem ons en ons kinders aan as sy verbondskinders en ons moet Hom liefhê met ons hele hart, siel en verstand en met al ons krag. God sluit dus met ons 'n verbond wat beseël is met die bloed van sy Seun. Lewe ons soos kinders wat aan God gewy is? Mag daar nie dieselfde van ons gesê word as van Simson nie - dat ons lewenstaak 'n mislukking was!

Gesang 269

'n Lewe sonder gebed?

Is dit moontlik om deur die lewe te gaan en net so nou en dan, so half toevallig te bid? Dit lyk amper of dit die geval met Simson was. As ons die hele verhaal van Simson lees, kom ons agter dat hy nie baie gebed het nie. Selfs toe sy eie mense hom met toue vasgebind het om hom aan die Filistyne oor te lewer, het hy nie tot God gebed nie, maar net vir sy mense gevra om hom nie aan te val nie.

Die Gees van God het egter aan hom die krag gegee om die toue te breek en 'n duisend van sy vyande dood te maak met 'n eselskakebeen. Ná die slagting het Simson nie eers gebed en dankie gesê nie. Hy het so half arrogant gevra of God hom dan nou gaan laat doodgaan van die dors.

As gebed nie deel van ons daaglikse lewe is nie, as ons nie daaraan gewoond is om gereeld met die lewende God van hemel en aarde te praat nie, dan is ons ook geneig om – as ons dan bid! – met die gesindheid van Simson te bid. Hy het net gebed as hy in nood verkeer het, en dan boonop eise aan God gestel, so asof God verplig was om hom te help. Daar is geen sprake van nederigheid, dankbaarheid, afhanklikheid of belydenis van sonde in sy gebed nie. Daar is geen sprake van bekering na God toe nie. Ná so 'n oorwinning sou ons ten minste verwag dat Simson vir God sou loof en prys, maar ook dit het hy nie gedoen nie!

Bid ons gereeld? Is daaglikse gebed by ons ook 'n goeie gewoonte? En hoe klink ons gebed tot God?

Gesang 202: 1, 3

God verhoor tog gebede!

God se genade is wonderlik! Dit is onverstaanbaar, onverklaarbaar en groter as wat ons ooit in woorde kan uitdruk. Ons kan God se genade nie vaspen of begrens, of selfs definieer nie. Net as ons dink dat ons God se genade verstaan, lees ons weer iets daarvan in die Bybel raak wat vir ons onverstaanbaar is.

Toe Simson dors was, het hy op 'n arrogante, half onmanierlike wyse gebed. Dit is een gebed wat 'n mens sou verwag miskien nie beantwoord sou word nie – in elk geval nie dadelik nie. Maar tog lees ons dat God dadelik, op 'n wonderlike wyse aan Simson water voorsien het. Hierdie *lelike* gebed van Simson word dus verhoor.

Elke dag kom ons opnuut tot die besef dat God se genade onverdiend is. God se genade is ook eensydig in dié sin dat dit altyd van God se kant af geskenk word, sonder dat ons dit ooit werklik kan verdien. Hierdie onverdiende genade wat ons van God ontvang, is vir ons die duidelikste uitgebeeld in die koms van Jesus na die aarde toe om die mens te verlos van sonde en ewige straf.

God se verlossingsdaad in Jesus Christus was nie in antwoord op die mens se smeekgebede nie, maar 'n eensydige en genadige ingrype van God se kant af. God antwoord soms ook gebede wat nie eerlik en opreg gebid word nie. Hy antwoord baie gebede wat eintlik glad nie verdien om verhoor te word nie. Dankie tog dat God in beheer van ons lewe en ons geskiedenis is en dat Hy bereid is om in te gryp en te help omdat Hy omgee en ons liefhet, en nie omdat ons dit verdien nie.

Gesang 98

17 Oktober

Rigters 13: 8-25

Biddag vir die gesaaides

As daar een ding is wat die Bybel ons leer, is dit dat God bemoeienis met mense maak. Die hele Bybel en die geskiedenis van die mensdom is vol bewyse daarvan. U en my lewe van elke dag getuig ook van God se bemoeienis met ons. God praat met ons, Hy luister na ons, Hy gryp in ons lewens in, lei ons, bewaar ons ... en Hy verlos ons!

Toe Manoag by sy vrou gehoor het dat 'n man van God by haar was en aan haar gesê het en dat sy 'n seun in die wêreld sou bring, het hy dadelik gebid: *Here, laat die man van God vir wie U gestuur het, asseblief weer na ons toe kom dat hy ons kan leer wat ons moet doen met die kind wat gebore sal word.*

Manoag het nie gaan sit en wonder of dit nou regtig God is wat met hulle gepraat het en of daar regtig vir hulle 'n kind gebore gaan word nie. Hy het dadelik geglo dat dit God self is wat Hom met hulle bemoei het en aan hulle 'n belofte gemaak het. Daarom het hy aan die Here gevra wat hy moet doen om reg te laat geskied aan die besondere belofte.

Dit is nie vanselfsprekend dat God Hom met ons bemoei nie. Hy is sekerlik nie iets aan ons verskuldig dat Hy ons moet versorg nie. Hy doen dit omdat Hy God is! Hy bemoei Hom met ons omdat Hy ons **wil** versorg in alles wat ons nodig het. Maar dit bly altyd sy liefdesdaad, sy genadige ingrype in ons lewens.

Ons land se geskiedenis getuig van ernstige droogtes en oeste wat misluk. Maar God het ons nog nooit in die steek gelaat nie. Hy sal die

hemele open en dit laat reën op sy goeie tyd. Ons het talle beloftes in sy Woord waarop ons kan vertrou. Kom ons vra Hom eerder wat ons met ons gesaaides moet doen, sodat ons Hom ook daardeur kan verheerlik.

Gesang 300

18 Oktober

Esegïel 1: 1-28

God spreek deur die werklikhede van ons tyd

Na die lees van dié hoofstuk kan 'n mens met reg 'n bietjie in die middel van die wêreld voel. Daar is redes voor. Die teks self is nie goed oorgelewer nie; daar is baie latere invoegings en die voorstellings van die mengwesens is vir ons vreemd. Gelukkig kan ons darem uitmaak waarom dit gaan. Dit gaan nie oor spuitvliegtuie of iets misterieus en vaag nie. Die troonwa van die Here word blitsvinnig deur die lugruim deur *lewende wesens* gedra, een aan elke wiel. Die wa self is 'n donderwolk waaruit blitse slaan. Dat die beskrywing van die verskyning van die Here hier uniek is, is waar. Tog sou Babiloniërs, mense van Kanaän en selfs Egipte as hulle hier sou lees, verstaan dat dit gaan oor die verskyning van 'n god aan sy mense. Hy bring 'n belangrike boodskap.

Hierdie boodskap is nie in die eerste plek vir die kerk van die 20ste eeu nie. Dit het gehandel oor die krisis wat vir Jerusalem op hande was. Maar wanneer ons dit lees, weet ons dat God nog steeds met ons in 'n moderne wêreld praat. Hy doen dit deur sy Woord, die belydenisskrifte, maar ook deur die gevare van 'n besoedelde Apiesrivier, of deur 'n foto waarop die lydende oë van 'n kinderprostituut ons aanspreek. Dit alles wys ons op die gebrokenheid van ons wêreld. 'n Werklikheid wat met doelgerigte kontrak deur die kerk met die wêreld aangespreek moet word. 'n Kontrak wat sy oorsprong in God se liefde het.

Gesang 133: 1

19 Oktober

Esegïel 2: 1-10; 3: 16-27

Nie 'n straffende God nie - 'n genadige God

Die digter van Psalm 104 bring 'n belangrike insig tuis by die mense van sy tyd wanneer hy in strofe 34 uitroep: *Mag hierdie bepeinsinge van my vir Hom aanneemlik wees!*

Al praat hy oor die grootsheid van die heelal in dié gedeelte van die Bybel, sê hy duidelik dat dit sy eie woorde is en nie God s'n nie. Dat Esegïel se voorstelling van God as die een wat op 'n wolkewa ry, in sy

tyd mense kon aanspreek, is goed. Dat dit in die moderne wêreld nog sin maak, is 'n ander saak.

Net so sal die Kerk van Christus nie maklik *klaagliedere*, *treurliedere* en *smartroepe* en die ellende wat daarmee gepaard gaan, aan God toeskryf nie. Christus stel Hom juis in die teendeel aan die mense voor as die een wat die treurendes troos.

Dit lyk met ander woorde asof Esegïël iets by sy volk opmerk wat hom ernstig bekommer. In sy profesie aan hulle gaan hy dit ernstig aanspreek. Hulle het hulle verstaan van die Here begin verwar met die gode van Babel. Dit was ook maklik, want dit het al begin lyk asof die gode van Babel sterker is as die Here. Op drie maniere sou hy hulle aanspreek. Deur hulle bang te maak met oordeel, deur God se wil om te verlos en deur die sabbat as 'n kenteken van Israel voor te stel. Gelukkig het Christus ons vir altyd van die sabbat bevry en deur sy sterwe in ons plek, kan ons duidelik verstaan dat ons rede om te glo, nie uit vrees gebore word nie, maar wel uit sy genade.

Gesang 293

20 Oktober

Esegïël 3: 1-15

Nog dieselfde God

In Psalm 137 hang die Jode hulle musiekinstrumente aan die bome langs die kanale van Babel op. Die Here is nie hier nie. Hy kan nie hier aanbid word nie. Esegïël het hierdie engheid en verlatenheid van sy mense met groot deernis aangespreek. Die God wat die vaders in die wolk gelei het, wie se ark op die beeswa teruggebring is ná die oorwinning oor die Filistyne en wie se serafs in die tempel gestaan het, is dieselfde God wat deur die boekrol met sy mense praat. En hy praat in Babel, die land van die magtige gode. Israel se God praat in 'n onrein land. Die tempel wat bygedra het tot 'n wanvoorstelling van die heilige, vrye God, is dan ook uiteindelik oorbodig. Die tempel is nie noodsaaklik vir God om mense lief te hê, te help, te troos of aan hulle nuwe visie en lewensmoed te gee nie.

God het in die tyd met sy mense soveel verder gestap. Nuwe antwoorde moet in veranderde tye en omstandighede gevind word. Die mense leer deur een wrede dimensie van die lewe nuwe fasette van God ken. En al is hulle ontwortel, is Hy nog daar en vir hulle lief. Die moderne mens wat in die spieël van sy ewolusionêre verlede kyk en betower word deur die grootsheid van die heelal om ons, ontdek daarin dimensies van God wat die stoutste verwagtinge van ons belydenisse veroortref. Al ons antwoorde op die vrae van ons goeie Kategismus maak daarom in die oortreffende trap steeds sin.

Gesang 6

Geloof is ook om moedig te wees

Dat die beleëring van hulle geliefde stad nie 'n piekniek sou wees nie, kon die oues en deurleefdes hulle gou vertel. Sulke wyses is egter nie noodwendig geraadpleeg of geglo nie. (Vgl Pred 9: 13 korrigeer net na: *Hy kon die stad gered het. Maar niemand het die arm man geag nie.*)

Die groot geestelike krisis waarop Esegiël sy mense probeer voorberei, is die ineenstorting van die tempeldienste. Mense kan onder sulke omstandighede deur *donker dieptes* in hul geloofslewe gaan.

Hoewel dit met hulle uiters swaar in die ballingskap sal gaan, sal hulle tog van die ergste *onreinheid* bewaar word.

Ons mensdom lyk reddeloos besmet en daar is 'n groot koelheid in wedersydse verhoudings. Christus het nogtans nie vir ons die fokus op *skoon* of *vuil* kom lê nie, maar op vertroue en liefde. Die mensdom en kerk het 'n geskiedenis waarin dié wysheid afgewys is. As ons dan as gelowiges bly hoop, sal ons steeds die moed aan die dag moet lê om die lydenspad van die liefde te loop.

Gesang 191*Die profeet deel in die leed*

In Levitikus 10 en 16 lees ons van die sonde-bok wat die skuld van die volk die woestyn in dra. Wanneer hy oor die rotse gedryf word, het hy so meegewerk dat daar versoening vir hulle sonde was.

Net so neem Esegiël die plek in van die volk wanneer hy vasgebind op sy sy moet lê. Dat dit nie heeltemal moontlik vir 'n mens is om vir so 'n lang tyd só te lê en met so min kos klaar te kom nie, is waar. Maar die fokus is nie daarop nie. Dié gedeelte fokus op die plek wat een vir al die ander inneem. Esegiël dra nou ook nie die las van ander op so 'n manier dat dit aan homself niks doen nie. Dit alles bring vir hom leed. Daar is geen plek vir agterdog teen hom nie.

Dit is interessant dat Jesus volgens die oorlewering ook eekere op die rand van die kranse gestaan het. Hy het ook toe iemand gesterf het, gehuil. God se *met ons* was nie net 'n kuier by familie nie, maar 'n meemaak van die swaar en bitter. Hy het dit gedoen sodat ons *oorwin-nend*, positief, kan mens wees.

Gesang 117

God en sy mense in 'n gebroke wêreld

Die volk het geweet dat as daar verdeel, getel en geweeg word, dan is dit voorlopers vir 'n geregsaak. Dink maar aan presies dieselfde woorde in Daniël 5: 26. Met die woorde hoor koning Belsasar die slegte nuus dat die skrif vir hom aan die muur is! Vers 3 dra egter kennis daarvan dat God se bemoeienis met sy mense tog deur hierdie katastrofe heen gegaan het. Met 'n klein groepie stap hy die pad van die ballingskap. Hulle, die verstrooides, sou weer na die wortels van hulle herkoms en die gebrokenheid van menswees gaan soek.

Dit sou 'n ernstige na binne kyk meebring. 'n Diepe worsteling met hulle ontsporing, met waar sonde dan vandaan kom as God alles *goed* gemaak het.

Antwoorde sou kom byvoorbeeld deur Jona, dat daar buite Israel baie is wat in elk geval doen wat God wil. Ook deur Prediker en Job dat die mens medeverantwoordelik is vir wat met hom gebeur. Dat hy die pyn van die wete dat hyself vir 'n geliefde se dood verantwoordelik mag wees, moedig sal moet dra. En ook later, dat wanneer ons nie altyd sulke *kampioene van die Geloof* is nie, ons onself in God se arms kan werp.

Gesang 167

God se liefde is konstant

...hy was erger as die nasies en lande rondom hom. Israel is verder weg van God af as die heidene rondom hulle. Hulle *godsdien* is nie meer ter ere van die Here nie. 'n Sware oordeel word oor hulle uitgespreek, selfs dat die Here teen hulle draai. Die verskriklikste omstandighede gaan hulle tref, moontlik selfs kannibalisme in Jerusalem!

Daar was 'n sterk sentiment in Jerusalem dat dit afgeweer sal word. Dat dit nie met hulle sal gebeur nie. Dat die ballinge gou sal terugkeer. Dat alles weer sal wees soos dit *was*.

Dit is nie wat die profeet sê nie. Inteendeel, dit lyk asof Israel só verword het dat die smeltkroes hul enigste hoop is. Dit gaan gepaard met lyding.

Die dinge wat hulle gedoen het, het nie in 'n hoek gebeur nie. Die nasies het dit gesien. Daar is nie vir hulle uitkoms op die laaste oomblik omdat hulle die *Godsvolk* is nie. Voor die oë van die ganse mens-

dom gaan hulle verneder word en groot skande beleef. Hoewel hulle self die grootste aandeel daarin het, wil die profeet ook vir hulle sê dat dit ook as 'n liefdevolle tugting van God gesien moet word. Hy gaan met hulle daardeur soos 'n aardse pa met sy kinders vir wie hy lief is.

Gesang 74

25 Oktober

Esegiël 6: 1-7

Dan sal julle besef dat Ek die Here is!

'n Pa se geduld word dikwels deur sy kinders beproef. Tog sal 'n goeie pa nie dadelik links en regs onder sy kinders begin slaan nie. Gewoonlik praat hy eers mooi, dan waarsku hy en uiteindelik dreig hy. Maar as die kinders hulle nog steeds nie aan hom wil steur nie, het hy geen ander uitweg nie; hy moet dissipline handhaaf! Baie dikwels sal 'n pa dan sy kinders herinner: *Onthou, ek is nie julle speelmaat nie.*

Miskien help hierdie vergelyking ons om die skerp oordeel wat Esegiël namens die Here moes uitspreek, te verstaan. Die Here, die God van Israel, se volk het ten spyte van vele waarskuwings voortgegaan om afgode te dien. Hulle het altare vir die afgode van die heidense nasies om hulle gebou. Hulle het offers vir die heidense afgode gebring en vir hulle wierook laat opstyg. Hulle het hulle godsdiens aangepas om soos die heidense nasies te wees.

Dit is dan God se doel met die groot straf wat Esegiël moes aankondig: dat sy volk sal besef dat Hy die Here is (Eseg 6: 7). Hulle kan Hom nie ignoreer nie. Hulle mag Hom nie behandel asof Hy sommer net nog een van die afgodjies is nie. Hulle mag Hom nie as 'n soort *speelmaat* beskou nie.

Ons moet onself ook eerlik ondersoek en tot die besef kom dat die Here 'n lewende persoon is wat alles van ons weet? Blyk dit uit my gebede, my betrokkenheid in die erediens? Onthou ek altyd dat ek teenoor Hom verantwoordelik is vir wat ek doen? Gaan ek kerk toe om my gewete te sus, of om werklik betrokke te raak by die werk van God se koninkryk op aarde?

Gesang 169: 1

26 Oktober

Esegiël 6: 8-10

Deur skade en skande word 'n mens wys

Israel was hardkoppig en wou maar altyd hulle eie kop volg. Hulle het

die wet gehad om hulle te lei, daar was deur al die jare priesters wat hulle kon raadpleeg en die profete het van vroeg af gewaarsku dat hulle hulle nie moet laat verlei om afgode te dien nie. Maar dit het tog so aantreklik gelyk en daar was immers beelde voor wie 'n mens kon buig, terwyl niemand die Here kon sien nie. Daar was soveel mense reg oor die wêreld wat afgode aanbid het, en dit was per slot van rekening net Israel van al die nasies wat die Here gedien het! Die afgode het dit vir hulle moontlik gemaak om soveel lekker, verleidelike dinge te doen, terwyl die God van Israel altyd streng eise gestel het waarvolgens sy volk moes leef.

In die proses het Israel die Here se eer aangetas deur die wyse waarop hulle geleef het! Hierop móés die Heilige van Israel reageer; Hy móés sy eer herstel deur sy volk se sonde te straf. Eers toe die oorlewendes in ballingskap weggevoer is na Babilonië toe, het hulle besef hoe Israel al die jare die Here se Naam voor die heidene skade aangedoen het. Eers tóé het hulle ingesien hoe ontrou hulle teenoor Hom was.

Ons is ook hardkoppig en wil ook altyd eers self dinge beproef of in 'n ander rigting dwing. Al sê my ma ek is nog nie groot genoeg om uit 'n glas te drink nie. Al sê my pa ek is nog nie groot genoeg om sy motor te bestuur nie. Al sê my ouers ek is nog nie ryp vir so 'n ernstige verhouding nie. Al weet ek eintlik dat ek meer aandag aan my vrou en kinders moet gee. Al weet ek dat ek my Bybel meer gereeld moet lees, en al weet ek dat ek meer betrokke moet wees in my gemeente.

Moet ons ook eers deur skade en skande wys word?

Psalm 119: 2

27 Oktober

Esegiël 7: 1-9

Hoe kan die genadige God so ongenadig straf?

Ons sal seker almal saamstem dat die Here die sonde móét straf. Maar hoekom so wreed, hoekom so finaal? Die Bybel leer ons dan dat die Here liefdevol en genadig is. Hoekom is daar dan geen vergifnis by God nie?

Die boodskap wat Esegiël aan die volk oordra, spel dit duidelik uit: *Ek sal jou nie verskoon nie, jou nie jammer kry nie. Ek gaan die straf vir wat jy gedoen het, oor jou laat kom; jou afskuwelike dade sal jou tref. Dan sal jy besef dat Ek die Here is* (Eseg 7: 4, 9).

Nadat die Here sy volk so lank reeds gewaarsku het, kan Hy die oordeel nie langer uitstel nie. Hy kan nie net aanhou vergewe nie – niemand sal dan meer respek vir Hom hê nie. Die kwade gevolge van mense se ongehoorsame dade moet uiteindelik self die oortuigingswerk

doen. Dit sal die volk tot hulle sinne ruk!

Net so mag Christene nooit Christus se kruisdood as *assuransie* teen die gevolge van die sonde beskou nie. Paulus vra in Romeine 6: 1: *...Moet ons aanhou sonde doen sodat die genade kan toeneem?* En dan antwoord hy die vraag in vers 11: *Julle moet dus altyd onthou dat ook julle vir die sonde dood is maar vir God lewe, omdat julle een is met Christus Jesus.*

God se genade mag nie goedkoop gemaak word nie. Ons mag nie sy genade probeer uitbuit deur meer en meer sonde te doen nie. Nee, sy genade moet ons juis daartoe aanspoor om in toenemende mate gehoorsaam aan Hom te lewe.

Gesang 194: 2, 5

28 Oktober

Esegiël 7: 19-21

Goud en silwer...

Geld gee ons dikwels 'n gevoel van sekuriteit. Solank ons genoeg geld het, kan ons alles koop wat ons nodig het: kos, klere, 'n mooi huis, 'n goeie motor en nog baie ander dinge. Met genoeg geld kan ons onself selfs 'n bietjie bederf met lekkernye om te eet, fliek, sport, piekniek, 'n vakansie ensovoorts.

Gedurende 'n oorlog verloor geld egter sy waarde en is daar baie min in die winkels te koop. In elk geval kan ons in 'n oorlog nie ons persoonlike veiligheid met geld koop nie. Meteens maak dit ook glad nie meer saak of ons arm of ryk is nie, want ons geld is eenvoudig nutteloos. 'n Mens verloor dan ook al sy selfvertroue, want sy geld kan hom nie meer help om homself te handhaaf nie.

Dit gaan met Israel gebeur, waarsku Esegiël. Goud en silwer kan nie 'n mens se honger stil as daar geen kos beskikbaar is nie. Geen goud of silwer kan 'n mens red as God straf nie. Die geld wat mense verwaand gemaak het, sal hulle nie teen God se straf kan beskerm nie. Ryk mense sal weer in nederigheid moet erken dat God, en nie geld nie, die hele wêreld regeer.

Hoe belangrik is geld vir ons? Hoe belangrik is God vir ons? Waarna strewe ons bo alles? Jesus sê in Matteus 6: 20-21: *Maak vir julle skatte in die hemel bymekaar, waar mot en roes dit nie verniel nie en waar diewe nie inbreek en steel nie. Waar jou skat is, daar sal jou hart ook wees.* En in Matteus 6: 33: *...beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee.*

Gesang 199: 1, 2

29 Oktober

Esegiël 7: 22-27

Niks en niemand word ontsien nie

Dit sal nie met my gebeur nie! So dink ons altyd oor teenspoed en ongeluk wat iemand anders tref. Ons dink dalk ook so oor God se oordeel en straf. Ons redeneer: Daar is baie mense wat baie goddeloser as ek leef - die Here sal my tog nie straf nie.

Esegiël spreek ook die belangrike mense in die samelewing aan. Hy beskuldig die regters van moord en die mense van gewelddadigheid. Hy verwyt die mense oor hulle hoogmoed en die heiligdomme wat hulle vir hulle afgode ingerig het. Hy waarsku hulle dat hulle geen hulp kan verwag van koning, priester of profeet wanneer die Here sy straf voltrek nie. Almal sal deur die Here gestraf word.

Kan ek regtig verwag dat die Here my sondes ongestraf moet laat? Kan ek bekostig om onverskillig te leef en aan te hou sondig? Is ek dalk besig om God met my selfgesentreerde lewe te beproef?

Wanneer Christus by sy wederkoms oor alle mense sal oordeel, sal almal besef dat die Here waarlik die almagtige, heilige God is. Besef ons dit nou reeds? Blyk dit uit die wyse waarop ons lewe?

Psalm 68: 1

30 Oktober

Esegiël 8: 1-18

Godsdienstige reinheid

Dit is vir ons amper ondenkbaar dat die Here se volk om die tempel-terrein beelde en afbeeldings van afgode gehad het. Dit klink vir ons skreiend dat daar selfs leiers was wat in die voorhof van die tempel allerhande wierookoffers vir afgode laat opgaan het. En tog is dit presies wat die Here Esegiël laat sien het.

Hierdie mense het nie ontken dat die Here God is nie. Maar hulle het aan afgode dieselfde status gegee. Hulle het nie opgehou om vir die Here te offer of van die Here se tempel af weggebly nie. Maar hulle het ook ander gode gedien. Hulle het die Here gedien soos hulle dit goed-gedink het.

Dit mag ons nooit doen nie. Ons mag die lewende God nooit behandel asof Hy maar net een god tussen baie ander is nie. Ons mag nooit optree asof die Here ons nie sien nie. Ons mag Hom ook nie probeer aanbid soos dit ons pas nie.

Die Here alleen is God. Sy eer mag met niemand of niks anders gelykgestel word nie. Hy eis van ons volle gehoorsaamheid en onderwer-

ping - ook in die manier waarop ons Hom aanbid.

Is daar dalk vir ons ook ander dinge wat net so belangrik as Hy is? Sluip daar dalk ook in ons kerk dinge in wat vir ons net so belangrik is as die eer van die Here se Naam? 'n Mooi kerkgebou, allerhande versierings, allerlei dinge om die erediens kunsmatig mee op te kikker? En bowenal, is die eer van God alleen die hoogste prioriteit in my persoonlike geloofslawe?

Gesang 9: 1

31 Oktober

Esegiël 9: 1-10

Kerkhervorming: Onder God se oordeel

In die tyd van die Kerkhervorming was mense sterk onder die indruk van die eise wat God aan mense stel: absolute reinheid, die volkome prysgawe van 'n mens se eie wil. As iemand nie volkome gehoor aan hierdie eis gee nie, sal die onafwendbare oordeel van God hom tref.

Hierdie eis om volkome godsdienstige reinheid klink duidelik uit Esegiël se profesie. Niemand mag meedoen aan die modes van sy tyd en in die proses sy godsdiensteoefening met sonde besmet nie. Niemand mag toelaat dat die Here se Naam in die openbaar vergeet of belaster word nie. Elkeen wat hieraan 'n aandeel het, sal deur God uitgewis word.

Die Roomse Kerk van die Middeleeue het sy lidmate geleer dat 'n mens God se regverdige oordeel op verskillende wyses kan afwend: die sakrament van die biege; deur te vas; kastyding van die liggaam; die koop van kerklike aflate en ander goeie werke.

Luther en die ander Kerkhervormers het ingesien dat die Roomse Kerk mense hierdeur mislei. 'n Mens word slegs van sy sonde vrygespreek as hy hom in die geloof beroep op die verdienste van Christus se kruisdood. Nogtans was die Kerkhervormers net so sterk onder die indruk van God se straf oor mense wat Hom nie met hulle hele lewe eer nie.

Ons, as kinders van die Kerkhervorming, moet voortdurend die uitliewing van ons geloof eerlik ondersoek. Skynheiligheid of selfsug sal sekerlik die verskriklike oordeel van die Here oor ons bring. Is ons werklik besig om die Here te dien met alles wat ons doen, of is ons kerklike aktiwiteite op ons eie voorkeure afgestem? Is ons betrokke by die erediens in ons gemeente, of het dit vir ons bloot 'n ritueel geword? Is ons werklik opreg en gehoorsaam in ons aanbidding?

Gesang 259: 1, 2

Besef dat ek die Here is

'n Teoloog skryf: *Die valse profeet praat maklik oor God want hy het Hom nog nooit ontmoet nie, maar die man van God verlaat sy teenwoordigheid stil, klein, met 'n onuitwisbare indruk van Gods heerlijkheid om hom.* In hierdie Skrifgedeelte sien ons in Esegiël se woorde opnuut die ontsag wanneer hy weer voor God staan. God, die gans andere is majestieus, onbeskryflik groot, bo-menslik, bonatuurlik, alsiende, alwetend. En teenoor Hom is Esegiël, mens, nietig, klein en onrein.

25 leiers van die volk is by die Oospoort van die tempel bymekaar waarheen die Allerheiligste nou sy magtige teenwoordigheid verskuif het. Hulle is vol selfvertroue, oënskynlik onbewus van hierdie Glorie so na aan hulle en kennelik met opset onbewus van God.

Dan gee God vir sy profeet 'n karakterskets van hulle: Hulle is swak leiers, ongehoorsaam, moordenaars wat sluimer in valse gerustheid; mense met 'n groothedswaan wat hulle soewerein maak in hulle besluitneming; veilig, meen hulle, soos vleis in 'n pot. Al het hulle God die rug toegekeer, ken Hy hulle gedagtes. Van hulle selfversekerde spreekwoord maak God 'n oordeelsaankondiging. Die oordeel is nie net naby nie, die oordeel is hier. En selfs God se profeet sidder voor die realiteit van God se straf op die sonde.

Gekonfronteer met God se oordeel sal die sondaar se selfversekerheid verdwyn en sal hy besef dat die Here God is.

Gesang 6: 1, 2

Ek sal hulle God wees

Die mens wat ver van God af lewe, sus homself so maklik in 'n sluimering van valse gerustheid in. Soos hierdie leiers wat vir hulleself sê: Ons hoef ons nie te bekommer nie, ons is veilig. Ons het immers die land as besitting ontvang; ons het Jerusalem en ons het die tempel. Al hierdie dinge staan uiteraard onder beskerming van die Here en by implikasie dus ons ook. Die ballinge is egter nie so gelukkig soos ons nie – die Here is nie by hulle nie.

Die ironie is dat God hulle selfversekerde gedagtes omkeer in 'n strafuitspraak teen hulle. Die profeet moet vir hulle sê 'dat Hy die ballinge vir Hom bymekaar gaan maak. Hy is by hulle en Hy sal vir hulle 'n ander hart gee. Hy sal hulle rein en nuut en gehoorsaam maak en hulle

terugbring na hulle land. Hulle sal vir Hom die stad skoonmaak deur al die walglike, afskuwelike goed uit die stad te verwyder en Hy sal 'n nuwe gees onder hulle laat posvat. Mens, het God gesê, kondig aan dat Ek hierdie selfversekerde leiers buite die veiligheid van die pot sal laat doodmaak, maar die ballinge.... *Hulle sal my volk wees, en Ek sal hulle God wees.* Gekonfronteer met God se genade, sal die ballinge besef dat die Here hulle God is.

Gesang 2: 1, 2

3 November

Esegiël 12

God se toorn - 'n skrikwekkende werklikheid

Jona kla: *Ek het geweet U is 'n genadige en barmhartige God, lankmoedig en vol liefde. U sien maklik af van die straf wat U aangekondig het (Jona 4: 2). Die psalmdigter juig: Barmhartig en genadig is die Here, lankmoedig en vol liefde. Hy sal ons ons sonde nie bly toereken en nie vir ewig toornig bly nie (Ps 103: 8, 9).* Maar Esegiël profeteer: *Dié wat die walglike, afskuwelike dinge bly doen, se dade sal op hulle eie kop afkom (Eseg 11: 21).*

In die profeet se woorde hoor die goddeloses nie van genade nie, maar van God se straf. In die profeet se dade wat hy in opdrag van God uitvoer, sien hulle hoe koning Sedekia en hulle in ballingskap weggevoer word. In sy voorstelling van vrees en kommer voel hulle hulle eie ontsteltenis oor hulle land wat gestroop is en in puin lê.

God het hulle gewaarsku toe hulle sy voorskrifte genegeer en sy bepalings verontagsaam het, maar sy volk het volhard in hulle sonde en selfs 'n spreekwoord berym om te spot met God se profete wie se voorspellings nooit realiseer nie. Maar God het hulle idioom teen hulle laat draai, en die verskrikking van sy toorn het hulle soos 'n donderslag gekonfronteer. God se genade is onmeetlik groot, maar vir dié wat in die sonde volhard, is sy oordeel 'n ewe groot realiteit. Dan kan die mens wat God se insettinge negeer, nie meer van die harde werklikheid van die oordeel ontvlug deur nie daaraan te dink nie. As die mens ten spyte van alle waarskuwings hardnekkig volhard in die sonde, moet hy rekening hou met die ontsettende realiteit dat God die sonde haat en nie ongestraf laat bly nie.

Dit is vreeslik om in die hande van die lewende God te val! Die Heidelbergse Kategismus vat dit in vraag 10 so saam: *Wil God hierdie ongehoorsaamheid en afval ongestraf laat bly? Antwoord: Nee, glad nie. Intendeel, sy toorn is verskriklik ... Hy wil dit in die tyd en in die ewigheid met 'n regverdige oordeel straf.*

Gesang 258: 2, 3

Esegiël 13

Valse profete wat onder die volk van God aan die werk was, het voortdurend die werk van die ware profete ondergrawe. Esegël se volgende opdrag is om God se oordeel aan te kondig oor hierdie *profete*, wat hulle gedagtes profeteer as synde opdragte van die Here. Hulle sien Israel se ondergang oral rondom hulle en verheug hulle daaroor. Hierdie profete is soos jakkalse wat hulleself graag in puinhope tuismaak, en hulle vind voordeel in die nasie se gewilligheid om die vrede en welvaart wat hulle verkondig, te verslind. In tye soos dié wil die mens graag gesus word en dié profete is daarop ingestel om dit te doen.

'n Profeet se roeping en die agting wat hy geniet, maak van hom die persoon wat hulle oë moet open vir die gevaar en hulle moet toerus om staande te bly wanneer die oorlog kom. In die aangesig van die toorn van die Here is dit sy taak om hulle oë vir die gevaar te open en hulle toe te rus om staande te bly. Met God se oordeel op hande, moet hulle sy opdragte bely en opnuut op die harte en gewetes van die volk afdruk. Maar in ongelooflike selfvertroue oorskry hulle hulle ampsgrense en sien hulle die wilsag van die Here toe. Hulle ondergrawe die muur van die nederigheid, en hulle sien toe wanneer hulle dit moet opbou. Die volk versterk hulle self op ontoereikende maniere verdedig, soos met swak geboude mure en die profete wit met valse gerusstelling hierdie wankelende bouwerk af. Maar wanneer die donderstorm van God se toorn oor hierdie muur losbars, is die witsel weg en nie lank nie, of die muur val in mekaar.

In tye van nood en krisis veral, neig die mens om te luister na dié persoon wat verkondig wat hy graag wil hoor. Maar dit wat die mens moet hoor, is wat God vir hom wil en dit moet onomwonde deur die geestelike leiers verkondig word. Daarom moet hierdie mense integriteit hê en hulle verantwoordelikheid voor mens en God deeglik besef.

Gesang 38: 1, 2, 4, 5

Esegiël 14

Want Ek, die Here jou God, eis onverdeelde
trou aan My

Die wêreld kan 'n sterk aanspraak op 'n mens se lewe maak, in so 'n mate dat selfs 'n kind van God mag vind dat sy lojaliteit verdeel is

tussen God en wêreld.

'n Groep van die leiers onder die ballinge het Esegïël geraadpleeg. Hy het hulle in opdrag van die Here geantwoord, maar die antwoord was nie wat hulle verwag het nie. Die heidense wêreld waarin hulle geleef het, het 'n sterk aanspraak op hulle lewens begin maak. Oënskynlik het niks verander in hulle verbintenis aan God nie. God verwag egter dat sy volgelinge 'n eksklusiewe verbintenis met Hom sal handhaaf en dat die trou van hulle harte nie verdeel word tussen Hom en die Babiloniese afgode nie. Die Here het op hulle raadpleging geantwoord met 'n opdrag om hulle te bekeer en weg te draai van hulle afskuwelike optrede.

Ook die vreemdelinge onder Israel is gewaarsku om nie naas God, aan afgode trou te sweer nie omdat God hulle sinkretisme (menggodsdiens) sal straf. In hulle troueloosheid sal hulle voor die God te staan kom wat die sonde haat en dit straf. Maar as hulle God aanbid, Hom alleen aanbid, is daar die wonderlike versekering: *Hulle sal my volk wees, en Ek sal hulle God wees.*

Vir 'n land wat sondig en troueloos is, is die straf van die Here seker. En dit sal nie help om jouself te troos met die waan dat God die land sal spaar ter wille van een of twee regverdiges in die midde nie. Elkeen sal sy persoonlike verantwoordelikheid moet beseef, want God se oordeel sal

gesken om God te soek en in 'n verhouding met Hom te staan. Wanneer die verhouding mag die primêre lojaliteit nie 'n verdeelde lojaliteit wees nie, maar dit moet 'n allesomvattende trou aan God wees.

Psalms 96: 1, 3, 4, 5, 8

6 November

Esegïël 15

Die almagtige God as teenstander

- *God is vir ons 'n toevlug en 'n beskerming.*
- *Hy is my helper en my God.*
- *Hoe kosbaar is u trou, o God!*

Belydenisse soos dié is meer as oorvloedig in God se Woord. Dit kom van mense wat vanuit hulle verhouding met God, sy troue liefde, genade en koestering ervaar het.

Hoe sou die inwoners van Jerusalem kon bely dat hulle so troueloos en goddeloos was dat God hul teenstander geword het?

Die profeet Esegïël moes vir Israel sê dat hulle optimisme op dryfsand gegrond is. Indien hulle gemeen het dat hulle die wingerdstok is wat deur God geplant is en daarom onvernietigbaar is, moes hy hulle wreed

ontnugter. Hulle het geweet dat Israel teruggesnoei is, maar hulle het hulleself getroos dat dit net tydelik is, dat alles weer sal regkom. Maar God sê dat Israel en Jerusalem se uurglas leeggeloop het.

Eens is die volgende beskrywing van Israel gegee: *Israel was 'n welige wingerdstok. Sy vrugte was geil* (Hos 10: 1). Nou is daar egter nie meer sprake van vrugte nie. Hulle voorspoed is weg en daar is nie eers 'n moontlikheid dat Israel iets goeds kan oplewer, vrugte kan dra nie. Hulle is soos 'n wilde wynstok wat as onkruid gereken is (Jer 2: 21). En as hulle dan geen vrugte lewer nie, kan dalk gekyk word na die gehalte van die hout. Maar die hout van so 'n wingerd is eintlik waardeloos. Dit kan nie juis gebruik word nie en as dit geskroei is, is dit nog minder werd. Dit kan slegs teruggegooi word in die vuur. So is die nietige Jerusalem – reeds geskroei deur die eerste aanslag van die Babiloniërs in 598 vC. Maar dit sal weer brand en die tweede vuur sal die stad verkeer. Die lewe van die mens wat los van God en sy gebod leef, is doel-
loos, sonder vrug.

So word die Here hulle God nou hulle teenstander en wanneer Hy die waardelose wingerdstok wat eens sy volk was, verdelg en hulle land verlate is, eers dan sal hulle besef dat die Here God is.

Psalms 25: 1, 2, 4, 6

7 November

Jeremia 1: 1-19

God roep!

Jeremia se roeping herinner 'n mens aan die roeping van Moses. Soos Moses, was Jeremia ook reeds vroeg vir sy taak bestem. Moses het ernstige besware teen sy roeping gehad (Eks 3: 11, 13), en Jeremia het ook geprotesteer teen sy roeping. Altwee het dit as probleem ondervind om as God se mondstuk in die wêreld op te tree. Soos God egter vir Moses beloof het om by hom te wees in die vervulling van sy roeping, so het Hy ook aan Jeremia die versekering gegee dat Hy vir hom sal sorg en vir hom sal instaan.

Alhoewel Moses en Jeremia se roeping groot ooreenkomste toon, is daar ook 'n groot verskil tussen die opdragte wat hulle ontvang het. Moses se opdrag was plaaslik van aard en het primêr betrekking gehad op die volk Israel. Jeremia se opdrag daarteenoor was allesomvattend. Hy is aangestel as profeet vir die nasies en om oor koninkryke te profeet. Die grootste andersheid tussen Moses en Jeremia se opdrag was daarin geleë dat Moses die Israeliete uit Egipte na die beloofde land moes lei, terwyl Jeremia die tyd beleef het toe 'n beduidende aantal Israeliete uit die beloofde land weggeneem is Egipte toe.

Jeremia het dus die taak gehad om af te breek. Die afbreekproses het egter die weg gebaan vir die nuwe volk van God om te vestig. Dit is almal wat in Jesus Christus deur God uitverkies is tot die ewige lewe. En die volk, die kerk, het om Christus ontwil net soos Jeremia van ouds 'n roeping ontvang, naamlik om diensbaar aan God te wees in die wêreld.

Hoe sien Christene se dienswerk daaruit?

Gesang 222

8 November

Jeremia 2: 1-3

God vergeet?

Die eerste boodskap wat Jeremia aan die volk Israel moes oordra, was 'n oordeelsaankondiging. Hy moes die volk herinner aan daardie periode in hulle geskiedenis toe God op 'n uitsonderlike wyse vir hulle gesorg het. Die skuld vir hierdie oordeelsaankondiging het dus nie aan God se kant gelê nie. Israel het God se liefde en trou wat Hy in die woestyn aan hulle betoon het, vergeet. Hulle het vergeet hoe God hulle met die wolkkolom gelei het; hulle honger gestil en hulle dors geles het; dat hulle vir hulle veiligheid resloos van God afhanklik was.

Toe hulle egter voorspoedig geraak het, het God se dade vir hulle nie meer getel nie. Daarmee het Israel self die verbond wat God met hulle gesluit het, eensydig opgehef. Die gevolg van dit alles was dat Jeremia nou die vernietiging van Israel moes aankondig.

Telkens word ons ook daaraan herinner dat God deur Jesus Christus ons kom red het van die sonde en dood. Deur Jesus Christus is ons ingesluit in die genadeverbond van God. Wie deur Christus geroep is tot die lig, maar hardnekkig sy eie weg wil gaan, moet weet dat die gevolg daarvan die ewige verdoemenis is.

Gesang 192

9 November

Jeremia 2: 4-37

Die gevolge daarvan om God te vergeet

Die aanklag wat Jeremia in hierdie gedeelte tot die volk rig, is dat hulle nie gevra het: 'Waar is die Here' nie? Dit was 'n vaste deel van Israel se godsdiens dat, wanneer die volk na die wil van God gevra het, die verhaal van die oorsprong van die volk aan hulle vertel is. Op dié manier is God se wonderdade in die verlede telkens in herinnering

geroep. Maar op hierdie stadium van die geskiedenis, tydens die begin van Jeremia se optrede as profeet, het die vraag na God se teenwoordigheid vir die volk onbelangrik geword. Trouens, hulle het in hulle ganse bestaanswyse so opgetree asof God glad nie meer bestaan nie. Die gemeente het die Here vergeet, maar wat nog erger is, is die feit dat selfs die geestelike leiers, die priesters – die mense wat die volk aan die teenwoordigheid van God moes herinner en die geskiedenis moes oortel – ook nie omgee het of God bestaan nie. Waar God so vergeet word, stort die hele gemeenskap in duie.

Dit klink ondenkbaar dat God se volk Hom kon vergeet. Hoe is dit moontlik dat Hy, die Skepper-God, vergeet kon word?

En tog is die skynbaar onmoontlike wel moontlik! Dink maar daaraan hoe dikwels Christene, mense gekoop met die bloed van die Here, die teenwoordige wêreld lief kry en vergeet van hulle Verlosser. Waar dit gebeur, waar die wêreld ontkersten (nie meer Christelik is nie) vanweë die feit dat Christus nie meer die middelpunt van alles is nie, stort 'n samelewing in duie. Herken ons dit nie ook in ons eie tyd en samelewing nie?

Gesang 235

10 November

Jeremia 3: 1-4: 4

Kom terug!

Menslik gesproke het dit onmoontlik gelyk dat Israel ooit weer tot inkeer kon kom, want die retoriese vraag of 'n man weer met sy geskeide vrou mag trou, moet negatief beantwoord word (Deut 24: 1-4). Omdat Juda, nadat hulle God verlaat het, ander minnaars gehad het, kon God hulle na regte nie weer terugneem nie. Dit is immers die wet wat hulle onder mekaar toegepas het. Tog wou God hulle terugwen.

Maar in plaas daarvan dat hulle na God teruggekeer het, het hulle gereken dat God hulle kneg is. Hulle wou God net gebruik wanneer hulle Hom nodig gehad het. As die volk tog maar van harte tot God wou terugkeer, sou die verbondsverhouding herstel kon word en nuwe, regverdige konings aan die volk gegee word. God is 'n genadige en barmhartige God en Hy is bereid om selfs sy eie wette opsy te skuif as die volk maar wou hoor.

God se genade en barmhartigheid blyk veral duidelik in Jesus Christus se koms na hierdie wêreld. In Jesus Christus het God na ons toe gekom, sy nuwe volk – die kerk. In Christus klink die oproep op: Bekeer julle! So kry ons ook in ons eie tyd en lewe die geleentheid om op grond van Christus se oorwinning ons tot God te wend ten einde te kan lewe. God se genade maak dit moontlik deur sy Seun Jesus die Here.

Gesang 182

God wil behou

Die oordeel oor Juda is onafwendbaar. Die skuld daarvoor lê egter nie by God nie, maar moet voor die deur van die weerbarstige, onberouvolle volk gelê word. Volgens verse 1-4 van die gelese hoofstuk wou God hê dat dinge anders moes verloop. God wou sy volk nog 'n kans gee. Selfs die profeet het vir sy eie boodskap van oordeel gesidder. Maar dit kon nie anders nie; hy was per slot van sake deel van die volk oor wie hy die grimmige oordeel moes aankondig. 'n Mens moet hom hierdie benoudheid egter nie kwalik neem nie. 'n BoodsAPPER van God wat nie met meelewing langs sy gemeente staan en die oordeel wat hy aankondig, op homself voel neerkom nie, moet liever swyg.

Ook God het nie behae geput uit die komende oordeel nie. Dit was immers sy volk oor wie die oordeel gevel is. Dit is sy mense wat sou moes vlug. Dit is sy tempel – die teken van sy teenwoordigheid by sy volk – wat vernietig moes word en sy land wat 'n woestery sou word.

Die Christusgebeure moet ook in dié gees verstaan word: Christus is die teken van God se medelye met die mens. In Christus wil God sy mense behou, maar terselfdertyd tref sy oordeel ook Homself, want Christus sterf aan die kruis. Ja, van altyd af is God, die Vader van Jesus, intens betrokke by sy mense. As Hy hulle met sy regverdige oordeel moet tref, ontstem dit Hom. Maar as Hy hulle met oordeel tref, doen Hy dit omdat Hy hulle liefhet.

Psalm 38*Geregverdigde straf*

God die Here is nie op verdelging ingestel nie, maar op vergiffenis (Jer 3: 12-13). In die gelese gedeelte sien ons dat daar in die hele Jerusalem nie meer een enkele mens was wat respek vir God betoon het nie. Hulle het daarin volhard om selfs in die Naam van die Here valse ede af te lê. God daarenteen, is 'n God vir die waarheid.

Waarheid in die Ou Testament beteken meer as om die waarheid te praat. Waarheid is iets wat gedoen moet word deur in alles waaragtig en betroubaar te wees. Mense moet jou met hulle lewens kan vertrou. Dit is hierdie trou wat God soek, maar nie kon vind nie. Ook die profeet het na hierdie trou onder sy volk gesoek. Aanvanklik het hy hulle verskoon deur te redeneer dat hulle maar net gewone mense is wat so dwaas

optree. Maar uiteindelik moes hy toegee: Oral heers daar onreg. So 'n bose volk verdien God se straf. Trouens, dit is onafwendbaar.

Hoeveel swaarder sal ons straf as Christene, die nuwe volk van God nie wees wanneer ons die reg van God, wat Christus volbring het, onder ons volk vertrap nie?

Gesang 117

13 November

Jeremia 5: 10-31

Oordeel nie God se eintlike werk

God gee opdrag aan die vyand om Juda te vernietig. Daaraan word egter die teenstellende opmerking toegevoeg om nie *alles* te vernietig nie. Hierdie opmerking plat die radikale oordeel van God af en laat dit minder drasties voorkom. Tog is die bedoeling met die uitdrukking, *moenie alles vernietig nie*, juis om die genade van God, selfs in sy oordeel, te verwoord.

Die gedagte wil iets van Luther se uitspraak weergee, naamlik dat oordeel nie God se eintlike werk is nie. Dit wil sê oordeel en straf vloei nie sonder meer uit God se wese voort nie. God se wese is liefde. Om God se oordeel uit die tent van sy heiligheid na vore te roep, moet daar sonde van die kant van die skepsel wees. God se genade is aksie, sy oordeel is reaksie. Vandaar die talle motiverings van oordeel in die gedeeltes wat ons die afgelope week saamgelees het.

In Jesus Christus toon God glansryk en duidelik dat Hy die sonde straf, terwyl Hy terselfdertyd mense wil behou omdat sy oordeel oor die sonde Christus aan die kruis tref, terwyl Hy terselfdertyd die sonde oorwin.

Gesang 122

14 November

Jeremia 6: 10-20

Kruispaaie

Jeremia kondig die oordeel en straf van God oor Jerusalem aan. Die oordeel wat oor Jerusalem voltrek sou word, was die gevolg van Juda se volgehoue ongehoorsaamheid.

Die Here is nie 'n genadelose God nie, maar 'n God van liefde. Die Here God straf sy verbondskinders nooit alvorens Hy nie eers by hulle gepleit het om hulle van hulle boosheid te bekeer nie.

Juda van ouds het by kruispaaie gekom. Daar het tye in die lewe van

die volk gekom toe hulle vir of téén die Here moes kies. Die Here God het egter telkens vir hulle gesê hoedat hulle moes kies. Maar Juda het die teenoorgestelde gekies; hulle het teen God gekies. Die Here het hulle egter nog steeds nie laat begaan nie, want Hy het hulle ook telkens gewaarsku dat hulle op die verkeerde pad loop. Juda wou egter nie lui-ster nie en het hulle nie aan die Here gesteur nie.

Die keuses waar voor Juda te staan gekom het, is die keuses waarvoor die lidmate van die kerk ook elke dag te staan kom. Wat ons egter moet besef, is dat hierdie keuses nie moeilike keuses is nie, want as die Bybel 'n prominente plek in ons lewens het, is dit eintlik maklik om te kies. Wanneer die Woord van God werklik met ons praat, sal die gelowige nie maklik 'n keuse soos dié van Juda kan maak nie. Wanneer die Bybel ons lewens rig en Jesus Christus ons Leidsman is, wag daar nie oordeel en straf op ons nie, maar die vreugde van die ewige lewe.

Gesang 40: 4

15 November

Jeremia 7: 1-15

Veilig ... maar tog verlore!

Wanneer Jeremia die Judeërs ernstig vermaan het om hulle van hulle bose werke te bekeer, het hulle gesê: *Ons is veilig*. Met groot oortuiging het hulle Jeremia se vermaning in die wind geslaan. Hoe kon hulle dan verkeerd wees as die tempel van die Here in hulle midde is, het hulle geredeneer? Die Ou-Testamentiese gelowiges het geglo dat God in die tempel woon. En solank as wat die tempel in Jerusalem gestaan het, is God by hulle. Dit het vir Juda nie oor 'n God-vererende lewe gegaan nie, maar oor die teenwoordigheid van die tempel. Hulle het gedink dat hulle oor God kon heers omdat die tempel in Jerusalem gestaan het.

Juda het hulle egter deeglik misgis. God word nie deur die mens regeer nie, Hy regeer oor die mens. Die mens kan nie die liefde van God op eis nie, Hy skenk dit aan die mens. Maar God straf ook diegene wat nie sy liefde beantwoord nie.

In die kerk is daar vandag ook mense wat oor God wil heers. Baie lidmate wil hulle attestate gebruik om God in 'n rigting te dwing. Van 'n dankbare geloofslewe, 'n lewe waarin die Here met liefde gedien word, is daar nie sprake nie. Op die verlossingswerk van Jesus Christus is daar geen dankbare reaksie nie.

Tog dink daardie mens dat hy gered is; dat daar op grond van sy attestaat vir hom 'n plek in die ewige koninkryk is. Net soos die Judeërs hulle misgis het, so misgis daardie lidmaat hom ook met die Here, die regverdige God.

Gesang 192: 1, 4

Eiewillige godsdiens

Die Judeërs het gedink dat wat hulle doen, ooreenkomstig die wil van God is. Hulle het met hulle lewenswyse God gegrief en hulle doen en late van elke dag was aanstootlik vir die Here. Hulle het vreemde afgode in die tempel opgerig en daardie afgode aanbid. Hulle het soos heidene hulle eie kinders geoffer, en voor die son, maan en sterre in aanbidding neergeval. Hulle het hierdie afskuwelike dinge gedoen en gedink dat dit die Here se goedkeuring sou wegdra.

Wat was die rede dat Juda kon dink dat God met hulle bose werke genoeg sou neem? As gevolg van hulle eiewillige godsdiens het Juda 'n totaal verkeerde indruk van die wil van God gehad omdat hulle nie na die Woord van die Here geluister het nie. Hulle het hulle eie kop gevolg.

In ons tyd is die eiewillige godsdiens ook aan die orde van die dag. Mense gebruik en verdraai die Bybelboodskap sodat dit aanpas by hulle eie politieke of sosiale filosofieë en denkwyses. Mense beroep hulle op die Woord van God net om aan hulle eie ideologieë aansien te gee. Op hierdie wyse word die heerlikheid van die Drie-enige God gruwelik verduister. Elkeen wat die Woord van God misbruik, doen wat verkeerd is in die oë van die Here. Ons moet ag slaan op die woorde van Jesus Christus: *Nie elkeen wat vir My sê: 'Here, Here,' sal in die koninkryk van die hemel ingaan nie, maar net hy wat die wil doen van my Vader wat in die hemel is* (Matt 7: 21).

Psalm 25: 2, 5

Die pleitrede van Jeremia

Jeremia was hewig ontsteld oor die straf wat op sy volk gewag het. Hy het hom so ingeleef in die oordeel wat op Juda gewag het, dat hy alreeds hulle noodkrete uit die ballingskap kon hoor. Die feit dat 'n donker toekoms op Juda gewag het, het Jeremia diep getref.

Aan die ander kant het Jeremia hom heelhartig met die saak van die Here vereenselwig. God se oordeel is reg, want die Here is altyd 'n regverdige God. Daarom het hy in sy ootmoed vir God gevra of daar dan nie hulp vir sy volk is nie. Jeremia het geweet dat sy volk geestelik siek is. Hy het besef dat die ontrou van sy volk teenoor die Here soos 'n kanker is wat lei tot hulle vernietiging en daarom het hy gepleit om 'n geneesmiddel vir sy volk. Jeremia het by God gepleit dat Hy hierdie geestelike siek volk van hulle ellende sal genees.

Alhoewel Juda in ballingskap weggevoer is, het die Here God tog op

die gebed van Jeremia geantwoord. Op sy tyd het God sy enigste Seun, Jesus Christus, na hierdie wêreld gestuur om 'n geestelike siek mensdom van hulle sonde te kom genees. Deur die offerbloed van Jesus Christus is die mensdom van die sonde en die gevolge van die sonde verlos.

Hoe bevoorreg en geseënd is ons om deur die bloed van Jesus Christus skoon gewas te wees en vir ewig kinders van God te wees.

Gesang 122: 1

18 November

Jeremia 9: 3-16

Geloof dra goeie vrugte

Dit is duidelik dat Juda hulle geloofsverhouding met God verbreek het. 'n Gebroke verhouding met God moet noodwendig lei tot 'n gebroke verhouding met die naaste. Die Ou-Testamentiese gemeente het uiteengespat. Omdat hulle nie meer op God vertrou het nie, kon hulle mekaar ook nie meer vertrou nie. Ons lees dan ook van onbetroubaarheid, onderkruipery, bedrog en leuens wat aan die orde van die dag was. In die plek van naasteliefde en barmhartigheid was daar onderkruipery, haat, leuens en kwaadstekery.

Hierdie haglike toestand kon die regverdige God nie langer verduur nie. Die onsuiverheid in die lewe van Juda moes deur 'n smeltkroes uitgesmelt word en Jeremia moes die louterende straf van God oor Juda aankondig.

Ons leef vandag ook in 'n wêreld waar bedrog en leuens 'n alledaagse praktyk geword het. Baie dikwels is dit lidmate van die kerk wat by bedrog en dergelike skandes betrokke is. Soos in die geval van Juda, is die oorsaak in ons tyd nog steeds dieselfde: Wanneer die geloofsverhouding met God verflou, verflou die liefde vir die naaste ook. Waar die liefde vir God en naaste ontbreek, slaan die sonde met brute krag toe.

Vanuit Jeremia word ons ook opgeroep om erns met ons verhouding met God te maak. Uit 'n sterk geloofsverhouding met God groei die vrug van die Gees, naamlik liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelikheid, goedhartigheid, getrouheid, nederigheid en selfbeheersing (Gal 5: 22).

Gesang 74: 1- 4

19 November

Jeremia 9: 17-26

Geloof - die enigste bate

Jeremia het as 't ware 'n klaaglied aangehef dat die oordeel van God

oor Juda 'n onafwendbare werklikheid is. Die dood sal met brute geweld toeslaan. Daar sal geen onderskeid gemaak word tussen oud of jonk, man of vrou, soldaat of kind nie.

In die oordeel van God sal niemand op homself kan roem nie. Die wyse sal nie kan sê dat hy op grond van sy intellektuele kennis onaantasbaar is nie. Die soldaat sal ook nie deur sy krygsvaardigheid die oordeel van God kan ontduik nie en die ryk man sal hom nie van die oordeel van God kan loskoop nie. Die enigste mens met hoop is dié mens wat God geken het. Die gelowige het altyd 'n toekoms.

Hoe wend ons ons lewensgeleenthede aan? Baie mense is besig om baie intellektuele kennis op te bou. Ander is besig om vir hulle 'n magposisie op een of ander lewensterrein op te bou en ander weer, is besig om baie aardse skatte byeen te bring. Wanneer Jesus Christus egter kom om as hemelse Regter oor elkeen wat op hierdie aarde gewoon het, te oordeel, sal al hierdie dinge geen waarde hê nie. Alleen daardie mens met geloof in Jesus Christus sal 'n toekoms hê.

Gesang 253: 1, 6

20 November

Jeremia 10: 1-16

Ons God is anders

In hierdie gedeelte tref ons 'n loflied oor God aan. Daar sou beslis tye in die lewe van die verbondsvolk kom wanneer hulle sal dink dat die afgode van die heidene groter en sterker as die Here is. In hierdie loflied is die boodskap baie duidelik. Die afgode is mensgemaakte karikature wat tot niks in staat is nie. Die lewende God daarteenoor is anders. Hy is nie in die hand van die mens nie, maar die mens is in sy hand. In hierdie lied kom dit pragtig na vore dat die Here God oor die ganse skepping regeer. Op sy tyd gee Hy reën en op sy wyse voorsien Hy aan die mens alles wat hy nodig het.

Die mens van die twintigste eeu skep ook vir hom afgode. Baie mense stel hulle vertrouwe vir die toekoms op hulle goeie beleggings, die ekonomie of een of ander staatkundige bedeling. Ander sien net die donker kant raak. Vir hulle is daar geen toekoms nie, want die ekonomie is swak en op staatkundige gebied word 'n verkeerde rigting ingeslaan. So blyk dit dat ons ook vir ons talle afgode oprig en dat ons ons lewens en ons toekoms hierop bou.

Hierdie loflied sê egter vir ons dat God regeer. Die toekoms is in sy hande, Hy lei die gang van die geskiedenis. Ook ons toekoms is in sy hande, want in en deur die verlossingsdaad van Jesus Christus is ons vir tyd en ewigheid kinders van God.

Gesang 12

Kom jou woord aan God na

God het die slawevolk Israel uit Egipte uitgelei. Hy het 'n verbond met hulle gesluit en hulle sy volk gemaak. As sy deel van die verbond het God onderneem om hulle God te wees, om hulle te verlos, te lei en 'n volle lewe te gee. As hulle deel van die verbond het God aan hulle sy wet gegee. Hulle moes daarvolgens lewe in dankbare gehoorsaamheid aan Hom. Hulle moes getrou wees aan Hom en lewe soos Hy hulle in sy wet lei.

God sal hulle God wees, maar dan moet hulle sy volk wees. By verbondsluiting het God uitdruklik aan hulle gesê dat Hy vir hulle 'n God ten goede sal wees as hulle sy volk bly en sy verbond nakom. Maar as hulle die verbond verbreek en agter ander gode of eie uitdinksels aan hardloop, sal sy toorn oor hulle losbrand (Jer 11: 2-5). Reeds met hulle uittog uit Egipte het Israel die verbond verbreek. Die verhaal van Eksoodus, Rigters, Konings en Kronieke vertel uitvoerig van God se toorn oor Israel wanneer hulle die verbond verbreek het. Maar net so uitvoerig word vertel hoe God hulle inderdaad gered en gelei het as hulle hulle bekeer het en soos sy volk geleef en Hom aanbid het.

Laat ons in gehoorsame afhanklikheid van God lewe. Ons is almal verbondskinders en staan in die verbond met Hom. By die doop het dit gebeur; by die aflegging van belydenis van geloof; by huweliksluiting en ook by Nagmaal gee ons ons woord aan God met wedersydse onderneemings. Dit is wonderlik om so in verbondenheid met God te mag leef en dat Hy ons lei.

Deur Jeremia vermaan God ons ook om ons geloftes aan Hom na te kom. Laat die tragiese geskiedenis van Israel tot ons spreek. Die volk het ook nie na Jeremia geluister nie. Net daarna het God gedoen wat Hy gesê het en hulle het in ballingskap gegaan.

Gesang 28: 1-3

Om God se volk te wil wees

Ons gelowige Afrikaners gee baie aandag aan die verhouding tussen God en volk. Ons heg baie waarde aan die verhouding tussen God en ons volk. Daar is al baie daarvoor gepraat dat God ons aan die suidpunt van Afrika geplant het om die Christendom in Afrika uit te dra.

Ons het nog altyd geleef op die spoor wat God met Israel in die Ou

Testament geloop het. Op daardie spoor het ons volk by Geloftedag uitgekom. Dáár is 'n besondere band tussen God en ons volk gelê. Ons Afrikaners is deesdae baie begaan oor die grondwet van ons land. Ons sê dat dit 'n Christelike land is en ons wil graag sien dat hierdie verbondenheid tussen God en volk in die grondwet geskryf moet staan.

God waarsku ons deur Jeremia. Israel het ook geroem op hulle verbond en verlede. Hulle het gerus gevoel dat hulle God se volk is. Hulle het baie waarde geheg aan hulle tempel en godsdien, maar hulle harte was ver van God af. Hulle het die wet van God verlaat en agter ander gode aan geloop en hulle gedien. Daarom het God onheil oor hulle gebring.

Laat ons hard met onself, ons volksgenote en ons volksleiers praat. Die formele en uiterlike dinge wat gebou is en geskryf staan, mag vir ons indrukwekkend godsdienstig lyk. Maar laat ons soos Jeremia bekering verkondig. Kan ons nog met vrymoedigheid van 'n Christelike verbondsvolk praat? Ons sien al hoe meer 'n volk wat nie meer aanbid nie; 'n volk wat ook sy deel opneem in korrupsie en leuens en haat en moordgedagtes koester.

Die ellende druk al lank, maar bekering bly uit, want *...elkeen het kop-pig bly volhard in sy sonde* (Jer 11: 8). Laat ons daarom bekering verkondig soos Jeremia. Mag dit nooit gebeur dat God ook oor ons volk naderhand sal sê: *...moenie vir hierdie volk bid nie, moenie vir hulle pleit of bid nie, want as jy My aanroep wanneer die ramp hulle tref, sal Ek nie luister nie* (Jer 11: 14).

Gesang 57: 1

23 November

Jeremia 11: 9-17

God se Woord in sy tempel

Israel was in Jeremia se tyd baie godsdienstig. Hulle was gerus en heel veilig gevoel, want daar was baie offers en gebede en die Here se tempel was by hulle! God sou hulle daarom nie laat omkom nie, het hulle hulleself gesus (lees Jer 7: 3, 4).

God sê vir hulle deur Jeremia dat Hy hulle gaan laat omkom nieteenstaande al hierdie dinge, want in hulle godsdien is hulle nie meer met God en sy Woord besig nie. Hulle is besig om hulle sondige planne in sy tempel uit te voer (Jer 11: 15). 'n Groot godsdienstige rumoer, ja, want dit is 'n eiewillige godsdien waarin hulle God gebruik vir hulle eie politieke grille en planne. Hulle dien God soos hulle dit goed dink.

Ons moenie 'n valse gerustheid koester oor ons volk se sogenaamde Christelikheid, sy baie kerke, geboue, boeke en liedere nie. Dit het vi

God net waarde as dit 'n Godgehoorsame godsdiens is. Ons moet alle politieke agendas uit ons kerk uit weer. Alle metodes om kerk en Bybel te gebruik/misbruik om volkspolitiek te dra, is onvanpas. Ons speel met vuur. Ons moet waak teen programme wat ons pas en vir ons so mooi is. Ons moet oppas om nie eie trone te bou nie.

Israel het voorheen ook nie geluister nie en God het hulle en hulle tempel in Silo platgevee (Jer 7: 12). Die tempel in Jerusalem is ook platgevee. Mag God nooit oor ons oordeel: *Waarom wil die volk wat Ek liefhet, sy sondige planne in my tempel uitvoer?*

Gesang 191: 1, 3, 6

24 November

Jeremia 11: 18-12: 5

Moenie jou gedaan kerm nie

Jeremia het graag gekla en gekerm. Hy het klaagliedere aangehef as dinge nie reg verloop het nie, en in sak en as gesit as hy moedeloos was.

Die mense het nie sy prediking aanvaar nie. Hy het weerstand ondervind en daar is teen hom saamgesweer. Moordplanne is beraam om hom uit te skakel, want die woord van God wat hy gebring het, het gebots met die strelende woorde van hulle eie politieke profete wat na hulle harte gespreek het. Dit het skerp teen hulle leefwyse getuig.

Luister in hierdie gedeelte hoe Jeremia kla. Hy verwyt selfs vir God wat dit alles toelaat, want God het immers daardie mense op die aarde geplant (Jer 12: 2).

God antwoord hom: *As voetsoldate jou moeg hardloop, hoe sal jy teen perde kan hardloop* (Jer 12: 5). Die moeilikheid het nog nie eers begin nie, wat sal hy doen as daar regtig moeilikheid is. Hy het homself al by voorbaat moeg en gedaan gekla en moedeloos gemaak met sy gekerm.

Ons beleef ook vandag moeilike tye. Niemand kan dit ontken nie. Ons praat vreeslik baie oor ons omstandighede. Maar ons moet oppas vir jeremiades en om onself deur 'n angsneurose op hol te laat jaag. Ons moet onself nie gedaan en moedeloos praat en vernietig deur te veel te praat nie. Wat sal ons doen as daar regtig moeilikheid kom? Ons moet nie net die negatiewe raaksien nie, maar die positiewe waardeer. Wat sal ons doen as omstandighede waarin ons voorouers hulle bevind het, ons moet oorkom: die Kaapse oosgrens, die Groot Trek waar hulle al hulle besittings agtergelaat het, Bloukrans, Moordspruit, die groot griep, die vorige depressie?

As ons God se volk wil wees en God se Woord uitdra, sal ons krag kry. God sal self met die mense handel wat sy saak teenstaan (Jer 11: 21-23). Ons hoef nie so paniekerig te raak oor hulle nie.

Psalm 146: 1, 2, 8

Om nuttig vir God te wees

God het vir Israel geroep en Hy het hulle uit slawerny uitgelei. Hy het hulle 'n bestaan gegee en hulle lewensdoel moes wees om God se volk te wees. Hulle moes saam met en vir Hom leef. Deur hulle wou God Hom aan die ander volkere openbaar. So sou hulle nuttig en bruikbaar vir God wees, 'n nuttige instrument in sy hand.

In plaas daarvan dat Israel nederig gebly het as bruikbare instrument in God se hand, het hulle hoogmoedig geword oor hulle roeping as God se volk. Hulle eie ek het die oorhand gekry. Hulle het hulle eie koppe gevolg en gemaak soos hulle wil. Die instrument het nou vir die hand (van God) begin voorsê wat hy wil doen.

Daarmee het hulle hulle nut en bruikbaarheid vir God verloor. *Hulle moes my volk wees, hulle moes lewe tot my roem en eer en 'n sieraad vir My wees, maar hulle het nie geluister nie* (Jer 13: 11).

God het hulle skerp veroordeel en met die beeld van die linnegordel vergelyk. 'n Gordel was destyds 'n belangrike deel van hulle klere. Maar as dit verrot en verbleik is en lelik geword het, is dit nie meer bruikbaar nie en word dit weggegooi. So sal God Israel weggooi soos 'n nuttelose, verslete linnegordel.

Laat ons maar elke dag baie goed daaroor nadink wat die doel van ons bestaan is. Ons moet elke dag in gedagte hou waarvoor God ons laat lewe en wat Hy deur ons wil doen. Ons moet sorg dra om nuttig vir God te wees. Ons moet instrumente wees deur wie Hy sy koninkryk kan bou. Ons moet daarna streef om bruikbare linnegordels vir God te wees. Ons moet sierade in sy koninkryk wees wat tot sy roem en eer leef (Jer 13: 11).

Gesang 46: 1

Soos 'n dronk mens

In Jeremia 13: 1-11 sê God dat Hy die volk sal laat vergaan soos die linnegordel. Vanweë hulle sonde, hardkoppigheid en hoogmoed sal hy hulle laat uitrafel en verweer soos die linnegordel wat vergaan het en nou nutteloos is.

In verse 12-14 sê God op watter wyse Hy hulle sal laat uitrafel en verweer. God sê dat Hy hulle soos 'n dronk mens sal maak. Die wyn word die instrument vir die toorn van God. Lees in Jeremia 25 uitvoerig var

hierdie oordeelsbeker wat God hulle sal laat drink (let op verse 15, 16 en 27). Soos 'n dronk mens sal hulle slinger en waggel; hulle sal lomp wees in hulle optrede en oor alles val; hulle sal onsamehangend praat oor hulle beleide. Soos 'n dronk mens wat val, sal sedelike en morele verval intree. Hulle sal met alles en almal baklei en soos 'n dronk man wees wat onskuldige vroue en kinders aanrand.

Ons kan nie reguit lyne van Jeremia 13 en 25 af na ons toe trek nie. Maar die situasie in ons land toon ontstellend baie ooreenkomste. As sulke dinge gebeur, loop alles op alle terreine skeef: administrasie, politiek, ekonomie, kerk (Jer 13: 13). Dit gaan ook nie maar net oor die skeef loop op al hierdie lewensterreine nie. Dit is God se toorn wat op hierdie terreine alles laat verweer en uitrafel.

In so 'n geval is daar net een uitredding, en dit is nie politieke of watter ander maatreëls nie. Die enigste heil lê in bekering, om terug te keer na God en sy wet, sodat Hy hierdie oordeelsbeker sal wegneem en hierdie uitrafelproses sal stop (lees Jes 51).

Gesang 5: 2

27 November

Jeremia 14: 1-12

Genadetyd kan opraak

Israel verkeer in uiterste nood (verse 1-6). Die hele land gaan gebuk onder die droogte en daar is geen uitkoms nie. Dit dwing hulle op hulle knieë. Hulle bid tot God en bekeer hulle en bring offers aan Hom. Hulle skuldbelydenis is aandoenlik (vers 7). Hulle hef die hande op na God, hulle Redder (verse 8, 9).

Maar God antwoord dat Hy hulle nie gaan spaar nie. Hy gaan rekening van hulle eis nieteenstaande hulle mooi gebede (vers 10). Jeremia moenie eers probeer om vir hulle voorspraak te doen nie (vers 11). Herhaaldelik sê God dit vir Jeremia, want dit het by Israel al 'n patroon geword: Sodra hulle in die moeilikheid is, val hulle op hulle knieë met roerende gebede, offers, biddae en kitsbekerings. En as die moeilikheid afgeweer is, gaan hulle maar weer net so aan soos voorheen. Hulle gebede en bekerings is nie 'n toekeer tot God nie, maar bloot 'n manier om God daartoe te bring om aan hulle uitkoms te bied.

Ons sien duidelik dat God nie deur mooi woorde mislei kan word nie; ook nie met kitsbekerings of biddae of dergelike dinge nie. God kyk ook baie skerp na die hart en gesindheid van die bidder.

Dit is baie belangrik dat ons daarop sal let in ons eie gebede en godsdiens. Ons moet sorg dat ons gebede en godsdiens eg is; ons moet opreg en eerlik wees. En ons moet konsekwent wees in gebed en lewe. Soos

ons bely, so moet ons elke dag lewe. Want ons kan nie buite God se genade bestaan nie - nie in die hede nie en ook nie in die ewigheid nie. Israel het met God se genade gespeel en hulle genadetyd verspeel - die genadetyd het vir hulle opgeraak.

Laat ons opreg wees in ons gebede en godsdiens sodat God ons sal glo as ons bid.

Gesang 230: 1, 3

28 November

Maleagi 1: 1-5

God kies mense uit op grond van sy liefde

Die woord, Maleagi beteken *my boodskapper*. Inderdaad was Maleagi as profeet God se boodskapper. Maleagi se voorgangers, Haggai en Sagaria, het die volk aangemoedig om die verwoeste tempel te herbou. Sedertdien het daar omtrent tagtig jaar verloop. Die volk se entoesiasme vir God het afgeneem. Hulle het 'n moeilike tyd beleef. Die land se ekonomie het tot stilstand gekom en van die verwagte voorspoed wat aan hulle voorgehou is, het hulle nog niks ervaar nie. Die volk het gemurmureer, want hulle het gevoel dat hulle deur die profete bedrieg is. Hulle het begin wonder of God hulle nie in die steek gelaat het nie. Hierdie twyfel in God het gelei tot 'n afplatting in hulle geloof en die uitlewing van hulle geloofslawe.

Maleagi se boodskap aan hulle was dat hulle as Godsvolk nie aan God se liefde moes twyfel nie. God se liefde lê baie dieper as aardse voorspoed en welvaart. God het hulle voorvader, Jakob bo sy broer, Esau uitgekies, nie omdat Jakob beter as Esau was nie, maar omdat God Jakob bo Esau liefgehad het. En omdat Esau en sy nageslag, die Edomiete, nie God se beloftes gehad het nie, is hulle toekoms onafwendbaar tot mislukking gedoem. Maar Israel daarenteen, mag as nageslag van Jakob en as God se verbondsvolk vanuit God se verbondsliefde en verbondsbeloftes leef!

As gedooptes is u en u kinders ook deel van God se verbondsvolk. Moenie in tye van swaarkry, van verliese en ontberings, aan God se liefde twyfel nie. Want God se liefde strek oneindig verder as net aardse voorspoed. Te midde van al u ellende mag u u nou reeds verheug in God se onveranderlike belofte van vergewing van sondes, die wederopstanding van die vlees en die ewige lewe. Dink telkens terug aan alles wat by u doop aan u toegesê is. Wat wil ons nog meer hê?

Gesang 34: 1-6

Die ware erediens

God het die volk aan wie Hy Hom met 'n verbond verbind het en daartoe uitverkies het, baie lief gehad. Daarom kon Israel in 'n Vader-seun verhouding met God leef. Maar Israel het deur hulle houding met betrekking tot die offerandes hulle minagting vir God betoon. Hulle was bereid om die gebrekklike en swak diere wat as minderwaardig vir die mark beskou is, as offers af te staan! Nie eens die heidene het hierdie swak gesindheid teenoor hulle gode vertoon nie. Israel het God eerder verkleineer met hulle offers as om Hom te eer. Dit sou vir Israel beter gewees het om maar liever die offers te staak en die tempeldeure te sluit.

In Romeine 12: 1 handel Paulus ook oor die kwessie van 'n verbondsmens se offers en hy sê daarvan: *En nou doen ek 'n beroep op julle, broers, op grond van die groot ontferming van God: Gee julleself aan God as lewende en heilige offers wat vir Hom aanneemlik is.* Paulus sê verder: *Dit is die wesenlike van die godsdiens wat julle moet beoefen.*

Toets u hele lewe aan hierdie maatstaf. Moenie onder die moontlikheid kom dat God sy tempel, wat u betref, net sowel kan sluit nie.

Psalm 116: 1, 5, 7, 8

Priesterskap van die gelowiges

Die priesters se taak was om God te dien en te eer. Maar in Maleagi se tyd het die priesters dit nie gedoen nie. Daar is van hulle verwag om voortdurend 'n woord van wysheid te spreek en die volk te onderrig in die Woord van God. Maar in plaas daarvan om aan hulle roeping gehoorsaam te wees, het hulle mense mislei en tot 'n val gebring met wat hulle gesê en gedoen het! Daarom is die priesters sterk deur Maleagi aangespreek.

Jesus is ook 'n Priester. Trouens, Hy is 'n Hoëpriester wat nie alleen in alles aan God gehoorsaam was nie, maar bereid was om in sy gehoorsaamheid self ook offer te wees. Jesus is met die Heilige Gees gesalf tot Profeet, Priester en Koning. En as ons Christene genoem word, wil dit sê dat ons deur die geloof 'n lid van Christus is en daardeur deel aan sy salwing het sodat ons as gesalfde priesters sy Naam kan bely, onself as lewende dankoffers aan Hom kan toewy en in hierdie lewe met 'n vrye gewete (dus nie onder dwang of met swaarmoedigheid nie) teen die sonde en die duiwel kan stry. Dit is ons priesterlike taak en

roeping as Christene. As ons dit nie doen nie, is ons slegs naam-Christene wat ons skuldig maak aan 'n verydeling van die Christus-naam. Ons is in Jesus Christus God se priesters wat ons hele lewe aan God moet wy. Deur u lewe en werk moet ander na God toe gelei word. Tel u woorde en toets u dade.

Gesang 193: 1, 2

1 Desember

Maleagi 2: 10-16

Huwelik en egskending

Wanneer daar agting vir God en sy gebod is, wanneer daar eerbied vir God die Skepper is, is daar ook agting en eerbied vir die naaste. Onverskilligheid teenoor God loop onafwendbaar uit op onverskilligheid en ongevoeligheid teenoor mekaar.

Israel se onverskilligheid teenoor God het meegebring dat hulle God se wette ten opsigte van die huwelik verontagsaam het. Hulle het met heidense vroue getrou wat 'n groot risiko ingehou het vir die handhawing van die suiwer godsdiens. Daarbenewens het die ouer mans hulle vrouens dikwels verlaat vir aantreklike jong dames wat weer meegebring het dat die gesinslewe daaronder gely het.

Oor hierdie toedrag van sake is God besorg. Daarom vereis God getrouheid van ons aan Hom en ons naaste. Hierdie eis van God maak egskending onder sy volk onmoontlik, want ons naaste begin by ons huweliks- en gesinslewe. Niemand kan in jou lewe nader aan jou wees as jou man of jou vrou nie, die wedersydse intimiteit bevestig dit. Daarom rus die verpligting op ons om ons lewensmaat nie aan die hand van ons opwellings of instinkte te kies nie, maar aan die hand van Christelike norme sodat dit binne ons huwelik altyd moontlik sal wees om mekaar te help en by te staan, veral en ook in die sake wat tot die ewige lewe hoort. Deur die voortgang van ons huwelik sal ons ook voortdurend die vraag moet vra of daar in ons huwelik en gesinslewe steeds nog ruimte en geleentheid is sodat ons kinders tot eer van God en tot hulle saligheid grootgemaak en opgevoed kan word.

Is u huwelik heilig? God wat u tot die huwelik geroep het, is heilig.

Gesang 9: 1,2, 4

2 Desember

Maleagi 2: 17-3: 18

Die voorspoed van die goddeloses en u teenspoed

Die feestyd nader en u weet al by voorbaat watter uitgawes dit vir u

inhou. U kry miskien skaam en is verbitterd omdat u nie u gesin so kan trakteer soos u buurman nie. Boonop is u buurman dalk nog iemand wat hom glad nie aan God en sy gebod steur nie! Dit is 'n eeue-oue kwelling: God laat die goddeloses toe om in voorspoed te leef, terwyl sy verbondsvolk dikwels tot die uiterste toe beproef word. Lees gerus ook Psalm 73 hieroor. As Israel so rondom hulle gekyk het, het hulle ook gesien hoe goed dit met die goddelose mense gaan. Dit lyk onregverdig, daarom het hulle gesê: *Vir die Here is almal wat verkeerd doen, goeie mense, Hy hou van hulle....*

Maar hoe moet ons ons swaarkry en beproewinge verstaan? Dit is niks anders as God se manier om ons deur sy tugtiging na Hom terug te ruk nie. 'n Vader tug sy kind, nie omdat hy behae daarin het nie, maar juis omdat hy sy kind liefhet en hom daardeur op die regte pad wil hou. Dit is opvoeding. Op die dag van God se oordeel sal sy bedoeling met ons duidelik wees. Dan sal ons wat danksy God se voortdurende tugtiging op die pad van gehoorsaamheid gehou het, vrygespreek word. Maar hulle wat hulle met toordery opgehou het, die egbrekers, diegene wat valse ede afgelê het, die oneerlikes, hulle wat die weduwees en weeskinders verontreg het en vreemdelinge verdring het en almal wat nie eerbied vir God gehad het nie, sal onder die Regter se oordeel kom.

Dit wat oor u kom, is nie regtig straf in die ware sin van die woord nie, want Christus het ons straf klaar en volkome gedra. Ons kan nie nog iets byvoeg nie. Beskou u beproewinge eerder as genade, want so wil God u help om te deel in sy beloftes en dit nie te ontbeer nie.

Gesang 258: 2

3 Desember

Maleagi 4

Die dag van die Here

Vir elke mens sal die dag aanbreek waarop God vir eens en vir altyd sake sal beslis. Vir die veroordeeldes sal dit 'n dag wees wat soos vuur verteer. Die vrygespreektes daarenteen, sal hulle verheug in die helende strale. Let op vers 4. Dit is nie alleen 'n naskrif tot Maleagi nie, maar tot die hele Ou Testament. Dit is 'n terugblik op die wette wat by Sinai gegee is, en dit moet altyd gehoorsaam word. Wie in gehoorsaamheid aan God se Woord leef, het niks te vrees vir hierdie brandende dag nie.

Vir vierhonderd jaar vorentoe, vanaf Maleagi se optrede, sou daar nie meer 'n sprekende profeet wees nie. Die profete se stem sal vir vier eeue stil wees. 'n Tyd van swye sou aanbreek, maar dit het nie beteken dat God in 'n rus gegaan het nie. God se reddingsplan met die wêreld het selfs deur hierdie tyd van swye voortgegaan. En aan die einde van hierdie tyd van stilte verskyn Maleagi se opvolger op die toneel. Hy is

die tweede Elia, maar hy is Johannes die Doper genoem. Hierdie jong profeet moes die weg baan vir die Messias om na God se nuwe verbondsvolk toe terug te kom, sodat daar deur sy plaasvervangende lyde en sterwe vryspraak sal wees vir almal wat in Hom glo.

Op hierdie vernietigende dag sal daar op geen ander manier aan God se verderende oordeel ontkom kan word nie. Hou aan God se Woord vas, want daar is geen ander weg waardeur ons gered kan word nie.

Gesang 169: 1-3

4 Desember

Sefanja 1: 1-16

Waar staan God met ons?

Die volk Israel was baie afvallig van die Here. Hulle het hulle eie koers in die lewe ingeslaan en gedink dat hulle heil sal ontvang. Hulle het vergeet van die God met wie hulle in 'n verbond gestaan het. Hulle wou as die volk van God bekend staan en die voorregte wat hierdie verbond vir hulle inhou, geniet, maar hulle het die God van die verbond vergeet.

Dit is in hierdie omstandighede dat Sefanja as profeet geroep is. Die Here wou deur Sefanja weet waar Hy met hulle staan. God was nie meer geneë met die wyse waarop hulle gelewe het nie en wou 'n einde aan alles maak. Die volk het gedink dat God nie van alles geweet het nie en dat hulle daarom maar kon doen wat hulle wou. Die dag van die Here sal egter aanbreek.

Dit is miskien ook waar van baie mense se lewens, dat hulle ver van God af lewe. Daar is baie mense wat dink dat hulle op hulleself aangewese is. Hulle dink dat 'n mens jou eie heil kan bewerkstellig. Maar die Here sê: *Daardie tyd sal Ek Jerusalem met lampe deursoek en die mense straf....* Alles sal aan die lig gebring word en elke mens sal voor die regterstoel van Christus verskyn om te ontvang volgens wat hy/sy gedoen het, of dit goed of sleg was. Vir die kind van die Here hou dit egter geen bedreiging in nie, want in Jesus Christus is die straf gedra. God sal sy verbondsbeloftes aan ons waar maak. God het aan ons kant kom staan toe Hy Hom in sy liefde oor die sondaarmens ontferm het en aan ons die ewige lewe geskenk het.

Gesang 169: 1, 2

Daar is hoop

Die Here wil alles tot niet maak. Sy dag, sê Sefanja, sal aanbreek en dan sal daar groot angs onder die mense heers. Hulle sal dwalend soos blindes wees. Sefanja wil hê dat die volk moet weet dat hulle self ook skuldig voor God staan en dat God op die dag van die Here sal oordeel sonder aansien van persoon. Die volk moet onthou dat hulle eiewaan, hulle belangrikheid, hulle geld en goed hulle op dié dag nie sal red nie. Hulle sal nie aan die hand van God kan ontvlug nie.

Maar die Here rig tog 'n aanbod tot hulle wat ook 'n vermaning is. As hulle hierna luister, is dit dalk nog nie te laat nie. Dit is nie nodig om verdelig te word nie. Die uitkoms is daarin geleë dat hulle na die wil van die Here sal vra. Hulle moet aan God gehoorsaam wees. As hulle nederig is, sê Sefanja, sal dit hulle loon om die wil van God te ken en na te kom. *Miskien bly julle die straf gespaar op die dag van die toorn van die Here.*

Vir ons is daar net een oplossing: Jesus moet die koning van jou lewe wees. Daar is vir elkeen van ons ware hoop as ons as dankbare mense gehoorsaam aan die wil van God is. In die gejaagde lewe is ons almal op soek na kalmte en rus, na heil en verlossing. Dit kan gevind word in Jesus, die Heer van ons lewe. Die vermaning van Sefanja in vers 3 geld nog steeds in die tyd waarin ons lewe.

Psalm 25: 2

Jesus dra die straf

Israel was baie opstandig teen die Here en het rede gehad om hulle te skaam. Tog was die liefde van God vir sy volk baie groot. God sou dié wat nederig en ootmoedig is en hulle wat op die Naam van die Here vertrou, sy kudde maak. Hulle sou rus en kalmte ervaar. God ken sy volk en Hy is bewus van hulle wat Hom dien. Daarom het God in sy onverstaanbare liefde besluit om 'n einde te maak aan hulle straf. Hulle kan God vertrou en hoef geen onheil te vrees nie, want God was en is met hulle. Hulle hoef nie bang te wees nie, want Hy sal hulle help.

Die goeie Herder het ook sy lewe afgelê en ons sy kudde gemaak. Hy bring ons by water waar daar vrede is. Elkeen van ons behoort die straf van die Here te ontvang. Tog was sy liefde vir ons so groot dat Hy sy Seun Jesus gestuur het om die straf vir ons te dra.

Die oproep van Sefanja, soos God dit aan sy volk deurgegee het, spreek ook tot ons: *Wees met alles wat jy is, vrolik en bly.* Want ons hoef nie meer bang te wees vir die straf van God oor ons sonde nie. God het Hom wat geen sonde gehad het nie, in ons plek as sondaar behandel sodat ons deur ons eenheid met Christus deur God vrygespreek kan word.

Gesang 158: 3

7 Desember

Sagaria 1: 1-6

Bekeer julle

Dit het werklik nie goed gegaan met die volk van God nie, juis vanweë hulle ongehoorsaamheid aan God. God het sy wet aan die volk gegee waarvolgens hulle moes lewe, maar hulle lewe en hulle daade was sleg. God het skaam gekry vir die wyse waarop hulle gelewe het. Die Here het dit afgekeur en aan Sagaria gesê dat hy vir die volk moes gaan sê dat hulle hulle tot God moet bekeer. God haat sonde en gaan hulle verdelg. Hulle moet gehoor gee aan hierdie waarskuwing, want God gee aan hulle nog 'n kans. God probeer om hulle tot inkeer te bring. Sagaria het die volk opgeroep om hulle te bekeer, want die Here het belowe dat Hy dan weer by hulle sal wees. Maar as hulle dit nie doen nie, sal die Here met hulle handel soos Hy Hom voorgeneem het, presies volgens hulle lewe en hulle daade. Die Here het aan hulle nog 'n kans gegee om hulle te bekeer.

Dit is hoe die genade van God is. God het groot geduld met die mens en gee aan hom nog 'n kans. Maar al het Hy so baie geduld, eis Hy nogtans gehoorsaamheid. Hoe bevoorreg is ons dat God ook in Jesus aan ons nog 'n kans gee. Die kans om vrugte te dra wat by die bekering pas. Toe Jesus gebore is, het God nuwe verwagting in ons lewe gebring. Laat ons ons dan elke dag bekeer en wandel in die weg wat God in Jesus aan ons bied.

Gesang 182: 3

8 Desember

Sagaria 8: 1-17

Geen angs meer nie

Die volk moes sekerlik bevrees gëwees het toe hulle gehoor het dat God hulle gaan straf. Maar God se liefde verdwyn nie soos mis voor die son nie. God was nog steeds begaan oor hulle. Hy het steeds bemoeie-

nis met hulle gemaak, al was Hy kwaad vir hulle.

Hulle voorvaders het die toorn van God laat ontvlam en daarom wou God met hulle afreken. Maar God het van plan verander. God ken hulle vrese. Sagaria moes vir die volk sê dat hulle nie meer bang hoef te wees nie, want God se bedoeling was nou anders. Hy wil na Sion terugkeer. God sal Jerusalem weer seën. Die vrees verander weer in blydskap as God hulle seën.

Is ons nie ook maar vandag beangs en bevrees nie. Dit lyk soms of God ons ook wil verdelg. Maar dit is nie God se bedoeling met ons nie. God se bedoeling is dat ons in Jesus Christus die lewe mag hê in oorvloed.

Weens die sonde van die mens sou God ons ook moes veroordeel. Maar in Jesus wat eenmaal gebore is om die sondelas op Hom te neem, word ons nie meer veroordeel nie. Ons weet dat God die nuwe Jerusalem gereedmaak sodat ons dit saam met Hom kan deel in die ewige lewe. Wanneer ons dus al die dinge in ons lewe sien gebeur wat lyk asof God ons wil verdelg, kan ons Jesus raaksien en hoef ons nie meer beangs te wees nie.

Gesang 199: 3

9 Desember

Sagaria 9: 9

Daar is 'n toekoms

As ons in aanmerking neem dat Israel na Jerusalem toe teruggekeer het na die ballingskap, kan ons begryp dat die volk moedeloos moes gewees het. Daar was niks oor nie; alles was as 't ware tot niet. Hulle het werklik geen vooruitsigte op 'n toekoms daar gehad nie. Hulle het op die ashoop van ellende verkeer. Hulle het 'n koning nodig gehad, iemand wat hulle kon lei. Hulle het 'n moeilike tyd agter die rug gehad en die toekoms was vir hulle duister gewees.

Maar Sagaria het met hierdie boodskap van God na hulle toe gekom. Die Here sê vir hulle dat daar 'n toekoms is. Hulle kan maar juig, daar is werklik hoop. God verseker hulle dat hulle 'n Koning het - Hy sal na hulle toe kom en die toekoms sal vir hulle die moeite werd wees. Hy sal regverdig wees - Iemand wat op die weg van God sal wandel en wat oorwinning sal bring in hulle verlorenheid. Hulle het werklik 'n toekoms.

Baiekeer voel ons ook of die toekoms vir ons donker lyk. Ons voel dikwels beangs. Maar die Koning, Jesus Christus, het gekom tot redding van elkeen wat glo. Hy het die oorwinning behaal; Hy het die sonde, Satan en die dood oorwin. Ter wille van ons wat geen toekoms gehad het nie, het Hy die oorwinning behaal sodat elkeen wat in Hom glo, nie verlore sal gaan nie. Ons het werklik 'n toekoms by God.

Gesang 230: 2

Toon berou

Dit is nie maklik om mense wat swaarkry, te troos nie. Israel beleef die ellende van ballingskap. Sagaria sê vir hulle dat God alles sal verander en dat Hy hulle sal seën in die toekoms. Want God het van plan verander en sal Juda en Jerusalem nou red. Maar hy praat daarvan dat hulle sal treur - dat hulle sal huil oor Hom wat hulle doodgesteek het, soos 'n mens oor 'n oudste seun sal huil.

Jesus Christus is gebore en hierdie profesie is vervul toe Jesus aan die kruis deurboor is. Ter wille van elkeen van ons is Hy deurboor. Tog wil alle mense nie in toewyding aan Hom lewe nie. Baie mense wil hulle eie weg volg en toon geen berou oor hulle sonde nie. Berou maak net nie meer 'n deel van baie mense se lewens uit nie. Mense is te behep met hulleself. Vanweë hulle sonde wil hulle nie erken dat hulle ongehoorsaam aan God is nie.

God wil ons deur sy Gees oortuig van sonde en ongeregtigheid. Die Gees van God oortuig ons dat ons in lewe en sterwe aan ons Saligmaker, Jesus behoort. Wat 'n voorreg is dit dat God in ons 'n gees van wellendheid en berou wek sodat ons ons afhanklikheid van God kan besef. Ons moet besef dat Jesus ter wille van elkeen van ons gebore is, gesterf het, begrawe is, opgestaan het uit die dood en opgevaar het na die hemel. Laat ons ons daarom altyd voor God verootmoedig.

Gesang 275: 5

Hy wat is en wat was en wat kom

Hierdie boek bevat die boodskap van God aan die vervolgte kerk aan die einde van die eerste eeu. En omdat dit die Woord van God is, bied die woorde ook vir die kerk en gelowiges van vandag troos en versterking. Reeds in hierdie eerste verse word die boodskap van troos en hoop en die oorwinning wat reeds behaal is, baie duidelik gestel.

Die eerste trooswoord is die feit dat dit God self is wat hierdie boodskap deur sy Seun bekendmaak. Bemoedigende woorde van 'n vriend beteken baie vir 'n mens wanneer jy ly. Hoeveel te meer as dit die woorde van God, ons Vader is.

Die tweede gedagte wat die hoorders van die brief onmiddellik tot kalmte gebring het, is die hernude besef dat God ewig is. God wat altyd bestaan, wat Homself *Ek* is noem, gee aan hulle sy genade. God het, omdat Hy ons liefhet, vir Jesus aan die dood oorgegee om alle mense

van hulle sonde te verlos. Wanneer die dood elke oomblik dreig en jy nie weet of jy en jou kinders die volgende dag nog sal lewe nie, of as jy gebroke is oor geliefdes wat jou reeds vooruitgegaan het, bring die wete rus en vrede in jou gemoed: God leef! En elke gelowige sal lewe.

Hierdie troosryke boodskap word beseël deur 'n laaste feit: Jesus kom weer. Net soos Hy weggegaan het, sal Hy weer kom. Dan sal die bordjies verhang word, dan sal die ongelowiges diegene wees wat ly. En daardie lyding bring hulle oor hulleself – hulle eie ongeloof sal die oorsaak van hulle lyding wees. Ja, hulle wat nou die gelowiges doodmaak en martel, sal gemartel word deur selfverwyt omdat hulle God, die Almagtige, nie erken het nie.

Gesang 6: 3

12 Desember

Openbaring 1: 9-17

Skryf wat jy sien

Die eerste vers van hierdie gedeelte wil 'n mens onwillekeurig 'n paar keer lees. Deur Jesus is alle gelowiges aan mekaar verbonde. Al ly ons vandag nie as gevolg van godsdienstige vervolging nie, en al word ons nie in gevangnisse gegooi as ons die evangelie verkondig nie, maak dit juis vir ons die boodskap soveel duideliker. Ons dink altyd dat as ons swaarkry en lyding ervaar, dit 'n swaar kruis is om te dra. My probleme lyk altyd so groot en ek dra so swaar aan my las. Maar as 'n mens hierdie woorde lees en besef wat die vroeë gelowiges moes deurmaak net omdat hulle in God geglo het, kom jy tot die besef dat jou probleemties eintlik maar bitter klein is. En dit dwing jou ook weer om, soos die gelowiges van alle tye, die lyding te aanvaar en deur dit heen steeds vas te hou aan die wete dat jy deel het aan die koninkryk van God as jy volhard.

Op die dag waarop Jesus die dood oorwin het deur sy opstanding uit die dood, naamlik Sondag, het die Heilige Gees 'n openbaring aan Johannes gemaak. In hierdie visioen staan een saak vas: Jesus is by sy kerk. Die kerk is in die sondige wêreld waar die gelowiges tot die dood toe vervolgt en gehaat word, maar geeneen van hierdie gelowiges staan alleen in dié stryd nie. Jesus self is by hulle - Hy hou elke evangeliedienaar in sy regterhand en Hy staan tussen die gemeentes. Ook hierdie visioen dien as bemoediging en aansporing tot volharding vir elke gelowige - tot vandag toe.

Gesang 167: 2

God is heilig

Om op die besonderhede van hierdie pragtige visioen in te gaan, sal ongelukkig te veel plek in beslag neem. Maar ek wil graag u aandag vestig op die woorde wat die lewende wesens *dag en nag sonder om te rus*, herhaal het (vers 8), en die teenwoord daarop deur die ouderlinge wat elke keer kniel, hulle krone neersit en eer aan God bring. Dit is 'n bonus dat Johannes die woorde van die gebede vir ons neergepen het, want daarin is 'n boodskap vir elke gelowige opgesluit.

Vir ons is die geloof nie juis iets vreemds of nuut nie, en ons is gewoond daaraan om tot God te bid. Maar laat hierdie lofprysing en aanbidding u nie ook skaamverleë voel nie? Ons gebede klink selde so. En ons het immers nie die hele dag tyd om God se lof te besing nie. Hoe ondankbaar en verwaand is ons as nietige skepsels nie! Dag en nag, sonder om te rus, word God aanbid en verheerlik deur hemelwesens en ouderlinge. God se heiligheid en almag en sy ander wesenskenmerke kan ons nie verstaan of probeer visualiseer nie. Voor God se heilige teenwoordigheid kan geen mens eers 'n oomblik bly leef nie – dit leer ons in die Ou Testament.

Dink daaraan dat God heilig is. Onthou dit en erken dit. Laat God se heiligheid u voor oë bly wanneer u bid.

Gesang 6: 1*Lof en eer aan God en die Lam*

Die visioen wat Johannes hier waarneem, het te doen met die uitvoering van die raadsplan van God. En hierdie raadsbesluite is in die boekrol opgeteken.

So 'n boekrol het uit 'n klomp velle papiirus bestaan wat aanmekaar vasgewerk was en omtrent tien meter lank was. Daar was so baie te sê, dat hierdie boekrol se agterkant ook vol geskryf was. Die sewe seëls is op so 'n wyse aangebring dat, elke keer wanneer 'n seël gebreek word, 'n deel van die boekrol gelees kon word. En die een wat die boek lees, moes ook dit wat daarin geskryf staan, uitvoer.

Alles wat God besluit het om op die aarde te doen, is daarin opgeteken. Geen mens weet wat God beplan of wat Hy gaan doen en presies hoe alles gaan gebeur nie. Selfs die hemelwesens weet dit nie en kon nie eens die seëls van die boekrol breek nie. Net Een, die ge-

kruisigde Here, kan hierdie boek in ontvangs neem, die seëls breek en die inhoud uitvoer. Hy is die Lam van God; sy bloed het Hy reeds vir ons gestort; Hy is reeds deur die dood en het die doderyk oorwin. En hierdie Jesus is die Here wat elke gelowige aanbid. Wat 'n voorreg is dit om saam met die hele skepping te kan sê: *Aan Hom wat op die troon sit, en aan die Lam, behoort die lof en die eer, die heerlikheid en die krag, tot in alle ewigheid.* Dit is 'n voorreg om 'n gelowige te wees!

Gesang 182: 1

15 Desember

Openbaring 7: 9-17

God sal die trane afdroog

In hierdie visioen sien Johannes die verheerlikte kerk, soos dit sal lyk nadat die groot verdrukking verby is. Die tyd van verdrukking van die kerk strek vanaf Jesus se hemelvaart tot by sy wederkoms (dit word vir ons duidelik wanneer die hele boek bestudeer word), en nie net tot 'n kort tydjie direk voor die wederkoms nie! Ons leef dus ook in die tyd van verdrukking.

Johannes sien die kerk soos dit volledig en verheerlik, ná die stryd, daar uitsien. Skoon gewas in Jesus se bloed en met palmtakke as tekens van oorwinning, bring dié wat gered is eer aan God. En die engele beaam dit met 'n pragtige sewevoudige erbetoon aan God. Die loon wat hierdie mense ontvang op hulle volharding, is dit: Hulle sal nou vir altyd in God se teenwoordigheid wees. Die aardse pyn en lyding wat hulle deurstaan het, is iets van die verlede en God self sal die trane van hierdie smarte vir ewig afdroog – dit is verby.

Te midde van die groot verdrukking wat die kerk in Johannes se tyd ervaar het, kom die boodskap helder en duidelik: Die lyding is tydelik, die beloning ewig. En die beloning word net op een manier verkry: deur die bloed van Christus.

Gesang 177: 3

16 Desember

Mattheus 3: 1-12

Geloftedag

Die Israeliete het graag daarop geroem dat hulle kinders van Abraham, God se vriend is. Maar Johannes bring hulle taamlik hard terug aarde toe. Elke mens word op grond van sy eie woorde, dade en gedagtes geoordeel. Dit baat jou niks om op ander se geloof te roem nie.

Slegs jou eie geloof kan jou red.

Ons het ook die voorreg om kinders van geloofshelde genoem te kan word. Ons geskiedenis is ryk aan God se wonderdade wat verrig is deur mense wat op Hom vertrou het. Dit is natuurlik nie verkeerd om die kragtige optrede van God as antwoord op gebede van gelowiges te onthou nie. Maar die geloof van ander mense hou nie vir ons voordeel in dié sin in dat dit vir ons toegereken word nie. Elke boom dra sy eie vrugte. En die bome wat nie vrugte dra nie, word uitgekap en ander in die plek daarvan geplant. Alleen as ek glo, met my hart en siel, kan ek gered word. My geloof in God sal vir my die ewige lewe gee.

Psalm 38: 1

17 Desember

Openbaring 20: 11-15

Die laaste oordeel

Hierdie visioen is 'n beskrywing van die finale oordeel. Dit is die einde van hierdie bedeling en hierdie lewe. Alle mense wat ooit geleef het, staan in afwagting voor die troon van God waar Hy die ewige oordeel sal vel. Die boeke waarin al die daade, gedagtes en woorde van elke mens opgeskryf is, word oopgemaak, sodat God daarvolgens kan oordeel. God oordeel regverdig. Gelukkig is daar ook die boek van die lewe. Al die mense wie se name in hierdie boek geskrywe staan, se lewe van sonde en hulle verkeerde daade is reeds vergewe. God oordeel hulle nie daarvolgens nie. Hulle het reeds vergewing ontvang. Die ander mense word op grond van die inhoud van die boeke geoordeel en in die ewige vuur gegooi – dit is die tweede dood, die ewige dood.

Dit is anders as die dood wat elke mens op aarde tegemoetgaan, want hier sal jy vir ewig van God verlate wees. Hoe verskriklik sal dit nie wees nie! Want al kry jy in hierdie lewe swaar, is die Heilige Gees altyd teenwoordig. Ons is nooit sonder God nie. En gelowiges sal nooit sonder God wees nie. Omdat ons skuld reeds vergewe is, sal die oordeel van God ons nie raak nie – ons het die ewige lewe! Glo en jy sal lewe!

Gesang 179: 5

18 Desember

Lukas 1: 5-15

Gebed en genade

Die kinderlose priesterlike egpaar, Sagaria en Elisabet, was egte kinders van Abraham, mense wat soos hy vanuit die geloof geleef het.

Ouderdom kerf plooi in elke gesig, maar verplooi nie die gelowige hart nie. Hulle gebede vir 'n eie kind het nie opgehou omdat hulle al ver in jare gevorder was nie. Gelowiges is realiste, want hulle hou altyd rekening met die realiteit van God se moontlikhede.

As iets vir ons belangrik is, kan ons maar aanhou bid solank ons lew! God se genade is groot en verhoring kom op sy tyd en nie op ons tyd nie. Ons kan aanhou bid totdat die dood ons stem stil maak.

Die blye boodskap het tot hulle gekom: God het verhoor! Hy is genadig! Hy gee aan twee ou mense 'n kind. Die kind kry nie 'n familie-naam nie, maar 'n vreemde naam; 'n naam met 'n boodskap vir almal. Johannes beteken *God is genadig*. Lewenslank sou sy naam die ouers daaraan herinner dat God genadig is. Hy is so genadig dat hy mense se aanhoudende gebede verhoor; soms eers wanneer jy dink dat Hy van jou vergeet het.

Twee ou mense se vreugdekind vertel die blye boodskap: God is genadig. Ons moet aanhou bid al stap die jare aan, want ons God is genadig.

Gesang 297: 1, 2

19 Desember

Lukas 1: 14-25

Die padmaker

Die evangelies laat geen mens toe om by Christus, die genade-Seun van God te kom, sonder om Johannes eers te ontmoet nie. Hy is die padmaker wat die pad na ons toe vir Jesus moet oopmaak sodat Hy in ons lewe kan kom.

Johannes kry 'n reuse-taak: Hy moet mense uit Israel laat terugkeer na die Here God. Hy moet 'n volk voorberei vir die koms van die Here. Hulle moet gereedmaak om Jesus die Christus te kan ontvang. Woorde is al middel wat hy het om dit te doen. Daarom kry hy reeds voor sy geboorte die profetiese woordkrag van die Heilige Gees! Hy getuig, maar die Gees oortuig.

Om terug te keer en gereed te maak om God te ontvang, beteken diepgaande verandering van hart en gesindheid teenoor ons en ons gesinne. Die brouwerk in die gesinslewe moet herstel word. Brouwerk veroorsaak dat gesinne uitmekaar spat. Ouers en kinders verstaan mekaar nie meer nie en elkeen loop sy eie pad. Om God te ontvang, moet die barste oopgekap en heelgemaak word, sodat vaders en kinders met mekaar versoen kan word.

Om na God terug te keer en vir sy koms voor te berei, vra ook om die gate en heuwels wat die pad versper, gelyk te maak en op te vul. Die

versperring van ongehoorsaamheid moet plek maak vir gehoorsaamheid.

Keer terug na God. As jy nie dié keuse maak nie, sal jy nooit God se genade in Jesus Christus beleef nie; nie binne-in jouself nie en ook nie in jou eie gesinswêreldjie waarin jy lewe nie.

Gesang 247: 1-3

20 Desember

Lukas 1: 26-38

Genade skok

Genade is om iets van God te ontvang wat jy nie verdien nie! Dit is nie 'n reg nie, maar 'n voorreg. Wie genade ontvang, is 'n begenadigde mens. 'n Begenadigde mens is 'n dronkgeslaande mens, want genade laat 'n mens stom van verwondering. Dit verbyster 'n mens en maak jou selfs bang.

Dit was Maria se reaksie toe sy die engel se genadeboodskap gehoor het: *Ek groet jou begenadigde! Die Here is by jou.* God se genadekeuse het Maria verhef tot 'n werktuig in sy hand, die draer van die Seun van die Allerhoogste.

Vir Maria het God se genade smaad en vernedering gebring! Josef, haar geliefde aan wie sy verloof was, wou stilweg van haar skei. Die Jode het haar beskinder en Jesus die basterkind genoem. Wat deur die mense as onheilig belaster is, is God se onverstaanbare heilige daad. Daarom is die kind van Maria deur mense heilig genoem, want Hy is die Seun van God, Jesus ons Verlosser.

Deur smaad heen het Maria se voorreg later haar eervolle verheffing geword. Sy het gesing: *Kyk, van nou af sal elke nuwe geslag my gelukkig noem, omdat Hy wat magtig is, groot dinge aan my gedoen het. Heilig is sy Naam!*

Genade is nog altyd die voorreg om deur God verhoog te word.

Gesang 222: 4

21 Desember

Lukas 1: 76-80

Voetstappe van vrede

Waarom het God in Jesus Christus 'n mens geword? Die Geesvervulde Sagaria kon die doel van God se menswording skitterend in 'n neutedop inpers. Wat so saamgepers is, bars oop in 'n ontsaglike rykdom as die harde woordeneut gebreek word.

Stikdonkerte maak lewe en werk onmoontlik. Dagbreek se sonsopkoms maak lewe en werk moontlik. Om reguit, vol in die opkomende son te kyk, verblind 'n mens. Maar as jy van die son af wegkyk, sien jy dat die son die duisternis en nagskaduwees op die aarde en in die hemelruim opslurp.

Christus is soos die môreson, maar tog ook heeltemal anders. Hy is die son van die lewe. Sy sonlig verlig 'n soort duisternis wat die môreson se lig nie eers kan uitwys nie. Hy bring lig vir diegene wat in die duisternis en skaduwee van die dood lewe. Donkerwerk is konkelwerk. Wie in die duisternis en skaduwee van die dood leef en werk, doen die dood se konkelwerk. Hulle leef en skeep dood. Dit wys Christus se lig uit.

Christus se lig bring voete in beweging. Wie sy lig sien, loop die vredepad na God se vrede in Jesus Christus. Hulle loop ook paaie deur die lewe om vrede te maak en te bring. Waar sy lewenslig gekom het, word nie meer met die dood gekonkel nie, want sy lig bring vrede. En vrede bring lewe vir alle mense. Het u al sy vredemaker geword?

Gesang 77: 1, 3

22 Desember

Lukas 2: 1-7

In daardie tyd

In die tyd toe Augustus keiser was, moes mense getel word sodat almal kon weet hoe groot en magtig die keiser is.

Gekoesterdes in die weelde van die paleis ontsê hulleself niks nie. Vir al die ander mense het Augustus die warmte en skuiling van hulle huise ontsê, want met sy bevel om koppe te tel, het hy van die mense ontfoutelike swerwers gemaak. Almal moes in die dorp van hulle familieherkoms getel en ingeskryf word. Niemand het 'n keuse gehad nie, want sonder keiserlike persoonspapiere is jy 'n onwelkome en ongewenste landsbewoner.

Die keiser het 'n bevel uitgevaardig, maar nie skuiling of onderdak verskaf nie. So het dit gebeur dat Maria en Josef stalloseerders was omdat die herberg nie plek vir hulle gehad het nie.

God was ook in die vreeslike tyd daar! God verontref nie die mens nie, maar Homself. Hy het sy hemelse majesteit afgelê, sy hemelpaleis verlaat en 'n swerwer geword. Hy het sy Seun laat inskryf as afstammelings van Dawid en 'n getelde van Augustus. Vir Hom was daar ook nie plek nie, maar 'n stal was nie benede sy waardigheid nie en 'n krip het as 'n wieg vir sy Kind gedien.

Omdat God daar was, het daardie vreeslike tyd tog 'n vreugdetyd geword! Wie vir God plek maak in sy lewe, sal rede tot vreugde hê, selfs in die vreeslikste tie.

Gesang 81: 1, 4

Blydskap!

'n Kindjie in 'n wieg bring blydskap vir sy familie. Die Kindjie in die krip het blydskap in die hemel, vir die volk en uiteindelik die wêreld gebring, want die Verlosser, Christus die Here is gebore!

Skaapwagters was mense met 'n bedenklike reputasie, nie uitsoekgeselskap nie. Sulke mense het verlossing nodig! As geslepe skelms, diewe en onbetroubare mense verander, kry skaapboere weer vrede. Die wagters ook, want hulle word verlos van hulle skelmstreke.

Die goeie tyding uit die hemel is op aarde 'n skokkende tyding! God se uitsoekgeselskap, sy volk het verlossing nodig, sê die hemelboodskap! Die goeie tyding van die Verlosser is ook vir die volk bestem. Is ons, sy nuwe volk, foutloos en sondeeloos, of is ons verlostes wat steeds verlos moet word?

Ook vir die aardbewoners, die mens in wie Hy 'n welbehag het, is die Verlosser die vredebringer!

Die skaapwagters het gehoor en gaan kyk en vertel. Ons kan maar aan almal vertel. God self omskep verwondering en nadenke by mense in wie Hy 'n welbehag het, tot geloof.

Eers nadat hulle gaan kyk en vertel het, kon die skaapwagters God loof en prys. As die mond oorloop omdat die hart vol geword het van God se wonderdaad, kan die mond loof en prys. As ons meer van God se verlossingsdaad vertel, sal ons dalk ook met blydskap kan sing en God loof en prys.

Gesang 90: 1-3

Hartsgesindheid

'n Lig tot verligting van die nasies! Dié goeie tyding is nie orals hartverblydend nie en vir evangelieververtellers nie altyd welkom nie. Dit is 'n profetiese waarskuwing wat deur die Heilige Gees geïnspireer is.

Die genadekind van God is deur die genadige God bestem tot 'n val en 'n opstanding van baie in Israel. Dit is onverstaanbaar! Is dit 'n ongenadigde lotsbestemming? As dit so is, hoef niemand te luister nie, want wie bestem is om gered te word, sal gered word en wie moet val, sal val al wil hy dalk opstaan.

Bestem is 'n genadewoord. God kies en bestem deur sy Woord. Dit is genade dat jy en ek God se lig of die sondeduisternis kan en mag kies.

Wie Hom kies, staan deur God se genade op en wie Hom verwerp, val deur eie toedoen.

Kan Hy die ware Verlosser wees, die enigste Naam onder die hemel waardeur ons gered kan word? Hy wat as kripkind beskinder is en as gekruisigde bespot is? God en ligbaken word 'n weerspreekte teken; 'n oeroue profesie is 'n moderne en eietydse werklikheid. Hy word ingetrek in die duisternis van gelykheid met ander gode en godsdienste; verneeder tot een van vele verlossers, almal van gelyke waarde! So was Hy landswye en politieke debatspunt in die afgelope jaar.

Val, opstanding en weerspreking is onfeilbare gesindheidsbarometers. Watter gesindheid bring die lig tot verligting van die nasies by u aan die lig?

Gesang 85: 1-3

25 Desember

Matteus 1: 18-25

'n Vreemde Kersgeskenk

Josef het Kersoggend 'n vreemde geskenk gekry. Sy verloofde, Maria, het 'n kindjie in die wêreld gebring. Aanvanklik was hy seker nie baie in sy skik met hierdie kindjie nie, want dit was nie sy eie nie. Hy wou stil-tetjies die verlowing verbreek en met die minste ongerief vir Maria, 'n einde aan die verhouding maak.

Ek het ook al baie Kersgeskenke ontvang waarvan ek nie met die eerste oogopslag gehou het nie. Jy sê maar dankie en gee voor dat jy bly is, maar diep binne-in jou is jy teleurgesteld en somtyds selfs hartseer. Toe ek vyf jaar oud was, het ek 'n trekker gekry waarvan die stuurwiel nie kon draai nie. Ek het gewens dat ek maar eerder die rewolwer gekry het wat my broer gekry het - net tot die volgende dag toe my broer gesê het: 'Ek wens ek het so 'n trekker soos jy gehad.' Jy leer om te aanvaar. Jy weet wie dit met liefde aan jou gegee het en jy ontdek wat die speelding alles kan doen.

Josef het ook geleer om sy Kersgeskenk te aanvaar. 'n Engel van die Here het Josef meegedeel dat dié Kindjie van Bo af kom. Hy het verder vertel wat die doel met dié Kindjie se koms is en wat Hy kom doen het. Hy verlos mense van hulle sonde, sonder dat hulleself daarvoor moet betaal.

Ek hoop jy is ook bly oor dié geskenk, Jesus.

Gesang 80: 1-4

Maar alles is dan nog dieselfde!

Het jy al diep in die nag wakker gelê en gedroom van daardie tjek met die baie geld wat eendag sommer so uit die bloute met die pos aankom, of van daardie wonderlike werksaanbod wat uit die nêet gaan materialiseer?

Miskien het die skaapherders Kersnag gepraat van die mense wat so op hulle neerkyk oor hulle treurige bestaan. Miskien het hulle al dikwels gefantaseer oor 'n besondere herder, Dawid, wat tot koning gevorder het. Moontlik het hulle gehoop dat uit dié koning se nageslag 'n herder sou kom wat iets vir hulle kon doen. Dalk sou hy die vleispryse so 'n bietjie kon opstoot, sodat hulle ook 'n lewe kan maak en hulle aansien onder die mens kan herstel.

En toe gebeur dit: 'n Engel van die Here het aan hulle verskyn. Dié engel het aan hulle vertel van die Herder wat gebore is. Daar was ook 'n engelekoor wat spesiaal vir hulle 'n liedjie van vrede gesing het. In Betlehem het hulle die Jesuskind pas na sy geboorte gesien. Hulle het selfs sy ouers ontmoet en met hulle gepraat.

Daarna is hulle weer terug veld toe om hulle skape te gaan oppas. Dit lyk of daar niks verander het nie, maar daar het. Dié wat bang was (vers 9), is nou bly (vers 20). Die wat nie moed gehad het nie, het nou moed. Die wat teleurgesteld was, is opgewek.

Is jy ontevrede met jou werk, of die ou wederhelf, of die kinders? Het jy dalk gehoop jou godsdiens sou dié dinge verander? Het dit nie? As jy die Woord gehoor het, en die engele se lied, en by die krip van Betlehem was, is niks meer dieselfde nie!

Gesang 88

Nou kan ek maar sterf

As jy vir God kon raad gee oor die tyd wanneer Hy jou kan wegneem, wat sou jou oorwegings wees? Ek kan aan 'n hele paar dink: Ek wil eers my potensiaal in my werk bereik, dan kan ek maar gaan. Ek wil eers my kinders grootmaak sodat hulle hulle plekke in die samelewing kan vol staan. Ek wil myself eers ten volle ontwikkel en ontplooi. Ek wil eers oud word. Ek wil eers genoeg vir die kerk doen. Ek wil eers die lewe geniet.

Simeon het sy lewe daaraan gewy deur vroom en godsdienstig te lewe - 'n man uit een stuk. Daar was ook Anna, 'n profetes. Sy was maar sewe jaar van haar lewe getroud en ná haar man se oorlye het sy voltyds vir die Here gewerk. Sy het gevas en gebid en 'n besondere verhouding met die Here gehad. Het ons maar hierdie twee mense se godsdienswyer aan die dag gelê.

Was hulle gereed om te gaan? Seker jare terug al! Nee, eers nadat Simeon die Christuskind gesien het, kon hy sê dat hy gereed is om te gaan.

As jy besef en glo dat slegs Christus jou saak met die Here kan regmaak, as jy jou daaraan wy dat alle mense (ook die heidennasies - vers 32) daarvan moet hoor, as jou familielewe en werk en persoonlike ontwikkeling in diens hiervan staan, is jy gereed om te gaan.

Gesang 90

28 Desember

Lukas 2:41-52

Prioriteite

Terwyl twee vriende een Sondagoggend sit en visvang, sê die een vir die ander een: 'Jy weet, ons moes seker maar vanoggend kerk toe gegaan het.' Die ander een antwoord: 'Ag, ek sou buitendien nie kon gaan nie, want my vrou is siek in die bed.'

Snaaks hoe die kerk soms tweede gestel word. Jesus en sy familie het vir 'n week lank in Jerusalem gaan kerk hou met die pasgafees. Daar was baie mense - volgens berekening meer as 150 000. Toe die week verby was, het Josef en Maria teruggekeer na hulle tuisdorp. Hulle het 'n dag lank gereis voordat hulle agtergekom het dat hulle twaalfjarige seun weg is. Hulle het Hom onder die bekendes en familie begin soek. Ná drie dae het hulle Hom by die tempel gaan soek. En dit is waar hulle Jesus gevind het, besig om oor die evangelie te praat.

Die vraag wat hulle aan Jesus gevra het, dui op die pyn en angste wat hulle moes verduur: Waarvan het Hy geleef? Waar het Hy geslaap? Is Hy ontvoer? Hoekom kom Hy nie sy familiepligte na nie? Jesus se antwoord bevestig dat sy prioriteite reg was. Die dinge van sy Vader is belangriker as sy familiepligte.

Volgende keer as die familie in kerktyd kom kuier, of dit is die Sondagoggend te koud of dit begin reën, of jy sukkel om die motor aan die gang te kry, of die motor het 'n pap wiel opgedoen, of dit is so 'n heerlike dag vir 'n piekniek, of dis so aanloklik om nog in die bed te bly lê: Wat gaan jou prioriteite wees?

Gesang 100: 1, 2

Dis beter om te ontvang as om te gee

Die Here Jesus het eenmaal gesê: *Om te gee, maak 'n mens gelukkiger as om te ontvang* (Hand 20: 35). Dit is gewoonlik waar, maar nie altyd nie. Om die waarheid te sê, dit kan partykeer baie gevaarlik wees om 'n geskenk te weier.

Johannes 1 vertel van God se geskenke aan mense. Hy beskryf hierdie geskenke met woorde soos *lig, lewe, genade* en *om kinders van God te word*. Ons hoor baiekeer van mense wat hierdie geskenk geweier het: *...en tog het sy eie mense Hom nie aangeneem nie*. Dit is gevaarlik om God se geskenk te weier, want dan kan jy nie 'n kind van God word nie.

Jy kan nie die geskenk van kindskap koop met 'n bydrae nie. Jy kan dit nie verdien deur middel van die doop of jou kerklidmaatskap nie. Jy kan nie daarvoor betaal deur die kansellap te skenk, 'n kategeet te wees, in die kerk te dien, of selfs deur 'n goeie lewe te lei nie. Jy kan dit slegs aanneem met die gesindheid van iemand wat werklik iets vir niks kry. As jy op hierdie manier God se geskenk aanneem, maak dit God bly. Eers dan kan jy begin uitdeel uit die oorfloed wat jy ontvang het.

Gesang 353: 3

Wie is jy?

Gedurende die trauma en ontreddeing van die Tweede Wêreldoorlog het iemand in 'n bomskuiling in Duitsland die volgende woorde uitgeskerf:

Ek is, ek weet nie wie nie.

Ek kom, ek weet nie waarvandaan nie.

Ek gaan, ek weet nie waarheen nie.

Vra nie hoekom ek bly is nie!

Wanneer die jaar einde se kant toe staan en dit jou weemoedig stem, vra mens jouself af: Wie is ek? Waar kom ek vandaan? Waarheen is ek op pad? En dit is vrae met dieselfde strekking wat die Jode by monde van die priesters en die Leviëte aan Johannes die Doper gestel het.

Johannes beskryf homself, sy identiteit, sy wese en sy roeping baie eenvoudig. Hy het nie 'n hoë dunk van homself nie; Hy is nie God nie; nie die Christus nie; nie Elia die tweede nie; nie die Profeet nie. Hy is 'n

dienaar, 'n dienskneg van Jesus, wat mense met woord en daad voorberei vir sy koms.

Jy kan eers werklik uitvind wie jy is, as jy weet wie God is en nie te veel van jouself dink nie. As jy weet wie God is, weet jy dat jy 'n opdrag het om met jou woorde en daade en lewe mense na ons Groot Verlosser, Jesus Christus te lei. As die mens jou lewe, jou geloof en jou blydskap sien en ervaar, moet hulle ook begerig wees om Jesus te leer ken. Dit is die sin van jou menswees.

Gesang 182

31 Desember

Deuternomium 29: 16-29

'n Bloudruk vir die nuwe jaar

Ek hoop jy het, waar jy op die drumpel van 'n nuwe jaar staan, 'n plan vir die toekoms, of leef jy maar soos baie mense van oomblik tot oomblik, of van dag tot dag?

In vers 29 gee God vir die Israeliete 'n bloudruk, 'n beleidstuk, 'n formule vir hulle lewe in die beloofde land: *Wat nie geopenbaar is nie, is bekend aan die Here ons God, maar wat geopenbaar is, is vir altyd bekend aan ons en ons nageslag: ons moet lewe volgens al die woorde van hierdie wet.*

Die dinge *wat nie geopenbaar is nie*, is dié dinge waarvan ons nie weet nie: Wat met ons land, volk, nasie, of met die wêreld gaan gebeur; wat van ons kinders sal word en hoe hulle sal wees; hoe ons gesinslewe sal wees; of ons gesond en voorspoedig sal wees. Hierdie dinge is (genadiglik) net aan God bekend. Vertrou Hom daarmee.

Die dinge wat aan ons bekend is, is God se wil, sy wet of Woord. Ons weet nie of ons gesond sal wees nie, maar ons kan probeer om gesond te lewe volgens die eise van God se Woord. Ons weet nie hoe ons kinders sal wees nie, maar ons het 'n verantwoordelikheid om hulle op te voed in die vrese van die Here. Ons weet nie watter versoekings ons lewenspad sal kruis nie, maar ons moet dit biddend weerstaan.

Werk met hierdie bloudruk en jy sal 'n voorspoedige nuwe jaar hê!

Gesang 294

MEDEWERKERS AAN DIE BYBELSE DAGBOEK 1994

1-6 Januarie	Prof PS Dreyer	Joh 1-3: 36 Een oordenking: Nuwejaar Joh 4-6 Joh 4-6 Joh 10-12 Tema vir week: Die Doop Tema vir week: Die Nagmaal Luk 8-9 Luk 10-11 Ps 22, 23; Joh 13-14 Joh 15-16 Luk 14-15 Luk 16-18 Luk 19-20 Joh 17-18 Joh 19 en Luk 23 Joh 20-21 1 Kor 1, 3 1 Kor 4, 6 1 Kor 7-9 (Een oordenking: Dankdag vir oes) 1 Kor 10-11 Matt 28, Luk 24 en Hand 1 Joh 14 en Ef 1 Gal 5-6, Ef 5 en Hand 2 Tema vir week: Die gawes van die Gees Tema vir week: Die Kerk van Christus Tema vir week: Die wederkoms Habakuk 1-3 en Nahum 3 Jona 1-3 Jona 4, 2 Sam 1-4 2 Sam 5-8 2 Sam 9-12 2 Sam 13-15 2 Sam 16-20 Tema vir week: Verbond in gesin
7-13 Januarie	Prof HG vd Westhuizen	
14-20 Januarie	Ds SS van Wyk	
21-27 Januarie	Ds JH Vorster	
28 Januarie-2 Februarie	Ds GMJ van Wyk	
3-9 Februarie	Ds WJ Coetzer	
10-16 Februarie	Ds AJ Celliers	
17-20 Februarie	Prof JH Barkhuizen	
21-27 Februarie	Ds E Verhage	
28 Februarie-5 Maart	Ds RJ Coertze	
6-12 Maart	Ds CJA Pieterse	
13-20 Maart	Prof AJ Antonites	
21-27 Maart	Ds E Sheppard	
28 Maart-3 April	Ds MA Bothma	
4-9 April	Ds NCJ Brayshaw	
10-16 April	Ds CJJ van Rensburg	
17-23 April	Ds EJ Vledder	
24-30 April	Ds HJ Odendaal	
1-6 Mei	Ds CL Badenhorst	
7-13 Mei	Ds JJ McDonald	
14-20 Mei	Ds EG Fourie	
21-27 Mei	Dr JA Beukes	
28 Mei-2 Jun	Dr PB Boshoff	
3-9 Jun	Ds WCM de Beer	
10-16 Jun	Ds JPJ Wagenaar	
17-23 Jun	Dr LC Bezuidenhout	
24-30 Jun	Ds RL vd Westhuizen	
1-7 Julie	Ds PS Potgieter	
8-14 Julie	Ds LJ Meyer	
15-21 Julie	Dr JH Breytenbach	
22-28 Julie	Ds WP Prinsloo	
29 Julie-3 Augustus	Ds JJC Koekemoer	
4-10 Augustus	Ds AJ Pienaar	
11-17 Augustus	Ds WC Kloppers	

18-24 Augustus	Ds J Coetzee	Tema vir week: Huwelik (een oordenking: Bartolomeusdag)
25-31 Augustus	Ds PF Viljoen	Tema vir week: Jongmens en die kerk
1-6 September	Ds JM Delpont	Tema vir week: Die bejaarde en die kerk
7-13 September	Ds PJJ Kotze	Rut 1-4
14-20 September	Ds WRT Hindley	Nehemia 1-5
21-27 September	Ds HPF Kern	Nehemia 6-13
28 September-3 Oktober	Ds C le Roux	Rigters 1-5
4-10 Oktober	Ds JJ Dreyer	Rigters 6-10
11-17 Oktober	Ds PC Swanepoel	Rigters 11-15
		Een oordenking vir: Biddag vir gesaaiendes
18-24 Oktober	Ds SFC Ras	Esegiël 1-5
25-31 Oktober	Ds WC van Wyk	Esegiël 6-10
		Oordenking 31ste: Hervorming
1-6 November	Dr RM Naudé	Esegiël 11-15
7-13 November	Dr HJ Botes	Jeremia 1-5
14-20 November	Ds LMP Swanepoel	Jeremia 6-10
21-27 November	Ds GJ van Staden	Jeremia 11-15
28 November-3 Desember	Ds PJ vd Merwe	Maleagi 1-3
4-10 Desember	Ds JCJ van Rensburg	Sefanja en Sagaria
11-17 Desember	Ds WH Oliver	Openbaring (Een oordenking: Geloftedag)
18-24 Desember	Dr AJG Dreyer	Luk 1-2
25-31 Desember	Ds JLP Wolmarans	Matt 1-2 31ste: Oujaar

